

MARGARET
ATWOOD

PUI
DE
COTOROANȚĂ

BESTSELLER NEW YORK TIMES

ROMAN

Proiectul Hogarth Shakespeare
apare în cadrul colecției **Raftul Denisei**
coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Traducerea acestui volum a beneficiat de sprijinul acordat
de British Council România.

MARGARET ATWOOD

PUI DE COTOROANȚĂ

FURTUNA
DE WILLIAM SHAKESPEARE
REIMAGINATĂ

Traducere din engleză și note de
GEORGE VOLCEANOV

MARGARET ATWOOD

HAG-SEED

Copyright © Margaret Atwood, 2016

All rights reserved.

Acest e-book este protejat de legea drepturilor de autor. Reproducerea sa integrală sau parțială, multiplicarea sa prin orice mijloace și sub orice formă, punerea sa la dispoziție publică pe internet sau în rețele de calculatoare, stocarea sa temporară sau permanentă pe diverse dispozitive sau în sisteme care permit recuperarea informației, gratuit sau în scop comercial, precum și alte fapte similare, fără permisiunea scrisă a editurii reprezintă o încălcare a legislației privind protecția dreptului de autor și se pedepsesc conform legilor în vigoare.

© HUMANITAS FICTION, 2021, pentru prezenta versiune românească (ediția digitală)

ISBN: 978-606-779-897-5 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723.684.194

„Cert e că omul care se tot gândește la răzbunare
își păstrează vii rănilile care, altminteri,
s-ar vindeca și s-ar face bine.“

Sir Francis Bacon, *Despre răzbunare*

„...deși pe scenă sunt niște oameni de treabă, există
și unii pe care, văzându-i, ți s-ar face părul măciucă.“

Charles Dickens

„Și alte-ostroave mândre-or fi
'N marea vieții și-a durerii,
Cu alte duhuri ce-or pluti
Deasupra golfului...“

Percy Bysshe Shelley,

„Versuri scrise pe dealurile eugane“

Prolog:
Spectacolul

Luminile din sală se estompează. Publicul amuțește.

PE ECRANUL PLAT: *Litere galbene, zimțate, pe fundal negru:*

FURTUNA

de William Shakespeare

cu

Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher

PE MONITOR: *Un carton cu text scris de mână, ținut în fața camerei de filmare de către Crainicul înveșmântat într-o capă scurtă, de culoare purpurie. În cealaltă mână ține o pană de găscă.*

PE CARTON SCRIE: O FURTUNĂ NEAȘTEPTATĂ

CRAINICUL: Veți vedea pe dată, o furtună turbată,

Vânturile hăulesc, marinarii se răstesc,

Pasagerii îi înjură, situația-i tot mai dură:

Veți auzi țipete, ca-ntr-un coșmar,

Dar nu toate-s ceea ce par,

Sunt doar cuvinte.

Zâmbește.

Și-acum, să mergem înainte.

Face un gest cu pana de găscă. Schimbare de cadru: Tunete și fulgere într-un nor de fum,

o imagine copiată de pe Canalul Tornado. Imagini de arhivă cu valurile oceanului.

Imagini cu ploaie. Sonorul: vuiet de vânt.

În cadru apare, din ce în ce mai aproape, o corăbioară din acelea cu care se joacă copiii

în cadă, saltă pe o perdea de duș din plastic, de culoare albastră, cu model cu pești,

valurile sunt iscate de mâinile de sub ea.

Gros-plan cu șeful de echipaj, cu un fes negru, împletit, pe cap. E împrôșcat cu apă

aruncată din afara cadrului. E ud până la piele.

ȘEFUL DE ECHIPAJ: Dați-i bătaie, că, altfel, ne zdrobim de țarm!

Hai, dați-i bice.

Iute! Iute! Păzea! Păzea!

Hai la treabă,

Să ne apucăm de treabă,

Coborâți vecele,

Luptați cu rafalele,

Să n-ajungem să-notăm cu balenele!

GLASURI DIN CULISE: Ne înecăm cu toții!

ȘEFUL DE ECHIPAJ: Dați-vă, faceți loc! N-am timp să mă joc!

Apa dintr-o găleată îl izbește drept în față.

GLASURI DIN CULISE: Ascultă-mă când îți vorbesc!

Nu știi că suntem de neam regesc?

ȘEFUL DE ECHIPAJ: Iute! Iute! Valurilor nu le pasă!

Bate vântul, plouă strașnic!

Vă holbați cuprinși de groază!

GLASURI DIN CULISE: Ești beat!

ȘEFUL DE ECHIPAJ: Ești un idiot!

GLASURI DIN CULISE: Ne-a sunat ceasul!

GLASURI DIN CULISE: Ne scufundăm!

Gros-plan cu Ariel, cu o cască de baie albastră și ochelari de schior iridescenți, cu fard albastru aplicat pe partea de jos a feței. Poartă o pelerină din plastic transparent, cu gărgărițe, albine și fluturi pe ea. În spatele umărului său stâng se profilează o umbră bizară. Râde fără zgomot, arată în sus cu mâna dreaptă, pe care o ține vârâtă într-o mânășă de cauciuc de culoare albastră. Fulgere, explozie de lumină, tunete.

GLASURI DIN CULISE: Să spunem niște rugi!

ȘEFUL DE ECHIPAJ: Măi, ce tot îndrugi?

GLASURI DIN CULISE: Ne ducem la fund! Ne scufundăm!

Nu-l mai vedem pe rege vreodată!

Sări în apă, hai spre țărm, înoată!

Ariel își lasă capul pe spate și râde plin de încântare. În ambele mâini vârâte în mânăși albastre, din cauciuc, ține lanterne puternice, care luminează intermitent.

Ecranul se întuneacă.

O VOCE DIN PUBLIC: Ce-i?

ALTĂ VOCE: S-a întrerupt lumina.

O ALTĂ VOCE: Viscolul o fi de vină. O fi căzut un cablu undeva.

Beznă totală. Zgomote confuze de afară. Răcnete. Răsună câteva împușcături.

O VOCE DIN PUBLIC: Ce se-ntâmplă?

GLASURI DIN AFARA ÎNCĂPERII: Toată lumea în celule! Toată lumea în celule!

O VOCE DIN PUBLIC: Cine-i șeful aici?

Răsună încă trei împușcături.

o voce din încăpere: Nu vă mișcați! Liniște! Lăsați capul în piept! Rămâneți pe locurile voastre.

I. În negură

1. Țărnul mării *Luni, 7 ianuarie 2013*

Felix se spală pe dinți. Apoi își perie ceilalți dinți, pe cei falși, după care și-i strecoară în gură. În ciuda stratului de adeziv roz pe care l-a aplicat, nu-i vin foarte bine; pesemne că i se micșorează gura. Zâmbește: iluzia unui zâmbet. Prefăcătorie, impostură, dar cine știe?

Odinioară și-ar fi sunat dentistul, și-ar fi făcut o programare, ar fi tronat pe somptuosul scaun din imitație de piele, figura preocupată ar fi mirosit a apă de gură cu aromă de mentă, mâinile îndemânatic ar fi ținut instrumente sclipitoare. *A, da, văd care-i problema. Nu vă faceți griji, se rezolvă.* Ca și cum și-ar fi dus automobilul la atelierul auto pentru reglarea motorului. Poate că i s-ar fi făcut chiar favoarea de-a i se pune muzică la câști și de-a i se da o pastilă care să-l moleșească de tot.

Acum însă nu-și permite asemenea reparații profesionale. Îngrijirea stomatologică a fost lăsată de izbeliște, așa că a ajuns la mila dinților săi, pe care nu se mai poate bizui. Foarte rău, deoarece asta i-ar mai lipsi pentru apropiatul final: un accident dentar. *Ferbarea f-a sfârșit. Actorii noștri...* Dacă ar păți una ca asta, umilința lui ar fi totală; îi roșesc până și plămânii la gândul ăsta. Dacă vorbele nu sunt rostite perfect, tonul nu-i exact, modulația nu-i delicat mlădiată, vraja dă greș. Lumea începe să se foiască în sală, să tușească, să plece acasă în pauză. E moarte curată.

— Ma-me-mi-mo-mu, i se adresează el oglinzii acoperite de picățele de pastă de dinți de deasupra chiuvetei din bucătărie.

Își coboară sprâncenele, împunge aerul cu bărbia. Apoi zâmbește: e zâmbetul unui cimpanzeu încolțit, un amestec de mânie, amenințare și deprimare.

Cât de rău a ajuns. Cât de neînsemnat. Cât de mărunț. Ducându-și existența prăpădită de pe-o zi pe alta, trăind într-o cocioabă, uitat de lume, undeva la mama dracului, în timp ce Tony, acest răhățel poseur, care se scoate în față, se plimbă de colo-colo în compania

barosanilor, bagă pe conductă șampanie și hăpăiește caviar, limbi de ciocărlie în aspic și a purcei de lapte, participă la gale, se lăfăie în adorația anturajului său, a lingăilor și a pupincuriștilor săi...

Foștii pupincuriști ai lui Felix.

Îl doare. Îl roade. Îl face să-și dorească răzbunarea. Numai de-ar...

Destul. *Umerii drepți*, îi ordonă el imaginii cenușii din oglindă. *Suge burta*. Știe și fără să se uite că a început să facă burtă. Poate că ar trebui să poarte un brâu elastic.

Nu face nimic! Hai, sugă burta! Ai treabă de făcut, urzeli de urzit, țepe de dat, nemernici care trebuie duși cu preșul! *Capra calcă piatra, piatra crapă-n patru, crăpa-i-ar capul caprei cum a crăpat piatra. Șase sași în șase saci*.

Așa. Nici o silabă rostită aiurea.

Încă e-n stare. O să se descurce, în ciuda tuturor obstacolelor ce-i stau în cale. Mai întâi o să-i vrăjească, să le cadă izmenele de plăcere, nu alta, nu că i-ar face mare plăcere priveliștea cu pricina. Să-i uimească, să-i lase cu gura căscată, cum le zice el actorilor. Să *facem vrăji!*

Și să i le îndesăm pe gât lui Tony, acestui nemernic fățarnic și pervers.

2. Vrăji subtile

Felix e vinovat de tot ce i-a făcut Tony, acest nemernic fățarnic și pervers. În cea mai mare parte. În ultimii doisprezece ani, s-a învinovățit în repetate rânduri. Prea i-a dat frâu liber, nu l-a supravegheat deloc, nu s-a uitat peste umărul lui sclivisit, cu pernițe la costumul în dungi. Nu a priceput indiciile pe care le-ar fi sesizat orice gogoman care are urechi de auzit. Ba chiar mai rău: avusese încredere în acest lingău hain, arivist, machiavelic. Pusese botul la texte de genul: *Lasă-mă pe mine să fac treaba asta grea, deleagă-mă pe mine, trimite-mă pe mine în locul tău*. Mare nătărău a mai fost!

Singura lui scuză era faptul că fusese înnebunit de durere la vremea aceea. Cu puțin timp în urmă își pierduse unicul copil, în împrejurări teribile. De-ar fi fost, măcar de-ar fi fost, de-ar fi fost conștient...

Nu, totu-i încă prea dureros... Nu te mai gândi, se îndeamnă în sinea lui, în timp ce-și încheie nasturii de la cămașă. Ține-ți trecutul la distanță. Închipeie-ți că totul a fost doar un film.

Chiar dacă întâmplarea aceea la-care-n-ar-trebuia-să-se-gândească n-ar fi avut loc, precis tot ar fi căzut în capcană. Se deprinsese să-l lase pe Tony să se ocupe de latura

lumescă a spectacolelor sale, fiindcă, la urma urmei, după cum îi tot reamintea Tony, Felix era directorul artistic și ajunsese la apogeul carierei sale – cel puțin așa susțineau cronicile de teatru; așa că pe el trebuiau să-l preocupe țeluri mai înalte.

Și l-au preocupat țeluri mai înalte. Crearea celor mai ample, frumoase, copleșitoare, inventive, fecunde experiențe teatrale. Ridicarea ștachetei până la lună. Transformarea fiecărei montări într-o experiență de neuitat pentru fiecare spectator. Astfel încât să provoace starea aceea de răsuflare tăiată, de oftat colectiv; în așa fel încât publicul să plece după spectacol clătînându-se pe picioare, de parcă ar fi fost beat. Să facă din Festivalul de la Makeshiweg etalonul cu care să fie măsurate toate festivalurile de teatru mai mărunte.

Și nu erau niște obiective mărunte.

Ca să le poată atinge, Felix adunase laolaltă cele mai capabile echipe de actori și tehnicieni pe care le putuse atrage cu vorba dulce. Îi angaja pe cei mai buni, îi inspira pe cei mai buni. Sau cei mai buni pe care și-i putea permite. Cu mâna lui îi culesese pe cei mai tari regizori tehnici, pe cei mai buni designeri de lumini și sunetiști. Îi ademenise să i se alăture pe cei mai admirați scenografi și autori de costume ai momentului, pe cei pe care îi putuse convinge. Fiecare trebuia să fie cel mai bun dintre cei mai buni sau mai mult de-atât. Pe cât posibil.

Așa că avusese nevoie de bani.

Găsirea banilor fusese treaba lui Tony. O chestiune mai neînsemnată: banii erau doar mijloacele puse în slujba scopului, scopul fiind transcendența: treaba asta o înțeleseseră amândoi. Felix era vrăjitorul cu capul în nori, iar Tony era un factotum cu picioarele pe pământ, pus pe adunat aurul. Părusese o foarte nimerită diviziune a funcțiilor, în conformitate cu talentul fiecăruia. După cum spusese chiar Tony, fiecare din ei ar trebui să facă treaba la care se pricepe mai bine.

Ce idiot am fost, se ocărăște Felix. Atunci n-a înțeles nimic. Cât despre înălțimea puterii sale, înălțimile sunt întotdeauna de rău augur. De la înălțime nu poți ajunge decât jos.

Tony își dorise din suflet să-l elibereze pe Felix de ritualurile pe care acesta le ura, cum ar fi participarea la cocteiluri, pierirea sponsorilor și a spectatorilor fideli, trasul de șireturi cu consiliul de administrație și obținerea granturilor de la diferite departamente ale guvernului, precum și întocmirea unor rapoarte de activitate eficiente. Astfel – zicea Tony –, Felix o să se poată dedica lucrurilor care contează cu adevărat, cum ar fi însemnările lui atât de instructive pe marginea textelor de spectacol, schemele lui inovatoare de folosire a luminii și momentul exact în care trebuie declanșată ploaia de confetti strălucitoare, pe care o folosea într-o manieră genială.

Și, desigur, regiei. În fiecare stagiune, Felix își rezerva sieși, ca regizor, câte o piesă-două. Din când în când își asuma chiar și interpretarea rolului principal, dacă acesta i se părea atractiv. Iulius Caesar. Regele scoțian. Lear. Titus Andronicus. Toate aceste roluri au însemnat tot atâtea succese! La fel și toate montările sale!

Mă rog, succese în ochii cronicarilor dramatici, chiar dacă spectatorii, până și cei fideli, au mai și bombănit câteodată. Au existat plângeri că Lavinia, aproape nudă, sângărând din abundență în *Titus*, a fost de-o expresivitate supărătoare, deși, după cum a demonstrat Felix, scena era mai mult decât justificată de text. De ce-a trebuit să fie jucat

Pericle cu nave spațiale și cu extraterestri în loc de corăbii cu vele și țări străine, și de ce-a apărut zeița Artemis cu un acoperământ de călugăriță? Asta deși – după cum a explicat Felix consiliului, apărându-se – e o soluție cât se poate de potrivită, dacă stai să te gândești. Iar Hermiona, care a renăscut ca vampir în *Poveste de iarnă*, a fost de-a dreptul huiduită. Felix fusese încântat: Ce efect? Cine l-a mai obținut vreodată? Acolo unde-s huiduieli există viață!

Toate ștregăriile acelea, toate acele înaripări ale închipuirii fuseseră ideile originale ale unui Felix mai tânăr. Fuseseră niște gesturi de bucurie, de fericire exuberantă. Lucrurile se schimbaseră în perioada premergătoare loviturii date de Tony. Deveniseră întunecate și se întunecaseră fără veste. *Urlă, urlă, urlă...*¹

Dar nu era în stare să urle.

Soția lui, Nadia, a fost prima care l-a părăsit, la doar un an după ce se căsătoriseră. Pentru el, fusese o căsătorie târzie, una cu totul neașteptată; nu știuse că-i în stare de-o asemenea iubire. Îi descoperea virtuțile, abia începea s-o descopere cu adevărat, când a murit dintr-o infecție galopantă cu un stafilococ, imediat după ce a născut copilul. Se întâmplau și asemenea lucruri, în pofida medicinei moderne. Și astăzi încearcă să-și amintească imaginea ei, s-o reînvie, dar, odată cu trecerea anilor, ea s-a îndepărtat încet-încet de el, devenind tot mai ștearsă, ca o veche fotografie Polaroid. Acum aproape c-a ajuns doar o schiță, un contur pe care îl umple cu tristețea lui.

Așa că a rămas singur cu fiica lui nou-născută, cu Miranda. Miranda: ce alt nume să-i fi dat unei copilite orfane de mamă, cu un tată de vârstă mijlocie, îndrăgostit nebunește de ea?

Fetița a fost cea care l-a menținut pe linia de plutire, datorită ei nu s-a afundat în haos. A încercat să se țină tare, pe cât posibil, ceea ce nu-i era deloc ușor; dar a reușit să se adune. A angajat câteva ajutoare, bineînțeles – avea nevoie de niște femei, pentru că nu știa de nici unele în legătură cu îngrijirea unui bebeluș și, cu atâta muncă pe cap, nu putea fi cu Miranda tot timpul. Și totuși, își petrecea fiecare clipă liberă alături de ea, chiar dacă n-au existat prea multe clipe libere.

Îl fermecase de la bun început. Zăbovea lângă ea și se minuna. Atât de desăvârșite îi păreau degetelele de la mâini și picioare, ochisorii ei! Ce desfătare îi prilejuia! Când începu să vorbească, o luă într-un rând la teatru; era atât de strălucitoare. A stat așezată cuminte, a urmărit tot spectacolul fără să se foiască ori să dea semne de plictiseală, cum ar fi făcut un copil de doi ani mai puțin înzestrat. Avea niște planuri formidabile: când o să crească mare, o să călătorească împreună, o să-i arate lumea, are s-o învețe multe lucruri. Pe urmă însă, la vârsta de trei ani...

A făcut o febră uriașă. Meningită. Au încercat să-l contacteze femeile, dar el avea repetiție și dăduse ordine stricte să nu fie întrerupt, iar ele n-au știut ce-i de făcut. Când, în sfârșit, a ajuns acasă, l-au întâmpinat cu vaiere și lacrimi, au plecat cu mașina la spital, dar au ajuns prea târziu, mult prea târziu.

Doctorii au făcut tot ce-au putut: au recurs la toate platitudinile, și-au exprimat toate scuzele cu puțință. N-a mers însă nimic și ea s-a prăpădit. S-a stins, cum se spune. Dar

cum să se stingă? Doar nu poate dispărea, pur și simplu, din univers. A refuzat să creadă vestea.

Lavinia, Julieta, Cordelia, Perdita, Marina. Toate fiicele pierdute. Totuși, unele dintre ele au fost găsite. De ce nu și Miranda lui?

Ce era de făcut cu așa o durere? Era ca un uriaș nor negru ce clocotea deasupra orizontului. Ba nu: ca un vifor. Ba nu: nu era ca nimic exprimabil în cuvinte. Nu-și putea înfrunta suferința direct. Trebuia s-o transforme sau, cel puțin, să și-o stăvilească.

Imediat după înmormântarea cu acel sicriu jalnic de mititel, s-a apucat de treabă la *Furtuna*. Reprezenta un refugiu din calea realității, încă de-atunci era conștient de acest fapt, dar era și un fel de reîncarnare.

Miranda avea să devină fata care nu s-a pierdut; cea care a devenit un heruvim protector, înveselindu-și tatăl exilat în timp ce pluteau în derivă, în barcagul cu fundul găurit, pe marea întunecată; care n-a murit, ci a crescut, ajungând o fată încântătoare. Prin arta sa va putea să revadă, fie și doar în treacăt, măcar cu coada ochiului, ceea ce-i refuza viața reală.

O să creeze un decor pe măsura acestei Mirande renăscute, pe care dorea s-o aducă la viață. Se va întrece pe sine ca actor și regizor. O să-și depășească toate limitele, o să-ntoarcă lucrurile pe toate părțile, o să facă rahatul bici. În eforturile lui de-atunci exista o disperare febrilă, însă cea mai bună artă nu se naște, oare, din disperare? Nu este ea rivala Morții? Degetul mijlociu ridicat în sus, într-un gest disprețuitor, pe marginea prăpastiei?

A luat hotărârea ca Ariel să fie un travestit pe picioroange, care, în momentele-cheie, să se transforme într-un licurici uriaș. Caliban avea să fie un boschetar râios – negru sau, poate, amerindian – și paraplegic, care o să-și facă vânt pe scenă pe o planșă pe role supradimensionată. Stefano și Trinculo? Încă nu se gândise în detaliu, însă urmau să poarte melon și prohaburi uriașe, după moda elisabetană. Și vor avea numere de jonglerie: Trinculo ar putea jongla cu niște obiecte găsite pe plaja insulei fermecate; de pildă, cu calmari.

Miranda lui avea să fie superbă. O mică sălbăticiune, deoarece era absolut logic că așa și trebuie să fi fost – naufragiată, a zburdat apoi timp de doisprezece ani pe toată întinderea insulei, de bună seamă că în picioarele goale, căci unde ar fi putut găsi o pereche de pantofi? Pesemne că avea niște tălpi aspre ca tălpile cizmelor.

După căutări istovitoare, în timpul cărora le-a refuzat pe fetele doar tinere și doar frumusele, a distribuit în acest rol o fostă gimnastă care, la juniorat, ajunsese să obțină medalia de argint la campionatul Americii de Nord, iar ulterior luase examenul de admitere la Facultatea Națională de Teatru: o copilă puternică, suplă, o floare pe cale să se deschidă. O chema Anne-Marie Greenland. Era atât de motivată, de energică: abia împlinise șaisprezece ani. Avea puține cunoștințe legate de actorie, dar el știa că, dacă o ia cu binișorul, poate obține de la ea ce vrea. O interpretare plină de prospețime, care nici măcar n-ar fi interpretare, ci de-a dreptul realitatea. Prin ea, Miranda lui avea să revină la viață.

Felix însuși avea să-l joace pe Prospero, iubitorul ei tată. Protector – poate prea protector, dar asta numai fiindcă acționează spre binele fiicei sale. Și înțelept; mai înțelept

decât Felix, deși până și înțeleptul Prospero se încredea prostește în apropiată lui, fiind atât de preocupat de perfecționarea talentelor lui vrăjitorești.

Veșmântul fermecat al lui Prospero o să fie confecționat din animale – nu animale adevărate și nici măcar imitații realiste, ci niște păpuși de pluș golite de umplutură și cusute laolaltă: veverițe, iepuri, lei, o chestie care să aducă cu un tigru și mai mulți urși. Aceste animale vor evoca natura elementară a puterilor supranaturale și, totuși, naturale ale lui Prospero. Felix comandase niște frunze false, niște flori aurii vopsite cu spray și niște pene în culori țipătoare, care să fie întreșesute printre animăluțele îmblânite, să dea mantiei sale mai multă strălucire și o semnificație mai profundă. O să mânuiască o baghetă pe care o găsisese într-un anticariat: un baston din epoca eduardiană, cu o măciulie de argint, în formă de cap de vulpe și cu ochii, probabil, din jad. Era de-o lungime modestă pentru bagheta unui vrăjitor, dar lui Felix îi plăcea alăturarea dintre extravaganță și moderație. Un obiect de recuzită vechi de optzeci de ani se putea dovedi interesant în momentele cruciale. La sfârșitul piesei, în timpul epilogului lui Prospero, planificase un efect crepuscular, cu o ploaie de confetti sclipitoare revărsându-se ca fulgii de nea.

Această *Furtună* avea să fie strălucitoare: cel mai bun lucru pe care l-a făcut vreodată. Acum își dă seama că ideea ei îl obsedase în chip nesănătos. Era ca Taj Mahal, mausoleul bogat ornamentat, înălțat în cinstea unei umbre preaiubite, sau ca un sipet neprețuit, incrustat cu pietre prețioase, în care se află cenușa persoanei iubite. Ba mai mult chiar, pentru că înăuntrul himerei pe care o crea avea să prindă iarăși viață Miranda lui.

Cu atât mai copleșit a fost când praful s-a ales de toate.

3. Uzurpatorul

Erau pe cale să se apuce de repetiții, când Tony și-a dat pe față intențiile secrete. După doisprezece ani, Felix încă își amintește până la ultima silabă toată discuția lor de atunci.

Conversația a început destul de normal, la obișnuita lor întâlnire de marți după-amiază. La aceste întâlniri, Felix îi prezenta lui Tony lista de probleme pe care trebuia să i le soluționeze Tony, iar Tony îl pune la curent pe Felix cu toate articolele pentru care avea nevoie de atenția sau de semnătura lui. De regulă, acestea nu erau numeroase, căci Tony era atât de eficient, încât rezolva dinainte chestiunile cu adevărat importante.

— Hai să n-o lungim, începuse Felix, ca de fiecare dată.

Observase cu dezgust modelul cravatei roșii a lui Tony, pe care se succedau, unul după altul, mai mulți iepuri și țestoase: fără doar și poate, o încercare de-a face pe

deșteptul. Tony se dădea în vânt – etalând tot mai mult gusturi de filfizon – după fleacuri costisitoare.

— Iată lista mea pe ziua de azi: mai întâi, trebuie să-l schimbăm pe tipul de la lumini, nu-mi oferă ce-mi trebuie. Și ar mai fi și îmbrăcămintea fermecată, trebuie să găsim...

— Mă tem că am vești proaste pentru tine, Felix, i-a spus Tony.

Purta și de data asta un costum nou, elegant, care, de regulă, sugera faptul că are o ședință de consiliu. Felix își făcuse obiceiul de-a chiuli de la acestea: președintele, Lonnie Gordon, era un tip cumsecade, însă îngrozitor de plictisitor, iar ceilalți membri ai consiliului erau o adunătură de marionete care nu știau decât să pună ștampile. Oricum, nu prea stătea să-și bată capul cu ei, căci jucau după cum le cânta Tony.

— Eeei?! Ce s-a întâmplat? Îl întrebă Felix.

O veste proastă însemna, de obicei, câte o banală scrisoare conținând reclamația vreunui spectator nemulțumit. Lear chiar trebuia să se dezbrace în *pielea goală*? Sau putea fi vorba de vreo factură de la o curățătorie chimică, trimisă de o spectatoare implicată, fără voia ei, într-o scenă interactivă, în care se lăsase cu împrășcături de la capul lui Macbeth, îmbibat de sânge, aruncat cu prea multă vigoare pe rampă, sau de la ochii lui Gloucester, scăpați din mână de către cel care-i smulsese din orbite jeleul scârbos, atât de greu de scos la spălat, mânjind modelul floral imprimat pe mătase.

Tony era cel care se ocupa de aceste plângeri și le rezolva cu eficiență – recurgea la câte o halcă zdravănă de scuze servite într-un limbaj unsuros –, dar îi plăcea să-l țină la curent și pe Felix, să-l prevină de posibilitatea vreunei neplăcute întâlniri de gradul trei la intrarea actorilor. Tony spunea că, atunci când e criticat, Felix ar putea avea o reacție exagerată, cu un surplus de adjective colorate. Felix susținea că limbajul lui este întotdeauna adecvat prilejului dat, iar Tony răspundea că așa-i, desigur, dar asta nu-i un lucru privit cu ochi buni de către un spectator fidel. În plus, putea ajunge în ziare.

— Din păcate... începu Tony.

Urmă o pauză. Pe chip i se așternu o expresie ciudată. Nu era un zâmbet: era o schimonoseală sub care se ițea un zâmbet. Felix simți că i se zbârlește părul de pe ceafă.

— Din păcate, spuse Tony în cele din urmă, pe cel mai suav ton cu putință, consiliul a decis să-ți rezilieze contractul. De director artistic.

De data asta fu rândul lui Felix să rămână tăcut.

— Poftim? făcu el. Glumești, nu-i așa?

Nu pot să-mi facă una ca asta, își spuse în sinea lui. Fără mine, praful se-alege de tot Festivalul! Donatorii o să-și ia tălpășița, actorii vor demisiona, restaurantele de lux, magazinele de suveniruri și pensiunile vor da faliment, iar orașelul Makeshiweg se va scufunda la loc în obscuritatea din care el a reușit să-l ridice cu atâta pricepere, vară de vară, căci ce altceva i-ar fi rămas în afară de triajul său? Triajul nu reprezintă un punct de atracție tematică. Nu poți clădi un meniu pe baza unui triaj de cale ferată.

— Nu, răspunse Tony. Mă tem că nu-i o glumă.

Urmă încă o pauză. Felix se holbă la Tony de parcă atunci l-ar fi văzut pentru prima oară în viața lui.

— Consiliul simte că ai început să-ți pierzi originalitatea. – Pauză. – Le-am explicat că ești într-o continuă stare de șoc de când cu fiica ta... de la recenta pierdere tragică pe

care ai suferit-o, dar că ai sunt sigur că ai s-o depășești.

Lovitura era atât de năprasnică, încât Felix simți că se sufocă. Cum îndrăznesc să recurgă la o asemenea scuză?

— Am încercat tot ce mi-a stat în putință, adăugă Tony.

Era o minciună sfruntată. Amândoi știau asta. Lonnie Gordon, președintele, n-ar fi visat în viața lui să pună la cale un astfel de puci, iar ceilalți membri ai consiliului erau niște nuliți care nu contau. Niște piloși aleși de Tony. Și niște piloase, două la număr. Absolut toți fuseseră aleși la recomandarea lui Tony.

— Originalitatea? răbufni Felix. Mama ei de *originalitate*!

Cine a fost, de când lumea, mai original decât el?

— Păi, știi, contactul tău cu realitatea, îngăimă Tony. Ei cred că ai probleme de sănătate mintală. E de înțeles, le-am explicat că, ținând cont de necazurile tale... Dar n-au reușit să priceapă. Mantia din piele de animal li s-a părut prea de tot. Au văzut schișele. Cică activiștii pentru drepturile animalelor ar tăbări pe noi ca un roi de viespi.

— Ce ridicol, ripostă Felix. Nu-s animale adevărate, ci niște *jucării* pentru copii!

— După cum îți dai și tu seama, spuse Tony pe un ton binevoitor, răbdător, nu despre asta-i vorba. Arată ca niște animale. Iar mantia nu-i singura obiecție. S-au opus categoric ideii unui Caliban paraplegic, cică depășește orice limită a prostului gust. Lumea ar crede că faci mișto de oamenii cu dizabilități. Unii spectatori s-ar ridica și ar ieși din sală. Sau ar fi conduși afară pe scaunele cu roțile: avem un număr considerabil de... publicul nostru nu e alcătuit, în majoritate, din spectatori sub treizeci de ani.

— Of, dar ce Dumnezeu! explodă Felix. Asta-i deja corectitudine politică scăpată de sub control! Doar scrie în text că e diform! La o adică, în epoca și-n zilele noastre, Caliban e favoritul, pe el îl aclamă toată lumea, eu nu fac decât să...

— Eu înțeleg treaba asta, dar chestia e că trebuie să vindem suficiente bilete ca să justificăm granturile pe care le căpătăm, spuse Tony. Cronicile din ultima vreme au fost așa și-așa. Mai ales în ultima stagiune.

— Așa și-așa? strigă Felix. Cronicile din ultima stagiune au fost senzaționale!

— Pe cele negative le-am ținut departe de ochii tăi. Au fost multe la număr. Le am în servietă, dacă chiar vrei să le vezi.

— De ce dracu' ai făcut asta? se stropși Felix. Le-ai ascuns de mine? Doar nu sunt un bebeluș.

— Cronicile negative te scoteau din minți, se justifică Tony. Iar pe urmă îți vărsai nervii pe membrii personalului. Și asta nu face bine la moral.

— *Niciodată* nu-mi ies din minți! strigă Felix, dar Tony nu-l luă în seamă.

— Iată actul de reziliere a contractului, spuse el, scoțând un plic din buzunarul interior al sacoului. Consiliul a votat acordarea unor compensații substanțiale, în semn de gratitudine pentru anii îndelungați petrecuți în slujba teatrului. M-am străduit să le fac cât mai consistente, urmă el, afișând un zâmbet plin de afectare.

Felix luă plicul. La început îi veni să-l rupă fâșii-fâșii, dar simți că rămâne, într-un fel, paralizat. Mai avusese parte de certuri la viața lui, dar până acum nu i se mai reziliase niciodată contractul. Dat afară! Pus pe liber! Trimis la plimbare! Se simți de-a dreptul

paralizat.

— Dar cum rămâne cu *Furtuna* mea? întrebă el. O să continuăm repetițiile? urmă pe un ton de-acum implorator. Măcar atâta...

Cea mai bună creație a lui, comoara lui minunată – strivită. Călcată în picioare. Ștearsă de pe răboj.

— Mă tem că nu, veni răspunsul lui Tony. Noi... ei au considerat că ruptura totală ar fi cea mai bună soluție. Spectacolul va fi scos din repertoriu. Toate obiectele personale, pe care le aveai în birou, te așteaptă afară, lângă mașină. Apropo, o să am nevoie de legitimația ta. Când ai să fii gata cu toate.

— O să fac o plângere la ministrul patrimoniului, spuse Felix cu glasul stins.

Își dădea seama că n-are nici o șansă de succes. Fusesse coleg de școală cu Sal O’Nally, iar la vremea aceea erau rivali. Se hârâiseră în legătură cu furtul unui creion, și Felix avusese câștig de cauză, iar Sal, bineînțeles, nu uitase incidentul acela. În mai multe interviuri televizate, care fuseseră tot atâtea lovituri date lui Felix sub centură, Sal își dăduse cu părerea cum că Festivalul de la Makeshiweg ar trebui să aibă mai multe montări ale comediilor lui Noël Coward și musicalurilor lui Andrew Lloyd Webber², precum și ale altor autori. Nu că Felix ar fi avut ceva împotriva musicalurilor, își lansase cariera teatrală cu un spectacol studentesc cu *Guys and Dolls*³, însă o întreagă dietă numai cu musicaluri...

*Sunetul muzicii*⁴, insista Sal. *Cats. Mort după tines*. Dansatori de step. Lucruri pe care să le priceapă și muritorii de rând. Dar muritorii de rând pricepeau cât se poate de bine și abordările lui Felix. Ce era așa de greu de priceput la un *Macbeth* jucat cu drujbe? Trimitea la zilele noastre. Cu un mesaj direct.

— De fapt, ministrul patrimoniului și-a dat acordul întru totul, îl lămură Tony. Îți dai seama că am supus această decizie atenției lui Sal – ministrului O’Nally – înainte de a trece la votul final, să ne confirme faptul că procedăm corect. Îmi pare rău, Felix, adăugă el total nesincer. Știu că asta reprezintă un șoc pentru tine. Și e un moment foarte dificil pentru noi toți.

— Îmi închipui că v-ați gândit la cineva care să-mi ia locul, spuse Felix, silindu-se să-și țină în frâu glasul, să nu urle.

Sal. Vasăzică se trag de șireturi. Vasăzică așa stau lucrurile. N-o să-și piardă cumpătul. O să-și salveze ultima fărâamă de demnitate.

— Păi, da, bâigui Tony. Sal... Consiliul m-a rugat, ăăă, să preiau eu funcția. Ca director interimar, desigur. Până când se va găsi un candidat de calibrul potrivit funcției.

Interimar pe dracu’, își zise Felix în sinea lui. Acum totul îi era clar. Comportamentul secretos, sabotajul. Subterfugiile perfide. Trădarea uluitoare. Tony fusese instigatorul și tot el fusese cel care se ocupase de executarea planului, de la început până la sfârșit. Așteptase momentul în care Felix avea să fie cât mai vulnerabil cu puțință și apoi îi dăduse lovitura de grație.

— Ticălos perfid și pervers ce-mi ești, strigă el cu oarecare satisfacție; una mărunță, luând în considerare tot ceea ce pierdea.

4. Veșmintele

Chiar atunci, în cameră intrară doi angajați de la pază. Pesemne că stătuseră afară și trăsese răsunet cu urechea, așteptând un semnal, iar acesta trebuie să fi fost faptul că Felix se apucase să strige. Îi venea să-și tragă una de ciudă că se purtase atât de previzibil.

Probabil că Tony făcuse înainte o repetiție cu tipii de la pază: dacă avea și el o calitate, aceasta era eficiența. Se înfipseră de-o parte și de cealaltă a lui Felix, unul dintre ei negru, celălalt brunet, cu brațele vâjnoase încrucișate, cu o expresie impenetrabilă. Erau angajați noi: Felix nu-i cunoștea. Mai exact, nici ei nu-l cunoșteau pe Felix, așa că n-aveau nici un motiv să-i fie loiali. O altă lucrătură de-a lui Tony.

— Nu-i nevoie să faci asta, zise Felix, însă de data asta Tony nu mai simți nevoia să-i răspundă; se mulțumi să ridice din umeri, să dea scurt din cap – două gesturi interpretate ca expresii ale puterii – și Felix fu escortat, politicos dar ferm, până afară, în parcare, cu câte un braț de oțel plutind amenințător deasupra coatelor sale.

Găsi câteva cutii de carton îngrămădite unele peste altele lângă automobilul său. Lângă mașina lui roșie, un Mustang decapotabil cumpărat la mâna a doua într-un acces de teribilism al vârstei mijlocii, pe vremea când încă se simțea destul de tânăr. Înainte de Miranda, iar apoi, de dispariția Mirandei. Începuse să ruginească încă de pe-atunci, iar de atunci ruginise și mai mult. Își pusese în gând s-o dea la schimb, să-și ia altă mașină, una mai sobră. Dar destul cu planurile astea: nu deschisese plicul cu compensațiile, însă își dădea seama că nu poate conține mai mult decât minimumul necesar. N-o să-i ajungă pentru cheltuieli extravagante ca, de pildă, o mașină aproape nouă.

Ploua mărunț. Tipii de la pază îl ajutară pe Felix să-și bage cutiile de carton în Mustangul ruginit. Nu spuseră nimic, și nici Felix nu spuse nimic, fiindcă ce-ar fi fost de zis?

Cutiile erau îmbibate de apă. Ce-o fi fost în ele? Hârtii, amintiri de la diferite evenimente, cine știe? În clipa aceea, pe Felix îl dureau în spiță de toate astea. Se întrebă cum ar fi să facă un gest grandios, să arunce totul în parcare și să-i dea foc... dar cu ce? Ar fi avut nevoie de benzină sau de vreun explozibil, însă nu avea de nici unele și, oricum, rost ar fi avut să-i dea și cu asta apă la moară lui Tony? (Ar fi chemat pompierii și ar fi sesizat poliția, Felix ar fi fost luat pe sus, în cătușe, bolborosind și răcnind neputincios, iar apoi ar fi fost învinuit de incendiere premeditată și tulburarea ordinii publice. Ar fi fost adus apoi un psihiatru, unul plătit de Tony. Ar fi fost diagnosticat. *Vedeți?* i-ar fi întreat Tony pe membrii consiliului. *E paranoic. Psihopat. Slavă Domnului că am reușit să scăpăm de el la timp, până s-o ia razna în incinta teatrului.*)

În timp ce toți trei încărcău ultimele cutii murate în mașina lui Felix, o siluetă dolofană, singuratică, traversă parcare rostogolindu-se parcă pe picioare. Era Lonnie Gordon, președintele Consiliului Festivalului, cu o umbrelă deschisă deasupra țestei sale cutate, cu doar câteva smocuri de păr; ținea în mână o pungă de plastic, ceva ca un băț și o chestie care aducea cu un braț de sconși peste care zace o pisică albă moartă.

Al dracu' boșorog trădător. Felix nu catadicsi să-l învrednicească nici măcar cu o privire. Târâș-târâș, bălăbănindu-se, pleosc-pleosc, grăsanul Lonnie se apropie fornăind ca o morsa.

- Zău că-mi pare rău, Felix, spuse el când ajunse lângă portbagajul mașinii.
- Hai, las-o jos, că măcăne, răspunse Felix.
- Nu eu ți-am copt-o, zise Lonnie smiorcăindu-se. Au avut mai multe voturi.
- Slăbește-mă, făcu Felix.

Bățul se dovedi a fi bastonul lui cu măciulie în formă de cap de vulpe; pisica moartă la barba lui falsă, de Prospero; iar chestia cu sconșii, abia acum își dădu seama, veșmântul lui magic. Ceea ce ar fi trebuit să fie veșmântul lui magic. Era jilav, cu blana udă learcă. Nenumărații ochi din material plastic îl priveau sticlos prin blană, nenumăratele cozi atârnav pleoștite. Arăta de-a dreptul prostesc în lumina cenușie a amiezii. Și totuși, pe scenă, finisat, cu frunzele întreșute, vopsit cu sprayul în nuanțe aurii, împodobit cu paiete, ar fi fost splendid.

— Îmi pare nespun de rău că poți gândi așa, spuse Lonnie. Credeam că ți-ar face plăcere să păstrezi chestiile astea.

Îi întinse mantia, barba și bastonul lui Felix, care își ținea brațele lipite de corp și, pur și simplu, îl privea sfidător. Fu un moment penibil. Lonnie părea mâhnit de-adevăratelea: era un băiat de treabă, sentimental, de modă veche, plângea la sfârșitul tragediilor pe care le viziona.

— Te rog, stărui el. Ca amintire. După toată munca pe care ai depus-o.

Îi întinse încă o dată obiectele. Paznicul negru le luă și le înghesui deasupra cutiilor.

— Nu trebuia să te deranjezi, spuse Felix.

— Și asta, continuă Lonnie, întinzându-i sacoșa de plastic. E textul tău. Pentru *Furtuna*. Cu însemnările tale. Mi-am luat libertatea să mă uit peste el... ar fi fost minunat, urmă el cu glas pierit. Poate că într-o bună zi o să-ți fie de folos.

— Hai că ai halucinații, se răsti Felix. Tu și jigodia aia de Tony mi-ai pus cariera pe butuci, și știți asta foarte bine. Mai bine m-ai fi lichidat cu un glonț

Felix era conștient că exagerează, însă măcar se răcorea la gândul că putea spăla și el pe jos cu cineva, în nefericirea lui. Cu cineva cu suflet mărinimos și lipsit de coloană vertebrală, prin urmare, numai bun să speli cu el pe jos, nu ca Tony.

— Sunt convinși că totul o să fie bine, îl asigură Lonnie. La urma urmei, cu așa o creativitate, cu așa un talent... probabil că există, ăăă, o mulțime de alte locuri... un nou început...

— Un nou început!? se minună Felix. Am cincizeci de ani, ce Dumnezeu! Sunt un produs expirat când vine vorba de noi începuturi, nu crezi?

Lonnie încercă să-și stăpânească lacrimile.

— Înțeleg ce vrei să... La următoarea întrunire a consiliului o să supunem la vot o scrisoare de mulțumire și există și o propunere, știi tu, să ți se facă un bust sau o fântână arteziană care să poarte numele tău...

Creativitate. Talent. Cuvintele folosite până la saturație în branșă, își zise Felix cu amărăciune. Și cele mai nefolositoare trei lucruri din lume: un carici de popă, țâțele unei călugărițe și o scrisoare de mulțumiri din toată inima.

— Vără-ți bustul ăla undeva, spuse el, dar pe urmă o lăasă mai moale. Ți mulțumesc, Lonnie. Ți dau seama că-mi vrei binele.

Ți întinse mâna și Lonnie i-o strânse.

Chiar i se prelinge o lacrimă pe obrazul mult prea aprins? Chiar Ți tremură discret bărbia? Lonnie ar trebui să fie cu ochii-n patru acum, când Tony a preluat hățurile, Ți zise Felix. Mai ales dacă va continua să se smiorcăie, afișându-și muștrările de conștiință. Tony n-o să aibă nici un fel de scrupule; o să zdrobească orice opoziție, o să aplice pedepse fără ezitare, înconjurându-se cu haidamaci, hăcuind fără milă toate uscăturile.

— Dacă o să ai vreodată nevoie de-o recomandare... îngăimă Lonnie. Mi-ar face plăcere să... sau... înțeleg că-i o... poate după ce-ți mai tragi sufletul... Ai tras prea mult de tine de la întâmplarea, întâmplarea aia teribil de tristă, mi-a părut atât de rău, a însemnat prea mult, nimeni n-ar trebui să...

Lonnie participase la înmormântare; la ambele înmormântări, mai întâi la cea a Nadiei. Fusese tare amărât din pricina Mirandei. Aruncase un buchet miniatural de trandafiri roz în groapa miniaturală, cu un gest care la vremea aceea lui Felix i se păruse cam teatral, deși Ți apreciasse. Pe urmă Lonnie izbucnise în plâns, plânsese cu hohote, ducând la ochi o batistă albă, mare cât o față de masă.

Venise la înmormântare și Tony, jivina asta lunecoasă, cu o cravată de culoare închisă și o mutră îndurerată, deși probabil că-și pregătea lovitura încă de atunci.

— Mulțumesc, repetă Felix, retezându-i-o lui Lonnie. Mă descurc eu. Și vă mulțumesc, li se adresa celor doi tipi de la pază. Mi-ați fost de mare ajutor. Apreciez gestul.

— Aveți grijă cum conduceți, Ți spuse unul dintre ei.

— Țăă, zise și celălalt. Noi doar ne facem treaba.

Era și asta un fel de scuză. Probabil că știau și ei cum e să fii concediat de undeva. Pe urmă, Felix urcă în mașina lui ca vai de lume și ieși din parcare, pornind spre restul vieții sale.

5. Stăpânul unei peșteri prăpădite

Restul vieții sale. Cândva i se păruse o perioadă tare îndelungată. Cât de repede trecuse timpul pe lângă el. Cât de mult fusese irosit aiurea. Cât de curând o să se sfârșească.

Părăsind parcare Festivalului, Felix nu avea senzația că el era cel care conducea mașina. Dimpotrivă, se simțea de parcă ar fi fost cel condus, ca luat pe sus de un vânt puternic. Îi era frig, deși ploaia mărunță stătuse și ieșise soarele, și chiar își pornise și căldura. Să fi fost în stare de șoc? Nu: nu tremura. Era calm.

Curând dispăru și teatrul, cu flamurile ce fluturau în vânt, cu fântâna cu delfini, prin gurile cărora țâșnea apa, cu mica lui curte interioară, cu straturile de flori ce-l flancau și cu spectatorii joviali ce-și lingeau înghețatele. Strada principală din Makeshiweg, cu restaurantele lui de fițe și cu localurile ornamentate cu capete de poeți de altădată, cu porci, cu regine din epoca Renașterii, cu broaște și pitici și cocoși, cu magazinele de confecții din lână marca Celtic și cu cele de statuete din piatră create de inuiți, cu buticurile de porțelan englezesc, iar apoi cu arătoarele case în stil victorian, din cărămidă galbenă, având agățate ici-colo câte o firmă de mică pensiune, dispăru încet-încet, lăsând locul unui șir de drogherii, ateliere de cizmărie și saloane de manichiură thailandeze. Apoi, după alte câteva semafoare, Felix lăsa în urmă și magazinele de desfacere a covoarelor, micile localuri mexicane și pe cele aparținând lanțului Hamburger Heaven din mallul în aer liber, de la periferie, și se trezi conducând la voia întâmplării.

Unde-o fi? Habar n-avea. În jurul lui se întindeau, unul după altul, ogoarele, cu verdele delicat al grâului de primăvară și cu verdele mai închis al lanurilor de soia. Insule de copaci își întindeau frunzele pufoase sau sclipitoare de jur împrejurul caselor de fermieri vechi de secole, cu hambarele lor din lemn cenușiu încă în stare bună, întrerupând, din loc în loc, cu silozurile lor, liniile orizontale. De-acum înainta pe un drum așternut cu pietriș, aflat într-o stare destul de proastă.

Încetini și privi în jur. Tânjea după o vizuină, o ascunzătoare, un loc unde să nu cunoască pe nimeni și în care să nu-l cunoască nimeni. Un adăpost unde să se poată pune iar pe picioare, fiindcă acum începea să recunoască în sinea lui cât de rănit se simțea.

Într-o zi-două, maximum trei, Tony o să plaseze în ziare o strâmbă. O să scrie că Felix și-a dat demisia din funcția de director artistic pentru a se dedica altor proiecte, dar nimeni n-o să creadă minciuna asta. Dacă ar rămâne în Makeshiweg, reporterii rău-intenționați i-ar lua urma și ar savura căderea unui personaj atât de mare. I-ar da telefoane, l-ar atrage într-o ambuscadă, l-ar încolți într-un bar din oraș, dacă ar fi atât de nătâng încât să intre în vreunul. L-ar întreba dacă l-ar deranja să comenteze cele întâmplate, sperând să-l facă să urle, căci avea reputația unui om irascibil. Dar urletele ar fi o inutilă risipă de energie, căci ce ar rezolva cu ele?

Soarele scăpăta pe boltă; razele îi cădeau pieziș, tot mai galbene. Oare de cât timp o fi aici? Oriunde ar fi acest *aici*. Porni mai departe.

La oarece distanță de drum, în capătul unei alei lăsate în paragină, era o clădire bizară. Arăta de parcă ar fi fost construită direct în coasta unei coline scunde, fiind de jur împrejur înconjurată de pământ, astfel că i se zărea doar zidul din față. Avea o singură fereastră și o ușă crăpată. Prin zid ieșea un horn metalic care cotea în sus și avea un capac de tinichea în vârf. Pe o frânghie de rufe era prins un singur cârlig, de care încă atârna o cârpă de bucătărie. Era ultimul loc în care s-ar fi așteptat oricine să aterizeze Felix.

Nivea-nimic de pierdut dacă arunca o privire. Așa că aruncă o privire.

Își parcă mașina pe marginea drumului, apoi porni pe jos pe alee, unde iarba și bălăriile ude îi biciuiau cracii pantalonilor. Când deschise ușa mai larg, aceasta se porni să scârțâie, dar câteva picături de ulei puteau rezolva problema. Tavanul era scund, susținut de grinzi făcute din pari cândva văruiți, dar acum acoperiți de pânze de păianjen. Înăuntru era un miros nu tocmai neplăcut, de țărână și lemn, cu o discretă aromă de cenușă: aceasta venea de la o sobă de fier cu două arzătoare și un cuptor mititel, ruginită, dar intactă. Erau două camere, una mai mare și încă una, care trebuie să fi fost dormitorul. Avea o lucarnă geamul părea destul de nou – și o ușă laterală, închisă cu cârligul. Felix scoase cârligul din inel și o deschise. Dădea spre o potecă năpădită de bălării și un closet. Slavă Domnului că nu trebuie să-și sape o latrină: făcuseră alții treaba asta.

Mobilierul se rezuma la un vechi șifonier masiv, din lemn, în dormitor, și o masă de bucătărie cu tăblia furniruită, de culoare roșie, cu spirale argintii. Nu era nici un scaun. Dușumeaua fusese acoperită cu scânduri late: măcar nu era noroi pe jos. Exista până și o chiuvetă cu pompă manuală. Găsi chiar și un bec care, în chip miraculos, se și aprinse. Cineva trebuie să fi locuit aici ceva mai recent decât, să zicem, în 1830.

Casa avea mai puțin decât strictul necesar, însă, dacă putea să-i găsească proprietarul, să bată palma cu el, să facă un pic de ordine, ar fi fost un loc numai bun pentru el.

Optând pentru cocioaba asta și privațiunile ce decurgeau de-aici, bineînțeles că tot timpul a fi ursuz. Ar fi ca și cum ar purta o cămașă țesută din fire de păr, s-ar autoflagela, ar fi un pustnic. *Ia uitați-vă cum mai sufăr.* Își recunoștea numărul, un număr fără nici un spectator în afară de sine. Era puerilă această nefericire autoimpusă.

Care sunt însă cu adevărat, opțiunile lui? E mult prea celebru ca să poată găsi o altă slujbă; nu una la același nivel, nu una pe care și-ar dori-o. Iar Sal O’Nally, în mâinile căruia se află tezaurul cu granturi, i-ar bloca în mod subtil orice numire într-o funcție importantă: Tony nu vrea să aibă în Felix un rival care, dintr-o poziție privilegiată, să facă o treabă mai bună decât el la Festivalul de la Makeshiweg. Conlucrând așa cum, evident, au făcut-o și până acum, Tony și Sal ar avea grijă să-l țină ascuns de ochii lumii. Așadar, ce rost ar avea să le dea satisfacția de-a mai încerca ceva?

Se întoarse la Makeshiweg pe același drum și parcă în fața vilișoarei din cărămidă pe care o subînchiriasse pentru stagiunea curentă. De când cu perioada aceea inimaginabilă... de când nu mai avea familie, alesese să nu mai aibă o casă a lui. Lua în chirie locuințele altora. Păstrase câteva piese de mobilier: un pat, o masă de scris, o veioză, două scaune pe care le cumpărase împreună cu Nadia la o vânzare de mobilă veche. Câteva bibelouri de-alte ale lui. Câteva lucruri rămase din ceea ce odinioară fusese o viață trăită plener.

Și, desigur, și fotografia Mirandei. Întotdeauna o ținea lângă el, să se poată uita la ea atunci când simțea că începe să se cufunde în beznă. Fotografia o făcuse chiar el, când Miranda avea aproape trei ani. Era prima oară când se dădea în leagăn. Avea capul dat pe spate; râdea fericită; își încheștase pumnii mititei pe frânghii; lumina dimineții îi aureola părul. Rama pozei era argintată, o ramă de fereastră argintie. De cealaltă parte a ferestrei magice, ea era tot vie.

Iar acum va trebui să rămână închisă în spatele geamului, deoarece, odată cu

săle, Furtunii sale, noua Miranda – Miranda pe care intenționa s-o creeze sau, pe cât posibil, s-o reînvie – zăcea moartă sub ape.

Tony nici măcar nu avusese decența să-i permită să-și întâlnească personalul, pe cei de la tehnic, pe actori. Să-și ia rămas-bun. Să-și exprime regretul că *Furtuna* lui n-o să mai aibă loc. Fusesse aruncat în stradă ca un infractor. Oare le-o fi teamă de el, lui Tony și de ciracilor săi? Le-o fi teamă de o rebeliune generală, de o contralovitură? Or fi crezând cu adevărat că Felix are chiar atât de multă putere?

Sună la o firmă de transport specializată în mutări de mobilier și-i întreabă când ar putea veni. Le spuse că-i vorba de-o urgență; trebuie să aibă totul împachetat și depozitat cât mai repede cu putință; o să plătească adițional pentru promptitudine. Completă un cec pe numele celui care-i subînchiriasse locuința, acoperind toată durata contractului. Se duse la bancă, depuse banii de căcat pe care i-i dăduse Tony drept compensație pentru că-l lăzburase și-l informă pe managerul sucursalei că, în curând, o să aibă o adresă nouă și o să le trimită o notificare scrisă.

Din fericire, mai avea niște economii. Deocamdată putea rămâne invizibil, ascuns de ochii lumii.

Următoarea lui sarcină fu aceea de a-l găsi pe proprietarul căsuței de pe coasta colinei. Se întoarse la drumul cu pietriș, apoi își încercă norocul la cea mai apropiată casă de fermieri. O femeie ieși în ușă; era de vârstă medie, cu o înfățișare nici prea-prea, nici foarte-foarte, de înălțime mijlocie, cu părul de-o culoare nedefinită, prins în coadă de cal. Purta blugi și o bluză de trening; în spatele ei, pe dușumeaua acoperită cu linoleum cu model, era o jucărie. Felix simți o clipă cum i se zbate inima în piept.

Femeia se propti în ușă cu brațele încrucișate.

— V-am mai văzut mașina, îl anunță ea. Sus, colea, lângă cocioabă.

— Da, răspunse Felix în ceea ce lui îi părea cea mai fermecătoare manieră cu putință. Mă-ntrebam și eu... Știți cumva a cui e?

— De ce? îl întreabă femeia. Nu-i a noastră. Nu plătim impozit pe ea. E o vechitură, nu-i bună de nimic. A rămas de pe vremea pionierilor sau cine știe de când, de pe vremea când încă nu făcuseră bani. I-am spus eu lui Bert că ar fi trebuit să i se dea foc cu ani în urmă.

Aha, își zise Felix în sinea lui. S-ar putea ajunge la un aranjament.

— Sunt bolnav de ceva timp, spuse el, ceea ce nici nu era întru totul o minciună. Am nevoie să mă odihnesc la țară. Cred că aerul curat mi-ar prinde bine.

— Aici e o grămadă de aer curat, dacă de asta aveți nevoie. E gratis, din câte am văzut ultima oară. Puteți să vă bucurați de el cât vreți.

— Aș dori să locuiesc în căsuță, spuse Felix cu un zâmbet inofensiv.

Voia să lase impresia că-i un pic tâmpițel de cap, dar nu chiar tâmpit de tot. Un țăcănit, dar nu un maniac.

— Aș plăti, desigur, chirie. Cu bani gheață, adăugă el.

Asta schimbă totul și Felix fu poftit să intre și să ia loc la masa din bucătărie, după care trecură la miezul problemei. Femeia avea mare nevoie de bani, nu făcu un secret din

asta. Bert – soțul ei – nu scotea cine știe ce din recolta de lucernă și mai lucra și ca șofer pe un camion de transportat butelii la domiciliul clienților, iar pe timp de iarnă lucra și la dezăpezirea șoselelor, să o scoată cumva la capăt. Era plecat de-acasă mai tot timpul, lăsând-o să se descurce de una singură cu toate belelele. Își trase nasul și își dădu capul pe spate: „toate belele“ includea și sonații de teapa lui Felix.

Îi povesti că bojdeuca mai fusese locuită din când în când, iar ultimii locatari fuseseră „doi hipioți, el pictor, iar ea, zi-i cum vrei uneia care se combină cu un pictor“ – asta s-a întâmplat cu un an în urmă. Înaintea lor, locuise acolo un unchi amărăștean de-al ei; iar și mai înainte, o mătușă de-a lui Bert, căreia îi lipsea o doagă și a trebuit internată la balamuc. Înaintea lor nu știe cine a mai stat acolo, fiindcă s-a întâmplat cu mult înainte să se mute ea aici. Cică, zic unii, căsuța ar fi bântuită, dar Felix n-ar trebui să ia în serios zvonurile, spuse ea pe un ton ironic, fiindcă lumea-i neștiutoare și lucrurile nu stau așa. (Era clar că ea o credea bântuită.)

Se înțeleseră ca Felix să aibă acces la cocioabă și să facă orice îmbunătățiri credea el că se cereau făcute. Pe timp de iarnă, Bert o să-i dezăpezească aleea cu plugul, să nu fie nevoie să înoate prin zăpadă până la drum. Maude – soția – o să primească banii în plic la data de întâi a fiecărei luni și, dacă-i întreabă cineva ceva, n-o să pomenească nimic despre plic, că doar Felix e unchiul ei și locuiește acolo gratis. Ea și Bert se vor ocupa de aprovizionarea cu lemne pentru sobă: fiul lor o să le aducă cu tractorul cu remorcă. Inclusese deja costul lemnului în prețul chiriei. Dacă vrea Felix, îi poate spăla și lenjeria, dar asta o să-l coste în plus.

Felix îi mulțumi și-i spuse că o să stabilească asta pe parcurs. Apoi îi ceru să nu povestească nimănui despre el. Îi spuse că vrea să treacă neobservat. Își avea propriile motive, dar nu erau nicidecum criminale.

Ea îl privi pieziș; nu-l credea în ceea ce privește criminalitatea, dar nu-i păsa nici de asta.

— Puteți avea încredere în mine în privința asta, îl încredință ea.

Și, în mod ciudat, chiar avea încredere în ea.

Dădură mâna în prag. Strânsoarea mâinii ei era puternică, aducând mai curând cu aceea a unui bărbat.

— Cum vă cheamă? îl întreabă femeia. Vreau să zic, ce nume să folosesc, la o adică?

Felix șovăi. *Nu te privește*, îi stătu pe buze.

— Domnul Duke?, răspunse el.

6. Abisul timpului

Lui Felix nu i-a trebuit mult timp să constate că de ușor îi este să dispară și că lumea nu face o tragedie din dispariția lui. Golul lăsat de absența lui neașteptată în eșafodajul Festivalului de la Makeshiweg fu umplut destul de rapid – umplut, bine zis, de către Tony. Viața a mers înainte, ca de obicei.

Unde o fi dispărut Felix? Era și acesta un mister, dar unul pe care nimeni nu părea interesat să-l rezolve. Își imagina trăncăneala iscată. O fi avut o cădere nervoasă? S-o fi aruncat de pe un pod? Când te gândești la durerea cumplită pe care i-a provocat-o moartea fetei sale – ce tragedie! –, iar apoi la faptul că, imediat după aceea, a început să-l obsedeze *Furtuna* aia a lui, care, pe bune, era trăsnită rău, chiar că poți să te-ntrebi ce s-a întâmplat. Totuși, n-aveai prea mult timp să te-ntrebi ce s-a întâmplat, fiindcă toți cei preocupați de această întrebare se confruntau cu probleme mult mai presante, care le umpluseră golul lăsat de plecarea lui Felix, iar bârfa trebuie să se fi stins rapid. Oamenii voiau să promoveze, aveau roluri de învățat pe de rost, aptitudini care se cereau șlefuite.

Și-i imagina zicând: *Să ciocnim în sănătatea bătrânului bulangiu diliu*, la Broasca și Fluierul sau la Capul Regelui, sau la Aghiuță și Aluna, sau în alte locuri unde aveau obiceiul să dea de dușcă un pahar angajații Festivalului, actorii și meșterii buni la toate, în timpul lor liber. *În sănătatea Maestrului, a lui Felix Phillips, oriunde s-o afla acum.*

Felix își transferă contul bancar la o sucursală din Wilmot, la o distanță de două orașe, și tot acolo își închirie și o casuță poștală. La urma urmei, e încă viu, bine mersi; o să aibă nevoie, de pildă, să-și depună declarația de venituri. Nimic n-o să-i facă pe copoi să-i ia urma mai rapid decât o tentativă de evaziune fiscală. E prețul minim pe care trebuie să-l plătești pentru privilegiul de a te mișca pe scoarța pământului și de a continua să respiri, să mănânci și să te caci, își zicea Felix cu amărăciune.

Își deschise un al doilea cont, pe numele de F. Duke, susținând că acesta era un pseudonim. Le explică funcționarilor cum că ar fi scriitor. Îi plăcea să aibă un alter ego, unul fără istoria lui deprimantă. Felix Phillips fusese lichidat, dar F. Duke putea să mai aibă o șansă, deși nu-i era clar în ce privință anume.

Pentru plata impozitelor își păstră propriul nume. E mai simplu așa. Era, însă, „domnul Duke“ pentru Maude și Bert, și pentru fetița lor supărăcioasă, micuța Crystal, care, în mod clar, credea că Felix era un mâncător de copii, și pentru Walter, băiatul lor, un adolescent ursuz, care, în primii ani – până să se mute spre vest, să lucreze în Alberta – chiar transportase în fiecare toamnă câteva remorci cu lemne de foc la modestul sălaș al lui Felix.

Un timp, Felix încercă să se distreze închipuindu-și cum ar fi fost s-o distribuie pe Maude în rolul lui Sycorax, cotoroața cu pleoape vineții, și pe Walter în rolul lui Caliban, creatura pe jumătate umană care târa bușteni, în *Furtuna* lui – *Furtuna* din mintea lui –, dar asta nu ținu mult. Nici unul nu era potrivit: Bert, soțul, nu era diavolul, iar pe micuța Crystal, o copilă grasuță, bondoacă, nu și-o putea nimeni imagina în rolul Mirandei gingașe ca o silfidă.

Iar în acest menaj nu-și avea locul nici Ariel, deși Felix îl plătise pe Bert – care era un meseriaș priceput – să-i tragă încă un cablu electric de la casa lor, pe lângă cel de bună seamă ilegal, care exista deja. Cu ajutorul lui, putea folosi un mic radiator în zilele

friguroase, un frigider și un reșou cu două ochiuri, chiar dacă nu pe toate deodată, să nu provoace o pană de curent. Își cumpără și un fierbător. Maude îi făcea un calcul estimativ al consumului de lumină și-l taxa suplimentar. Dacă familia Maude ar fi să reprezinte ceva în *Furtuna*, ar fi spiritele minore ale naturii: o sursă de energie, dar nu foarte multă, își zicea Felix în glumă.

În afară de plicul cu bani pe care îl pune la data de întâi a fiecărei luni în palma bătrănită a lui Maude, nu avea mai deloc de-a face cu proprietarii săi, dacă le poate spune așa. Cei din familia Maude își vedeau de treaba lor. Iar Felix, de-a lui.

Totuși, ce treabă avea?

Se strădui să evite știrile despre lumea teatrului, să nu citească despre teatru, să nu se gândească la teatru. Era prea dureros. Totuși, strădaniile lui erau rareori încununuate de succes. Se trezea cumpărând ziarul local și chiar pe cele din orașele mai mari din zonă, examinând cu atenție cronicile, după care le rupea și le folosea la aprinderea focului.

În această perioadă timpurie, de jale și de gânduri negre, se apucă să-și reamenajeze căsuța rustică. Activitatea asta avea o funcție terapeutică. Își făcu curățenie, mătură pânzele de păianjen, își aduse în casă puținele lucruri puse la păstrare. Cu un strop de ulei și un pic de bibileală, și cu o garnitură nouă, pompa de mână mergea tuț. Cu buda din curte nu avea probleme: era funcțională și, deocamdată, nu mirosea. Cumpără un pachet de substanță granulară despre care reclamele spuneau că ar fi lucrul potrivit pentru WC-urile din curte și, o dată la câțva timp, arunca înăuntru câteva granule. Pe dușumeaua din dormitor întinse un covoraș. Aduse și o noptieră. Fotografia Mirandei, strălucitoare, stătea cocoțată pe ea, râzând fericită.

În ciuda încercărilor lui disperate de a-și crea o atmosferă domestică, avea somnul agitat și se trezea des.

Își cumpără câteva lucruri de la magazinul de articole de fierărie din Wilmot: un ciocan, o coasă. Così bălăriile din fața cocioabei; curăță geamul și, în mai mică măsură, lucarna. Se gândi ce-ar fi să-și sape o grădină, să planteze niște roșii sau alte legume. Ba nu: ar fi prea de tot. Și totuși, își umplea tot timpul cu treabă. Ba cu una, ba cu alta.

Nu era însă destul.

Se duse la bibliotecă și împrumută cărți. Ar trebui, desigur, să se folosească de acest prilej ca să-i citească pe toți clasicii pe care n-apucase să-i parcurgă în tinerețe. *Frații Karamazov*, *Anna Karenina*, *Crimă și pedeapsă*... Dar nu izbuti să citească aceste titluri: prea erau pline de viață reală, conțineau prea multă tragedie. Se trezi gravitând, mai curând, în jurul cărților pentru copii, în care totul se termina cu bine. *Anne de la Green Gables*, *Peter Pan*. Basme: *Albă-ca-Zăpada*, *Frumoasa din pădurea adormită*. Cu fete lăsate moarte în sicrie din sticlă sau paturi cu baldachin, iar apoi reînviată, în chip miraculos, de puterea dragostei: asta-și dorea el. Cu o răsturnare a destinului.

— Probabil aveți nepoței, îi spuse bibliotecara simpatică. Le citiți?

Felix dădu din cap a încuviințare și zâmbi. Nu avea nici un rost să-i spună adevărul.

Totuși, după o vreme, epuiză și această resursă. Începu să petreacă perioade de timp scandalos de îndelungate stând așezat la umbră, într-un șezlong cu dungi, cumpărat la o

vânzare de obiecte folosite, holbându-se în gol. Când stai așa un timp destul de lung, începi să vezi lucruri care, strict vorbind, nu sunt prezente, dar treaba asta nu-l speria. Siluete în nori, chipuri pe frunze. Îl făceau să se simtă mai puțin singur.

Tăcerea începea să-și facă efectul. Mai exact, nu tăcerea. Trilurile păsărilor, țârâitul greierilor, vântul din copaci. Muștele care bâzâiau atât de polifonic în WC-ul lui. Melodios. Alinător. Uneori, ca să mai scape de semimuzica asta, urca în automobilul lui din ce în ce mai hârbuit și se ducea în Wilmot, să-și mai cumpere câte ceva de la articolele de fierărie, doar ca să audă niște voci umane. După câțiva ani, adunase un întreg stoc de adezivi Krazy Glue și clădise un mic morman de vechituri, șuruburi fără piuliță, cârlige de ușă fără inel și agățătoare de tablouri. Oare o luase razna rău de tot? Lumea l-o fi privind ca pe un excentric local inofensiv? O fi ajuns subiect de bârfă sau, dimpotrivă, nu-l mai bagă nimeni în seamă? Oare îi mai pasă, cât de cât, de chestia asta?

Iar dacă nu-i pasă, atunci, de ce-i mai pasă pe lumea asta? Ce mai vrea în clipa de față, așa cum odinioară a vrut, cu atâta patimă, să fie o persoană influentă în lumea teatrului? Ce țeluri mai are? Pentru ce trăiește? Și-a pierdut și ocupația, și iubirea vieții lui. Ambele lui iubiri. Există pericolul stagnării. Se lasă pradă inerției. Cel puțin, nu-i mai călca piciorul în magazinele de băuturi și în baruri.

Ar putea deveni unul dintre acei bărbați săriți de vârsta mijlocie, lipsiți de un scop precis în viață, care au depășit perioada capcanelor romantice și a ambițiilor de orice fel, rătăcind de colo-colo pe fața pământului. Ar putea să meargă în excursii: și-ar putea permite, mai mult sau mai puțin. Dar aceste excursii n-ar fi nici numeroase, nici interesante, fiindcă unde ar vrea să călătorească? S-ar putea combina cu o femeie singură, ar putea avea o aventură cu ea, să se simtă amândoi mizerabil. Întemeierea unei familii noi este exclusă din capul locului, fiindcă nimeni nu poate ține locul celei pierdute, celei dispărute. Ar putea să se înscrie într-un club de bridge, de artă fotografică sau de pictură în acuarele. El însă urăște bridge-ul, nu vrea să mai facă fotografii și n-ar putea să picteze nici dacă de asta ar atârna viața lui.

Dar își dorește, oare, să mai trăiască? Iar dacă nu, ce-i de făcut?

Ar putea să se spânzure. Ar putea să-și zboare creierii. Ar putea să se înece în Lacul Huron, care nici nu-i prea departe.

Pure speculații fără nici un rost. Nu-i serios.

Și-atunci?

Are nevoie de un țel, de un scop. Chibzui îndelung pe tema asta în timp ce stătea în șezlong. În cele din urmă, ajunse la concluzia că i-au rămas de făcut două lucruri – două proiecte care încă îi puteau aduce satisfacții. După un timp, începu să înțeleagă mai clar care sunt acestea.

În primul rând, are nevoie să-și recupereze *Furtuna*. Trebuie s-o monteze cumva, undeva. Motivele lui nu țin exclusiv de teatru; n-au nimic de-a face cu reputația sau cariera lui – nici vorbă de-așa ceva. Pur și simplu, Miranda lui trebuie eliberată din sicriul ei de sticlă; trebuie adusă la viață. Dar cum să facă asta, unde să găsească actori? Actorii nu cresc în copaci, deși în jurul cocioabei lui sunt copaci din belșug.

În al doilea rând, vrea să se răzbune. Tânjește după răzbunare. Visează la ea cu ochii

deschiși. Tony și Sal trebuie să sufere. Situația lui jalnică de-acum este, în mare măsură, urmarea fărădelegii lor. S-au purtat cu el ca niște ticăloși. Dar ce formă i-ar putea lua, la o adică, răzbunarea?

Acestea sunt cele două lucruri pe care și le dorește. Și le dorește, pe zi ce trece, tot mai mult. Totuși, nu știe cum să se apuce de treabă.

7. În studii tainice-adâncit

Furtuna lui va fi nevoită să aștepte, *faute de mieux*⁹: n-are la îndemână cele trebuincioase. Așa că mai întâi o să se concentreze pe ideea răzbunării.

Oare cum o va duce la îndeplinire? Să-l atragă pe Tony într-un beci jilav, promițându-i un butoi de Amontillado¹⁰, iar apoi să-l zidească acolo de viu? Bine, dar Tony nu e un maniac al delicateselor. Nu-l interesează mâncărurile și băuturile gourmet pentru calitățile lor intrinseci: îl desfată doar ca indicatori ai unui anumit statut social. Și n-ar face în veci prostia să coboare împreună cu Felix într-un loc întunecos, fără să aibă în preajmă doi ghaidamaci înarmați, căci i-ar fi cât se poate de clară ranchiuna îndreptățită a lui Felix.

Oare s-o seducă pe soția lui Tony sau, și mai bine, să insinueze că a fost sedusă de un armăsar tânăr? Da, dar soția lui Tony e un exponat muzeal din alabastru înghețat: cel mai probabil, aduce cu un robot, e imposibil de sedus. Și, chiar dacă ne-am închipui că imaginara ei centură de castitate ar ceda, de ce să fim nedrepti cu tânărul armăsar nevinovat, oricine-ar fi să fie acesta? De ce să atragem asupra lui mânia lui Tony, care a devenit, între timp, posesorul unui arsenal impresionant de mijloace prin care poate distruge carierele oamenilor? Armăsarii tineri au parte doar de-o jumătate de viață și ar trebui lăsați să se bucure de cei mai buni ani din viață, petrecuți în piscinele și în bașternuturile parfumate ale demimatroanelor, atâta timp cât se mai pot bucura de ei. Înainte de-a începe să se ofilească, să se veștejească, să-și piardă capacitatea de concentrare.

Oare să se strecoare în casa/biroul/restaurantul preferat al lui Tony și să-i toarne în mâncarea de la prânz vreo substanță toxică, una de la care să se aleagă cu o boală incurabilă sau care să-i provoace o agonie lentă, să moară în chinuri? Iar apoi el s-ar putea deghiza în doctor și ar putea pătrunde în camera de spital a lui Tony, să jubileze. Citise într-un roman polițist că victima a murit deoarece mâncase bulbi de narcise. Își amintea că aceștia fuseseră strecurați într-o supă de ceapă.

Nu, nu. Astea-s pure fantezii. Aceste răzbunări sunt mult prea melodramatice și, în

orice caz, cu mult peste aptitudinile lui. Va trebui să fie mai subtil.

Cunoaște-ți dușmanul, e sfatul dat de autoritățile în materie. Începu să urmărească toate mișcările lui Tony: unde se duce, ce face, ce spune, aparițiile televizate. Lista lui de realizări: lui Tony îi plăcea să adune realizări peste realizări și se îngrijea ca acestea să-i fie recunoscute de către toată lumea.

La început, lui Felix nu-i fu greu să realizeze această supraveghere indirectă: nu trebuia decât să cumpere ziarele din Makeshiweg – două la număr, pe vremea aceea – și să caute știrile despre teatru și anunțurile mondene. Pe atunci, Tony era tot timpul invitat la serate și la tot felul de acțiuni caritabile, de strângere de fonduri, și nu se dădea în lături de la acordarea de interviuri. Felix muri de ciudă văzând că Premiul pentru cel mai bun Promotor Artistic al Anului, iar apoi Premiul pentru Impact Școlar i-au fost conferite lui Tony pentru programul prin care Festivalul aducea cu autobuzele puștimea din împrejurimi și o făcea să asiste cap-coadă la spectacolul cu *Hamlet*, șușotind și chicotind în timp ce pe scenă se înglămădeau cadavrele. Acest program fusese ideea lui Felix. De fapt, Felix era cel care gândise, inițial, majoritatea lucrurilor pentru care Tony lua premii.

În Anul Cinci al exilului lui Felix, lui Tony i se conferi încă un premiu: Ordinul de Ontario. Oho, ne-am ajuns, bombăni Felix în sinea lui. Încă un rahat purtat pe rever. Impostorul!

În Anul Șase, Tony își schimbă direcția. Își dădu demisia din funcția de director al Festivalului și își depuse candidatura la o funcție politică, chiar în orașul Makeshiweg, unde era o figură cunoscută în viața publică, și câștigă un loc în legislativul provinciei, devenind un Onorabil¹¹. Ministrul patrimoniului era tot Sal O’Nally, așa că de-acum se aflau amândoi în același cuib, împodobindu-l de zor cu penele lor. Ce chestie faină pentru ei doi!

În curând, Tony o să-și croiască drum până în Cabinet, își zise Felix. Deja se vorbea despre el că-i pe val, în mare ascensiune. În fotografii avea un aer de-a dreptul ministerial.

Pe urmă, tehnologia adăugă un nou instrument de informare la distanță arsenalului sărăcăcios de tehnică de spionaj al lui Felix: iscoada-expert pe nume Google. Felix avusese pe vremuri un calculator, însă acesta era, de fapt, al Festivalului și-i fusese confiscat atunci când fusese dat afară. O vreme stătuse la pândă în internet café-ul din Wilmot, urmărind, atât cât putuse, activitățile lui Tony. Când plecase de la Festival, își lichidase adresa de e-mail de serviciu – i-ar fi otrăvit sufletul să primească pe ea tot felul de mesaje ipocrite, pline de falsă compasiune –, dar apoi își făcuse două adrese noi, una în nume propriu și una pe numele domnului Duke, care obținuse, între timp, și două carduri de credit. Se gândea să obțină și un permis de conducere pe numele de Duke, însă ar fi fost prea de tot.

Își dădu seama că devine prea vizibil în cafeneaua din Wilmot – putea fi suspectat că se uită la chestii porno –, așa că-și cumpără un calculator ieftin, la mâna a doua. Puse să i se tragă o linie de telefon în cocioaba din casa lui Maude și folosi conexiunea telefonică. După o vreme însă, drumul din spate fu cablat, așa că își făcu un upgrade și se conectă la ethernet cu un router, ceea ce spori atât viteza, cât și intimitatea accesului său la internet.

E uimitor câte lucruri poți învăța despre o persoană consultând netul. Felix stătea singur-singurel într-un colț uitat de lume, citind alertele de pe Google, văzând cum se fâșâie în lume Tony și Sal, fără să bănuiască o clipă că sunt urmăriți din umbră; că cineva îi pândeste, așteaptă, îi supraveghează pe internet.

Ce-o fi așteptat Felix? Nici el nu știa. O ocazie întâmplătoare, un prilej norocos? O cale care să-l poarte către o confruntare directă? Un moment în care balanța puterii să se încline în favoarea lui. Era ceva imposibil, la care nu putea spera, însă mânia reprimată îl mâna de la spate. Ea și setea de dreptate.

Își dădu seama că genul ăsta de spionaj e nițel scrântit, însă doar nițel. Apoi, treptat, începu să aibă o altă preocupare în viață, care aducea cu țacăneala totală.

Totul începu în timp ce socotea ce vârstă ar fi trebuit să aibă Miranda dacă ar fi trăit. Ar avea cinci ani, apoi șase; și-ar pierde dinții de lapte; ar învăța să scrie. Chestii din astea. Un fel de reverie, de visare cu ochii deschiși.

De la visarea cu ochii deschiși la convingerea aproape fermă că ea continuă să fie alături de el, calea se dovedi a fi, însă, scurtă. Hai să-i zicem o fantezie, un capriciu, o joacă: nu credea în treaba asta cu adevărat, dar se adânci în această irealitate, ca și cum ar fi fost reală. Se întoarce la obiceiul lui de-a împrumuta cărți pentru copii de la biblioteca din Wilmot, doar că acum le citea cu glas tare, seară de seară. Treaba asta îi și făcea, oarecum, plăcere – glasul îi rămăsese la fel de bun ca pe vremuri, era o formă de exercițiu –, dar, în același timp, își încuraja iluzia pe care singur și-o crease. Oare chiar există o fetiță care-l ascultă? Nu, nici vorbă. Și totuși îl alina gândul că ar exista.

Când Miranda împlini cinci, șase, șapte ani, o ajută să-și facă lecțiile de școlăriță; firește, era școlită la domiciliu. Se așezau împreună la masa cu tăblia furniruită, el ședea pe unul din vechile scaune de lemn, ea, pe celălalt. „Cât fac șase ori nouă?” o întreba el. Iar ea avea o minte brici. Aproape că nu greșea niciodată.

Începură să ia mesele împreună, ceea ce era o idee minunată, căci, altminteri, el ar fi uitat uneori să mai mănânce. Ea îl muștra pe un ton blajin când vedea că nu mănâncă destul. Termină-ți mâncarea din farfurie, îi spunea ea. Felul ei preferat erau macaroanele cu brânză.

Când împlini opt ani, el o învăța să joace șah. Ea învăța totul cu ușurință și, curând, ajunsese să-i ia două meciuri din trei. Scruta tabla de șah cu un aer atât de serios, molfăindu-și capătul cosiței pe care învățase să și-o împletească singură. Iar el era nespus de încântat, în secret, când ea câștiga, deși se prefăcea că-i posomorât. Pe urmă, ea izbucnea în hohote de râs, fiindcă își dădea seama că el doar se prosteste. Dacă ar fi fost cu adevărat posomorât, ea l-ar fi tratat cu toată înțelegerea. E o fată atât de plină de empatie! El se străduia să nu-și dea niciodată pe față mânia acumulată împotriva lui Tony, împotriva lui Sal: ar fi bulversat-o. Ea lipsea din cameră atunci când el le urmărea caraghioslăcurile pe internet, mormăind pentru sine.

Peste zi, ea ieșea adesea să se joace pe câmpul de lângă casă sau în păduricea din spate. Uneori, din fâneată se înălța un nor de fluturi: pesemne că i-a stârnit chiar ea. Când gaițele sau ciorile se porneau să croncăne agitate, el își spunea în sinea lui că pe-acolo s-o fi plimbând Miranda. Veverițele îi chițcăiau, cocoșii de munte o zbugheau din loc la

apropierea ei. La asfințit, licuricii îi marcau drumul de întoarcere, iar bufnițele o salutau cu țipetele lor înăbușite.

Pe timp de iarnă, când zăpada acoperea aleea și vântul șuiera nebunește, se strecura din casă fără să stea o clipă pe gânduri. Nu se îmbrăca destul de călduros, deși el o cicălea să-și pună mănușile cu un deget și, cu toate astea, nu se întâmpla nimic rău: nu răcea, nu făcea gripă. De fapt, nu se îmbolnăvea niciodată, spre deosebire de el. Când el era bolnav, se învârtea neliniștită în jurul lui, în vârful picioarelor; el însă nu trebuia să-și facă griji în legătură cu ea, fiindcă ce i s-ar putea întâmpla, la o adică? De-acum nimic rău nu i se mai poate întâmpla.

Ea nu-l întreba niciodată cum au ajuns să locuiască împreună în cocioaba aia, separați de restul lumii. El nu-i povesti niciodată. Pentru ea, ar fi fost un șoc să afle că, de fapt, nici nu există. Sau nu la modul obișnuit.

Într-o zi o auzi cântând chiar sub fereastră. De data asta nu visa cu ochii deschiși, așa cum visase până atunci. Nu era una dintre nălucirile lui capricioase, izvorâte din disperare. Chiar auzi un glas adevărat. N-o luă ca pe o consolare. Dimpotrivă, se înspăimântă.

„Ei, nu, că am sărit peste cal“, își spuse el pe un ton sever. „Trezește-te, Felix. Adună-ți mințile. Evadează din chilia ta. Trebuie să te conectezi la lumea reală.“

8. Cheamă toate spiritele

Așa se face că în Anul Nouă al exilului său – când Miranda împlini doisprezece ani –, domnul Duke își găsi o slujbă. Nu era una de ținută înaltă, dar asta îi convenea lui Felix, care dorea să treacă neobservat. Spera că întoarcerea lui printre oameni, interacțiunea cu ei, îl vor readuce cu picioarele pe pământ. Își dădea până și el seama că începuse s-o iara razna. Stătuse prea mult timp singur, măcinat de suferință, prea pusese la suflet toată durerea adunată-n interior. Se simțea de parcă s-ar fi trezit dintr-o visare îndelungată, plină de melancolie.

Dăduse peste slujbă citind unul dintre ziarele locale on-line. Un profesor ce predă un program de nivel liceal de Educație prin Literatură la Penitenciarul Districtual Fletcher se îmbolnăvisese subit – s-a constatat că era vorba de o maladie fatală. Se căuta, în cel mai scurt timp cu putință, un suplinitor. Postul urma să fie temporar. Candidatul trebuia să aibă oarece experiență în domeniu, deși, presupunea Felix, nu una foarte bogată. Cei interesați...

Felix se arată interesat. Folosind adresa de e-mail a domnului Duke, trimise o primă notificare, prin care își exprimă dorința de a ocupa respectivul post. Apoi, își ticlui o scurtă autobiografie falsă, plastografiind recomandările vechi de decenii ale mai multor școli obscure din statul Saskatchewan, semnate de directori care, între timp, trebuie că muriseră ori se mutaseră în Florida. Era sigur în proporție de nouăzeci la sută că acestea nu vor fi verificate în veci: la urma urmei, el oricum n-ar fi fost acceptat decât de umplură. În scrisoarea de intenție, arată că-i pensionat de câțiva ani, dar simte nevoia să dăruiască și el ceva comunității, în condițiile în care viața fusese atât de generoasă cu el.

Aproape imediat se și trezi invitat, prin e-mail, la interviu, iar asta îl făcu să presupună că nu mai fuseseră depuse și alte cereri. Cu atât mai bine: probabil că-s disperați și va primi sigur slujba, în lipsa unor contracandidați. În acest moment, chiar și-o dorea de-adevăratelea, se autosugestionase puternic de tot. Cine știe, poate o fi bună la ceva.

Se primeni – în ultima vreme devenise delăsător la capitolul igienă – și își cumpără o cămașă verde-închis, mai de tăvăleală, de la magazinul Mark's Work Warehouse din Wilmot. Își aranjă până și barba. O lăsase să crească în toți acești ani; de-acum era grizonantă, aproape albă, și avea și sprâncene albe, lungi, pe măsură. Spera că-i vor da un aer de om înțelept.

Interviul nu avu loc la Penitenciarul Fletcher, ci la un McDonald's din apropiere. Femeia care i-l luă era ca la vreo patruzeci de ani și se străduia din greu să arate bine: avea o suviță rozalie în părul ei blond, purta cercei strălucitori și avea unghiile îngrijite, date cu ojă argintie. I se prezentă drept Estelle. Faptul că se prezintă cu numele mic e un semn de bun augur, înseamnă că-și dorește să fie prieteni, cugetă el. Ea îl lămură că nu lucrează la Fletcher; e profesor universitar la Universitatea Guelph și monitorizează de la distanță cursul din penitenciar. De asemenea, este membra mai multor comitete consultative ale guvernului. Pentru Ministerul Justiției.

— Bunicul meu a fost senator, îi spuse ea. Treaba asta mi-a deschis niște uși. S-ar putea zice că știu cum merg lucrurile și trebuie să vă mărturisesc că programul de Educație prin Literatură este, în mai mare sau mai mică măsură... ei bine, e copilul meu de suflet. M-am luptat din greu pentru el!

Felix o complimentă, găsind admirabilă strădania ei. Estelle răspunse că toți ne străduim să facem tot ce ne stă în puteri.

Profesorul care a murit a fost o persoană minunată; sunt mulți cei care-i regretă dispariția, totul s-a întâmplat atât de brusc, a venit ca un veritabil șoc. La Fletcher, el s-a străduit din greu; a realizat... ei, bine, a dat tot ce-a avut mai bun, în condiții care... unde nimeni nu se aștepta la cine știe ce rezultate.

Felix dădu din cap aprobator și făcu de câteva ori îhî în momentele potrivite, se arătă înțelegător și o privi drept în ochi. În replică, zâmbetele lui Estelle se înmulțiră. Totul mergea șnur.

Trecând peste această etapă preliminară, Estelle se lansă în interviul propriu-zis. Trase adânc aer în piept și spuse:

— Cred că vă recunosc, domnule Duke. Cu toată barba asta, care, trebuie să mărturisesc, vă conferă o distincție aparte. Sunteți Felix Phillips, nu-i așa? Celebrul

regizor? Merg la Festivalul din fragedă copilărie, bunicul ne ducea mereu; am o colecție uriașă de caiete-program!

Și, cu asta, s-a zis cu alter-ego-urile.

— Așa-i, răspunse Felix, dar la această slujbă candidez pe numele de dl Duke. M-am gândit că așa nu s-ar speria lumea de mine.

— Înțeleg.

Urmă un zâmbet ceva mai chinuit. Un regizor de teatru tomnatic, lipsit de arme, poate, oare, speria pe cineva? Pe deținuții unși cu toate alifiile din Penitenciarul Fletcher? Nu zău?

— Dacă vreunul dintre angajatori mi-ar afla identitatea, ar spune că sunt supracalificat pentru slujba asta.

Schiță un zâmbet și mai larg: lui Estelle, acest argument îi păru ceva mai convingător.

— Așa că acesta ar putea rămâne secretul nostru, zise Felix coborând glasul și aplecându-se peste masă. Mi-ați putea fi confidentă.

— Vai, ar fi nostim! exclamă ea. Îi plăcea ideea: Confidenta! Ca într-o piesă din epoca Restaurației! Din *Moștenitoarea de la oraș* sau...

— De Aphra Behn¹², spuse Felix. Doar că acolo confidentele se ocupă de spargeri.

Era impresionat, căci era vorba de o piesă obscură, nu de una pe care s-o fi montat el vreodată.

— Poate că toată viața mi-am dorit să fiu o spărgătoare, răspunse ea izbucnind în râs. Dar, serios, pentru mine e o adevărată onoare! Probabil că am văzut aproape toate piesele pe care le-ați montat la Makeshiweg pe vremea când lucrați acolo. Mi-a plăcut la nebunie *Lear*-ul dumneavoastră! A fost așa de, așa de...

— Visceral, zise Felix, citându-l pe unul dintre cronicarii entuziaști.

— Da, încuviință Estelle. Visceral. Făcu o pauză și urmă: Dar slujba asta... vreau să spun că, firește, sunteți cu mult supra-calificat. Vă dați seama că-i vorba de-o slujbă temporară – de doar trei luni pe an. Să nu vă așteptați la o plată pe măsura...

— Nu, nu, o liniști Felix. Doar plata obișnuită. M-am retras de ceva timp și se cam depune rugina pe mine.

— V-ați retras? Vai, dar sunteți prea tânăr să vă retrageți, spuse ea, un compliment făcut din reflex. Ar fi o mare pierdere.

— Sunteți drăguță, zise Felix.

Urmă o pauză.

— Vă este clar că aici e vorba de o închisoare, spuse ea într-un târziu. O să le predați, ei, bine, unor infractori condamnați la detenție. Scopul cursului este să le îmbunătățească deprinderile educaționale fundamentale, astfel încât să-și poată găsi locul în comunitate odată ce vor reveni înapoi între oameni. Nu vi se pare că muncind aici ați strica orzul pe găște?

— Pentru mine asta ar fi o provocare, răspunse Felix. Întotdeauna mi-au plăcut provocările.

— Hai să fim cinstiți, spuse Estelle. Unii dintre acești oameni își ies din pepeni cu una-cu două. Îi apucă năbădăile. N-aș vrea să aveți de...

Parcă îl și vedea pe Felix zăcând pe dușumea, cu un cosor confecționat în închisoare

neșându-i din gât, într-o băltoacă de sânge care se face tot mai mare.

— Scumpă doamnă – peroră Felix, apelând la o pronunție scenică de aristocrat pur-sânge –, la începuturile teatrului, actorii erau oricum considerați aproape de-aceeași teapă cu infractorii. Și am cunoscut mulți actori – asta fac ei, îi apucă năbădăile! E furia scenei. Există mijloace prin care aceasta poate fi controlată. Și, studiind cu mine, le garantez că vor învăța să-și stăpânească pornirile.

Estelle păru să șovăie pe mai departe, dar spuse:

— Păi, dacă vrei să-ncercați...

— Eu mi-aș dori să-mi fac treaba așa cum știu, zise Felix forțând mâna norocului. Mi-aș dori să am o libertate de acțiune considerabilă.

Erau abia la începutul semestrului și răposatul profesor abia se apucase de treabă, așa că Felix avea suficiente condiții să fie creativ.

— Ce citesc ei, de regulă, la acest curs?

— Păi, am pus bază pe *De veghe în lanul de secară*, răspunse Estelle. Destul de mult. Și pe câteva povestiri de Stephen King, astea chiar le plac. *Ciudatul incident cu câinele pe timpul nopții*. Mulți se identifică cu situația de-acolo și e lectură facilă. Cu propoziții scurte.

— Aha, făcu Felix.

De veghe în lanul dat dracului, își spuse în sinea lui. Ciuguleală insipidă pentru puștimea din anul pregătitor, de dinainte de colegiu. Iar aici e vorba de un penitenciar de securitate medie spre maximă; e vorba de adulți, de oameni cu vieți care i-au împins cu mult dincolo de acești parametri.

— Voi merge pe un alt tip de abordare.

— Nu îndrăznesc să vă întreb pe ce anume, spuse Estelle, înălțându-și capul cu o arcurire a gâtului.

Acum, că acceptase să-i ofere slujba, era suficient de relaxată să poată flirta. Păzește-ți pantalonii, Felix, se muștră el în gând. Nu poartă verighetă, așa că ești o pradă interesantă. Nu te arunca într-o poveste pe care n-o poți duce la bun sfârșit.

— Pe Shakespeare, zise el. Asta mi-e abordarea.

— Pe Shakespeare? se minună Estelle, care până atunci stătuse aplecată în față, iar acum se trase înapoi.

Oare și-o fi reconsiderând decizia?

— Bine, dar asta-i mult prea... sunt o mulțime de cuvinte pe care... Se vor simți descurajați; poate că ar trebui să alegeți lucruri de un nivel mai... Sinceră să fiu, unii dintre ei abia pot citi.

— Credeți că actorii lui Shakespeare își petreceau o grămadă de timp *citind* ? Erau niște meseriași, exact ca – luă de nicăieri un exemplu, poate că unul nu tocmai fericit – ca zidarii! Nu citeau niciodată toată piesa; nu-și memorau decât propriile versuri și replici. Și improvizau foarte mult. Textul nu era tratat ca o vacă sfântă.

— Da, bine, știu, dar... îngăimă Estelle. Dar Shakespeare e un autor atât de clasic.

Vrea să spună că-i prea bun pentru ei.

— El n-a avut intenția să fie un clasic! răspunse Felix, adăugând o undă de indignare tonului său. Pentru el, clasicii erau Vergiliu, și Herodot, și... El era, pur și simplu, un

manager-actor care încerca să se mențină pe linia de plutire. Doar datorită norocului îl avem astăzi pe Shakespeare! Nici nu i s-a publicat opera până nu s-a dus! Vechii lui prieteni i-au pus cap la cap piesele din crâmpoale – o gașcă de actori ca vai de mama lor, care încercau să-și amintească vorbele rostite odinioară, hăt după ce tipul a apucat să moară!

Când te încercă nesiguranța, dă-i înainte, își zise el. Era un truc vechi, folosit atunci când încemeneai pe scenă: bagă un vers, orice ar putea suna bine, cât să aibă suflorul timp să-ți arunce versul corect.

Estelle îl privi încurcată.

— Păi, da, așa-i, dar ce are asta de-a face cu...

— Eu unul cred în interacțiune, spuse Felix pe un ton cât mai autoritar cu putință.

— Ce fel de interacțiune? îl întrebă Estelle, de data asta îngrijorată de-a binelea. Trebuie să le respecti spațiul personal, n-ai voie să...

— O să jucăm, o lămuri Felix. Asta voiam să spun. O să jucăm piesele. Doar astfel poți să pătrunzi în sufletul personajelor. Ah, nu vă faceți griji, voi îndeplini criteriile oficiale, oricare ar fi acestea. Vor avea teme de casă, vor scrie eseuri și alte chestii de-astea. O să le pun note. Îmi închipui că astea-s cerințele.

— Sunteți idealist, spuse Estelle zâmbind. Eseuri? Eu zău că...

— Niște bucăți de proză, zise Felix. Despre piesa pe care va fi s-o jucăm.

— Chiar credeți că se poate? îl întrebă Estelle. Că i-ați putea înhăma la așa ceva?

— Dați-mi trei săptămâni, o rugă Felix. Dacă în acest interval n-o să-mi iasă figura, voi lucra pe *De veghe în lanul de secară*. Promit.

— În regulă, de acord, spuse Estelle. Vă țin pumnii.

Primele săptămâni fură, într-adevăr, nițel cam dure. Felix și Shakespeare au trebuit să-și croiască drum la deal, pășind pe un sol plin de scaieți, și Felix descoperi, cu acest prilej, că-i mai puțin pregătit pentru condițiile dinăuntru decât se așteptase. Se văzuse nevoit să-și afirme autoritatea, să impună câteva reguli ferme. La un moment dat, își amenință cursanții că o să-și dea demisia. Câțiva dintre ei abandonară cursul, dar cei care au rămas au dat dovadă de seriozitate și, până la urmă, cursul Shakespeare de la Penitenciarul Fletcher înregistră un succes total. Cu toată modestia lui, era inovator; în același timp, s-ar fi putut spune că era avangardist – iar Felix le-a și spus asta studenților săi, explicându-le termenul cât mai clar. Era marfă. După primul an, tipii începură să se înghesuie la curs. Rezultatele la citire și scriere se îmbunătățiră, în chip de-a dreptul uluitor, cu zece-cincisprezece procente. Cum izbutea să obțină enigmaticul domn Duke aceste rezultate? Lumea clătina din cap a mirare, planau suspiciunile de fraudă. Dar nici vorbă de-așa ceva, rezultatele testelor obiective administrate cursanților erau de partea lui. Efectul era real.

Lui Estelle îi fură recunoscute meritele afară, în lumea largă, acolo unde se întrunesc universitarii și se țin conferințele, unde sunt avansate teoriile și miniștrii aprobă bugetele, dar Felix nu-i purta pică pentru asta. Era mult prea ocupat ca să aibă timp și de-așa ceva. Se întorsese în lumea teatrului, dar într-un mod nou, unul pe care nu-l anticipase vreodată, la altă vârstă. Dacă cineva i-ar fi spus atunci că, într-o bună zi, o să regizeze Shakespeare cu o adunătură de deținuți, la mititica, i-ar fi răspuns că are halucinații.

Lucra acolo de trei ani. Își alesese piesele cu grijă. Începuse cu *Iulius Caesar*, continuase cu *Richard al III-lea* și apoi venise la rând *Macbeth*. Lupte pentru putere, trădări, crime: studenții lui pricepeau imediat aceste subiecte, deoarece, în felul lor, și ei erau experți în chestiunile astea.

Își aveau părerile autorizate despre cum ar fi putut personajele să-și rezolve afacerile mai bine. Mare prostie, auzi, să-l lași pe Marc Antoniu să vorbească la funeraliile lui Caesar, fiindcă asta i-a oferit un prilej favorabil și uite ce s-a întâmplat pe urmă! Richard a întins coarda prea mult, n-ar fi trebuit să asasineze chiar pe toată lumea, de-aia nu l-a ajutat nimeni când a sosit sorocul ultimei bătălii. Dacă vrei să fii mare barosan, îți trebuie și niște aliați: gogomanule! Cât despre Macbeth, n-ar fi trebuit să se încreadă în vrăjitoarele alea, fiindcă l-au făcut să fie exagerat de încrezător în sine, ceea ce constituie o mare Greșală. Regula numărul unu: trebuie să fii tot timpul cu ochii în patru la punctele tale slabe, fiindcă orice poate sfârși prost va sfârși prost. *Știm* asta, nu-i așa? Toată lumea dă din cap aprobator.

Felix avu înțelepciunea să transforme aceste opinii în teme de casă.

Evită comediile romantice: erau prea frivole pentru gașca de-aici și nu era o idee bună să abordeze chestiuni legate de sex, care ar fi putut provoca războaie. Iar la *Hamlet* și *Lear* renunță dintr-un alt motiv: erau mult prea deprimante. Și așa, în penitenciar aveau loc destule tentative de sinucidere, unele dintre ele încununate de succes. Cele trei piese pe care le făcuse până acum erau acceptabile deoarece, chiar dacă se terminau cu câte un mănunchi de decese, ofereau și câte un nou început în persoana învingătorului, oricare ar fi fost acesta. Comportamentul malefic și chiar și cel stupid erau pedepsite, iar virtutea își câpăta, mai mult sau mai puțin, răsplata. Se strădui din greu să le explice că, la Shakespeare, răsplata vine întotdeauna într-o măsură mai mare sau mai mică.

Folosi aceeași metodă de predare la fiecare piesă. Mai întâi, toată lumea citea în avans textul, o versiune prescurtată, pregătită de el. Tot el le oferea și un rezumat al intrigii, plus un set de însemnări și o pagină cu termeni arhaici. De regulă, cei care nu reușeau să treacă peste aceste etape se retrăgeau.

Pe urmă, când își întâlnea cursanții, le schița ideile principale: despre ce-i vorba în piesă? Întotdeauna erau cel puțin trei idei principale, uneori chiar mai multe, fiindcă, după cum le explica el, Shakespeare e lunecos. Are o mulțime de straturi. Îi place să ascundă lucruri în dosul cortinei, până când – brusc, ca prin minune – te ia prin surprindere.

Următorul pas era important pentru metoda lui. Studenții aveau voie să-și aleagă o listă de înjurături, dar numai din textul piesei. Chestia asta le plăcea; în același timp, se asigura că vor citi textul cu maximă atenție. Apoi, lansă un concurs: le scădea puncte celor care foloseau alte înjurături. Aveai voie să spui doar „Du-te la dracu’, mutră de smântână”¹³ dacă piesa în discuție era *Macbeth*. Cei ce încălcau această regulă pierdeau puncte. La final primeau o recompensă prețioasă, constând în țigări pe care Felix le introducea în închisoare pe șest. Treaba asta se bucura de mare popularitate.

În continuare, programa prevedea un studiu aprofundat al personajelor principale, pe care le analizau la ore unul câte unul. Ce anume-i pune în mișcare? Ce vor? De ce fac ceea ce fac? Aveau loc dezbateri încinse, erau propuse diferite versiuni interpretative. Este

Macbeth un psihopat, sau nu? A fost Lady Macbeth dintotdeauna tralala, sau a luat-o razna din cauza muștrărilor de conștiință? Este Richard al III-lea un ucigaș cu sânge rece înnăscut, sau este produsul epocii sale și al familiei sale lărgite, complet depravate, în care trebuia să uciți ca să nu fii ucis?

Foarte interesant, spunea Felix din când în când. *Bună idee*. Poanta e, adăuga el, că la Shakespeare nu există niciodată un singur răspuns.

Pe urmă stabilea distribuția, formând câte o echipă care să ajute fiecare personaj principal: sufleuri, corepetitori, creatori de costume. Echipele puteau rescrie textele personajului respectiv folosindu-și propriile cuvinte, puteau să le transpună în limba zilelor noastre, dar nu aveau voie să schimbe intrigă. Asta era regula.

Ultima temă de casă, pe care o aveau de scris după jucarea piesei, era o compunere despre ce se întâmplă cu personajul jucat de ei, în cazul în care acesta rămâne viu la final, după încheierea intrigii. În caz contrar, o compunere despre părerea celorlalte personaje referitoare la persoana celui sau celei decedate, după înmormântarea acestuia și finalul piesei.

După ce abreviau textul, făceau repetiții, lucrau la coloana sonoră, confecționau recuzita și costumele din materiale aduse de Felix de afară, cu mașina, la penitenciar. Existau, desigur, niște limite: n-avea voie să introducă nimic ascuțit, explozibil, nimic ce putea fi fumat ori injectat. N-avea voie să aducă pistoale de jucărie. Constată că n-are voie să introducă nici vreo imitație de sânge: motivul oficial era că acesta ar putea fi luat drept sânge adevărat și ar putea duce la instigarea deținuților.

Pe urmă, interpretau piesa, scenă după scenă. N-o puteau prezenta unui public în timp real: conducerii penitenciarului îi era groază să-i adune pe toți deținuții la un loc, de teamă să nu se ajungă la violențe și, oricum, nu exista o sală de spectacole suficient de mare. Nu le rămânea decât să filmeze fiecare scenă în parte, iar apoi s-o monteze digital, permițându-i lui Felix să bifeze „deprinderile vandabile achiziționate” pe numeroasele formulare unde se cerea evaluarea acestora. Realizarea unei înregistrări video însemna că nici un actor nu trebuie să se jeneze când ia o bălbă: pasajul respectiv putea fi refăcut.

Când înregistrarea era gata, cu tot cu efecte speciale și muzică, era prezentată tuturor celor din Penitenciarul Fletcher, pe televizoarele cu circuit închis din celule. Șezând în biroul directorului în timpul transmisiei, împreună cu acesta și cu mai mulți sus-puși, lui Felix îi râdea inima de bucurie auzind uralele, aplauzele și comentariile ce răzbeau până la ei, din celule, prin sistemul de supraveghere. Deținuților le plăceau scenele de luptă. De ce nu? Tuturor le plac scenele astea: de-aia le-a și introdus Shakespeare.

Jocul actorilor era, poate, un pic prea dintr-o bucată, dar plin de însuflețire. Felix își dorea să fi putut storce măcar jumătate din aceste emoții și din actorii profesioniști cu care lucrase odinioară. Reflectoarele străluceau pentru o clipă într-un ungher obscur, dar, iată, străluceau.

După transmisie urma o petrecere cu actorii din distribuție, ca într-un teatru adevărat – asta la insistențele lui Felix –, cu chipsuri de cartofi și cu bere de ghimbir, iar Felix le împărțea țigări și băteau cuba, iar apoi puteau să revadă ultima parte a înregistrării, unde apărea distribuția. Toți cursanții – până și cei cu roluri mărunte, până și corepetitorii –

ajungeau să-și vadă pseudonimul artistic pe ecran. Și, fără să aibă nevoie de vreun îndemn, se comportau exact ca actorii adevărați, se lăudau unii pe alții. „Măi, Brutus – ai fost mortal!“ „Ai fost mare, măi, Ritchie!“ „Dă-ne un ochi de amfibiu!“ Zâmbeau larg, dădeau din cap aprobator, surâdeau timid.

Urmărind numeroasele chipuri care se uitau la propriile chipuri pretinzând a fi altcineva decât erau în realitate, lui Felix i se păru, curios, mișcătoare întreaga scenă. O dată în viață erau și ei îndrăgostiți de propria lor persoană.

Cursul ținea din ianuarie până-n martie și, în aceste luni, Felix era în culmea fericirii. În schimb, vara și toamna, când își petrecea tot timpul în coliba lui, redevenea posomorât. După o carieră strălucită, ca a lui, ce decădere – să monteze Shakespeare la bulău, cu o gașcă de hoți, vânzători de droguri, delapidatori, ucigași, pungași și țepari. Oare așa o să-și sfârșească zilele, dispărând, încet-încet, într-o văgăună?

„Felix, Felix“, își spunea în sinea lui. „Pe cine crezi tu că protesti?“ „E un mijloc de a-mi atinge scopul“, își răspundea sieși. „Există un obiectiv la orizont. Și, măcar, e vorba de teatru.“ „Ce obiectiv?“ venea replica lui.

Cu siguranță avea unul. O cutie închisă, ascunsă sub o stâncă, având pe capac un R de la Răzbunare. Nu-i era foarte clar încotro se îndreaptă, însă trebuia să se încreadă în faptul că se îndrepta spre o destinație.

9. Ochi de perle

Luni, 7 ianuarie 2013

Suntem de-acum în Anul Patru al Trupei de Teatru din Penitenciarul Fletcher. Astăzi se ține primul curs din noul an școlar. Ca de fiecare dată, Felix e un pic neliniștit în prima zi. Până acum s-a descurcat foarte bine cu acest program, însă oricând poate surveni un accident, o scăpare, o rebeliune. Ceva neprevăzut. *Capra calcă piatra, piatra crapă-n patru, crăpa-i-ar capul caprei cum a crăpat piatra. Șase sași în șase saci. Fără fițe, se mustră el în fața oglinzii. Fii gata.*

După ce-și perie și își fixează dinții, Felix își aranjează părul, care, din fericire, încă îi este des. Apoi își tunde câteva fire răzlețe din barbă. Și-o crește de doisprezece ani și acum are forma pe care și-a dorit-o: e plină, dar nu stufoasă, elocventă, dar nu ascuțită. Dacă ar fi ascuțită, ar fi diabolică. El unul tinde spre o ținută de maestru.

Se îmbracă în hainele de lucru: blugi, bocanci, cămașa verde-închis cumpărată de la

Mark's Work Wearhouse, un sacou ponosit din lână. Fără cravată. Trebuie să aibă aspectul cu care au devenit familiari cei de la Fletcher: profesorul pensionar agreabil, dar autoritar, mare specialist în teatru, nițel excentric și naiv, dar un tip OK, care le donează cu generozitate din timpul său, deoarece chiar crede că oamenii pot deveni mai buni.

Ei, nu-i vorba chiar de o donație; doar e plătit pentru ceea ce face. Ce-i drept, numai cu câțiva firfirici, așa că n-o face numai și numai pentru bani. Studenții lui îl suspectează de motive ascunse, ei înșiși având atâtea motive ascunse. Dezaprobă lăcomia când e vorba de alții. În ceea ce-i privește pe ei înșiși, nu-și doresc decât ceea ce li se cuvine. Așa li se pare lor că-i corect și, astfel, pot fi evitate nenumărate scandaluri, după cum și-a dat deja seama și Felix.

Încearcă să se țină deoparte, să nu se amestece în certurile dintre ei. Vă rog un singur lucru, nu începeți cu tâmpeniile astea în timpul orei, le spune el. Nu-i de datoria mea să știu cine v-a furat țigările. Eu sunt tipul cu teatrul. Când intrați în clasă, lepădați-vă de eul vostru cel de toate zilele. Deveniți o *tabula rasa*. Pe urmă, vă așterneți un chip nou. Dacă sunteți un neica nimeni, nu puteți fi cineva dacă nu deveniți altcineva, le spune el citând-o pe Marilyn Monroe, un nume de care au auzit și ei. Iar aici începem cu toții prin a fi niște nimeni. Da, inclusiv eu.

Așa că fac ciocu' mic: nu vor să fie dați afară de la curs. Într-o lume care nu le oferă prea multe opțiuni, participă la cursul Shakespeare fiindcă asta e alegerea lor. E un privilegiu, după cum li se spune, pesemne, de prea multe ori. Sunt oameni în lumea liberă, de-afară, care ar fi în stare să ucidă pentru ceea ce le oferă lor Felix. El nu spune asta niciodată, dar se subînțelege în tot ce le zice.

— N-o fac pentru bani, spune Felix în gura mare.

Întoarce capul: Miranda șade la masă, un pic îngândurată, deoarece n-o să-l mai vadă acum, c-a venit luna ianuarie și tocmai urmează să înceapă semestrul de primăvară.

— N-am făcut-o niciodată, adaugă el.

Miranda dă din cap a încuviințare, știe că așa stau lucrurile: oamenii aleși nu fac nimic pentru bani, ei pur și simplu au bani, și tocmai asta le permite să aibă un comportament ales. Nici nu trebuie să-și bată capul prea mult pe tema asta; faptele bune răsar din ei precum dau frunzele din copaci. Iar în ochii Mirandei, Felix e un spirit nobil. Îi face bine să știe treaba asta.

Miranda a împlinit cincisprezece ani, e o fată încântătoare. A crescut mare îngerașul ce se dădea în leagăn, din poza cu ramă argintie, de pe noptiera lui. Versiunea în vârstă de cincisprezece ani este zveltă și drăgălașă, dar nițel cam palidă. Ar trebui să iasă mai mult afară, să alerge pe câmpii și prin păduri, ca mai înainte. Să-i apară bujori în obrăjori. Acum e iarnă, desigur, e zăpadă, însă asta n-o deranja niciodată; putea să zburde abia atingând nămeții, cu ușurința unei păsăruici.

Mirandei nu-i place să-l știe plecat atât de mult în lunile când ține cursul. În plus, devine agitată: nu vrea să-l vadă consumându-se prea tare. Când se întoarce acasă după o zi grea, beau împreună o cană de ceai și joacă șah, apoi mănâncă macaroane cu brânză; eventual, o salată. Miranda a devenit ceva mai preocupată de sănătatea lui, insistă ca el să consume verdețuri, îl pune să mănânce napi. Când el avea vârsta ei, n-auzise nimeni de

napi.

Dacă ar fi trăit, s-ar fi aflat în acea peribilă etapă a adolescenței când ar fi făcut comentarii dezaprobatore, și-ar fi dat ochii peste cap, și-ar fi vopsit părul și și-ar fi tatuat brațele. Ar fi umblat prin baruri, sau mai rău. A auzit și el cum stau lucrurile.

Dar nu s-a întâmplat nimic din toate astea. Rămâne o copilă simplă, inocentă. Câtă alinare îi aduce!

În ultima vreme însă, ea pare preocupată de ceva. S-o fi îndrăgostit? Speră că nu! Oricum, de cine să se îndrăgostească? Hăndrălăul ăla de Walter, care tracta buștenii, a dispărut de mult din peisaj, și nu mai e nimeni altcineva prin preajmă.

— Să fii cuminte până mă-ntorc acasă, îi spune el.

Ea abia dacă schițează un surâs: cum altfel ar putea fi?

— Ai putea să lucrezi o broderie.

Ea se încruntă la auzul acestei propuneri: el a ajuns atât de previzibil.

— Îmi pare rău, zice el. OK. Fă niște exerciții de matematică superioară.

Cu asta, măcar, îi smulge un hohot de râs.

El știe că ea n-o să se aventureze prea departe de casă. N-are cum. Ceva o ține legată de casă.

*

Acum va trebui să dea piept cu zăpada de-afară, să plonjeze în ger, să-și înfrunte încercarea de fiecare zi: oare îi va porni mașina? Iarna o ține parcată în capătul aleii. Nu mai are Mustangul de altădată, automobilul acela a ruginit complet acum câțiva ani. Are un Peugeot albastru, cumpărat la mâna a doua, cu ajutorului site-ului Craigslist, în momentul când domnul Duke a început să-și încaseze cecurile de la Penitenciarul Fletcher. Alea e periculoasă chiar și când zăpada-i curățată cu plugul, iar pe timpul primăverii e înglodată în noroi; așa că o folosește doar în anotimpurile uscate, respectiv vara și toamna. Dacă trece plugul de dezzăpezire pe drumul secundar, trebuie să-și croiască drum prin grămada de gheață de pe margine și prin bucățile de zloată maronie, înghețată, desprinse de sub vehiculele aflate în mișcare. Drumul a fost pietruit de când s-a mutat în cocioabă, așa că a devenit mult mai circulat. Îl folosește camionul cu butelii, de pildă. Duba FedEx. Autobuzul școlar.

Autobuzul școlar, plin de prichindei care hohotesc de râs. Când trece pe lângă el, își întoarce privirea. Și Miranda s-ar fi aflat într-un autobuz școlar, dacă ar fi apucat vârsta aceea.

Felix își ia paltonul de pe cârligul prins pe ușă, cu mânușile și fesul îndesate în mâneci. Are nevoie de un fular, și are unul: e din stofă ecosez. L-a pus undeva, dar unde? În vechiul șifonier din dormitor, îi amintește Miranda cu blândețe. Ciudat: de obicei, nu-l ține acolo.

Deschide ușa. Dă peste bagheta de magician de odinioară, peste bastonul cu măciulia în formă de cap de vulpe. Costumul de magician atârână tot acolo, înghesuit spre spate. Mantia înfrângerii sale, învelișul mort al eului său înecat.

Nu, nu mort, ci transformat. În penumbră, în amurg, se transformă de una singură, prinde viață încet-încet. El stă locului, cugetă. Iată pieile animalelor din pluș, nițel prăfuite acum, dungate și maroniu-roșcate, cenușii și negre, albastre, roz și verzi. Un lucru rar și prețios. Nenumărații ochi de perle licăresc din întunecimea de sub ape.

N-a mai îmbrăcat mantia de la data trădării și a rupturii de-acum doisprezece ani. Dar nici n-a aruncat-o. A lăsat-o să aștepte.

Încă nu are s-o îmbrace: încă n-a sosit momentul. Dar e aproape sigur că va sosi curând.

1. *Regele Lear* (V, 3), din lamentarea lui Lear la moartea Cordeliei.
2. Andrew Lloyd Webber (n. 1948) compozitor britanic de musicaluri, multe dintre ele ecranizate. Printre cele mai cunoscute compoziții ale sale se numără musicalurile *Jesus Christ Superstar*, *Evita*, *Cats* (Pisici), *Fantoma de la operă*.
3. Musical lansat în anul 1950 pe Broadway, cu muzica și libretul de Frank Loesser, și textul dramatic de Jo Swerling și Abe Burrows, inspirat din mai multe povestiri ale lui Damon Runyon.
4. Ultimul musical al celebrului cuplu William Rodgers (muzica) – Oscar Hammerstein (libret), lansat în 1955, inspirat de memoriile scriitoarei austriece Maria von Trapp. A stat la baza celebrului film muzical din 1965, cu Julie Andrews și Christopher Plummer în rolurile principale.
5. Musical compus de George Gershwin, pe un libret de Ira Gershwin.
6. Lanț de restaurante de tip fast-food, înființat în anul 1982 în statul canadian Alberta.
7. În engleză, „duce“, evidentă aluzie la rangul lui Prospero, ducele de Milano, personaj din *Furtuna*.
8. Roman al autoarei canadiene L.M. Montgomery (1874–1942), publicat în anul 1908.
9. „În lipsă de altceva mai bun“ (în franceză, în original).
10. Vin originar din regiunea spaniolă Montilla; aluzie la povestirea lui Edgar Allan Poe, *Butoiul de Amontillado*, în care Montresor îl ademenește pe Fortunato la o degustare în catacombele palatului său, zidindu-l apoi de viu într-o firidă.
11. Titlu acordat, în Canada, pe viață, persoanelor care au deținut funcția de senator, guvernator, membru al guvernului sau prim-ministru; titlu temporar folosit pentru persoanele care dețin funcții similare la nivelul provinciilor canadiene.
12. Aphra Behn (1640–1689) a fost una dintre importantele autoare de teatru ale Restaurăției engleze. Este considerată și precursora lui Daniel Defoe, numărându-se printre întemeietorii romanului realist englez.
13. Citat preluat din *Macbeth* (V, 3). Toate citatele din *Macbeth* au fost preluate din versiunea românească semnată de Horia Gârbea, apărută în Shakespeare, *Opere*, vol. IX, Editura Tracus Arte, București, 2016.

II. Un regat a-ntâia

10. O stea prielnică *Luni, 7 ianuarie 2013*

Felix își dezgroapă automobilul din pologul de gheață aruncat de plugul de deszăpezire în capătul aleii sale. Ține-o tot așa și ai să te rupi, își spune în sinea lui. Nu mai ai douăzeci și cinci de ani. Nici măcar patruzeci și cinci nu mai ai. Poate că ar trebui să termini odată cu joaca de-a sihastrul, să-ți subînchiriezi un apartament prăpădit, să dai ture prin oraș cu un câine în lesă, ca alți bășinoși de vârsta ta.

După câteva clipe din alea de te îmbolnăvesc de ulcer – ar trebui să-și cumpere un sistem de preîncălzire a motorului –, Felix o ia din loc spre Penitenciarul Fletcher. Ei, spirite și spiriduși, iată-mă, își anunță el sosirea în surdină, în interiorul mașinii. Cine nu-i gata, îl iau cu lopata!

Iar el e gata.

Cu o lună în urmă, pe la jumătatea lui decembrie, Felix a primit un e-mail de la Estelle. Îi scria că are niște vești minunate pentru el; i-ar face plăcere să i le transmită prin viu grai. Ce-ar fi să ia prânzul sau chiar cina împreună?

Felix alege prânzul. În ultimii trei ani se limitase la prânzuri când era vorba de Estelle. Îi era teamă, nu cumva cina să se prelungească prea mult și să asta să implice și consumul de băuturi alcoolice, iar apoi să se ambaleze prea tare, ori Estelle, ori el. Da, e văduv, dar asta nu înseamnă că e, neapărat, disponibil. Nu că ea n-ar fi atrăgătoare – dimpotrivă, își are părțile ei superbe –, însă are un copil ce depinde de el și nu-i poate povesti Estellei despre Miranda. Nu vrea să-i dea impresia că delirează.

Niciodată nu merg să ia prânzul la McDonald's-ul de lângă Penitenciarul Fletcher – Estelle e de părere că acolo se duc prea mulți dintre angajații închisorii în timpul lor liber,

...iar pereții au urechi și îi ar vrea ca lumea să înceapă să bârfească pe seama lor cum că nu-ș' ce. Așa că, la propunerea Estellei, au aranjat să se vadă undeva într-un loc mai cu ștaif din Wilmot. La *Zenit*. Se potrivește numai bine cu atmosfera de sărbătoare. Ziua în care au luat prânzul împreună era în perioada premergătoare Crăciunului, așa că o droaie de elfi își făceau de lucru cu decorarea vitrinei, confecționarea de jucării și pictarea unor flori de gheață pe geamurile reci.

— Ei, bine! exclamă Estelle așezându-se vizavi de el într-un separeu din colț. Să știi că ai făcut oarece valuri!

La gât avea un colier pe care Felix nu-l mai văzuse niciodată, din pietre de Rin, dacă nu se înșela.

— Ei, mă străduiesc și eu, răspunse Felix pe un ton de discretă subapreciere. Aici nu-i vorba de mine. După cum știi, băieții dau din ei tot ce au mai bun.

— Nu știu de ce am avut și cea mai mică îndoială, mărturisi Estelle. Ai făcut minuni cu ei!

— Ei aș, nu-i vorba de minuni, zise Felix coborându-și privirea spre ceașca de cafea. Au progresat, așa-i; cred c-aș putea fi de acord cu asta. Mi-a fost de mare ajutor sprijinul tău, adăugă el în chip judicios. Fără tine nu m-aș fi descurcat.

Estelle se îmbujoră toată la auzul acestui compliment. Ia să fie mai atent, că doar nu vrea s-o aburească: ar fi nedrept pentru amândoi.

— Ei bine, valorile pe care le-ai făcut au dat rezultate! Acum două săptămâni am fost la Ottawa, la întrunirea unuia dintre comitetele alea din care fac parte, am vorbit cu mai multă lume și n-o să-ți vină să crezi ce-am reușit să obțin pentru tine, îl anunță ea cu răsuflarea tăiată de emoție. Cred c-o să-ți placă!

De-a lungul anilor, ea îi făcuse mai multe favoruri, acționând discret, din umbră. Datorită pilelor puse de ea, reușise să obțină banii pentru aparatura tehnică și materialele din care se făceau decorurile și costumele. Ea izbutise să mai atragă, pentru curs, ceva bani suplimentari de la buget; în plus, tot ea îi netezise calea către director, ceea ce-i ușurase viața pe linie de securitate. Se vedea cât-colo că se străduiește să-i facă pe plac. Iar el își arătase din plin satisfacția; spera însă că nu în mod exagerat.

— Ce anume? întrebă Felix mângâindu-și perciunii, încrețindu-și sprâncenele. Ce chestie inteligentă ai făcut? se interesă el pe un ton care voia să spună: Ce chestie inteligentă și obraznică?

— Ai să primești... se opri, coborî glasul și urmă aproape în șoaptă: Ai să primești vizita unui ministru! Ba mai mult: a doi miniștri! Așa ceva, doi deodată, nu se întâmplă aproape niciodată! Ba, poate, vor fi chiar trei!

— Serios? se minună el. Și care o să fie miniștrii ăia?

— În primul rând, cel al Justiției, răspunse ea. E jurisdicția lui și i-am subliniat adjunctului său ce progrese ai înregistrat cu... cu studenții tăi! Ar putea fi un model pentru o abordare cu totul nouă în instituțiile penitenciare!

— Fantastic! exclamă Felix. Bravo! Ministrul Justiției! Păi, ăsta trebuie să fie Sal O'Nally.

Când partidul său a pierdut alegerile provinciale, Sal s-a mutat la nivelul politicii federale, și să moară mortu' dacă n-a ajuns să fie ales! Cu experiența și relațiile lui și,

trebuie adăugat, cu abilitatea lui de a străbate fonduri, și-a reluat curând locul în guvern, dar de data asta la un nivel mai înalt. Acum își avea micul său regat.

— Corect, făcu Estelle. A fost la Patrimoniu când au ajuns prima oară la guvernare, apoi, o vreme, a fost la Externe, însă acum l-au mutat la Justiție; le place să-i rotească dintr-un post în altul. Are genul de discurs bazat pe-o agendă de tipul „hai să fim duri cu infractorii“, dar până și simplul fapt că vine aici să-ți vadă... să vadă ce faci, la prima mână, demonstrează că-i mult mai destupat la minte decât îl cred unii.

— În cazul ăsta, sper c-o să-i placă umila noastră ofrandă teatrală, spuse Felix. Și cine ar fi al doilea ministru?

De parcă n-ar fi știut: urmărise modul în care Tony urmase exemplul lui Sal și o cotise spre politica federală, unde șmenurile erau mai grase, iar întrunirile sociale mai prestigioase.

— E unul nou, tocmai a fost numit în funcție, răspunse Estelle. A avut el însuși o carieră în lumea teatrului! Trebuie să-l cunoști. Anthony Price. N-a lucrat împreună cu tine, cu ani în urmă, la Festivalul de la Makeshiweg?

Pesemne că studiase articolul despre Anthony din Wikipedia.

— Ah, *acel* Anthony Price! făcu Felix. Da, a lucrat cu mine odinioară. Era foarte eficient. Mâna mea dreaptă.

Oare nu-i aude și ea bătaia zgomotoasă a inimii, bubuitul ce-i răsună în timpane? Nu-i vine să creadă ce noroc a dat peste el. Dușmanii lui, amândoi, la pachet! Vor veni la Fletcher! Singurul loc din lume unde, printr-o sincronizare judicioasă, ar putea deține mai multă putere decât ei.

— O să fie ca o revedere în familie, spuse el.

— A, da, nu-i așa? făcu Estelle. Sinceră să fiu, au existat de curând unele semne de întrebare legate de continuarea programului tău, mai cu reducerile bugetare, mai cu... Mai mulți colegi de-ai mei, unii dintre ceilalți consilieri – știi, ei nu prea înțeleg întru totul rostul lui, în ciuda minunatelor... Ei cred că închisoarea ar trebui să fie un loc folosit doar pentru... Dar acesta e pruncul meu, mă interesează personal, cum bine știi... Așa că am dat lupte grele și miniștrii au convenit să vină să vadă măcar despre ce-i vorba; și, la urma urmei, ceea ce faci tu a iscat mare zumzet acolo, la vârful!

— Zumzet, o îngână Felix. „Florile enorm îmi plac / Ca albinei.“¹⁴ Bănuiesc că-i mai bine așa, decât să nimerești într-un cuib de viespi.

O glumiță de-a lui. Acum, că Estelle i-a oferit acest prilej, are de gând să-și bage piciorul în cuibul de viespi, cât mai adânc cu putință. Atunci să te ții, ce zumzet o să provoace.

Estelle izbucni în râs cu răsuflarea ușor întretăiată.

— A, da! Suntem atât de norocoși c-o să vină să vadă ce uimitor... Le-am povestit miniștrilor-adjuncți că-i un exemplu cu adevărat formidabil de interdisciplinaritate, care demonstrează modul cum pot fi folosite artele ca instrument terapeutic și educațional, într-o manieră foarte creativă și neașteptată! Cred că amândoi vor dori cel puțin să se gândească la cum ar putea dezvolta pe mai departe ideea asta. Ambii miniștri! Vor dori să facă și o fotografie pentru presă, adăugă ea. Cu tot grupul de... Vreau să spun, chiar și cu...

— Actorii, spuse Felix.

Refuza să-i numească deținuți, refuza să-i numească pușcăriași atâta timp cât făceau parte din trupa lui de teatru. Desigur, își zise în sinea lui: o fotografie, scopul ultim al oricărei vizite ministeriale.

— Da, așa-i. Cu actorii, zise Estelle surâzând. Vor dori asta.

— Și ei știu că eu sunt regizorul? o întreabă el; asta conta mult pentru el. Vreau să spun, eu. Pe adevăratul meu nume.

— Păi, ei cunosc programa după care se ține cursul. În ea figurezi cu numele de dl Duke. Am păstrat până la capăt micul nostru secret, așa cum ți-am promis, răspunse ea cu un licăr în privire.

— Îți mulțumesc, spuse Felix. Știu că mă pot bizui pe tine. Cel mai bun lucru e să-i lăsăm pe actorii înșiși în lumina reflectoarelor. Când vor veni? Miniștrii?

— La sfârșitul cursului, în ziua când ai să le prezinți tuturor înregistrarea, pe televizoarele cu circuit închis. În acest an o să cadă pe 13 martie, nu-i așa? Mi-am zis că, pentru ei, asta-i cel mai bun moment în care pot vedea rezultatele finale. Se vor întâlni cu, cu pușcări... cu actorii, o să fie aproape ca o premieră teatrală, știi tu, cu notabilități...

În obraji îi răsăriră bujori. Era entuziasmată de această realizare a ei. Se vedea clar că așteaptă o laudă, așa că Felix îi servi una.

— Ești o stea nemaipomenită, spuse el. N-am cuvinte să-ți mulțumesc.

Estelle zâmbi:

— Plăcerea-i de partea mea, spuse ea. Sunt fericită să pot contribui și eu cu ceva. E o treabă atât de prețioasă... Am să fac tot ce-mi stă-n putință să facilitez... Știi c-aș înlătura toate obstacolele ca să meargă totul înainte. Se aplecă peste masă, aproape că îi atinse încheietura mâinii, dar se răzgândi și se trase înapoi: Mă-nșală memoria sau ți-ai propus să faci *Henric al V-lea*? Cu arcurile lungi și... Minunata cuvântare din ajunul bătăliei, care-i înflăcărează pe toți...

— Așa-i, la asta mă gândeam, răspunse Felix, dar m-am răzgândit.

În realitate, se răzgândise chiar atunci, pe loc. De doisprezece ani își tot stoarcă creierii în legătură cu răzbunarea – ascunsă în planul secundar al vieții sale, o discretă prezență constantă, aidoma unei dureri. Deși, cu ajutorul internetului, urmărește îndeaproape fiecare pas al lui Tony și Sal, nu poate ajunge niciodată la ei. Acum însă vor intra în spațiul lui, pe teritoriul lui. Cum să-i înhațe, cum să-i împresoare, cum să-i prindă într-o ambuscadă? Brusc, răzbunarea se află atât de aproape, încât, practic, îi simte gustul. Are gustul unei fripturi de vită, un gust deosebit. Ah, abia așteaptă să le vadă mutrele! Ah, să le răsucescă cuțitul în rană! Vrea să vadă durere.

— O să jucăm *Furtuna*, o anunță el.

— Ah, făcu Estelle cu un aer decepționat.

El înțelese ce-și zicea femeia în sinea ei: E mult, mult prea homo.

— Au făcut o treabă atât de bună cu temele războinice. Crezi că actorii vor reuși să se conecteze la...? La toată magia aia, cu duhuri și spiriduși și... *Iulius Caesar*-ul tău a fost atât de *direct*!

— Ei, actorii se vor conecta la marele fix, o asigură Felix. Piesa e despre temnițe.

— Serios? Nu m-am gândit niciodată... poate că ai dreptate.

— Și, în plus, adăugă Felix, tratează o temă universală.

Se gândea la răzbunare – o temă, cu siguranță, universală. Spera ca ea să nu-l întrebe care-i tema aia: Estelle i-ar fi spus că nu-i deloc pozitivă. Oferă un exemplu prost. Cu atât mai prost, dacă ne gândim la publicul ținut în captivitate.

Ea însă avea alte motive de îngrijorare.

— Dar crezi că cei doi miniștri ai noștri... N-am vrea să le creăm alte motive de îndoială despre... poate dacă ai alege ceva mai puțin...

Își răsuci mâinile, cuprinsă de neliniște.

— Se vor conecta foarte bine la temă, o liniști Felix. Miniștrii. Amândoi. Îți garantez.

11. Confrați mărunți

În aceeași zi

În Peugeot-ul său albastru, care toarce molcom, Felix urcă la deal, în serpentine, spre cele două garduri înalte, din verigi de lanț cu sârmă ghimpată în vârf, cu cele două garduri succedându-se unul după altul. Ninge din nou, de data asta mai abundent. Ce bine că are în mașină o lopată și un sac cu nisip. S-ar putea ca diseară să fie nevoit să sape iarăși în capătul aleii, după ce abia a reușit să iasă de-acolo. Atacul de cord, atacul de cord îl așteaptă: într-una din zilele astea o să sară peste cal cu săpatul ăsta, o să cadă lat și o să-l găsească dimineața țeapăn. E unul dintre riscurile singurătății.

Își oprește mașina la prima poartă, așteaptă s-o vadă deschizându-se, intră pe ea, coboară geamul portierei, arată permisul de intrare.

— Puteți intra, domnule Duke, îi spune gardianul.

Felix este, de-acum, o figură bine-cunoscută.

— Mulțam, Herb, răspunde Felix.

Intră cu mașina în curtea interioară înghețată, parchează pe locul care i-a fost desemnat. Nu are nici un rost să încuie portiera, nu aici: e o zonă liberă de furat. Pășește zgomotos pe trotuar, unde au apucat să se formeze cristale de zăpadă topită, apasă butonul familiar al interfonului, își spune numele.

Se aude un declic. Ușa se descuie și intră în căldura și mirosul inconfundabil de acolo. Vopsea deloc proaspătă, iz discret de mucegai, mâncare nesavurată, mâncată cu lehamite, și mirosul resemnării, umerii căzuți, capul plecat, corpul surpându-se în sine. Un miros calic. Bășini cu iz de ceapă. Picioare desculțe înghețate, prosoape jilave, ani orfani.

Unul dintr-o mizerie cuprinzându-i ca un farmec pe toți cei dinăuntru. Totuși, e conștient că, pentru scurt timp, poate desface această vrajă.

Felix trece prin aparatul de la punctul de control prin care trebuie să treacă toți cei ce intră în clădire, pentru prevenirea cazurilor de contrabandă. Aparatul poate detecta o clamă de hârtie, un ac de siguranță, o lamă de ras, chiar și dacă le-ai înghițit.

— Să-mi golesc buzunarele? îi întreabă el pe cei doi gardieni, pe nume Dylan și Madison.

S-au angajat la Fletcher odată cu el. Unul dintre ei este brun, celălalt, vag gălbui. Dylan e sikh și poartă turban. Numele lui real este Dhian, dar și l-a schimbat, după cum i-a explicat el lui Felix, fiindcă-i mai ușor de pronunțat.

— Sunteți curat, domnule Duke.

Amândoi îi zâmbesc. Cum ar putea fi suspectat Felix, un bătrân artist dramatic inofensiv, de introducerea ilegală a vreunui lucru?

Cuvintele sunt cele care ar trebui să vă îngrijoreze mai mult, le spune el în gând. Ele reprezintă primejdia reală. Cuvintele nu pot fi scanate.

— Mulțam, Dylan.

Felix îi zâmbește mâhnit, dându-i de înțeles că toți trei sunt conștienți de faptul că, în cazul său, această operațiune de rutină este inutilă. Un bătrân care abia își târșăie picioarele, un pic zăpăcit. N-aveți nimic de văzut aici, oameni buni, vedeți-vă de treabă.

— Anul ăsta ce-o să fie? se interesează Madison. Ce piesă?

Gardienii și-au făcut un obicei din a se uita, în rând cu toți ceilalți, la spectacolul înregistrat în Penitenciarul Fletcher. În fiecare an le ține o prelegere specială, adresată exclusiv lor, să se simtă și ei implicați. Întotdeauna e riscantă perspectiva ca deținuții să se distreze mai bine decât gardienii. Pot apărea resentimente, iar acestea i-ar putea provoca neplăceri lui Felix. Ar putea apărea sabotaje, ar putea dispărea piese importante din decor sau din aparatura tehnică. Estelle l-a prevenit din timp asupra acestei posibilități, așa că-i ia pe coarda razachie. Totuși, până acum nu s-a întâmplat nimic rău.

— *Macbeth* a fost grozav, zice Madison. Ce bine au simulat lupta cu săbii!

Se înțelege de la sine că n-au avut voie să folosească săbii adevărate, dar cartonul e bun la toate.

— Îhî! Ai aici țeasta aceluia blestemat¹⁵, bravo, Macduff, spune Dylan. I-a tras-o la fix lui ciume¹⁶ ăla.

— A fost rău de tot! exclamă Madison. Ca în *Ceva rău se pregătește*¹⁶ – și chestia aia a fost rea de tot!

Își chircește degetele, transformându-le în gheare de vrăjitoare, scoate un găgăit. Felix nu conține să fie uluit de faptul că toată lumea și-ar dori să participe la eveniment, din clipa în care acesta este anunțat.

— Ochi de amfibiu, adaugă Dylan, tot pe un ton de vrăjitoare. Cum o să fie aia cu săgețile? Am văzut la televizor o ecranizare pe tema asta. Țin minte chestia cu câinii războiului¹⁷.

— Ar merge niște săgeți, își dă cu părerea Madison. Și niște câini.

— Îhî, îi dă dreptate Dylan, dar nu pot fi săgeți adevărate. Și nici câini adevărați.

— Anul acesta lucrurile o să fie nițel mai altfel, îi anunță Felix. O să jucăm *Furtuna*.

— Asta ce mai e? Întreabă Madison. N-am auzit de-așa ceva.

Așa îi spun în fiecare an, să-l tachineze; Felix nu-și dă niciodată seama despre ce au auzit sau nu cu adevărat.

— E cea cu zâne, spune Dylan. Nu-i așa? Care zboară prin aer și fac tot felul de chestii, adaugă el, părând nu foarte entuziasmat.

— Tu te gândești la *Vis*, zice Felix. La *Vis de-o noapte-n miezul verii*. Asta nu are zâne. Are spiriduși. Care sunt ai dracu'. O să vă placă, îi asigură el după o scurtă pauză.

— Are vreo scenă de luptă? se interesează Madison.

— Într-un fel, da, răspunde Felix. Are o vijelie. Și o răzbunare. O răzbunare așa, ca lumea.

— Mișto, spune Madison.

Cei doi se înseninează la față. Răzbunarea e o chestiune palpabilă: au văzut din plin situații din astea. Șuturi cu bocancii în rinichi, un șuriu înfipt în gât, sânge vărsat la dușuri.

— Întotdeauna faceți chestii mișto. Avem încredere în dumneavoastră, domnule Duke, spune Dylan.

Ce flăcăi fraieri, își zice Felix în sinea lui: să n-aveți niciodată încredere într-un actor profesionist.

Odată încheiat schimbul de amabilități, revin la formalități.

— Uitați siguranța dumneavoastră, spune Dylan.

Felix își prinde alarma de curea: aduce cu un pager. În cazul unei eventuale crize, ar trebui să apese butonul și să cheme în ajutor gardienii. Purtarea ei este obligatorie, deși lui Felix i se pare ușor jignitoare. El deține controlul, nu-i așa? Cuvintele potrivite, așezate în ordinea potrivită¹⁸, ele reprezintă adevărata siguranță.

— Mulțam, spune el. Intru. Prima zi! Întotdeauna o zi dură! Urați-mi *merde*!

— *Merde!* domnule Duke, îi urează Madison cu degetele mari ale celor două mâini ținute în sus.

Felix este cel care i-a învățat să zică *merde*. Le-a explicat că-i o veche superstiție din lumea teatrului, la fel ca *break a leg*¹⁹. Cu cât le împărtășește mai multe despre vechile superstiții teatrale, cu atât mai bine: se lărgeste cercul iluminărilor.

— Anunțați-ne dacă aveți necazuri, domnule Duke, îi spune Dylan. Băieții au grijă de dumneavoastră.

Vor exista necazuri, își zice Felix în sinea lui, dar nu din acelea la care vă gândiți voi.

— Mulțumesc, le răspunde el. Știu că pot conta pe voi.

După care pornește mai departe, pe coridor.

Coridorul nu aduce câtuși de puțin cu o temniță: n-are lanțuri, fiare prinse în pereți, n-are pete de sânge, deși unele există, totuși, în culise, din câte înțelege. Pereții sunt vopsiți într-un verde-mediu, în conformitate cu teoria potrivit căreia aceasta este nuanța ce calmează emoțiile puternice – spre deosebire, să zicem, de un roșu ce amplifică patimile. Dacă n-ar lipsi avizierele și posterele, ai zice că este clădirea unei universități din acelea mai moderne. Dușumeaua este de culoare cenușie, dintr-o substanță ce vrea să imite granitul, dar nu reușește. Este curată, are aspect de suprafață lustruită. Aerul de pe coridor este stătut și miroase a clorură de var.

Există intrări cu uși închise. Ușile sunt din metal, dar vopsite, ca și pereții, în verde. Au zăvoare. Totuși, nu-i aripa dormitoarelor. Blocurile cu celule sunt în partea de nord: e vorba de blocul de maximă securitate, cu oameni pe care Felix nu-i vede niciodată, și blocul de securitate medie, de unde provin actorii lui.

Aici e secțiunea Penitenciarului Fletcher în care se desfășoară, ca atare, reabilitarea deținuților de securitate medie. Aici au loc cursurile cu certificat de absolvire, ședințele de consiliere. Sunt doi psihiatri. Există și un capelan. Este chiar și un avocat pentru drepturile deținuților, care vine periodic și poartă discuții cu ei tot aici, pe undeva. Vin și pleacă.

Felix se ferește de oamenii ăștia – de ceilalți profesori, de avocat, de psihiatri și de capelan. Nu vrea să le audă teoriile. Nu vrea să se trezească prins în încâlceala părerilor lor despre el și munca lui. În ultimii trei ani a avut câteva scurte întâlniri cu ei, iar acestea n-au decurs deloc bine. Este privit chiorâș, cu un *ttt* moralizator, care lui i se pare de-a dreptul greșos.

O fi exercitând o influență nefastă? Celorlalți așa li se pare. El trebuie să-și reamintească sieși întruna că, orice le-ar spune sau, mai degrabă, orice le-ar urla va fi notat într-o agendă sau alta și va fi folosit împotriva lui dacă acestor profesioniști li se va cere, să zicem, să-i evalueze eficacitatea terapeutică și/sau pedagogică. Așa că-și ține gura în timp ce-i bombardat cu baliverne pline de ipocrizie.

Chiar are vreun rost, domnule Duke, să-i expunem pe acești oameni atât de afectați – și lăsați-ne să vă spunem noi cât de afectați sunt, într-un fel sau altul, mulți dintre ei au suferit abuzuri și au fost neglijăți în copilărie, iar unora dintre ei le-ar merge mult mai bine dacă s-ar afla într-un ospiciu sau un azil de reabilitare a dependenților de droguri, care i-ar ajuta mult mai mult decât predarea unor cuvinte vechi de patru sute de ani – are vreun rost să-i expunem pe acești oameni vulnerabili unor situații traumatice, care le pot declanșa anxietatea, panica, rememorarea unor evenimente din trecut sau, și mai rău, un comportament agresiv, primejdios? Situații precum asasinatele politice, războaiele civile, vrăjitoria, capetele tăiate, niște copilași asfixiați de unchiul lor ticălos într-o temniță? Multe dintre astea seamănă mult prea mult cu viețile lor reale. Zău, domnule Duke, chiar vreți să vă asumați aceste riscuri și toată această răspundere?

E vorba de teatru, se împotrivesc Felix în sinea lui. De arta iluziilor adevărate. Bine-

nelele că are de-a face cu situații traumatice! Conjură demonii tocmai ca să-i poată exorciza! Nu i-ați citit pe vechii greci? Cuvântul *catharsis* chiar nu vă spune nimic?

Domnule Duke, domnule Duke. Aveți o gândire mult prea abstractă. Aici e vorba de oameni în carne și oase. Nu sunt niște cifre dintr-o estetică a teatrului, nu sunt niște cobai, nu sunt jucăriile dumneavoastră. Arătați-le un pic de respect.

Știu să respect, răspunde Felix în gând. Respect talentul: talentul care, altminteri, ar zăcea ascuns și care are puterea să conjure lumina și existența din întuneric și haos. Acestui talent îi confer un timp și-un spațiu; îi îngădui să existe și să aibă un nume, fie și numai pentru o clipă; dar, la urma urmei, întregul teatru e efemer. Acesta-i singurul respect pe care-l profesez.

Sentimente curajoase, își zice în gând. Totuși, cam prețioase, domnule Duke, nu ți se pare?

Se oprește în fața unei uși închise, care-i blochează trecerea, așteaptă până când se deschide glisând, trece dincolo, ușa glisează și se închide la loc în spatele lui. În celălalt capăt al acestui segment de clădire există o ușă identică cu aceasta. Ambele uși sunt închise și încuiate în timpul orelor sale de curs. E mai sigur așa, domnule Duke.

Nu există nici o legătură audio sau video cu serviciul de securitate de-afară. A insistat asupra acestui aspect: actorii nu trebuie spionați în timpul repetițiilor, treaba asta i-ar inhiba rău de tot. Susține că-i este de ajuns pagerul de la brâu și, până acum, se dovedește că-a avut dreptate. În trei ani n-a fost nevoit să-l folosească niciodată.

Aici, pe prima ușă la stânga, există un spălător. Sunt încă trei încăperi mai mici, pe care le poate folosi ca spațiu pentru repetiții, cabină sau cameră de odihnă a actorilor, în funcție de necesități. Există și două celule cu funcție muzeală, replici ale unei celule din anii cincizeci și din anii nouăzeci, care au fost cândva folosite în cadrul unui curs de administrație judiciară al Universității din Ontario de Vest și care, de atunci, au rămas nelocuite. Fiecare dintre ele are patru paturi înguste, două sus și două jos, și ușă cu ferestruică de supraveghere.

Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher le folosește drept decor în timpul filmărilor. Au fost corturile militare ale lui Brutus și Richard, cu coșmarurile lor. Cu ajutorul unor pături de culoare roșie și al unor flamuri confecționate din hârtie, au devenit săli de tron. Au fost peștera vrăjitoarelor scoțiene, au fost Senatul Romei, au fost o temniță din Turnul Londrei, unde au stat pitiți primul și al doilea ucigaș în timp ce se pregăteau să-l îneco pe Clarence în pileală. În ele a fost ucisă Lady Macduff, cu copiii ei cu tot. Treaba asta s-a dovedit aproape prea traumatică: câțiva dintre actori și-au amintit scene din copilăria lor de coșmar. Niște brute violente, amenințări, vânătași, țipete, cuțite.

Trecând pe lângă aceste celule, Felix apucă să privească pe ferestruici. Înăuntru totul este ponosit, chiar dacă-i ordine, iar paturile sunt frumos acoperite cu pături gri. Cui i-ar putea trece prin minte ce boscoane, ceremonii, masacre au avut loc aici? Și ceea ce urmează să se mai întâmple.

În fine, urmează sala de clasă cea mai spațioasă, cea pe care Felix o folosește pentru segmentele ceva mai explicative ale cursului său, înainte de începerea repetițiilor. Are douăzeci de pupitre; o tablă albă; și, datorită lui Estelle, un calculator – neconectat la

internetul de afară, așa că este imposibilă navigarea pe site-urile porno; este folosit, exclusiv, pentru activitatea teatrală. Și, lucrul cel mai important, sala are un ecran plat uriaș. Pe acest ecran își pot vedea actorii rezultatele strădaniei lor.

Această sală are două uși, una în față și una în spate. Nu are nici o fereastră. Are un vag miros de sare și de picioare nespălate.

Cam asta ar fi, cugetă Felix. Domeniul meu insular. Locul exilului meu. Pedepsa mea.

Teatrul meu.

13. Felix li se adresează actorilor *În aceeași zi*

Felix stă lângă tabla albă din sala mare, cu fața la cursanții din acest an. Deși a citit dinainte lista celor dornici să participe la curs și a trimis din timp materialele de studiu – textul piesei, însemnările sale – nu știe niciodată dinainte cine o să și vină de-adevăratelea. Întotdeauna există și abandonuri, urmate de înlocuiri de pe lista de așteptare. Este meritul lui că există o asemenea listă. Absențele pot apărea și din alte cauze, precum transferul într-un alt penitenciar, eliberarea condiționată, înainte de termen, o rană care necesită mai mult timp petrecut în infirmerie.

Scrutează atent încăperea. Recunoaște chipuri familiare, veterani ai montărilor anterioare: aceștia dau din cap, îi zâmbesc scurt. Vede și chipuri noi, impasibile sau agitate: nu știu la ce să se aștepte. Niște băieți pierduți, deși nu mai sunt băieți: au vârstele cuprinse între nouăsprezece și patruzeci și cinci de ani. Sunt de nuanțe nenumărate, de la alb până la negru, trecând prin galben, roșu și brun; sunt de etnii nenumărate. Infrațiunile pentru care au fost condamnați sunt dintre cele mai variate. Singurul lucru care-i unește, în afară de faptul că sunt deținuți, este dorința lor de-a face parte din Trupa de Teatru a lui Felix. Își închipuie că și motivele lor sunt dintre cele mai variate.

Le-a citit dosarele, pe care Estelle i le-a obținut prin nu se știe ce intervenție misterioasă, deși se prefacă că nu le-a citit; știe, așadar, de ce au ajuns aici. Unii sunt membrii unor bande și stau la mititica pentru infrațiuni deosebit de grave, alții au fost prizonieri pentru vânzarea unor mici cantități de droguri într-o manieră ce aproape că frizează amatorismul. Furturi de tot felul, de la bănci, până la manglitul din automobile și din micile magazine de cartier. Un tinerel hacker de geniu, condamnat ca spion corporatist. Un escroc specializat în furtul identității altora. Un medic renegat. Un contabil

de la o firmă respectivă, care stă la bulău pentru delapidare. Un avocat, țepar specializat în jocuri piramidale.

Unii dintre ei sunt actori cu experiență, au jucat în mai multe dintre montările lui. Dacă e să se ia după regulament, ei n-ar trebui să participe la curs mai mult de o dată, însă Felix a driblat această prevedere, adăugând câteva tematici secundare la oferta lui educațională, cu niște ce și cum și niscai accesorii de aplicații soft descărcate de pe internet. La cursul de „Tehnologia teatrului” învață noțiuni de light design, decoruri, efecte speciale și scenografie digitală. La „Design teatral” învață despre costume, machiaj, peruci și măști. La „Montaj video pentru teatru” învață cum să facă rahatul bici. Pe baza acestor cursuri conferă certificate de absolvire. Totul arată bine pe hârtie, în caz că și-ar băga nasul autoritățile. Domnul Duke e o afacere rentabilă: le oferă patru cursuri și e plătit doar pentru unul singur.

Între timp, a încurajat deprinderea unui set de competențe pe care se poate baza la nevoie. De-acum are designeri de costume, are specialiști în montaje video, are oameni care s-au specializat pe lumini și efecte speciale, are câțiva maeștri în arta deghezării. Câteodată se întrebă dacă meseriile pe care le predă aici nu le-ar fi utile, de pildă, la jefuirea unei bănci sau răpirea unui copil, dar alungă aceste gânduri nedemne de fiecare dată când îl vizitează.

Se uită îngândurat la figurile din sală, în mintea lui a și început să distribuie rolurile. Iată un Ferdinand, Prinț de Neapole, desăvârșit, îl privește lung cu ochii lui rotunzi, nevinovați, zici că-i gata-gata să se îndrăgostească: e Băiatu' Minune, escrocul. Uite-l și pe Ariel, dacă nu cumva se-nșală grav, spiritul aerian, suplu și îndemânatic, răspândind în jur o inteligență juvenilă plină de detașare: 8Mâini, oaia neagră, hackerul genial. Un Gonzalo durduliu, plicticosul sfetnic cumsecade: Creion Strâmb, contabilul cocârjat. Și Antonio, fratele trădător, uzurpator, al magicianului Prospero: OchideȘarpe, țeparul cu jocul piramidal, specializat în escrocherii imobiliare, cu ochiul lui stâng pieziș și cu gura lui strâmbă, care îți dă impresia că rânjește disprețuitor.

Vede un nătărău de Trinculo în rolul bufonului, al măscăriciului. Nici unul nu i-l sugerează clar pe Stefano, majordomul beat. Sunt mai mulți Calibani: telurici, posibil violenți. O să aibă de unde alege. Totuși, înainte de a se hotărî în legătură cu vreunul, va trebui să-i audă rostind câteva versuri.

Zâmbește încrezător, e zâmbetul celui care știe ce are de făcut. Apoi se lansează într-o versiune a cuvântării cu care își începe fiecare stagiune.

— Bună dimineața, le spune el. Bine ați venit la Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher. Nu-mi pasă de ce ați ajuns aici sau de ce spune lumea că ați fi făcut: la acest curs, trecutul e prologul, ceea ce înseamnă că noi începem să măsurăm timpul și performanțele aici, chiar din clipa asta.

Din acest moment, sunteți actori. Veți juca într-o piesă; fiecare dintre voi va îndeplini o funcție, după cum vă vor povesti cei care au mai făcut asta. Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher montează doar piese de Shakespeare, fiindcă acesta e cel mai bun și cel mai complet mod de-a învăța teatrul. Shakespeare are câte ceva pentru fiecare, fiindcă tocmai acesta era publicul său: fiecare, de la treapta cea mai de sus, până la cea mai de jos, și viceversa.

Numele meu este dl Duke și sunt regizor. Asta înseamnă că eu răspund de toate aspectele montării și al meu e ultimul cuvânt.

Totuși, vom lucra în echipă. Fiecare va avea de îndeplinit un rol esențial și, dacă cineva are necazuri, e de datoria colegilor de echipă să-l ajute, fiindcă tăria piesei noastre va fi aceea a celei mai slabe verigi: dacă unul dintre noi dă chix, cu toții dăm chix. Așa că, dacă unul dintre tipii din echipa voastră are greutate la citirea cuvintelor, trebuie să-i dați o mână de ajutor. Și trebuie să vă ajutați unii pe alții să memorați rolurile, să înțelegeți sensul cuvintelor și să le roștiți cu forță. Aceasta-i misiunea ce vă revine. Trebuie să ne ridicăm cu toții la cel mai înalt nivel. Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher și-a făurit reputația de a se situa la nivelul așteptărilor și ceea ce creăm împreună va face cinste acestei reputații.

Ați auzit c-am pomenit de echipe și cei care ați mai jucat în vreuna dintre piesele mele știți ce-nseamnă asta. Fiecare dintre personajele principale va fi înconjurat de câte o echipă și fiecare membru al echipei respective trebuie să-nvețe replicile personajului cu pricina. Asta deoarece actorul titular trebuie să aibă câțiva corepetitori, în caz că intervine o îmbolnăvire sau vreo altă... în cazul unor situații neprevăzute, cum ar fi, de exemplu, eliberarea înainte de termen. Sau o căzătură pe dușumeaua udă de la dușuri. Piesa trebuie să meargă înainte cu orice preț, orice-ar fi: așa e în teatru. În această companie, ne sprijinim unii pe alții.

O să aveți de scris niște referate. Veți scrie despre diferite aspecte ale piesei, dar veți și rescrie rolurile pe care vi se pare – ni se pare – că le-ați putea face mai pe înțelesul publicului de astăzi. O să facem o înregistrare video a montării noastre: acest film va fi difuzat pentru toată lumea din... pentru toată lumea din Fletcher. Filmarea noastră va fi o treabă de care să fiți mândri, așa cum au fost și montările noastre anterioare.

Le zâmbeste încurajator, frunzărește un dosar.

— Pe urmă, va trebui să vă alegeți un pseudonim artistic. Așa au procedat în trecut mulți actori, cântăreți de operă și iluzioniști. Harry Houdini era, pe numele lui adevărat, Erik Weisz, Bob Dylan e Robert Zimmerman, iar Stevie Wonder – Steveland Judkins.

Numele astea le-a găsit pe internet, în timp ce căuta *alter egouri artistice*. Știe doar câteva dintre ele: adaugă câteva ale unor artiști mai tineri de fiecare dată când ține acest discurs.

— Așa procedează vedetele de cinema, ca să nu mai zic de rockeri și rapperi. Pe Snoop Dog îl chema la început Calvin Broadus. Înțelegeți ce vreau să spun? Gândiți-vă la un nume de scenă. E ca un mâner.

Cursanții dau din cap a încuviințare, murmură. Actorii cu vechime au deja pseudonime din montările anterioare. Zâmbesc: salută întoarcerea celui-lalt eu al lor, care-i ca un costum pe care sunt gata să-l îmbrace.

Felix se oprește, își face curaj pentru promovarea ofertei sale.

— Ei. Să trecem la piesa din acest an.

Scrie pe tabla albă cu un marker de culoare roșie: FURTUNA.

— Așa... zice el. Ați primit textul din timp, ați primit însemnările mele, ați avut timp să le citiți.

Pentru câțiva dintre ei, e un fel de-a zice că le-au citit, deoarece au absolvit doar cel

mult trei clase primare. Și totuși vor progresa echipa lor o să-i ajute. Vor fi trași în sus, treaptă după treaptă, pe scara alfabetizării.

— Voi începe cu ideile principale, continuă Felix. Sunt chestiuni importante ce se cer deslușite când vrem să hotărâm cum să jucăm această piesă.

Cu un marker de culoare albastră, scrie:

E UN MUSICAL: are cea mai multă muzică + cele mai multe cântece din Shakespeare. La ce e folosită muzica?

MAGIA: La ce e folosită?

ÎNCHISORILE: Câte la număr sunt?

MONȘTRII: Cine-i monstru?

RĂZBUNAREA: Cine și-o dorește? De ce?

Studiindu-le chipurile – încremenite, încruntate sau de-a dreptul descumpănite – își zice: nu s-au prins. Nu ca la *Iulius Caesar*, nu ca la *Macbeth*; la alea au priceput imediat care-i treaba. Nici măcar ca la *Richard al III-lea*, care le ridicase oarece probleme, fiindcă prea mulți dintre ei îi luaseră partea lui Richard.

Respiră adânc.

— Vreo întrebare la minut?

— Îhî, face Gaibarace, care are la catastif pătrunderea prin efracție și ultrajul.

E un veteran al scenei din Penitenciarul Fletcher, l-a interpretat pe Marc Antoniu, din *Iulius Caesar*, pe una dintre vrăjitoarele din *Macbeth* și pe Clarence, din *Richard al III-lea*.

— Am citit-o. Totuși, de ce-o facem pe asta? Nu are nici o scenă de luptă și are, să zic așa, un spiriduș.

— Eu n-o să fac pe spiridușul, spune PPod, care o jucase pe Lady Macbeth, în *Macbeth*, și pe Richmond, în *Richard al III-lea*.

— Și nici fată n-am să fiu, sare Șuriu.

Are legături cu o bandă de traficanți de droguri din Somalia și a fost săltat cu câțiva ani în urmă, cu prilejul unei razii uriașe. Privește în sală de jur împrejur, cerând parcă ajutor: băieții dau din cap cu un aer feroce, murmură aprobator. Nimeni nu vrea să joace vreunul dintre aceste roluri: pe Ariel și pe Miranda.

Felix se confruntă cu o potențială rebeliune, dar a anticipat că așa vor sta lucrurile. A mai avut de înfruntat probleme din astea, de gen, și în alte piese, dar respectivele personaje feminine fuseseră femei în toată firea și fie erau învăluite în mister, fie erau de-a dreptul date dracului și, astfel, mult mai ușor de acceptat. Vrăjitoarele din *Macbeth* fuseseră floare la ureche – băieții n-au avut nimic împotriva să joace niște cotoroaște afurisite, fiindcă ele, de fapt, erau niște monștri, nu femei, iar Calpurnia era o neica nimeni. Lady Macbeth era și mai monstruoasă decât vrăjitoarele: PPod spunea că-i leită maică-sa și o interpretase într-o manieră impresionantă. Lady Anne, din *Richard al III-lea*, era furioasă și pusă pe harță; de fapt, avea și obiceiul să scuipe când vorbea. Șuriu s-a distrat pe cînste jucând acest rol.

Miranda însă nu e un monstru sau o femeie în toată firea. E fată și, pe deasupra, e vulnerabilă. Orice bărbat care ar interpreta-o ar scădea în mod catastrofal în ochii celorlalți. Ar fi privit ca o gâlmă, ar ajunge obiectul batjocurii tuturor. Jucând rolul unei

fete, ar risca să fie tratat exact ca o fată. La fel de dezastruoasă ar fi și situația lui Ferdinand, obligat să-i recite toate replicile alea siropoase, de dragoste, unui coleg de detenție ursuz.

— Haideți să lăsăm deocamdată deoparte chestia cu fata, spune Felix. În primul rând, nimeni din sala asta nu va trebui s-o joace pe Miranda. Miranda e o fetișcană drăgălașă, inocentă, de cincisprezece ani. Nu-l văd pe nici unul dintre voi în stare s-o întruchipeze în chip convingător.

Murmurele de ușurare îi ajung la urechi.

— OK, fain, zice Șuriu. Și totuși, dacă n-o joacă nimeni, cine are s-o joace?

— Am să angajez... începe Felix, dar se oprește, își face ordine în limba pe care o folosește. Voi găsi o actriță profesionistă, le promite el. O femeie adevărată, adaugă el, să-i facă să priceapă ce vrea să spună.

— O să vină aici? îl întreabă PPod. Să joace în piesa noastră?

Băieții privesc unii la alții cu un aer sceptic. Unora dintre ei, *Furtuna* li se pare deja mai atrăgătoare.

— Puteți găsi o gagică pentru treaba asta?

Băiatu' Minune, pungașul cu privirea melancolică, își exprimă părerea:

— Nu cred că-i bine să aduceți o puștoaică în locul ăsta. O puneți într-o situație aiurea. Nu că aș atinge-o cu un deget măcar, insistă el. Și totuși. Zic și eu, așa...

— Ba să dea dracu', ai atinge-o, răsună o voce din fund.

Izbucnesc cu toții în râs.

— O să *interpreteze* rolul unei puștoaice. N-am spus că ar fi puștoaică. Nici c-ar fi bătrână, adaugă el, ca să contracareze disperarea ce li se așterne pe chipuri. Consider participarea ei un privilegiu. La cea mai mică prostie – hărțuială, pipăială, ciupitură, vorbă murdare și așa mai departe – a dispărut. Și ați dispărut și voi. Eu vă consider pe voi toți actori profesioniști și sper să vă purtați ca atare.

Nu că actorii profesioniști nu s-ar deda și ei la ciupituri și pipăieli, își amintește el, dar nu simte nevoia să împărtășească acest gând cu ceilalți.

— Un păcălici băftos o să-l joace pe Ferdie cum l-o mai fi chemând, spune Gaibarace. O să prindă toate scenele alea fierbinți, cu mozoale.

— Băftos și tare-n os, zice PPod.

— Tipu' o să fie așa de țeapăn, c-o să-nghețe rahatu-n el.

Se lasă cu murmure, chicoteli.

— De treaba asta o să ne ocupăm la momentul potrivit, intervine Felix.

— E foarte bine așa, spune Creion Strâmb, contabilul delapidator.

Și-a primit numele de scenă prin acordul unanim al celorlalți. La început n-a fost prea încântat de el, a încercat să primească unul mai respectabil, ca de pildă „Cifră”. Voia să-și păstreze sentimentul de superioritate. Totuși, a trebuit să accepte „Creion Strâmb”, n-a avut de ales!

Creion Strâmb l-a jucat pe Cassius, în *Iulius Caesar*, și e cocoficos, ba uneori de-a dreptul obositor, când vine vorba de detalii. Întotdeauna vrea să demonstreze cât e de bine pregătit. Felix simte că-i pune răbdarea la încercare. Gonzalo, își zice el în gând: Creion Strâmb ar fi excelent în acest rol.

— E foarte bine așa, dar încă nu ați rezolvat problema cu, ăăă... problema cu Ariel.

— Îhî, cu spiridușul, se bagă Gaibarace.

— Treaba asta o discutăm vineri, spune Felix. Și-acum, primul vostru exercițiu scris.

Vreau să parcurgeți textul cu mare atenție și să întocmiți o listă cu toate înjurăturile din piesă. Sunt singurele invective pe care le veți folosi în această sală. Oricine este prins folosind alte cuvinte fără perdea, gen futu-i și-așa mai departe, va pierde un punct din nota finală. Numărătoarea punctelor se face pe baza corectitudinii fiecăruia dintre noi, dar suntem fiecare martorul celui alt. Ați înțeles?

Veteranii zâmbesc: Felix le lansează întotdeauna cursanților câte o provocare de felul ăsta.

— Jucăm pe țigări? întreabă PPod. Ca de obicei?

— Bine-nțeles, răspunde Felix. De-ndată ce alcătuiți lista cu pricina, alegeți-vă câte zece invective, memorați-le și învățați să le scrieți corect. Vor fi înjurăturile voastre speciale. Le puteți adresa în timpul cursului oricui și oricărui lucru. Dacă n-o să știți ce-nseamnă, o să-mi facă plăcere să vă explic eu. Pe locuri, fiți gata, start!

Capetele se apleacă, se deschid caietele, creioanele își fac de lucru.

Vulgaritatea voastră, își spune Felix, a fost adesea precursora – nemernica născută dintr-o cotoroață – învățaturii. Ca și țigările voastre nemernice, dare-ar ciuma-n ele.

14. Prima temă de casă: înjurăturile

Miercuri, 9 ianuarie 2013

Miercuri, Felix se simte mai relaxat. A depășit primul obstacol. Afișează o expresie cât mai prietenoasă cu putință: indulgentă, dar de om care speră să obțină rezultate desăvârșite.

— Ia să vedem cum v-ați descurcat cu invectivele, le spune el. Cine are lista cu toate rezultatele?

— Creion Strâmb, răspunde Șuriu.

— Și cine are de gând să le citească, să le putem auzi cu toții?

— El, spune Șuriu.

— Că știe să le pronunțe, îl lămurește PPod.

Creion Strâmb ia cuvântul și citește pe un ton solemn, impresionant, cu cel mai bun ton pe care l-ar fi putut avea la o ședință a unui consiliu de administrație:

— Născut să moară spânzurat. F’-te-n gură. Jigodie nenorocită, gură spurcată. Pui de

lele. Lătrău nerușinat. Clănțăul ăsta. Hainule. Scorpie cu ochi vineții. Javvă pestriță fătăță aici. Chip de lut. Țestosule. Rob veninos, prăsit de Scaraoțchi. Lovi-v-ar roua rea, pe care mama cu pana corbului o aduna prin smâncuri. Bată-vă al iernii vânt și să vă umple corpul de bășici. Dar-ar în tine boscoanele lui Sycorax, cu broaște, gândaci și lilieci. Ești un gunoi. Dar-ar ciurma-n tine. Slugoi spurcat. Pui de cotoroanță. Vedea-te-aș rană vie — adăugați aici ce nume vreți — halit de bolile prăsite-n mlaștini, smâncuri și bălți. Monstru năntânc. Monstru perfid și bețiv. Dihanie. Gogoman târcat. Bufon scârbos. Dar-ar ciurma-n tine. Lua-ți-ar dracu' deștele. Lua-l-ar benga de smintit. Împielițatule. Tuciuriule.

— Bravo, îl laudă Felix. S-ar părea că lista e relativ completă. Nu cred că v-a scăpat ceva. Aveți vreo întrebare, ceva comentarii?

— La viața mea mi-au fost adresate sudalme mai dure ca astea, comentează PPod.

— De ce-i *chip de lut* considerat insultă? întreabă Gaibarace.

— Da, că doar trăim pe pământ, spune Coiotu' Roșu. Pământul produce mâncare, nu-i așa? Și *țestosule*. Aduce cu o broască țestoasă, nu? Pentru unele națiuni, țestoasa e ceva sacru. Ce-i rău la o broască țestoasă?

— Colonialismul e de vină, îl lămurește 8Mâini, care, în viața lui anterioară, de hacker, petrecuse o grămadă de timp pe internet. Prospero se crede așa de formidabil, superior, încât își închipuie că poate trata cu dispreț părerile altora.

Culmea multiculturalismului, își zice Felix în sinea lui. A anticipat obiecțiile la „lut“, dar nu și la „țestos“. Începe cu acesta:

— Țestosule înseamnă mototolule, îi lămurește el. În această piesă.

— E ca și cum abia ți-ai târai curul, intervine Liță, vrând să dea o mână de ajutor.

— Așa că eu votez, oricum, împotriva folosirii acestui cuvânt, insistă Coiotu' Roșu.

— Rămâne și asta la alegerea voastră, spune Felix. Altceva?

— Eu vă previn, zice Coiotu' Roșu. Care-mi spune țestos sau chip de lut a dat-o-n bară, zău așa.

— OK, am băgat la cap, îl potolește Gaibarace.

— Am și eu... începe Șuriu. O întrebare. E „căcat“ o înjurătură? Îl putem folosi sau care-i treaba?

Iată o problemă bine pusă, își zice Felix. Din punct de vedere tehnic, „căcat“ n-ar trebui considerat înjurătură, ci doar un termen scatologic, dar nu vrea să-l audă tot timpul. *Căcat una, căcat alta, băi, căcatule*. I-ar putea lăsa să voteze, dar ce rost ar mai avea să răspundă de această adunătură pestriță dacă ar refuza să-și asume răspunderea?

— „Căcat“ e interzis, îi anunță el. Așa că țineți cont de asta când înjurați.

— Anul trecut am avut voie să folosim și „căcat“, protestează Gaibarace. Acum de ce nu mai avem voie?

— M-am răzgândit, răspunde Felix. A început să mă obosească. Prea mult căcat duce la monotonie, iar monotonia este antishakespeariană. Și-acum, dacă nu mai aveți alte întrebări, haideți să facem testul de ortografie. Nu trage nimeni cu coada ochiului la lucrarea altuia. De-aici vă văd pe toți. Gata?

15. O, tu, minune

Joi, 10 ianuarie 2013

Felix a și angajat-o pe Miranda de care are nevoie. Este vorba de fata pe care o distribuise în acest rol cu doisprezece ani în urmă, pentru *Furtuna* lui anulată: Anne-Marie Greenland, copila-gimnastă de altădată.

Acum, de bună seamă, e și ea mai vârstnică, reflectează el, dar nu-i cu mult mai bătrână, judecând după standarde absolute, căci acum doisprezece ani era foarte tânără. Cu genul ei de trup – mlădiu, musculos – precis că s-ar descurca foarte bine în rolul Mirandei. Asta, dacă nu cumva, între timp, s-a rotunjit.

Îi luase ceva vreme să-i dea de urmă. N-a vrut să apeleze la o agenție de impresariat, căci nici o agenție n-ar dori să-și plaseze vreun client într-o instituție penală: au și ele niște obligații pe care trebuie să le respecte. Trebuia s-o contacteze în persoană și s-o convingă să accepte rolul. Era pregătit s-o și plătească; putea folosi, în acest scop, o parte din bugetul lui minuscul.

Internetul se dovedi folositor: de cum începu căutările, îi găsi destul de repede CV-ul. Era postat pe motoare de căutare ActorHub și CastingGame. După anularea *Furtunii* sale, ea prinsese câteva roluri mărunte la Makeshiweg: o prostituată din bordel în *Pericle*, o sclavă în *Antoniou și Cleopatra*, o dansatoare în *West Side Story*. Nimic deosebit. Rolul Mirandei ar fi făcut minuni: Felix i-ar fi putut pune în lumină talentul, ar fi putut-o învăța atât de multe lucruri. El nu-i singura persoană a cărei viață a avut de suferit în mod serios de pe urma lui Tony și Sal.

După *West Side Story*, Anne-Marie s-a reprofilat definitiv pe dans. După mai multe stagii de ucenicie, ajunsese dansatoare invitată a trupei Kidd Pivot²¹: Felix dăduse pe YouTube peste un videoclip formidabil, în care ea interpreta un viguros interludiu de balet împreună cu doi dansatori. Cu toate astea, fusese nevoită să părăsească trupa din cauza unei accidentări, înainte ca aceasta să producă spectaculoasa *Replică la Furtuna* și dispăruse din propriul ei CV vreme de opt luni. A reapărut apoi în calitate de coregrafă a unui spectacol de semiamatori cu *Mort după tine*, montat la Toronto. Asta se întâmpla anul trecut.

Sunt vremuri grele în lumea lui Anne-Marie, bănuie el. O fi având soț, partener de viață? Nu exista nici o precizare în acest sens.

Avea o pagină de Facebook, dar în ultima vreme nu mai postase nimic. Erau doar câteva fotografii cu ea: o blondă suplă, musculoasă, cu părul de culoarea mierii. Cu ochii mari. Da, încă ar putea-o întrupa pe Miranda. Totuși, o să-și dea acordul?

Felix îi ceru prietenia pe Facebook folosindu-și numele adevărat; în mod miraculos, cererea îi fu acceptată.

Pe urmă, încercă marea cu degetul. Își mai aduce aminte de el? o întrebă on-line. Da, își amintește, veni răspunsul ei concis. Fără vreo exclamație de bucurie. Este disponibilă

pentru o colaborare teatrală? Depinde, i-a răspuns ea. S-o fi gândind c-a mai lăsat-o o dată de izbeliște, își zise el, așa că de ce și-o fi închipuind el că se poate întoarce, în pași de vals, în viața ei, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic?

Află de la ea că lucrează, cu jumătate de normă, ca barmaniță într-o mare cafenea, *Horatio's*, chiar în Makeshiweg. El ghici că, probabil, încearcă să se lipească de un rolișor la Festival. Stabili data întâlnirii, iar apoi trecu și o luă de la *Horatio's*. Nu-și făcea griji prea mari că l-ar putea recunoaște cineva din viața lui de odinioară: arăta atât de diferit acum, cu barba și sprâncenele albite și, oricum, cei mai mulți din vechea gardă se retrăseseră – verificase pe pagina de net a companiei.

Anne-Marie arată tot tinerică, constată el cu ușurare. Cel mult, se mai subțiasse nițel. Avea părul prins într-un coc de dansatoare; în urechi avea niște cerceluși de aur. Purta blugi strâmți, mulați, și o cămașă albă, aceasta părea să fie uniforma barmanițelor de la *Horatio's*. O duse cu mașina după un colț, la unul dintre barurile mai zgomotoase, *Aghiuță* și *Aluna*: pe firma de afară era un fel de trol cu ochi roșii, care rânjea ca în reclama la un film de superacțiune. După ce se așezară într-un separeu întunecos, Felix comandă o bere artizanală locală pentru Anne-Marie și una pentru sine.

— Mănânci ceva? o întrebă el, căci se apropia ora prânzului.

— Burger și cartofi prăjiți, răspunse ea privindu-l cu ochii ei uriași, de băiețoi. Burgerul să nu fie prea ars.

El își aminti prima regulă a actorului flămând: nu da niciodată cu piciorul unei mese gratuite. Oare câte platouri cu struguri și brânzeturi o fi devorat și el însuși în camera actorilor?

— Deci... începu ea. A trecut ceva vreme. Pur și simplu, ai dispărut, de parcă te-ar fi înghițit pământul. Nimeni nu știa încotro ai apucat-o.

— Tony m-a pus pe liber, spuse el.

— Mda, așa s-a zvonit, zise ea. Unii dintre noi am crezut că te-a căsărit la propriu. Că ți-a făcut țeasta terci. Că te-a poprit într-o groapă săpată în pământ.

— Aproape că așa s-a și întâmplat. Exact senzația asta am avut-o.

— Nu ți-ai luat rămas-bun de la nimeni, îi reproșă ea. De la nici unul dintre noi.

— Știu. Îmi cer scuze. N-am putut, mărturisii el. Am avut motivele mele.

Ea se îmbună un pic, schiță un zâmbet discret.

— Trebuie să-ți fi fost tare greu.

— Cel mai rău mi-a părut de faptul că n-am putut să-ți fiu regizor. În *Furtuna*. Ai fi fost spectaculoasă.

— Păi, da, spuse ea, și mie mi-a părut rău. Își suflecă mânecile cămășii și el observă că are o albină tatuată pe braț: Ce se coace?

— Mai bine mai târziu decât niciodată, răspunse el. Vreau să joci în *Furtuna*.

— Ei, draci, pe bune? făcu ea. Nu glumești?

— Cătuși de puțin, o asigură el. E o situație nițel ciudată.

— Toate sunt așa, zise ea. Totuși, încă-mi amintesc versurile. Am lucrat atât de mult la povestea aia, că le puteam spune și în vis. Unde o montezi?

Felix făcu o pauză, să răsuflă adânc.

— În Penitenciarul Fletcher, spuse el. Țin niște cursuri acolo. Pentru, ăăă, deținuți.

Unii dintre ei sunt actori buni, te-ar surprinde în mod plăcut.

Anne-Marie trase o dușcă zdravănă din berea ei.

— Stai, să-nțeleg clar cum stau lucrurile, zise ea. Vrei să intru într-o închisoare plină de infractori și s-o joc pe Miranda?

— Nici unul n-a vrut să interpreteze o fată, recunosc el. Îți dai seama și singură de ce.

— Știu, nu-i așa? Nu-i condamni, spuse ea pe un ton tăios. Mai rău decât să fii fată nu se poate, crede-mă.

— Ai fi mai mult decât bine-venită, spuse el. În trupa de teatru. Îi entuziasmează gândul ăsta.

— Sunt sigură, îl persiflă ea.

— Nu, vorbesc serios. Te-ar respecta.

— Sunt o adunătură de Ferdinanzi imaculați, care-și țin mâinile acasă, nu-i așa?

— Există un sistem de securitate, o asigură el. Cu pistoale cu electroșocuri, gardieni și mai știu eu ce. Nu c-ar fi nevoie de așa ceva, continuă el după o pauză. Zău. Vei fi plătită, adăugă după o altă pauză. Făcu o a treia pauză și îi servi ultimul stimulent: N-o să mai ai în veci parte de-o astfel de experiență teatrală. Îți garantez.

— N-ai putea găsi pe nimeni altcineva, nu-i așa? îl întreabă ea, și el își dădu seama că aproape a convins-o.

— Ești prima pe care am rugat-o, îi spuse el adevărul gol-goluț.

— Totuși, sunt prea bătrână, spuse ea. Nu-s ca acum doisprezece ani.

— Ești perfectă, o liniști el. Ai o prospețime specială.

— Ca de căcat proaspăt clocit, spuse ea, făcându-l să clipească de uimire.

Gura ei spurcată îl uluise dintotdeauna. Întotdeauna îl lua prin surprindere când, din gurița ei de copil, azvârlea câte o obscenitate.

— Fiindcă ți se pare că arăt ca un puști, continuă ea. Fără pic de țâțe.

Lui Felix nu i-ar fi folosit la nimic să tăgăduiască acest lucru.

— Țâțele-s supraapreciate, rosti el vorbele care de fiecare dată gâdilau în mod plăcut auzul femeilor cu țâțe mici, iar ea schiță un zâmbet scurt.

— Chiar tu o să-l joci pe Prospero? îl întreabă ea. N-o să-l joace pe bătrânul bășinos vreun jefuitor de bănci? Fiindcă îmi plăcea rolul lui, cu replicile alea. N-aș suporta să le aud făcute praf.

— Corect, spuse el. Vrăjitorie la pârnaie: e o provocare și pentru mine. Prin comparație, jocul pe o scenă obișnuită e ca o plimbare în parc. Sau poți să privești lucrurile și din altă perspectivă: ar putea fi ultima mea șansă să-l joc.

De data asta, ea zâmbi brusc, cu gura până la urechi.

— Ești la fel de nebun, nu te-ai schimbat deloc. Ce mama mă-sii, ești inspirat. Cine dracu' ar mai încerca o țăcăneală ca asta? OK, batem palma! exclamă ea, întinzându-i mâna, dar Felix încă nu terminase ce avea de spus.

— Ar mai fi două lucruri, zise el. În primul rând, acolo numele meu este domnul Duke. Nimeni nu știe de Festival – că aș fi lucrat vreodată acolo... E o poveste lungă, am să ți-o spun într-o bună zi. Totuși, „Felix Phillips“ nu merge. Ar putea ridica semne de

întrebare și așa putea avea necazuri.

— Ți-e, dintr-odată, frică de necazuri? se miră ea. Ție?

— Ar fi vorba despre niște necazuri mari. În al doilea rând, fără înjurături convenționale. Nu-s permise: asta-i regula stabilită de mine. Au voie să folosească doar înjurături care apar în textul piesei.

Ea rămase o clipă pe gânduri.

— OK, mă pot conforma, spuse ea. Hai, măi, gogomanule! Pupă cartea! E floare la ureche!

De data asta bătura palma. Strânsoarea mâinii ei îi aminti de cea a unui deschizător de borcane. Castitatea nu va fi singurul motiv pentru care Prospero al său îl va preveni pe Ferdinand, flăcăul, să se țină departe de fata asta: Ferdinand nu și-ar dori să fie un mire făcut zdrențe în ajunul cununiei.

— Îmi place albina ta, spuse el. Tatuajul. Are o semnificație aparte?

Ea răspunse privind tăblia mesei:

— Eram amoretată de Ariel. De actorul din piesa ta. A fost o experiență plăcută, atât cât a ținut povestea, deși mi-a frânt inima. Albina era o glumiță de-a noastră.

— O glumă? Ce fel de glumă?

De-ndată ce puse întrebarea, Felix își dădu seama că nu dorește să audă răspunsul. Din fericire, sosi hamburgerul, și Anne-Marie își înfipse în el dințișorii albi, scoțând un oftat de plăcere. Felix o urmări cum îl devorează, încercând să-și aducă aminte cum e să fii atât de flămând.

16. Nevăzută de nime' afar' de mine

Vineri, 11 ianuarie 2013

Felix își începe cursul de vineri printr-o manevră de captare a atenției.

— Am ceva noutăți în legătură cu actrița, îi anunță el. Cea despre care spuneam că o va juca pe Miranda.

Vorbește pe un ton egal, bate darabana cu degetele. Oare vestea e bună sau proastă? se întreabă ei în sinea lor. Cu toții sunt atenți: nu se aud murmure, bombăneli.

— A fost greu, le spune el. Doar o femeie excepțională ar accepta așa ceva.

Câtiva dau din cap abia perceptibil.

— A avut mai multe rețineri. A trebuit să duc muncă de lămurire, o lungește el. Am

crezut c-o să dau greș. Totuși, până la urmă...

— Ăhă! face 8Mâini. Ați reușit! Futu... vreau să spun că-i bengos de mișto!

— Ciumă de ciumă, e ca lumea! exclamă PPod.

— Vă mulțumesc, zice Felix.

Își permite să surâdă, se înclină scurt. Ei se așteaptă ca el să fie cât de cât formal. Politicos, așa cum îi stă bine gentlemanului de școală veche pe care îl întruchiează.

— O cheamă Anne-Marie Greenland, continuă el, și nu-i doar actriță, e și dansatoare. O dansatoare foarte athletică, adaugă el. V-am adus un clip, s-o vedeți.

A descărcat de pe YouTube videoclipul pe un stick de memorie, pe care îl introduce în calculatorul din clasă.

— Stingeți luminile, vă rog.

E Anne-Marie în vremurile când încă dansa, într-un tricou cu umerii goi și șiret la ceafă și un șort din satin, de culoare verde. Își trânteste la pământ partenerul suplu, apoi își încolăcește brațele și picioarele în jurul lui, ca o caracatiță, și-i trage capul pe spate, prinzându-i gâtul ca într-o menghină. El se eliberează din strânsoare, o aruncă în sus, o prinde și o învârteste în cerc, cu capul mai-mai să-i atingă podeaua. Se strecoară între picioarele lui, apoi e din nou în picioare, saltă din nou în aer, cu vârfurile picioarelor lipite. Acum l-a prins iarăși ca într-o menghină și-i răsucesce un cot până ajunge într-un dureros unghi drept. Mușchii din brațele ei vânjoase se conturează clar.

— Oho, se aude un glas. Asta-i... ce gogomănie tărcată mai e și asta?

— Băi, pui de lele, ar putea să smulgă o fâșie din tine!

— Ce tatuaj ciumat are!

— Spurcat de bengos!

— Ce chestie scârboasă vrea să fie?

— O iubire romantică, spune Felix. Așa cred.

Pe dată îl și cuprinde un sentiment de jenă: genul ăsta de cinism blazat nu-și are locul în lumea fermecată în care o să-i roage cât de curând să creadă și ei.

Anne-Marie face piruete în jurul partenerului ei, care se rostogolește de-a curmezișul dușumelei. Face un salt mortal pe spate, aterizează în picioare. Un al doilea dansator bărbat intră valvârtej, o ridică în aer și o saltă pe umeri, iar ea bate aerul cu picioarele. Iată-o din nou la pământ; o clipă ia poziția unui boxer, însă pe urmă o rupe la fugă, se lasă cu o urmărire, ambii dansatori gonesc după ea. Ea se oprește, ridică laba unui picior, îl flexează, lovește cu călcâiul. Cei doi bărbați se prăvălesc într-un tandem grațios. Anne-Marie saltă în aer, mai sus decât ai crede că-i cu puțință.

Întuneric.

Toți bărbații din sală răsuflă uimiți.

— Aprindeți lumina, vă rog, spune Felix.

Se face lumină: dinaintea lui vede o mulțime de fețe cu ochii cât cepele.

— A fost doar o mostră mărunță din nenumăratele talente ale noii noastre Miranda. Anne-Marie ni se va alătura săptămâna viitoare, de-ndată ce-o să stabilim distribuția.

— Să-nțeleg că are centura neagră sau ceva-n genul ăsta? vrea să afle Gaibarace.

— Doamne sfinte, e... e periculoasă, neamule! exclamă PPod.

— Dacă-ți trage-un șut în ouă, le scuipi pe gură, comentează OchideȘarpe. Bag mâna-

n foc că-i o țâțeră dată dracu' – e și asta o cale care-i treaba!

La poanta asta nu râde nimeni.

— E dată dracu' șnur, fără țâțe, fără cur, spune Phil Pilulă. O fi suferind de-o boală digestivă.

— Mie-mi plac codanele mai rotunjoare, se explică PPod.

— Cerșetorii n-au voie să facă mofturi, îl pune la punct Krampus, menonitul melancolic.

— Mda, băi, moacă de broscoi râios, zice și Gaibarace. Mie mi se pare bună rău!

— E o artistă foarte talentată, le spune Felix.

Observă, încântat, că ei au început să exerseze deja invectivele pe care și le-au ales.

— Avem mare noroc c-a acceptat să lucreze cu noi. Dar, să fiu în locul vostru, nu m-aș pune cu ea. Pricepeți și voi de ce.

— Bag mâna-n foc că-i capabilă să ucidă cu spurcatele-i degete de la picioare, spune cu amărăciune Băiatu'Minune.

— Ei, și-acum, să discutăm despre Ariel, spune Felix. E printre voi cineva căruia i-ar plăcea, la o adică, acest rol?

— Nici vorbă, neamule, răsună o voce din fundul sălii. N-o să joc un rol de spiriduș, am zis. Rămâne cum am stabilit, spune OchideȘarpe, un tip cu convingeri ferme.

Același sentiment îi animă pe toți: nici o mână nu se ridică, toate figurile îi evită privirea. Parcă le și aude gândurile: cum e Miranda, așa-i și Ariel. Prea slab. Prea homo. Exclus să interpreteze așa ceva.

— Dacă tot aduceți o actriță pentru Miranda, nu, de ce n-aduceți și un spiriduș care să-l joace pe spiriduș? îi propune Șuriu.

În sală se aud murmure, „Ăhă“, râsete stinse. Felix i-ar putea întreba de ce li se pare că Ariel e spiriduș, dar știe deja răspunsul lor. Zboară prin aer, își face culcușul în flori, e gingaș. Arată ca un spiriduș, se poartă ca un spiriduș, e spiriduș. Cât despre cântecul lui Ariel, în care afirmă că sughe floarea aidoma unei albine, mai bine-l lăsăm baltă: ce persoană cu instinct de conservare ar cânta așa ceva? N-ajunge că Ariel e spiriduș, pe deasupra mai e și unul expert într-ale suptului. N-ai cum să uiți vreodată rușinea asta. Ai fi redus la un simbol. Ai sughe-o în fel și chip.

Degeaba le-ar explica Felix că Ariel nu-i spiriduș, că este un spirit zămislit dintr-un element, din aer. La fel de inutil ar fi și să le spună că, pe vremea lui Shakespeare, a „suge“ nu avea numeroasele sensuri peiorative pe care le-a dobândit între timp, fiindcă în prezent are aceste sensuri, ori ei montează piesa în prezent.

— Să discutăm o clipă despre Ariel, zice Felix, ceea ce înseamnă că el va fi cel care va vorbi despre Ariel, pentru că nimeni altcineva din sală n-o să deschidă gura pe o temă atât de riscantă. Poate că-l percepem pe-acest personaj ca fiind spiriduș din cauză că nu gândim suficient de amplu.

Se oprește, să-și facă efectul cuvintele. Gândire amplă? Ce-o mai fi și asta?

— Așadar, înainte de a-l eticheta în vreun fel, haideți să-i enumerăm calitățile. Ce fel de făptură este? În primul rând, poate deveni invizibil. În al doilea rând, știe să zboare. În

al treilea rând, are niște puteri supertari, mai ales când vine vorba de tunet, vânt și foc. În al patrulea rând, e bun la muzică. Dar în al cincilea, și cel mai important... Continuă după o nouă pauză: *nu este uman*.

Privește de jur împrejur.

— Dar dacă nici măcar nu-i real? întreabă Coiotu' Roșu. Dacă, de fapt, e o nălucire din capul lui Prospero, care vorbește cu sine? Poate că a mestecat și el niște cactuși peyote. Și-a vârzuț mințile sau poate că-i sandiliu.

— Poate că-i doar un vis de-al lui, adaugă Șuriu.

— Poate că barcazul se scufundă când e alungat la bordul lui. Poate că toată acțiunea din piesă se-nîmplă exact în clipa când se îneacă, intervine și un debutant, pe nume Ușcheală.

— Am văzut cândva un film în genul ăsta, spune TimEEz.

— Sau, poate, are un prieten imaginar, zice PPod. Fiu-meu a avut și el unul.

— Nu-l vede nimeni altcineva, spune Gaibarace.

— Îl văd atunci când apare în postură de harpie, le amintește Creion Strâmb.

— Îl aud, spune Liță.

— Păi, mda, OK, cedează Coiotu' Roșu. Poate că, totuși, Prospero e un fel de ventriloc.

— Să ne imaginăm că Ariel e, într-un fel, o ființă adevărată, spune Felix, încântat să-i audă măcar participând la discuție. Să ne imaginăm că n-ați auzit de piesa asta și că tot ce știți despre Ariel este ceea ce v-am povestit eu despre el. Ce fel de făptură v-am descris ceva mai devreme?

Câteva mormăieli.

— Un fel de supererou, zice Gaibarace. În genul celor patru fantastici. Un fel de Superman. Doar că Prospero se află în posesia kryptonitei²², așa că el deține puterea.

— E ceva în genul *Star Trek*, adaugă PPod. E un extraterestru, zici c-a avut un accident spațial și s-a trezit pe Pământ. Ca într-o capcană. Vrea să decoleze, să pornească spre planeta lui sau mai știu eu unde, ca în *E.T.*, vă mai aduceți aminte de filmul ăla? Ar putea fi o explicație, nu?

— Face tot ce-i spune Prospero să facă, astfel încât acesta să-l ajute să ajungă acasă, intervine de data asta 8Măini. Să-și câștige libertatea.

— Să poată fi din nou împreună cu ai lui, spune Coiotu' Roșu.

Murmure de încuviințare. Toate astea se leagă! Un extraterestru! Mult mai bine decât un spiriduș.

— Cum vă imaginați costumul lui? îi întreabă Felix. Cum vi-l închipuiți?

N-o să pomenească nimic despre modul tradițional în care a fost portretizat Ariel: cu pene, costumat în libelulă, ca un înger, cu aripi de flutură. Nici n-o să le spună că, timp de două secole, Ariel a fost interpretat de către femei.

— Ceva verzui, propune PPod. Cu niște ochi mari, ca de gândac, ca extraterestrii ăia cu ochi mari, fără pupile.

— Verdele merge la copaci, îl prinde mai bine albastrul, îl contrazice Gaibarace. Din cauza aerului. Ariel e de la aer. Aerul e albastru.

— Nu poate mânca hrana oamenilor. Doar flori și chestii de-astea, adaugă Coiotu' Roșu. E normal. Zici că-i vegan.

Cu toții încuviințează dând din cap: datorită acestei teorii, activitatea aia cu suptul precum o albină se justifică, fără să aducă vreo atingere onoarei, fiindcă de la extraterestri exact la chestii de-astea te poți aștepta – la niște apucături ciudate în materie de alimentație.

— Grozav, îi laudă Felix. Și-acum, spuneți-mi: ce funcție are el în economia piesei?

Câteva bombăneli discrete.

— Ce înțelegeți prin „funcție“? îl întreabă Creion Strâmb. Din însemnările dumneavoastră reiese că-i un servitor credincios. Face tot ce i se spune. Caliban e servitorul netrebnic.

— Da, așa-i, răspunde Felix. Ce s-ar alege însă de piesa asta fără sarcinile îndeplinite de Ariel special pentru Prospero? Fără tunete și fulgere? De fapt, fără furtună? Ariel îndeplinește cea mai importantă acțiune din toată intriga, deoarece, fără furtuna aia, n-ar exista nici piesa. Are, așadar, un rol crucial. El însă acționează din culise – în afară de Prospero, nimeni nu știe că Ariel este cel care iscă tunetele, cântă melodiile și creează iluziile. Dacă ar fi acum aici, cu noi, l-am numi tipul care se ocupă de efectele speciale. Felix scrutează încă o dată întreaga sală, urmărind să capteze privirile auditoriului: Așadar, e un fel de expert pe probleme de tehnică digitală. Produce realitate virtuală tridimensională.

Câteva rânjete abia schițate.

— Marfă, zice 8Mâini. Dat dracu' de marfă.

— În piesa noastră, carevasăzică, Ariel e personajul Ariel, dar și tipul cu efectele speciale, conchide Felix. Luminile, sonorul, simularea computerizată. Toate astea. Iar Ariel are nevoie de o echipă, ca echipa de spirite pe care o conduce în piesă.

Încep să priceapă care-i maracu': le place s-o ardă pe calculatoare, în rarele ocazii ce li se oferă.

— Monstruos de marfă! exclamă Șuriu.

— Așadar, cine vrea să facă parte din Echipa Ariel?

Toți cei din sală ridică mâna. Acum, că-și dau seama de posibilitățile ce li se oferă, vor să fie cu toții în Echipa Ariel.

17. Ostrovu-i plin de zvonuri *În aceeași zi*

Soarele scapătă; lumina lui e de un galben pal, rece. Două ciori stau la pândă cocoțate pe gardul interior. Nici urmă de speranță pentru voi, amicilor, își spune Felix în gând, astăzi eu sunt singurul care iese de-aici, și încă n-am murit. Urcă la bordul mașinii înghețate. După două încercări, motorul pornește.

Poarta exterioară se deschide, manevrată de niște mâini invizibile. Mulțumescu-vă, semipăpușilor, elfilor din sârmă ghimpată, pistoalelor cu electroșocuri și ziduri trainice, plâpânde cum sunteți²³. În timp ce pornește pe șosea la vale, poarta se închide în urma lui, zăvorându-se cu un bufnet metalic. Aerul devine deja mai întunecat; în urma lui prind viață proiectoarele, cu fasciculele lor orbitoare.

Mașina înaintează pe șosea, apoi cotește și se strecoară cumva pe drumeagul îngust, înzăpezit, ce duce spre peștera lui, aproape zici că nici n-o conduce cu volanul, ci îi transmite comenzile doar cu gândul. Își îngăduie un moment de ușurare sufletească: a depășit primele și cele mai mari obstacole, și-a îndeplinit primele obiective. Și-a capturat Miranda dorită, iar Ariel a fost metamorfozat și acceptat. Simte cum restul distribuției o să răsară ca din ceață, nu distinge clar fețele actorilor, dar știe că sunt prezente. Până acum, vrăjile lui au dat roade.

Mașina i se oprește, ca și cum s-ar fi înfipt în pământ. Din fericire, nu s-a format un nou nămet de zăpadă tasată și zloată înghețată pe care să trebuiască să-l disloce cu lopata. Parchează și încuie automobilul, apoi se pornește greoi pe alee, către cocioaba lui. Zăpada scrâșnește sub tălpile lui. De pe câmpia din stânga îi ajunge la urechi un șușotit sticlos: sunt tulpinile buruienilor moarte, care se înalță prin troiene, glazurate cu gheață, stârnite de vânt. Scot clinchete de zurgălăi.

Interiorul e cufundat în beznă, pe fereastră nu se zărește nici o lumină. Cât pe-aci să bată la ușă, dar cine să-i deschidă? Brusc, îl cuprinde senzația de frig, de parcă ar fi primit vestea unei pierderi uriașe. Deschide ușa.

Pustiu. Gol. Nici o prezență. În cocioabă e o răcoare zdravănă; la plecare, și-a lăsat soba cu focul arzând în ea, dar nu-i place să-și lase radiatorul în priză când nu-i acasă. E prea riscant, chiar dacă Miranda, cu siguranță, ar sta cu ochii pe el. Nu-i așa?

Nerodule, își spune în sinea lui. Ea nu-i aici. Niciodată n-a fost aici. A fost doar în închipuirea ta și-n dorințele tale deșarte, nimic mai mult. Resemnează-te.

Dar nu se poate resemna.

Aprinde focul, pornește radiatorul. Casa o să se încălzească repede. La cină o să mănânce un ou și doi biscuiți sărați. O să bea o cană de ceai. Nu prea-i este foame. După excesul de adrenalină din prima săptămână, simte o ușoară dezamăgire; asta o fi tot, de bună seamă. Totuși, îl încearcă o slăbiciune lăuntrică, e deprimat, își simte voința fisurată, e nesigur pe sine.

În ultima vreme, răzbunarea i-a părut atât de la îndemână. Tot ce are de făcut e să aștepte până când Tony și Sal o să vină la Penitenciarul Fletcher, în cadrul vizitei lor, ca VIP-uri, iar apoi o să aibă grijă ca ei să nu vizioneze piesa la etaj, cu directorul închisorii, ci în aripa izolată – unde o să-i aștepte fără ca ei să-l vadă de la început. După ce-o să înceapă difuzarea filmării video, piesa o să aibă două versiuni distincte. Una dintre ele va fi cea prezentată pe monitoarele din restul închisorii. Cealaltă va avea, dintr-odată,

personaje reale, aflate sub regia și controlul lui. Va crea o iluzie prin dubluri – unul dintre cele mai vechi trucuri din lumea teatrului.

Acum însă viziunea aceasta se încetează. De ce-o fi așa de sigur că poate duce totul la bun sfârșit? Nu piesa în sine; aceea va fi deja gata filmată. Totuși, cealaltă piesă, drama improvizată, cea pe care o plănuiește anume pentru distinșii lui dușmani – oare cum o să aranjeze lucrurile? O să aibă nevoie de un grad de pricepere tehnică pe care nu-l posedă. Și chiar dacă o să poată rezolva această problemă, ar fi o prostie din partea lui să încerce o asemenea acțiune. Ar fi extrem de riscant! Ar putea ieși prost mai multe lucruri. Actorii lui s-ar putea lăsa luați de val, mai ales în prezența unui ministru al justiției care adoptă o linie dură față de criminalitate. Situația asta li s-ar putea părea tentantă. S-ar putea lăsa cu răniți.

„Nu le face rău, nu le face rău“, își spune în sinea lui. S-ar putea lăsa, totuși, cu accidente. Nu are nici un fel de spirite obediente, născute din cele patru elemente, care să-l susțină, nu are nici un fel de alchimie reală. Nu dispune de nici un fel de arme.

Ar fi mai bine să abdice. Să renunțe la planurile lui de răzbunare, de restaurație. Să-și lăsa rămas-bun de la fostul lui eu. Să se retragă tăcut în întuneric. La urma urmei, ce mare lucru a realizat la viața lui, în afară de câteva ore răsunătoare, de câteva triumfuri scurte, lipsite de importanță pentru majoritatea oamenilor? De ce a avut vreodată sentimentul că are dreptul să se bucure de considerația specială a lumii largi?

Mirandei nu-i place să-l vadă deprimat. Îi creează o stare de neliniște. Poate că de aceea s-a și făcut invizibilă, deși, oricum, de obicei, ea este aproape invizibilă. Oare ea să fie în cămăruța de-alături? I se pare că o aude fredonând un cântecel? Sau o fi doar zuzumzetul micului frigider?

Dormitorul miroase a medicamente, de-ai fi tentat să crezi că în el zace vreun bolnav. Un invalid imobilizat de mult timp. Nu, nu-i acolo. E doar fotografia cu rama ei de argint: fetița din leagăn, încremenită în gelatina Timpului. Vizibilă, dar nu și vie.

Aprinde veioza, deschide ușa șifonierului uriaș. Acolo își ține veșmântul de vrăjitor. Îl așteaptă de doisprezece ani. Să ajungă, oare, la gunoi? Ochii numeroși licăresc treziți la viață, conștienți.

— Nu încă, le spune el animalelor fermecate. Încă nu. N-a sosit clipa.

Clipa aceea, a lor, va fi clipa lui. Clipa răzbunării. Trebuie să existe o cale, să-i dea de capăt. Mai dispune, cu siguranță, și de alte câteva trucuri.

Se întoarce în camera din față. „Draga mea“, rostește el cu glas tare; și iat-o, apare acolo, în colț. Din fericire, e îmbrăcată în alb: împrăstie o strălucire delicată. Ce-o fi cu energia asta neastâmpărată pe care o simte? I-a simțit îngrijorarea, iar acum își face și ea griji.

— N-am făcut nici un rău, spune el. Și-ți promit că n-o să fac. Tot ce-o să fac va fi din grijă pentru tine.

Dar ce-a însemnat această grijă a lui? E adevărat că a protejat-o, însă, oare, n-a exagerat? Ar trebui să fie în stare să-i ofere atât de multe lucruri. Ar trebui să aibă ceea ce

li se pare normal să aibă fetelor de vârsta ei, doar că nu știe ce anume. Haine, de bună seamă. Haine drăgălașe, mai multe decât cele pe care le are acum. Pare să umble mai mult în haine făcute de mântuială, croite din tifon și din cearșafuri vechi. S-ar cuveni să aibă și ea mătăsuri și catifea sau minijupe și cizme din alea cu carâmb înalt, după care se dau în vânt fetele din ziua de azi. S-ar cuveni să aibă un iPhone într-o nuanță pastel. S-ar cuveni să-și lăcuiască unghiile în albastru, argintiu sau verde, să pălăvrăgească cu prietenele ei, să asculte muzică la căștile ei miniaturale de culoare roz. Să meargă la petreceri.

N-a fost deloc bun ca părinte. Cum să facă s-o îmbuneze? E de mirare că nu-i și mai ciufută de-atât, fiind ținută ca într-o colivie aici, cu nimeni altcineva în afară de bătrânul ei tată ca vai de el; dar ea nu știe ce-i lipsește. Și totuși a reușit s-o învețe o mulțime de lucruri pe care majoritatea fetelor de vârsta ei n-ar avea în veci prilejul să le învețe.

— Ce-ai mai pus la cale peste zi? o întreabă el. Ți-ar plăcea să jucăm o partidă de șah?

Fără tragere de inimă – așa să fie oare? –, ea se duce la tabla de șah așezată, ca de obicei, pe masa a cărei tăblie e acoperită cu furnir roșu.

Cu negrele sau albele? îl întreabă ea.

18. Ostrovul e al meu

Luni, 14 ianuarie, 2013

Până luni dimineța, Felix își recapătă încrederea în sine. Trebuie să se comporte ca și cum totul s-ar desfășura ca de obicei în timpul unei montări pregătite de Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher. În această săptămână, o să-i ajute pe cursanți să realizeze caracterizarea personajelor principale, ca un preludiv la stabilirea distribuției. Acum, că a rezolvat problema spinoasă legată de Ariel și Miranda, n-o să aibă cine știe ce dificultăți cu celelalte roluri, în afară de Caliban. Caliban, mai mult ca sigur, o să genereze discuții incomode.

Cât despre cealaltă poveste, cea secretă, trebuie s-o controleze ferm. S-o ducă mai departe în secret. Orice formă ar fi să îmbrace, totul va depinde de sincronizarea perfectă. Este ultima lui șansă. Singura. Să se răzbune, să-și reabiliteze numele, să le dea peste nas vrăjmașilor săi. Dacă ratează ocazia, soarta lui va fi de-a pururi descendentă. Așa a fost și până acum, de fapt.

Nu are voie să dea înapoi, să ezite. Trebuie să profite până la capăt de prilejul ce i se oferă. Totul depinde doar de voința lui.

— Cum merge treaba, domnule Duke? se interesează Dylan când Felix trece pe la punctul de control.

— Până acum, totu-i în regulă, răspunde Felix voios.

— Cine-l joacă pe spiriduș? îl întreabă Madison.

— Nu-i spiriduș, îl corectează Felix.

— Pe bune?

— Crede-mă, dacă-ți spun, răspunde Felix. Apropo, săptămâna viitoare o să aduc un actor-invitat – de fapt, o actriță foarte distinsă. O cheamă Anne-Marie Greenland. Ea o să joace rolul feminin din piesă. Pe Miranda.

— Îhî, am auzit, zice Madison.

Radio Șanțul funcționează brici în Penitenciarul Fletcher, cel puțin când e vorba de anumite subiecte; sau poate o fi meritul sistemului de supraveghere. Bârfa se răspândește ca gripa.

— Abia așteptăm, păi, nu? zâmbeste larg Madison.

— Are permis de intrare? îl întreabă Dylan.

— Bine-nțeles, răspunde Felix cu mai multă autoritate decât simte că are de fapt.

De treaba asta s-a ocupat Estelle. A dat lupte grele – au existat unele obiecții –, dar Estelle știe ce sfori să tragă și unde să dea cu peria.

— Sper că toată lumea de aici – tot personalul – sper că o veți primi cu brațele deschise.

— Va trebui să poarte un pager de siguranță, spune Dylan. Actrița sau ce-o fi. O să-i arătăm noi cum trebuie folosit. În caz că are necazuri.

Curiozitatea lor e palpabilă: le-ar plăcea să afle mai multe detalii despre fata asta, dar n-au de gând să se dea de gol afișând prea mult entuziasm. Oare să le arunce o fărâmă, să le povestească despre videoclipul cu Anne-Marie, care poate fi vizionat pe YouTube, și în care își face surcele cei doi parteneri de dans? se întreabă Felix. Mai bine nu, se hotărăște el.

— N-o să aibă nici un necaz, îi asigură el, dar e drăguț din partea voastră.

— Nici o problemă, domnule Duke, spune Dylan.

— Scopul nostru e să vă facem pe plac, zice și Madison.

— Puteți conta pe noi. S-aveți o zi bună, domnule Duke! spune Dylan. *Merde!*

— *Merde*, ai? zice Madison și-i face semn, ridicând degetele mari ale celor două mâini.

— Acțiunea întregii piese se desfășoară pe o insulă, le povestește Felix, stând la tablă. Dar ce fel de insulă este aceasta? Este fermecată și ea? Nu vom ști niciodată. E altfel pentru fiecare dintre cei care pun piciorul pe ea. Unii dintre ei se tem de ea, alții vor să o controleze.

Prima persoană care pune piciorul pe insulă e mama lui Caliban, Sycorax, despre care ni se spune că-i o cotoroanță scârboasă. Ea moare înainte să înceapă acțiunea din piesă, dar nu și înainte de a se naște Caliban. El crește aici și e singurul căruia îi place cu adevărat pe insulă. Când Caliban e băietan, Prospero se poartă frumos cu el, însă pe urmă intervine sexul, Caliban se pierde cu firea și ajunge încarcerat. După aceea, începe să-i știe

de frică lui Prospero, cu drăcușorii și spiridușii săi, fiindcă îl supun la tot felul de cazne. Totuși, nu-i este niciodată frică de insulă. Iar aceasta, câteodată, îl răsfăță cu o muzică plăcută auzului.

Scrie pe tablă CALIBAN.

— Există încă un personaj care se află acolo de pe vremea lui Sycorax, dar nu-i unul uman. E vorba de Ariel. Care-i părerea lui despre insulă? Nu știm. El e responsabilul cu crearea iluziilor de pe insulă, însă nu face decât ce i se spune să facă.

Sub CALIBAN scrie ARIEL.

— Următorii sosiți pe insulă sunt Prospero, ducele legitim al Milanului, și copiii lui Miranda, care au fost lăsați la bordul unui barcăz cu coca găurită, să plutească în derivă, de către fratele cel rău al lui Prospero, pe nume Antonio. Au mare noroc că au ajuns acolo, fiindcă, altminteri, ar fi murit de foame ori s-ar fi înecat. Totuși, sunt nevoiți să locuiască într-o peșteră, iar pe insulă nu mai e nimeni, în afară de Caliban, așa că principalul țel al lui Prospero este să plece, împreună cu Miranda, și să se înapoieze la Milano cât mai rapid cu putință. Vrea să-și recapete titlul pierdut, vrea să-și vadă fiica măritată cu un ginere de vază, ori, dacă rămâne pe insulă, nu poate obține nimic din tot ce-și propune. Cât despre Miranda, ea are o atitudine neutră față de aceste chestiuni. Ea nu știe nimic altceva în afară de viața ei pe insulă și e foarte mulțumită, până la apariția unei alternative.

PROS & MIR, scrie el.

— Apoi, după ce trec doisprezece ani, pe insulă sunt aruncate și alte personaje, mai multe la număr, în urma unei furtuni regizate de Prospero și Ariel. Furtuna e doar o iluzie, dar ele sunt convinse de realitatea ei: cred c-au naufragiat. Pentru Alonso, regele Neapolelui, insula e un loc al suferinței și pierderii, deoarece el crede că fiul său, Ferdinand, s-a înecat în larg.

Pentru fratele regelui Alonso, Sebastian, și pentru fratele cel rău al lui Prospero, Antonio, insula e un loc al oportunităților: pare să le ofere prilejul de a-l asasina pe Alonso, cu sfetnicul său Gonzalo cu tot, după care Sebastian ar urma să moștenească regatul napolitan – nu că ar avea nici cea mai vagă idee despre cum s-ar putea întoarce acolo. Celor doi, insula li se pare un loc sterp, lipsit de orice farmec.

Lui Gonzalo, sfetnicului bătrânel, bine intenționat, insula i se pare bogată și roditoare. Se amuză descriind regatul ideal pe care l-ar întemeia aici, în care toți cetățenii să fie egali între ei și virtuoși, și nimeni să nu trebuiască să muncească. Ceilalți iau în derâdere această viziune.

Toți acești bărbați se gândesc, în primul rând, la conducere și conducători. Cine să guverneze și cum. Cine să dețină puterea, cum să pună mâna pe ea și cum să se folosească de ea.

Felix scrie ALON, GON, ANT, SEB și trage o linie sub numele lor.

— Următorul personaj e foarte diferit. Este Ferdinand, fiul lui Alonso. Înotând spre țărm, a ajuns într-o altă parte a insulei – de aceea, el crede că tatăl lui s-a înecat. În timp ce-și jelește pierderea, Ariel îl ademenește cu ajutorul muzicii. La început, Ferdinand crede că insula este fermecată; pe urmă, când o zărește pe Miranda, inițial crede că are în fața ochilor o zeiță. Când află că-i o faptură umană și nu e promisă nimănui în căsătorie, se

îndrăgostește de ea la prima vedere și o cere de soție. Așa că insula este decorul unor minuni, iar apoi, al unei iubiri romantice.

Felix scrie FERD și trage încă o linie.

— La fundul grămezii vin Stefano și Trinculo, spune el. Doi nerozi. Pe deasupra, și bețivani. Asemenea lui Antonio și Sebastian, insula le pare și lor un loc al oportunităților. Vor să-l exploateze pe țățerul de Caliban, făcând din el sluga lor; ba chiar se gândesc să-l și expună ca pe-o ciudățenie ori să-l vândă după ce se vor întoarce în lumea civilizată. Dar sunt pregătiți să adauge repertoriului lor și furtul, crima și violul. Scăpând de Prospero, după cum îi învață Caliban, insula va deveni regatul lor, iar Miranda va fi bonusul în toată povestea asta.

Și pe ei îi preocupă gândul legat de cine ar trebui să guverneze și cum; ei sunt versiunile comice ale lui Antonio și Sebastian. Sau am putea spune că Antonio și Sebastian sunt niște neghiobi în haine mai acătării.

STEF & TRINC, scrie el.

Face o pauză, privește spre sală: nu zărește vreun semn de ostilitate, dar nici de veritabil entuziasm. Toți ochii sunt ațintiți asupra lui.

— Poate că insula este cu adevărat fermecată, le spune el. Poate că e un fel de oglindă: fiecare personaj vede reflectată în ea imaginea eului său lăuntric. Poate că ea dă la iveală cine ești tu cu adevărat. Poate că e un loc unde ar trebui să înveți ceva. Totuși, ce are de învățat fiecare dintre acești oameni? Și chiar învață?

Trage o linie dublă sub listă.

— Așa, zice el. Acestea sunt personajele principale. Scrieți-le în ordinea asta, mai puțin pe Prospero și Miranda – eu îl voi juca pe Prospero și știți cine o va interpreta pe Miranda. Scrieți, apoi, un număr de la zero la zece. Zece înseamnă că v-ar plăcea cu adevărat să jucați personajul respectiv; zero înseamnă că nu vă interesează absolut deloc. Gândiți-vă dacă puteți să faceți o treabă bună în rolul respectiv. De pildă, ar fi util ca Ferdinand să fie, cât de cât, tânăr, după cum Gonzalo ar trebui să fie, cât de cât, mai vârstnic.

De acum și până când stabilesc distribuția o să citim câteva replici. După ce facem treaba asta, s-ar putea să vă răzgândiți în ceea ce privește personajul preferat. Dacă se întâmplă așa, aveți dreptul să ștergeți numărul inițial și să scrieți altul.

Cu toții se apucă de lucru; răsună scârțâitul trudnic al creioanelor.

O fi fermecată insula? se întreabă Felix. Insula reprezintă multe lucruri, dar printre ele este și unul pe care nu l-a menționat: insula este un teatru. Prospero este regizor. Montează o piesă înăuntrul căreia se joacă o altă piesă. Dacă magia o să dea roade și piesa va fi încununată de succes, o să-și împlinească pofta inimii. Dar și dacă dă chix...

— N-o să dea chix, zice Felix.

Câteva capete se înalță, câteva priviri îl fixează îndelung. A rostit asta cu glas tare? Vorbește de unul singur?

Controlează-ți pornirea asta, își spune în gând. Asta mai lipsea, să se creadă că te-ai apucat de droguri.

19. Monstru nemernic

Marți, 15 ianuarie 2013

Marți dimineată, Felix numără voturile. Dintre cei douăzeci de membri ai trupei sale de teatru, unul singur vrea să interpreteze rolul bunului Gonzalo. Din fericire, e vorba de Creion Strâmb, contabilul cocârjat. Felix își notează numele lui.

Pe regele Alonso și pe fratele său, Sebastian, nu-i dorește nimeni; sunt în josul listei fiecăruia dintre ei, dar n-au primit nici un zero.

Antonio, fratele nemernic al lui Prospero, se bucură de mai multă popularitate: figurează cu câte nouă puncte pe cinci dintre liste.

Stefano și Trinculo apar pe câte două liste. Asta înseamnă că există patru persoane care se cred hâtri.

Opt dintre ei se văd în rolul lui Ferdinand; șase dintre aceștia visează de pomană – n-ar fi în ruptul capului convingători în rolul prim-amorezului romantic. Doi dintre ei ar merge, la o adică.

Ariel are doisprezece candidați. Se pare că sunt mulți cei interesați la modul serios de extraterestri și de efectele speciale.

Iar pe Caliban vor să-l joace, uluitor, nu mai puțin de cincisprezece dintre ei.

Îi va fi greu să ia o hotărâre miercuri, își spune Felix. Va începe cu Caliban. Caliban este, în secret, înzestrat cu harul poeziei. Până va ajunge să discute acest aspect, unii dintre competitori vor fi picat, de bună seamă, testul. Caliban e mai mult decât o mutră hidoasă, o să le explice el.

*

Pregătindu-se pentru sarcina grea care-l așteaptă, Felix își face baia săptămânală în cada din tablă galvanizată. E și asta tot o montare. La început trebuie să-și încălzească niște apă pe reșou și în fierbătorul electric. Apoi trebuie să amestece apa fierbinte cu apa rece, de la pompă. Pe urmă trebuie să se dezbrace. După aceea trebuie să intre în cadă. În această perioadă a anului, e o treabă rece și alunecoasă, simte cum pătrunde curentul pe sub ușa și – chiar acum – cum picurii de gheață izbesc geamul ferestrei. Nu-i este de prea mare ajutor nici prosopul jerpelit. S-ar cădea să-și cumpere unul nou; ce-l împiedică? Aplecarea lui pentru design; un prosop nou nu s-ar asorta cu decorul minimal, monastic.

Precum îi stă bine unei fete sfioase, Miranda nu-i niciodată de față când el execută acest ritual. Unde s-o fi ducând? Altundeva. E o codană isteată. Nimic n-ar putea micșora în mai mare măsură respectul unei adolescente pentru părintele ei sagace, decât o scurtă privire aruncată gambelor ca niște fuse și cârnii sale fleșcăite, zbârcite.

Chiar, oare cum făceau baie pe insulă Prospero și Miranda? Felix își pune această întrebare în timp ce se săpunește delicat la subsuori. Or fi avut o cadă? Puțin probabil.

Poate că aveau o cascadă. Totuși, nu risca Miranda să fie abuzată de libidinosul Caliban de fiecare dată când o folosea? Ba de bună seamă că da, însă, probabil că, în asemenea momente, Prospero îl ținea poprit în chilia lui din stâncă.

Toate bune și frumoase, dar cum rămâne cu însuși Prospero? Pentru ca vrăjile lui să-și facă efectul, nu trebuia să poarte veșmântul magic? N-avea nevoie de cărțile lui, de baghetă? Nu putea rămâne îmbrăcat în straiul magic în timp ce făcea duș în cascadă. Așa că, poate, nu făcea duș. Bătrânul trebuie să fi fost destul de jegos după doisprezece ani fără duș.

Ah, dar a uitat: l-ar fi străjuit Ariel. Ariel, cu aripile lui de harpie și garda pretoriană a lui Prospero, alcătuită din spiriduși ascultători. „Băiaș“ nu apare printre funcțiile lui Ariel menționate în text, dar pesemne că se subînțelege.

Iată o omisiune sesizabilă în mare parte din textele de teatru, este concluzia lui Felix: nimeni nu face baie și nici măcar nu se gândește să facă, nimeni nu mănâncă, nimeni nu-și deșartă mațele. Cu excepția textelor lui Beckett, desigur. Întotdeauna se poate conta pe Beckett. Ridichi, morcovi, pișări, picioare împuțite: toate-s acolo, întregul corp omenesc la nivelul său cel mai pământesc și abject.

Se saltă în picioare din cada de tinichea, pășește pe scândurile reci ale dușumelei și se șterge energic cu prosopul. Se vâără în cămașa de noapte din flanel. Umplescă sticla cu apă fierbinte. Își depune proteza dentară într-un pahar cu apă, cu o tabletă efervescentă ce sfârâie de zor. O tabletă cu vitamine, cu gust de cacao. Nu poate ieși la buda din spate pe viscolul de afară, așa că face pipi într-un borcan pe care-l păstrează în acest scop și toarnă urina în chiuvetă. Prospero n-a avut nicicând de-a face cu zăpada: n-ar fi avut nevoie de-un borcan.

Iar apoi se vâără în așternut.

După ce se înfofolește bine și stinge lumina, Miranda răsare în beznă.

— Noapte bună, îi spune el.

Ea e, oare, cea care mângâie încetișor aerul, cu mâna, deasupra frunții sale? Cu siguranță că ea e.

Miercuri dimineață, cerul e strălucitor, senin. După micul dejun ce constă într-un ou fiert, Felix lasă în urmă câmpiile acoperite de zăpadă și copacii strălucitori, iar apoi urcă la deal, către Penitenciarul Fletcher, fredonând un cântecel în surdină. *Ban, ban, Ca-caliban*. Scena aceea e un moment excelent pentru un număr muzical. O să le povestească faptul că melodia lui Caliban constituie un exemplu timpuriu de rap, ceea ce, într-un fel, chiar e.

— Avem o problemă, începe el după ce-și ocupă locul de lângă tablă. Cincisprezece dintre voi doresc să-l joace pe Caliban. Trebuie să discutăm pe tema asta. Își ia markerul de pe catedră: Ce fel de ființă este Caliban?

Priviri nedumerite.

— Prin urmare, încearcă el să pună problema altfel, am stabilit că Ariel nu era ființă umană – că-i un fel de extraterestru. Cum stă treaba cu Caliban? A avut o mamă umană, știm asta oricum. Așadar – e uman sau neuman?

— Ăă, e uman, răspunde Liță.

— Prea uman, răspunde Băiatu' Minune, uitându-se în jur, ca după ajutor. Mamă, ce-a

mai vrut să i-o înfigă Mirandei.

Răsună câteva râsete, prin care se face haz de necaz, murmure aprobatoare, „Îhî“.

Ei, e ceva mai bine, își zice Felix în sinea lui.

— Dacă ar fi să spuneți din prima, scurt, ce cuvânt credeți că-l descrie cel mai bine? În întrebă Felix.

— Monstru, răspunde PPod. Îs o grămadă care-i spun așa.

— Rău. – Stupid. – Bocciu. – Pește. Cică pute ca un pește.

— Un fel de canibal. De sălbatic.

— Chip de lut, zice Phil Pilulă.

— Sclav, răspunde Coiotu' Roșu. Un slugoi spurcat.

— Pui de cotoroanță, zice 8Mâini, hackerul prăpăstios. Ăsta-i cel mai mișto.

Felix își notează cuvintele unul după altul.

— Nu e un tip foarte de treabă, spune el. Și-atunci, de ce vreți să-l jucați?

Rânjete.

— E ciumat de mișto.

— L-înțelegem.

— Toată lumea îl ia la șuturi, dar el nu se lasă înfrânt, spune exact ce gândește – este comentariul lui Gaibarace.

— E nașpa, spune Șuriu. E nașpa cu pume. Vrea să le-o tragă la toți cei care se poartă nasol cu el!

Felix trage o linie sub aceste cuvinte.

— De la ceilalți auzim o mulțime de lucruri urâte despre el, spune. Totuși, nimeni nu este suma spuselor celorlalți. Fiecare are și alte straturi. Dă din cap, vede că sunt de acord cu el: Ce puteți să-mi spune despre celelalte straturi ale personalității sale?

Răspunsul și-l dă singur, ca în atâtea alte rânduri:

— În primul rând, iubește muzica. Știe să cânte și să danseze. MUZICAL, scrie el. – E, într-un fel, aidoma lui Ariel.

— Dar nu înseamnă c-ar fi spiriduș, subliniază Șuriu. Fără flori și alte alea.

Felix nu-l ia în seamă.

— Cunoaște insula – știe unde să găsească orice, ca, de pildă, hrana. CUNOȘTINȚE LOCALE, scrie el. – Are cea mai poetică tiradă despre insulă, din toată piesa – cea despre visurile lui frumoase. ROMANTIC, scrie el. Și simte că dreptul lui din naștere – insula – i-a fost furat de către Prospero și îl dorește restaurat. RĂZBUNĂTOR, scrie el.

— Păi, într-un fel, are dreptate, zice OchideȘarpe.

— Înseamnă că-i și el ca Prospero, zice 8Mâini. E plin de ideile astea ce țin de război. Și vrea să fie mare căcat, mare sculă pe basculă și cel mai tare din parcare.

— Îți tăiem un punct, că ai zis căcat, intervine Băiatu' Minune.

— N-a fost o înjurătură, se apără 8Mâini. Doar un nume.

— Ceea ce încerc eu să vă explic este că rolul lui Caliban este unul dificil. La asta trebuie să vă gândiți. E treabă grea interpretarea lui.

Face o pauză, așteaptă ca vorbele lui să-și facă efectul. Se aud câteva murmure înăbușite. Oare își reconsideră poziția vreunul dintre cei cincisprezece aspiranți la rolul lui Caliban? Posibil.

— Și, parțial, seamănă cu Prospero, continuă Felix. Totuși, Prospero nu-și dorește nici o clipă să fie regele insulei și să înființeze o colonie. Dimpotrivă, abia așteaptă să scape de-acolo. Caliban însă consideră că ar trebui să fie regele ei și vrea s-o populeze cu copii de-ale lui, pe care i-ar plăcea să le facă violând-o pe Miranda. Când vede că nu-i iese mișcarea, își încearcă norocul alături de Stefano și Trinculo și-i îndeamnă să-l omoare pe Prospero.

— Nu-i un plan rău, comentează Gaibarace, și ceilalți îl aprobă cu un val de murmure.

— OK, nu vă place de Prospero, spune Felix. Și aveți și câteva motive să nu vă placă de el. O să le discutăm mai târziu. Între timp, iată următoarea voastră temă. În prima zi, vom am spus că una dintre ideile principale ale piesei este Închisoarea.

ÎNCHISORI, scrie el în partea de sus a tablei.

— Ei bine, vreau să periați textul și să găsiți toate închisorile, inclusiv pe cele din povestea anterioară acțiunii din piesă. Ce fel de închisori sunt acestea? Cine a fost închis în fiecare dintre ele? Și cine-i temnicerul – cine i-a întemnițat, cine-i ține închiși?

DEȚINUT. ÎNCHISOARE. TEMNICER, scrie el.

— Eu unul am găsit șapte închisori. Voi o să găsiți, poate, mai multe.

De fapt, sunt nouă la număr, însă las' să-l întreacă.

— Dacă, de fapt, e unul și același loc, insula, dar sunt părți diferite ale ei, le considerăm două închisori? Întreabă Creion Strâmb. Sau una singură?

— Hai să le numim evenimente de unică încarcerare, propune Felix.

— Evenimente de unică încarcerare? se rățoiește Gaibarace. Mda, când o să ies de-aici, o să povestesc c-am avut un *eveniment de unică încarcerare* ciumat, nasol de tot.

Lumea izbucnește în hohote de râs.

— Măcar nu-i un unic eveniment mort, îl consolează PPod.

— Un eveniment unic de mutră învinețită.

— Un eveniment unic de luare a jugularei.

— Exact, zice Felix. Înțelegeți ce vreau să spun.

Ei îl provoacă zgomotos dacă le vorbește prea mult, ca un asistent social.

— Ce anume contează? întreabă 8Mâini. Chestiile în genul pinului în care a fost vârat Ariel?

— Să spunem că o închisoare e orice loc sau situație în care ești băgat împotriva voinței tale, în care nu vrei să te afli și din care nu poți ieși, le sugerează Felix. Așadar, dar: pinul se pune la socoteală.

— Puiul de lele! exclamă Liță. Să stea la izolator într-un pin!

— E *mortal*, recunoaște 8Mâini.

— Stejarul ar fi mai nasol, spune Coiotu' Roșu. Stejarul e o esență lemnoasă mai tare.

— Ținem scorul, să vedem care a găsit cele mai multe închisori? O să căpătăm țigări pentru asta? se interesează Gaibarace.

14. Crâmpei dintr-un cântec al lui Ariel din *Furtuna* (V, 1). Toate citatele din *Furtuna* au fost preluate din versiunea românească semnată de George Volceanov, apărută în Shakespeare, *Opere*, vol. I, Editura Tracus Arte, București, 2016. De altfel, romanul de față abundă în crâmpeie de

versuri preluate din piesa shakespeareană; și majoritatea titlurilor de capitole sunt tot decupaje din *Furtuna*.

15. Crâmpei dintr-o replică a lui Macduff, din *Macbeth* (V, 7).
16. Crâmpei dintr-o replică a unei vrăjitoare, din *Macbeth* (IV, 1).
17. Această celebră sintagmă îi aparține, de fapt, lui Marc Antoniu și apare în piesa *Iulius Caesar* (III, 1).
18. Autoarea citează aici definiția dată de poetul și criticul literar romantic S.T. Coleridge poeziei.
19. Expresie echivalentă cu „succes“, „noroc“, „baftă“.
20. Parafrază după celebra tiradă a lui Tezeu din *Vis de-o noapte-n miez de vară* (V, 1) despre funcția poeziei, aceea de a crea un univers ficțional.
21. Trupă de dans modern înființată în anul 2002, la Vancouver, de către Crystal Pite.
22. Substanță imaginară din literatura S.F.
23. Aluzie la tirada în care Prospero invocă elfii în *Furtuna* (V, 1).

III. Actorii noștri

20. A doua temă de casă: deținuți și temnicheri

Rezultatele cumulate ale cursanților

~~Dezincare~~
~~Sindacatul~~ cătorii Algerului
~~Sindacatul~~
Ariel
~~Barbărie și Mircea~~ patredă
~~Barbărie și Mircea~~
~~Barbărie~~
O gaură în stânci
~~Barbărie~~ dănturile
~~Barbărie~~ și Sebastian
~~Barbărie~~ și Tăbăc

21. Spiridușii lui Prospero
Miercuri, 16 ianuarie, 2013

Cu majuscul spațiate, roșii, Felix așterne pe tablă descrierile cursanților.

— V-ați descurcat bine, le spune el. Ați găsit opt... Și, după o pauză, continuă: opt evenimente de unică încarcerare.

Las' să-nghită expresia de data asta, își zice el, iar ei asta și fac: nu se mai lasă cu comentarii bășcălioase.

— Există, totuși, și o a noua închisoare.

Priviri nedumerite. 8Mâini își exprimă scepticismul:

— De unde ciuma mea?

Felix așteaptă. Îi vede cum numără pe degete, chibzuiesc.

— Ne spuneți care-i aia? îl întreabă PPod în cele din urmă.

— După ce terminăm piesa, le promite Felix. Când o să fie gata serbarea noastră. Asta, bineînțeles, dacă n-o s-o ghidească cineva între timp.

Ar băga mâna-n foc că nu vor ghici, dar i s-a mai întâmplat și altă dată să se înșele.

— Haideți să aruncăm o privire asupra temnicerilor. Trei dintre personaje sunt închise de către altcineva decât Prospero: Sycorax, pe insulă, de către reprezentanții autorităților din Alger; Ariel, în trunchiul unui pin, de către Sycorax, și însuși Prospero, de către Antonio, ajutat de Alonso, mai întâi în barcazul cu coca găurită, iar apoi pe insulă. Patru personaje, dacă o punem la socoteală și pe Miranda, dar ea avea doar trei ani când a ajuns pe insulă, așa că a crescut acolo fără să aibă sentimentul detenției. Apoi, șapte indivizi sunt închiși în niște evenimente în care temnicerul e Prospero. S-ar zice că el este temnicerul-șef din piesă.

— În plus, e și stăpân de sclavi, spune Coiotu' Roșu.

— Nu numai al lui Caliban, căci și lui Ariel îi pune piciorul pe grumaz, adaugă 8Mâini. Îl tot amenință cu stejarul ăla. Cu izolatorul pe viață. E inuman.

— Bașca mai e și hoț de pământuri, adaugă Coiotu' Roșu. Al naibii boșorog alb. Ar trebui să fie numit Corporația Prospero. Azi-măine descoperă țitei, se apucă să-l exploateze și îi mitraliază pe toți, să n-aibă acces la el.

— Băi, ce comunist ciumat mai ești! spune OchideȘarpe.

— Vezi că mă sucăresc, javră pestriță, i-o întoarce Coiotu' Roșu.

— Nu fi nasol, pui de lele, nu uita că suntem o echipă, îi potolește Gaibarace.

Li se cere să-și păstreze calmul.

— Știu că-l acuzați pe Prospero de toate chestiile astea, spune Felix. Mai ales de modul în care îl tratează pe Caliban.

Privește de jur împrejur: vede chipuri încruntate. Fălci încleștate. O ostilitate vădită la adresa lui Prospero.

— Are însă de ales?

— De ales? sare ca ars Șuriu. Nu dăm un... nu dăm un pumn de *lut* pe-opțiunile naibii!

— Ai grijă cum îi dai înainte cu lutul ăla, îl previne Coiotu' Roșu. Atâta-ți zic.

— Dar n-au toate legătură cu tine, răspunde Șuriu.

— Dați-i o șansă și lui Prospero. Haideți s-auzim dacă are de ales, le sugerează Creion Strâmb pe un ton blajin.

Îi place să pozeze în tipul rațional.

— O să vă expun opțiunile lui, zice Felix. Să ne închipuim că vasul cu regele Alonso și cu Antonio, Ferdinand și Gonzalo n-a mai apărut în veci. A fost o chestie de baftă chioară că s-a întâmplat să treacă pe lângă insulă, pe drumul de întoarcere de la nunta fiicei lui Alonso. Sau, cum ar zice Prospero, a fost rodul acțiunii unei stele prielnice și a Doamnei Fortuna. Să ne închipuim însă că nava aia n-a mai sosit niciodată. Îl avem pe Prospero prins pe insulă ca într-o capcană, cu o fiică tânără și cu un tânăr mascul mai vâinos decât el, care încearcă să întrețină relații sexuale cu fata, împotriva voinței ei. Chiar dacă Prospero s-a purtat omenos cu copilul sălbatic Caliban, adultul Caliban întoarce armele împotriva lui.

Nici unul dintre ei n-are vreun pistol. O sabie. Dacă s-ar fi luat la luptă dreaptă, Caliban l-ar fi putut uide cu ușurință pe Prospero. De fapt, asta și vrea să facă, de la primul prilej care i se oferă. Și-atunci, are Prospero dreptul la legitimă apărare?

Bombăneli. Priviri încruntate.

— Haideți să supunem la vot chestia asta, da? le propune Felix.

Cei mai mulți ridică mâna în silă. Coiotu' Roșu se abține.

— Ei, Coiotu' Roșu? îl interpelează Felix. Ar trebui să-l lase pe Caliban să-și facă de cap, să riște să fie omorât de către acesta?

— N-ar fi trebuit să se afle acolo din capul locului, răspunde Coiotu' Roșu. Nu e insula lui.

— A ajuns acolo că așa a vrut el? îl întreabă Felix. Nu-l putem socoti mai deloc invadator; e un naufragiat.

— Și totuși, rămâne un stăpân de sclavi.

— L-ar putea ține pe Caliban întemnițat tot timpul, argumentează Felix. L-ar putea uide.

— Chiar el spune că vrea să-l pună să muncească pe brânci, i-o întoarce Coiotu' Roșu. Să-i adune lemne de foc, să spele vasele. Chestii de-astea. În plus, la fel se poartă și cu Ariel. Îl pune să muncească împotriva propriei voințe. Nu vrea să-i acorde libertatea.

— Aici ai dreptate, recunoaște Felix. Și totuși, are dreptul la legitimă apărare, nu-i așa? Iar singurul mod în care se poate apăra este să recurgă la magie, care este eficientă doar atâta timp cât Ariel încă îi îndeplinește sarcinile trasate. Dacă singura armă pe care ai avea-o ar fi o funie fermecată – o funie fermecată temporar – cu care să-l priponești pe Ariel, la fel ai proceda și tu. Da?

De data aceasta toată lumea îi împărtășește părerea.

— OK, spune Băiatu' Minune, dar ce rost are să-i supună pe ceilalți la toate caznele alea? Chestia cu harpia, cu nebunia. De ce nu-și omoară, pur și simplu, dușmanii și nu le ia corabia? Să-l lase pe Caliban pe insulă și să se întoarcă la Milano, sau mai știu eu unde?

Fiindcă atunci n-ar mai exista piesa, își spune Felix în gând. Sau ar fi o cu totul altă piesă. Totuși, dacă vrea ca personajele să le pară verosimile, nu poate folosi acest argument.

— Sunt sigur că l-a ispitit acest gând, spune el. Probabil că-i venea să le facă creierii zob. Cine n-ar fi gândit la fel după tot ce i-au făcut?

Toată lumea dă din cap a încuviințare.

— Totuși, dacă ar recurge la acest gen de răzbunare, și-ar putea recăpăta ducatul, însă,

dat faptul că Antonio se încheiat la înțelegeră cu Alonso, prin care Milanul trece sub stăpânirea Neapolelui, oricine ar moșteni tronul regatului napolitan i-ar purta, în chip firesc, răcă. Nu ar accepta cu plăcere ideea dispariției misterioase a regelui lor și a fiului său, iar marinarii și-ar da drumul la gură. Noul cârmuitor din Neapole l-ar alunga din nou pe Prospero sau l-ar ucide și, în locul lui, ar numi pe altcineva ca duce de Milano. Dacă nu i-ar ieși mișcarea asta, Neapole ar porni război împotriva Milanului. Neapole e mai mare. Milano riscă să piardă războiul. Care-i cel mai bun plan al lui Prospero?

— Ca Ferdinand s-o ia de soție pe Miranda, răspunde Creion Strâmb. Astfel, Miranda ar deveni regină în Neapole și ar duce la unirea ducatului cu acesta din urmă. S-ar obține o pace onorabilă. Asta se cheamă o căsătorie dinastică, le explică el celorlalți.

— Ai înțeles cum stau lucrurile, îl laudă Felix. Totuși, Prospero nu-i un tiran: nu vrea să impună cu forța o căsătorie din interese politice, așa cum a procedat Alonso în cazul fiicei sale. Nu vrea s-o mărite pe Miranda vânzându-i carnea ca parte a unei tranzacții lipsite de omenie. Dimpotrivă, dorește ca tinerii – Ferdinand și Miranda – să se îndrăgostească de-adevăratelea. Pentru acest lucru recurge la magie. Sau, măcar, ca să înlesnească acest lucru.

Dau din cap: sunt de acord cu el.

— Nici eu n-aș face treaba asta propriului meu copil, zice Gaibarace. Să-i aranjez căsnicia. Măcăne.

Felix zâmbeste.

— Prospero trebuie să creeze o situație în care Alonso să accepte această căsătorie, le spune el. În mod normal, n-ar accepta, fiindcă Neapole e regat, iar Milanul e doar ducat. Fără doar și poate că dorea să-și vadă fiul, pe Ferdinand, însurat cu o prințesă dintr-un regat mare, bogat. Astfel, ar fi fost și el mai puternic. Iar Ferdinand ar fi trebuit să se însoare cu oricine ar fi fost cea aleasă de tatăl său.

— Așa era legea pe vremea aia, îi lămurește Creion Strâmb. Trebuia să i te supui.

— Bengoasă lege, zice Ușcheală.

— Așa că Prospero îl face pe Alonso să creadă că Ferdinand s-a înecat, iar apoi vine cu marea dezvăluire, spune 8Mâini. *Iată! E viu! Marfă!*

— Iar regele-i atât de fericit, încât l-ar lăsa pe Ferdinand să se însoare și cu o broască dacă așa ar vrea el, adaugă OchideȘarpe.

— Exact, spune Felix. Pe de-o parte, pretinsa moarte a lui Ferdinand e o pedeapsă dată lui Alonso – e o răzbunare, provoacă suferință –, dar, pe de altă parte, e o stratagemă calculată.

— Doi iepuri dintr-un foc, spune Krampus menonitul.

— Nu-i prost deloc, zice OchideȘarpe. Bun șmerchez.

— Prin urmare, are Prospero dreptate să facă tot ce face, dacă ne gândim la cât de limitate sunt opțiunile lui? Să mai votăm o dată, propune Felix. Cine-i pentru?

De data asta, toată lumea ridică mâna. Felix își destinde umerii: răsuflă ușurat. Prospero e absolvit de păcate, cel puțin pe moment.

— Atunci, ne-am înțeles, spune el. Haideți să discutăm despre agenții coercitivi.

— Coercitivi? se miră Creion Strâmb.

— Până la urmă, orice autoritate se întemeiază pe recurgerea la forță, îi explică Felix.

Insula e o închisoare, iar acolo unde există deținuți trebuie să existe și agenți coercitivi. Altminteri, toată lumea de pe insulă ar lua-o, pur și simplu, la picior și ar șterge-o de acolo.

Cei din sală dau din cap aprobator.

— Totuși, nu există nici un agent coercitiv în distribuție, spune Creion Strâmb. Pe lista cu „Personajele piesei“.

Își deschide textul la pagina cu pricina și o consultă.

— Și totuși, sunt prezenți, zice Felix. Ei sunt cei care-l ciupesc și-l înțepă pe Caliban când e pus pe înjurat și care-i hăituesc pe Stefano și Trinculo deghizați în copoi.

— Păi, nu Ariel era ăla? întreabă 8Mâini. Credeam că el e.

— Mai citește o dată. Ariel e cel care le dă ordinele, spune Felix. Scrie aici. Spiridușii mei. Ei sunt, spiridușii lui Prospero. Ei nu apar pe lista personajelor, deoarece erau interpretați de oricine nu se afla deja pe scenă în acel moment al acțiunii. Îți pui o mască și, bingo, ești spiriduș. Așa că, în piesa noastră, toată lumea o să aibă câte două roluri: propriul rol, plus unul dintre spiridușii lui Prospero. Ei sunt agenții care mențin controlul situației, dar și cei care fac posibilă răzbunarea și penitența. Ei sunt cei care fac munca de jos, murdară.

A, da. Parcă și vede cu ochii minții cum o să decurgă scena: Tony și Sal înconjurați de spiriduși. Mânați de ei. Amenințați de ei. Reduși la o masă de piftie tremurândă. *Mamă, ce mai zbiară!* își zice în sinea lui. *Să-i hăituiască strașnic. Ei, de-acum / Îi am la mână pe dușmanii mei*²⁴.

Își aruncă privirea roată prin sală, le zâmbește binevoitor.

— Giopsi! exclamă 8Mâini. M-am prins. Noi s’tem spiridușii.

22. Personajele piesei

Joi, 17 ianuarie 2013

Deocamdată Anne-Marie nu s-a întâlnit cu trupa. Își învață versurile sau, mai bine zis, își reîmprospătează memoria pe cont propriu. Va avea prima repetiție la Penitenciarul Fletcher în cursul zilei de vineri, când Felix va anunța distribuția, dar a aranjat în așa fel încât până atunci să mai prânzească o dată cu ea. Vrea s-o pregătească sufletește, să-și facă și ea o idee despre ce-o așteaptă acolo. Cine va fi, de pildă, Ferdinand al ei? Are dreptul să știe treaba asta dinainte.

În timp ce-și mănâncă de unul singur oul de dimineață – de unul singur, deoarece

Miranda e dusă undeva în spațiul ei special, privat și, ca toate adolescențele, e rezervată când vine vorba despre unde s-ar afla acesta –, își trece în revistă alegerile aproape definitive.

S-a gândit mult la aceste alegeri. Există, pe de o parte, preferințele exprimate de actori, dar experiența îndelungată l-a învățat să nu țină cont de ele. Oare ce actor parcă anume făcut să-l joace pe Romeo nu și-a dorit rolul lui Iago și viceversa?

Ar trebui, oare, să-i distribuie după tipic sau să se abată de la acesta? Pe urâți în rolurile care cer frumusețe și pe-un tip superb în rolul lui Caliban? Să le distribuie roluri care să-i oblige să-și exploreze profunzimile tainice ale sufletului, sau ar fi mai bine să lase neexplorate acele profunzimi? Să ofere publicului o provocare, prezentându-i niște personaje bine cunoscute cu înfățișări surprinzătoare și, posibil, dezagreabile?

Pe vremuri, la Festival, se făcuse cunoscut pentru stilul în care împingea lucrurile la extrem pe față, fără nici o jenă. Judecând retroactiv, poate că, uneori, mersese prea departe. La drept vorbind, mai mult decât uneori; lucrurile împinse prea departe fuseseră semnul distinctiv al artei sale. De data asta ar fi bine să nu întindă coarda. O să le dea oamenilor niște roluri pe care au cât de cât șansa să le joace bine; la urma urmei, în primul și în primul rând, e regizor. Piesa contează²⁵. Datoria lui este să-i ajute pe actori să o interpreteze bine.

Își făcu un set de notițe, în parte pentru el însuși, dar și ca să le discute cu Anne-Marie. O să sublinieze ideea că însemnările respective trebuiau să rămână strict între ei doi. După minunatul discurs ținut în fața cursanților – „Nu-mi pasă ce-ați făcut în trecut” – și așa mai departe –, actorii lui ar fi dezamăgiți să afle că au condamnările penale atât de minuțios prezentate.

Își parcurge lista preliminară:

Personajele piesei

PROSPERO, DUCELE UZURPAT AL MILANULUI: Domnul Duke, regizor și producător.

MIRANDA, FIICA LUI: Anne-Marie Greenland, actriță, dansatoare, coregraf.

ARIEL: 8Măini. Constituție firavă. Descendent al unei familii din India. În vârstă de circa douăzeci și trei de ani. De-o inteligență sclipitoare. Abil în mânăuirea tastaturilor. Extrem de familiar cu tot ce înseamnă tehnologia. *Condamnare* pentru activități de hacker, furt de identitate, asumarea unei identități false, escrocherie. Falsificare de înscrisuri. Își justifică faptele crezând că joacă rolul unui Robin Hood binevoitor care luptă împotriva capitaliștilor malefici, gen Regele Ioan, ai lumii noastre. Denunțat de un coleg vechi de branșă atunci când n-a vrut să spargă codul unor fonduri caritabile pentru ajutorarea refugiaților. L-a jucat pe Rivers, în *Richard al III-lea*.

CALIBAN: Gaibarace. Ca la vreo treizeci de ani. Provine dintr-o familie mixtă, fiind pe jumătate irlandez și pe jumătate negru. Cu păr roșcat, pistruiat, o constituție zdravănă, lucrează mult la exercițiile de forță. Veteran de război, a fost în Afganistan. Cei de la Departamentul pentru Veterani au refuzat să-i plătească tratamentul pentru depresia indusă de sindromul post-traumatic. *Condamnare* pentru spargere și intrare prin efracție, ultraj. Probleme cu drogurile și alcoolul. A fost tratat contra dependenței, dar programul

respectiv a fost desființat. I-a jucat pe Brutus, a doua vrăjitoare și pe Clarence. Un actor excelent, dar iritabil.

FERDINAND, FIUL LUI ALONSO: Băiatu' Minune. După cum arată, îi dai douăzeci și cinci de ani, dar, probabil, e mai vârstnic. Are nume scandinav. E un tip plăcut, îngrijit, chipeș, plauzibil; știe să pară foarte sincer. Condamnare pentru fraudă; a vândut polițe de asigurare de viață unor bătrânei creduli. A avut mare succes mai ales în rândurile imigranților. I-a interpretat pe Macduff și pe Hastings, din *Richard al III-lea*.

ALONSO, REGELE NEAPOLELUI: Krampus. Să tot fie ca la vreo patruzeci și cinci de ani.

Provine din lumea menoniților. Față prelungă, cabalină. Membru al unei bande de menoniți care introduce ilegal droguri aduse din Mexic via Statele Unite, prin utilaje agricole, sub masca unor activități pioase. Este depresiv. L-a jucat pe Banquo în *Macbeth*.

SEBASTIAN, FRATELE LUI ALONSO: Phil Pilulă. Provine dintr-o familie de refugiați vietnamezi; familia lărgită a făcut mari sacrificii să-l vadă terminând medicina. La vreo patruzeci de ani. Se consideră acuzat pe nedrept. *Condamnare* pentru omucidere, după moartea a trei studenți cărora le-a prescris, în repetate rânduri, calmante ce dau dependență și care au sfârșit din cauza unor supradoze. Susține că l-au implorat să-i ajute. S-a lăsat ușor manipulat. L-a jucat pe Buckingham, în *Richard al III-lea*.

ADRIAN ȘI FRANCISCO, DOI CURTENI. *Notă: Multe montări renunță la aceste roluri și redistribuie unele dintre replicile lor lui Gonzalo sau Sebastian. O idee bună, pe care mi-am însușit-o și eu.*

GONZALO, BĂTRÂNUL SFETNIC AL LUI ALONSO: Creion Strâmb. Supraponderal, cu început de chelie. Cincizeci și ceva de ani. Provine dintr-o familie de albi anglo-saxoni, protestanți. Contabil. *Condamnare* pentru delapidare. Inteligent, cu înclinație spre filozofie. Consideră că sentința primită a fost nedreaptă. Este respectat de către ceilalți, care cred că, după ce se vor elibera, îi va putea ajuta să-și aranjeze ploile. I-a jucat pe Cassius, în *Iulius Caesar* și pe Duncan, în *Macbeth*.

ANTONIO, FRATELE UZURPATOR AL LUI PROSPERO: OchideȘarpe. Provine dintr-o familie de italieni. Zvelt, face exerciții de întreținere. E sașiu. La vreo treizeci și cinci de ani. Absolvent de drept; la o examinare mai atentă, s-a dovedit că avea o diplomă falsificată. *Condamnare* pentru mișculații imobiliare; falsifica documente, iar apoi vindea proprietăți ce nu-i aparțineau. De asemenea, a mai organizat și un joc piramidal minor. Convingător, însă numai cu cei care doresc să se lase convinși. Consideră că lumea-i credulă și, ca atare, merită s-o jumulească; consideră că a fost prins doar printr-o chichiță procedurală. L-a interpretat pe Macbeth. L-a jucat pe Richard al III-lea. Un ticălos pe cinste.

STEFANO, UN MAJORDOM BEȚIV: Coiotu' Roșu. Un tip la vreo douăzeci și ceva de ani.

Descendent al unei familii de indieni canadieni. *Condamnare* pentru contrabandă și vânzare de droguri. Consideră că n-a procedat greșit, căci sistemul legal, oricum, e ilegal. L-a jucat pe Marc Antoniu, în *IC*. A interpretat-o pe prima vrăjitoare din *Macbeth*.

TRINCULO, UN MĂSCĂRICI: TimEEz. Pe jumătate chinez. Cu fața rotundă,

față palidă. Și-a luat numele de scenă de la lanțul de magazine de gogoși Timmy's, fiindcă susține că el unul n-are nimic în mijlocul capului său. Lasă impresia că-i mai nătărău decât e în realitate. Este deosebit de priceput la furtul din buzunare. *Condamnare* pentru conducerea unei bande specializate în furtul din magazine. Susține că a fost forțat să se apuce de treaba asta. A fost prorocul din *Iulius Caesar* și portarul din *Macbeth*. Un clown înnăscut.

CRAINICUL: Întotdeauna am folosit un crainic ce oferă rezumate ale fiecărei scene, pentru ca publicul să poată urmări firul intrigii. Pentru acest rol mă gândesc la Șuriu Mexicanul. Provine dintr-o familie din statul New Mexico. *Condamnare* pentru ultraj. A lucrat ca trosnitor pentru o bandă locală. Înzestrat cu o personalitate puternică și o voce pe măsură. L-a jucat pe lordul Grey, din *Richard al III-lea*.

ȘEFUL DE ECHIPAJ: PPod. Canadian de origine africană. Înzestrat cu talent muzical și, da, cunosc și eu clișeele. Un dansator nu chiar atât de grozav pe cât se crede, dar bun. *Condamnare* pentru droguri, șantaj, ultraj, toate astea în cadrul unei bande. Ar fi fost foarte bun în rolul lui Caliban, dar am nevoie de el pentru îndeplinirea altor sarcini.

IRIS, CERES, IUNONA: *Reprezintă o problemă*, a scris Felix. *Nici unul dintre bărbați n-o să vrea să le întrupeze pe aceste zeițe. Totuși, Prospero le numește marionete, așa că de ce să nu folosim marionete? Sau păpuși, cu voci digitale. Să le dăm o tentă stranie. Pe video ar merge foarte bine.*

Mai sunt și alte câteva roluri și sarcini pe care Felix trebuie să le împartă: efectele speciale realizate cu mijloace tehnice, sufleurii, dublurile. Creatorii costumelor și decorului. O să aibă nevoie de un fotograf pentru imaginile publicitare; n-o să fie, desigur, o publicitate propriu-zisă, dar băieții se dau în vânt după fotografiile care-i înfățișează costumați. Cursanții au hotărât deja să aducă modificări unora dintre cântece și să adauge altele, așa că vor avea nevoie de cântăreți și dansatori. Cântăreți de rap, specialiști în break dance, bănuiește Felix. Anne-Marie îi poate ajuta cu coregrafia.

A conturat, în linii mari, echipa, dar pot apărea modificări pe măsură ce descoperă abilitățile și limitele fiecăruia dintre ei.

Componenta provizorie

EFACTE SPECIALE: 8Mâini, șeful echipei tehnice; Băiatu' Minune, Șuriu, PPod, Liță.

DECORURI ȘI COSTUME: Sarcină trasată celor distribuiți în rolurile principale, cu sugestii din partea echipei din care fac parte.

FOTOGRAFII PUBLICITARE: Băiatu' Minune. Are un simț deosebit pentru tot ce arată splendid.

DISC-JOCKEY MUZICALI: Gaibarace, Coiotu' Roșu, Lee Fațăpalidă, Cocoloș de Orez.

8Mâini o să monteze coloana sonoră.

INSTRUMENTIȘTI: Gaibarace, Șuriu Mexicanu', PPod, Coiotu' Roșu, Col. Moarte.

CORUL ȘI DANSATORII: PPod, Gaibarace, TimEEz, Ușcheală, Cocoloș de Orez și Membrii Companiei, în funcție de necesități.

COREGRAFIA: Anne-Marie Greenland, Gaibarace, PPod.

PRINCIPALII SPIRIDUȘI: Cocoloș de Orez, Col. Moarte, Ușcheală. *Condamnări* pentru infracțiunea de incendiu pus în scopul încasării unei asigurări; jaf armat; acuzații legate de deținerea și vânzarea de droguri. Cu toții sunt la prima lor experiență de actori și pot învăța multe de la ceilalți. Doi dintre ei sunt hojmalăi.

SPIRIDUȘII DE REZERVĂ: Membrii Companiei, în funcție de necesități.

Spiridușii, își zice Felix în sinea lui. Arma lui cea mai bună. Pentru miezul proiectului său secret, pentru reușita răzbunării sale, totul depinde de Spiriduși. Oare cum ar trebui să fie costumați? Măști de schi de culoare neagră, sau astea ar aminti prea mult de jefuitorii de bănci și teroriști? Dacă-i pe-așa, își spune el, cu atât mai bine: spaima poate fi foarte stimulatorie. S-ar putea spune că provoacă schimbări pozitive.

23. Admirata Miranda

În aceeași zi

Felix își dă întâlnire cu Anne-Marie la prânz, la *Aghiuță și Aluna*, din Makeshiweg. Pare ceva mai puțin jigărită, dar se vede că-i încordată. Extrem de agitată. Debordează de energie. În același timp, ochii îi par mai mari; figura mai deschisă: zici că-i cu zece ani mai tânără. Poartă o cămașă albă, simplă, cu mâneci lungi. De obicei, în piesă, Miranda este îmbrăcată în alb. Sau, cel puțin, în bej.

Excelent, își spune Felix în sinea lui. Începe să-și intre în rol. Data viitoare precis c-o să apară desculță, chiar dacă suntem în plină iarnă.

— Bere? o întreabă el. Burger cu cartofi prăjiți?

— Cred c-o să mă mulțumesc cu salata cu nuci și merișor, și o cană de ceai verde, răspunde ea. Am cam renunțat la carne.

E o modă printre fetele din ziua de azi, își spune Felix: la fel se comportă și Miranda lui. Fetele mănâncă talpa-gâștei, semințe de in, shake-uri cu lapte de migdale. Nuci. Fructe de pădure. Paste cu dovlecei.

— Ai grijă, nu exagera, îi spune el.

— Să nu exagerez?

— Cu inocența și puritatea, zice el. Știi tu. Cu salatele.

O pufnește râsul.

— Bine, fie, o să iau o bere, spune Felix. Și cartofi prăjiți cu salată.

Felix comandă un burger pentru sine. A trecut ceva timp de când n-a mai mâncat unul. Din ce și-or fi luat necesarul de proteine pe insula aia? se minunează în gând. A, da, din pește. Din cauza asta miroase Caliban a pește! Nu numai că scurmă în pământ după alune, cu unghiile lui lungi, dar e și cel care prinde peștele. *Pa, și iaz cu stăvilă*²⁶. Cum de nu s-a gândit niciodată la asta?

— Cum merge treaba? se interesează el. Rolul tău.

— Îl am în minte, îl asigură ea. Dinainte. În cap. Își aștepta clipa – era pus la păstrare, știi tu, în negura și-abisul timpului²⁷. Una dintre colegile mele de cameră îmi verifică versurile când recit. Le spun aproape la perfecție.

— Abia aștept să lucrez scena aia împreună cu tine, mărturisește Felix. Scena cu *negura timpului*. De fapt, toată piesa. Ai să fii magnifică!

Ea schițează un zâmbet trist.

— Da, îmi dau seama, cum să nu? O să-mi lanseze cariera, faptul că o interpretez pe Miranda cu o adunătură de infractori. Vorbești de parcă ar fi pe bune. O montare adevărată.

— Dar e adevărată, insistă el. Mai mult decât reală. Hiperreală. Ai să vezi.

Mâncarea, în chip miraculos, le este adusă fără întârziere și urmează un interludiu al masticăției. Când i se pare că a sosit momentul potrivit, Felix îi spune:

— Am stabilit distribuția. Provizorie. Ar putea apărea unele modificări. Ți-am adus lista, să știi și tu din timp cu cine ai să joci. Ți-am făcut câteva însemnări legate de ei.

Îi întinde peste masă paginile prinse cu o clamă; ea se apucă să le studieze.

— Așadar, le-ai menționat și infracțiunile, îi reproșează ea. E frumos din partea ta că te-ai gândit, dar e, oare, și corect? N-ai proceda așa în cazul unor actori normali. Spuneai că ar trebui s-o pornim de la zero. Fără preconcepții legate de unii sau alții.

— Actorii normali sunt pe Wikipedia, ripostează el. Infracțiunile lor sunt cronicile lor negative. Le cunoaște toată lumea. Oricum, aici nu-i vorba de infracțiuni ca atare, ci de condamnări. Chestiuni diferite. Nu știm dacă, de fapt, chiar au comis ceva.

— OK, bine, m-am prins, mi se pare destul de corect, răspunde ea și își trece degetul arătător peste listă: ultraj, delapidare, fraudă. Frumos. Măcar nu-s ucigași în serie sau pedofili.

— Ția-s ținuți în aripa de securitate maximă. Pentru propria lor protecție. Băieții mei nu aprobă chestiile de genul ăsta.

— E bine! exclamă Anne-Marie. Așadar, Caliban n-o să-ncerce să mă violeze de-adevăratelea?

— N-are nici o șansă, o liniștește Felix. L-ar opri ceilalți băieți. Unul dintre ei e contabil, spune el, indicându-l pe Gonzalo. Și iată-l și pe Ferdinand al tău.

— E tare, zice Miranda. Băiatu' Minune. Singur și-a ales numele de scenă?

— Nu știu exact, răspunde Felix. Totuși, se potrivește de minune cu figura lui, are privirea aia din reclamele la after-shave ale anilor cincizeci. Serios.

Până și el a venit la această întâlnire mirosind a after-shave din anii cincizeci, dar ea nu-l tachinează pe chestia asta.

— Aha, vasăzică-i un escroc. Unul care jecmănea bătrânei, spune ea. Nu-i deloc

plăcut.

— N-a vătămat pe nimeni, încearcă să-l apere Felix. În sens fizic. Le vindea polițe de asigurări de viață persoanelor vârstnice, descurcându-se de minune în acest domeniu. N-aveau să afle c-au fost escrocați decât după moarte.

— Vrei să repeți ce-ai spus? îl întreabă Anne-Marie, zâmbindu-i compătitor.

— Mă rog, beneficiarii polițelor erau cei care aveau să afle, dar cum nici unul dintre cei vizați n-a apucat să moară, n-a aflat nimeni. Din câte am înțeles, l-a ciripit o iubită căreia îi dăduse papucii.

— Și câte de-astea au existat? Prietene căroră le-a dat papucii?

Deja sună posesiv, în legătură cu un actor ireal care-l joacă pe Ferdinand, facsimilul unui iubit inexistent.

— La viața mea am contemplat domnițe multe, dar nici una ca tine de desăvârșită, citează Felix. Tu ești perfectă, nepereche, ții minte?

— Îmi dau seama, nu? spune ea pufnind încă o dată în râs.

În timpul repetițiilor are s-o roage să-și reia râsul acesta, să-l transforme dintr-un râs autopersiflant într-unul de încântare.

— E limpede că-i meșter mare la vorbă, spune Felix. Câțiva dintre bătrânei s-au prezentat la procesul lui. Au vrut să-i obțină o diminuare a pedepsei, să i se dea o șansă de reabilitare. Îl iubeau; îl priveau ca pe propriul lor fiu. Dacă cineva-i în stare să rostească în chip convingător acele tirade de dragoste bombastice, acela nu poate fi decât Băiatu' Minune.

— Vrei să-mi transmiți ceva? îl întreabă Anne-Marie.

— Paza bună trece primejdia rea, spune Felix. Puștiul ăsta ar fi în stare să lase în fundul gol și o statuie a Reginei Victoria. O să vrea să fii prietena lui de-afară, să-i introduci ilegal tot felul de chestii, cine știe? Îți spun doar să nu te bagi. Probabil că-i deja căsătorit. Cu mai multe femei, adaugă el, ca să sporească efectul ultimei afirmații.

— Crezi c-am să mă îndrăgostesc de el, nu-i așa? îl întreabă Anne-Marie. Crezi că mă las dusă de val chiar așa de ușor? continuă ea, încleștându-și maxilarele.

— Nu, nu, o asigură Felix. Ferească pronia. Dar va trebui să rămâi cu capul pe umeri din clipa în care intri în rol. Până și tu, care ești o mică nucă greu de spart.

— Văd că tu deja ți-ai intrat în rol, spune Anne-Marie zâmbind. Îl joci pe tatăl meu exagerat de protector. Dar știi cum sunt adolescentele, își abandonează tăticii adorați din clipa în care la orizont le apare un mascul feroce. Nu mă condamna pe mine, condamna-mi hormonii dați dracului.

— OK, încheiem un armistițiu, propune Felix. Te descurci bine, dar ține-ți în frâu înjurăturile. Nu uita că sunt interzise; mai ales în cazul Mirandei.

— De acord, spune Anne-Marie. O să mă străduiesc, promite ea și citește lista până la capăt. Văd că ai și cântece și dansuri.

— Ei bine, pe parcursul întregului secol al optsprezecelea, *Furtuna* a fost jucată ca operă, zice Felix. Așa că le-am prezentat-o băieților drept musical. O plasează într-un context mai pe înțelesul lor. A fost belea mare pe capul lor când au dat de spiriduși și cântecul cu albinele care sug polenul.

— Mda, îi înțeleg, spune Anne-Marie zâmbind.

— Mă-ntrebam dacă n-ai putea să-i ajuți la coregrafie. Să le dai niște indicații.
— Aș putea, se oferă ea. Îmi închipui că nu-i vorba de balet. Va trebui să vedem cât pot duce trupurile lor.

Felix zâmbește: îi place s-o audă vorbind la persoana întâi plural.

— Ce-ai de gând să faci cu albinele sugătoare? Ar putea strica ploile.

— Rămâne să vedem, spune Felix. Ar putea rescrie textul. În piesele pe care le-am mai montat au scris texte noi pentru pasajele pe care simțeau nevoia să le modernizeze. Folosind, ăăă, limba zilelor noastre.

— Limba zilelor noastre, îl îngână Anne-Marie. Vrei să zici, trăncăneala de doi bani. Cum mai vine și chestia asta, gravul meu domn?

— Asta ține de latura educativă a cursului, răspunde el pe un ton nițel apologetic. Scrierea unor texte. Oricum, judecând după textele de care dispunem, trupele de actori ale lui Shakespeare probabil că recurgeau și la improvizație.

— Întotdeauna ai depășit limitele acceptate, spune Anne-Marie. Ce facem cu Iris, Ceres și Iunona? Spectacolul cu măști de la logodna îndrăgostiților. E o scenă bizară. Are o mulțime de cuvinte, ar putea fi plictisitoare. Să-nțeleg că te gândești la niște păpuși?

— Nu-i pot ruga pe bărbați să facă pe zeițele. Putem monta...

— Ce fel de păpuși?

— Speram să-mi dai tu o mână de ajutor, răspunde Felix. Nu prea mă pricep la acest domeniu. Mă gândeam la niște păpuși mari.

— Vrei să spui țâtoase.

— Păi, nu mă gândeam la niște bebelușe sau, știi, la niște animăluțe. Tu ce mi-ai sugera?

Miranda lui nu depășise stadiul ursulețului de pluș: pentru el, păpușile sunt o treabă dureroasă.

— Niște prințese Disney, spune Anne-Marie hotărâtă. Ar fi perfecte.

— Prințese Disney? Cum ar fi...

— Hai, că știi. Albă-ca-Zăpada, Cenușăreasa, Frumoasa din pădurea adormită, Iasmina, din *Aladdin*, în șalvarii ăia caraghioși, Ariel, din *Mica sirenă*, Pocahontas, cu franjuri din piele... Cândva aveam toată colecția. Nu și pe Merida din *Neînfricată*²⁹ – ea e mai recentă.

Felix nu pricepe o iotă, parcă i-ar vorbi în limbi străine. Ce-o mai fi și Merida asta din *Neînfricată*?

— Nu poate fi Ariel, spune el. Avem deja un Ariel.

— OK, o să mă mai gândesc. Ar putea să iasă trăsnet! Cine nu și-ar dori ca trei prințese Disney să apară la logodna lui și să-și reverse binecuvântările asupra tânărului cuplu? Și poate și niște confetti cu sclipici, adaugă ea șireată, căci lui Felix i-a mers buhul că se dă în vânt după sclipici.

— Îți voi urma sfatul, spune Felix în cel mai curtenitor mod cu putință. Domnișoară Nepereche.

— Păstrează-ți textele astea pentru fani, spune ea izbucnind în râs.

El însă obține ceea ce și-a dorit: de-acum sunt aliați.

Oare? Poate că ea nu face ochii atât de mari fiindcă-i inocentă. Poate că-i speriată. O

fracțiune de clipită îl vede pe Prospero cu ochii Mirandei – o Mirandă împietrită, care, dintr-odată, își dă seama că tatăl ei adorat e un maniac dus de-acasă, un paranoic. El crede că ea doarme, când i se adresează în gura mare cuiva care nici nu e de față, dar ea l-a auzit și treaba asta o sperie. El susține că poate comanda unor spirite, poate stârni furtuni, poate smulge copacii din rădăcină, poate deschide mormintele și-i poate face pe morți să umble, dar cum se cheamă asta în viața reală? Curată nebunie. Sărmana fată este prinsă, ca într-o cursă, în mijlocul oceanului, cu un hăndrălău ce mustește de testosteron și vrea s-o violeze, și cu un tătic zaharisit, sărit de pe fix. În aceste condiții, nu-i de mirare că se aruncă în brațele primului tânăr cu aspect de om sănătos care-i iese în cale. *Scoate-mă de-aici!* este ceea ce-i spune ea, în realitate, lui Ferdinand. Nu-i așa?

Nu, Felix, nu-i așa, își zice el ferm în gând. Prospero nu-i țicnit. Ariel există. Îl văd și îl aud și alții, în afara lui Prospero. Vrajile sunt reale. Agață-te de ideea asta. Ai încredere în piesă.

Dar merită piesa să aibă încredere în ea?

24. La ce se-ntâmplă cu noi acum *Vineri, 18 ianuarie 2013*

La magazinul Print Pro din Wilmot, Felix xeroxează lista cu distribuția revizuită – doar cu numele personajelor și ale actorilor, fără alte detalii –, s-o înmâneze actorilor. Pe urmă se duce cu mașina la Makeshiweg, s-o ia pe Anne-Marie din fața casei pe care o împarte cu trei colege de cameră. Îi dă permisul de intrare în Penitenciarul Fletcher, pe care l-a obținut Estelle manevrând din culise, și ea îl urmează la volanul propriului ei automobil – un Ford gri-argintiu, cu urme de bușeală pe el – la deal, trece de poarta exterioară și frânează în parcare.

Coboară precaută din mașină, pipăie gheața cu cizma. El se întreabă dacă să-i întindă o mână, s-o ajute? Nu, n-ar trebui, l-ar pune la punct cu o remarcă usturătoare. Ea scrutează gardul din verigi de lanț, cu partea de sus din sârmă ghimpată, proiectoarele.

— E sinistru, zice fata.

— Păi, da, e o închisoare, spune el. Deși „Ziduri de piatră-o temniță nu fac, Nici gratiile o cușcă.”³⁰ Dar contribuie și ele la o ambianță ca de cușcă.

— Din ce piesă sunt versurile astea? îl întreabă Anne-Marie.

— Nu-s dintr-o piesă, răspunde el. Sunt dintr-o poezie. Cel care a scris-o era, de fapt, în închisoare – a avut o opțiune politică proastă. În *Furtuna* se spune că „gându-i liber“,

dar, din păcate, asta se întâmplă într-un cântec lălăit de trei idioți.

— Ce deprimant, zice Anne-Marie. Te-ai dat cu forțele întunericului? Te-a ajuns iarna? E destul de frig?

— Ia-o pe-aici, o îndrumă Felix. Uite intrarea. Ai grijă, că-i polei.

— Ea este Anne-Marie, le-o prezintă el lui Madison și Dylan la punctul de control. E o actriță foarte cunoscută, îi minte el, care a avut amabilitatea să accepte invitația de-a se alătura companiei noastre de teatru. O să ne ajute să facem piesa. Are permis de acces în incintă.

— Încântat de cunoștință, îi spune Dylan lui Anne-Marie. Dacă aveți vreo problemă, necazuri, puteți conta pe noi.

— Mulțumesc, răspunde Anne-Marie scurt, pe tonul ei care sugerează că pot-să-am-și-singură-grijă-de-mine.

— Acesta e un pager, îi spune Madison. Apăsăți pe butonul ăsta. Îmi dați voie să vi-l prind...

— Am înțeles, îl repede Anne-Marie. Pot să mi-l prind și singură.

— În acest caz, puneți-vă sacoșa aici și treceți pe dincoace. Ce aveți în sacoșă? Ce lucruri ascuțite?

— Andrele, răspunde Anne-Marie. Ca să împlutesc.

Felix e surprins să audă asta – nu părea să existe vreo legătură între împletit și Anne-Marie –, dar Dylan și Madison zâmbesc indulgenți: deh, o preocupare feminină.

— Îmi pare rău, domniță, dar astea trebuie să rămână la noi, zice Dylan.

— Of, ce Dumnezeu, se plânge Anne-Marie. Doar nu credeți c-o să mătrășesc pe careva cu ele?

— Andrelele astea ar putea fi folosite împotriva dumneavoastră, îi explică Madison răbdător. Orice obiect ascuțit. Ați fi surprinsă dacă ați ști, domniță. Aici există oameni periculoși. Vă puteți ridica sacoșa la plecare.

— Bine, se dă bătută Anne-Marie. Dar să nu umblați la lână în absența mea.

Ei zâmbesc la auzul acestor vorbe sau, poate, îi zâmbesc ei, fiindcă, vădit lucru, le place de ea. De ce nu? se întreabă Felix în sinea lui. În ciuda comportamentului ei tăios, e ca o rază luminoasă într-un spațiu întunecos. Sparge monotonia locului.

Felix o călăuzește pe coridorul aripii dedicate activității sale, arătând cu degetul spre mai multe săli goale.

— Le avem în folosință pe acestea, plus cele două celule muzeale, drept cameră de odihnă și culise. Și ca spațiu de repetiții, adaugă el.

— Bun, zice ea. O să am nevoie de una dintre ele. Pentru numerele de dans.

Bărbații sunt deja adunați în sala de curs. Felix le-o prezintă pe Anne-Marie. Ea și-a dat jos paltonul; e îmbrăcată decent, cu cămașă albă, jachetă neagră cu nasturi, pantaloni negri. Are părul strâns într-un coc elegant, de culoarea mierii; în fiecare ureche are câte un singur cercl. Zâmbește neutru spre peretele din spate, apoi se așază în față, în banca pe care i-o indică Felix. Stă cu șira spinării dreaptă, cu capul bine cumpănit, are ținuta unui

dansator. Fără nici un fel de mișcări molcome, ațâțătoare.

— Deocamdată, domnișoara Greenland doar asistă ca observator, îi anunță Felix. Ca să vă cunoască. O să ni se alăture efectiv de-ndată ce începem repetițiile.

Liniște de mormânt. Bărbații așezați de-o parte și de alta a ei fac eforturi să nu se holbeze, privirile le alunecă pieziș. Cei din spate se uită la ea vrăjiți, deși nu-i pot vedea decât spinarea. Fii cu ochii în patru, își zice Felix în gând. Nu-i scăpa din ochi. Să nu-ți închipui că-i cunoști. Încearcă să-ți amintești cum erai și tu la vârsta lor. Oi fi tu un tăciune pe cale să se stingă, dar n-ai fost așa dintotdeauna.

— Și-acum, distribuția, continuă el, ca și cum totul ar fi ca de obicei. Eu sunt regizorul, și opțiunile sunt ale mele. Poate că nu veți primi rolurile visate, dar așa e în viață. Fără presiuni, fără tocmeală, fără văicăreli. Teatrul nu e republică, ci monarhie.

— Parcă ziceați că suntem o echipă, spune Ușcheală pe un ton morocănos.

— Da, sunteți, răspunde Felix. Voi sunteți o echipă. Dar eu sunt regele ei. Toate hotărârile rămân bătute-n cuie. Actorii cu vechime știu asta, nu-i așa?

Câțiva dintre veterani dau din cap a încuviințare. Pe urmă, el le înmânează listele cu distribuția. Se aud câteva bombăneli înăbușite.

— Vreți să joc un indian bețivan, spune Coiotu' Roșu, care a fost desemnat în rolul lui Stefano.

— Ba nu, vreau să joci rolul unui bețivan alb, i-o întoarce Felix.

— Iiii, eu sunt măscăriciul, zice TimEEz. Pot să-l joc!

— Ferdinand, spune Băiatu' Minune. Candidez la acest rol, adaugă el zâmbind către spinarea lui Anne-Marie, dezvelindu-și dantura perfectă.

— Eu nu, zice Krampus menonitul. Nu candidez. Rolul regelui – nu face decât să se smiorcăie tot timpul. Ar trebui să fiu Caliban.

— Știu că o mulțime dintre voi l-ați vrut pe Caliban, îi spune Felix, dar nu poate fi jucat decât de către unul singur.

— Caliban ar trebui să fie un amerindian nativ, propune Coiotu' Roșu. E clar. I s-a furat pământul.

— Nici vorbă, intervine PPod. E african. Unde-i situat Algerul, la urma urmei? În nordul Africii, nu? De-acolo a venit maică-sa. Uită-te pe hartă, băi, sisi.

— Aha, vasăzică e musulman. N-aș prea crede, se amestecă Ușcheală, un alt aspirant la rolul lui Caliban.

— În nici un caz nu-i un jegos de alb ce pute ca peștele, spune Șuriu uitându-se urât la Gaibarace. Nici măcar pe jumătate alb.

— S-a marcat, răspunde Gaibarace. Ai auzit ce-a zis omul, băi, mocirlă, rămâne cum am stabilit. Așa că sugere-o.

— Te depunctăm spune PPod.

— Suge nu-i o înjurătură, se justifică Gaibarace. E doar o miștocăreală. Toată lumea știe atâta lucru, lua-ți-ar dracu' deștele!

Anne-Marie izbucnește în hohote de râs.

Următoarea lor sarcină este să studieze scenele în care apar: ce se întâmplă în ele, cum ar trebui jucate, ce probleme le ridică? Felix a avut grijă să introducă un actor-doi mai experimentați în fiecare echipă: aceștia îi pot îndruma pe începători. Sau, cel puțin, așa ar trebui, teoretic.

Bărbații se mută în sălile ce le-au fost repartizate. Anne-Marie se scoală, se întinde, flexează un picior, îl duce la nouăzeci de grade.

— Nu par chiar așa de răi, spune ea.

— Am spus eu că-s răi? o întreabă Felix.

— Nu, nici chiar așa. Totuși... adaugă ea, amintindu-și, pesemne, condamnările lor.

— Ți se pare totul în regulă? o întreabă Felix.

— Îhî, bineînțeles, îl asigură ea, chiar dacă pe un ton nesigur. Așadar, ce fac mai departe? Unde-i frumușelul meu de Ferdinand? Ar trebui să-ncep să repet cu el chestiile alea sentimentale?

— Se linge pe buze, dar nu-ncepeți de azi, răspunde Felix. Trebuie să-și găsească singuri calea spre rolurile lor, să-și lămurească lucrurile. Pe urmă, îmi fac timp pentru toate scenele, rând pe rând. Cum versiunea finală e o înregistrare video, putem filma scenele când băieții sunt gata, de cum sunt gata și costumele, și așa mai departe, iar apoi putem totul cap la cap, ca într-un mozaic. Totuși, noi doi putem trece odată prin Actul I, Scena 2 dacă-ți face plăcere.

Așa că Miranda se pune pe plâns și implorat, iar Prospero o liniștește, o alină și-o asigură că totu-i bine, iar apoi îi povestește viața lui. Exact în clipa când se lansează în povestea trădării fraterne a lui Antonio, care i-a aruncat pe insulă, apare în ușă 8Mâini.

— Păi, eu cu cine repet? întreabă el. Ferdinand exersează statul pe-o stâncă, afișând un aer sumbru, iar eu ar trebui să intru și să-l ademenesc cu muzica, dar încă nu am muzica gata. Oricum, prima replică v-o dau dumneavoastră, domnule Duke.

— Ei, dragul meu Ariel, începe Felix. Trebuie să discut cu tine câteva probleme tehnice. O să facem o pauză, îi spune el lui Anne-Marie. Du-te, vezi și tu ce pun la cale băieții.

— Complotați, ai? întreabă ea, adresându-i un zâmbet lui 8Mâini. Puneți la cale iluziile? Fii atent la bătrânul vrăjitor, te va năuci cu farmecele lui.

— Știu, așa-i, răspunde 8Mâini. Deja m-a fermecat.

Felix așteaptă până ce o vede ieșind. Coboară glasul.

— Ce știi, exact, despre sistemul de supraveghere? îl întreabă pe 8Mâini.

Acesta zâmbeste.

— Sunt beton, îl asigură el. Dacă o să am ce-mi trebuie; ca, de pildă, niște instrumente. Vă gândiți la ceva?

— Vreau să văd fără să fiu văzut, îi spune Felix. În toate sălile, plus coridorul.

— Dumneavoastră și toate serviciile secrete de pe planetă, îi spune 8Mâini. O să vă fac o listă de cumpărături. Aduceți-mi cele trebuincioase și treaba e ca și rezolvată.

— Dacă poți să-mi aranjezi ceea ce-mi doresc, sunt destul de sigur că-ți pot obține eliberarea condiționată, înainte de termen.

— Pe bune? întreabă 8Mâini. Am depus deja cererea, dar durează. Cum o să-ncercați mânăria asta?

— Am eu pilele mele, răspunde Felix enigmatic.
Dușmani în posturi înalte, adaugă în sinea lui.

25. Fratele rău Antonio

Miercuri, 6 februarie 2013

Vremea a zburat în galop și de-acum i-a mai rămas puțin timp la dispoziție. Doar cinci săptămâni până la ora zero, ora la care detestații demnitari vor pătrunde pe domeniul său, iar planul lui, acum în stadiu de boboc, o să dea în floare. Gândul la ce va fi atunci îi ascute lui Felix inteligența, privirea îi este mai strălucitoare, mușchii mai încordați. Ideea e să fii pregătit³¹.

Tony și Sal se apropie tot mai mult, participă la banchete, apar în tot felul de gale, revarsă interviuri după interviuri în presă, de zici că aruncă în ea cu trandafiri, lăsând în urma lor o dâră de fotografii pe oriunde se deplasează. Îi urmează pretutindeni prin vibrațiile internetului, se joacă de-a păianjenul cu fluturii; scotocește eterul, să găsească imagini cu ei. Fără să bănuiască absolut nimic, ei își văd de drum, lipsiți de orice griji, fără să se gândească o clipă, cu mințile lor puse pe urzeli, la el, la Felix Phillips – la cel exilat de hotărârile lor nedrepte, stând la pândă în așteptarea lor, pregătindu-și ambuscada. I-a luat ceva timp, însă își amintește sieși că răzbunarea e mai delicioasă atunci când o înfăptuiești la rece.

Scade zilele care trec, socotește orele care au mai rămas. Vor sosi la Penitenciarul Fletcher la jumătatea lui martie, pregătiți să vadă spectacolul.

Spectacolul însă nu e încă gata. Trupa nu s-a apropiat încă de finalul repetițiilor. Felix stă ca pe ace: ce-ar putea face, oare, să iuțească lucrurile, să facă filmarea, s-o aibă montată și finisată, transformată într-o bijuterie? La termen, conform sosirii preconizate?

Începătorii conspiră împotriva lui. S-au înregistrat două abandonuri între spiridușii minori, însă pe unul l-a convins să revină. Un alt spiriduș se află în infirmerie, cu o leziune nelămurită: un fel de răsplată în care a fost implicată o pilă de unghii, „nimic legat de vreunul dintre noi“, l-a asigurat Gaibarace. La repetiții s-a lăsat cu oarece injurii, o încâierare, când el era întors cu spatele. Totul s-ar putea năruî foarte ușor; dar așa și-a zis la fiecare piesă pe care a regizat-o vreodată.

Tot ce are gata filmat până acum sunt doar câteva scene preliminară: brute, extrem de necizelate. A comandat o claviatură electronică de la agenția de închirieri de care se

folosește, dar încă n-a primit-o, și cum să facă muzică fără ea? îl întreabă oamenii. Vor ca el să le obțină accesul la internet, să poată descărca MP3-uri, dar îi cer imposibilul: nici măcar Estelle nu poate să facă vreo mișcare, deoarece conducerea ridică obișnuitele obiecții. Deținuții îl vor folosi în mod abuziv, vor viziona filme porno și vor pune la cale planuri de evadare. Degeaba ar încerca Felix să explice că-s mult prea implicați în realizarea piesei ca să le ardă de evadare: tot nu l-ar crede. În plus, s-ar putea înșela. Face tot ce-i stă în putință, le aduce videoclipuri muzicale, îi lasă să le vizioneze pe calculatorul folosit la ore, dar nu, nu, nu-i asta versiunea pe care au cerut-o, zic ei, dându-și ochii peste cap. Păi, el nu știe că trupa Monkees e nașpa?

La fiecare pas îl așteaptă frustrarea. Au apărut probleme neașteptate la Băiatu' Minune și Anne-Marie. Prima lor repetiție a fost excelentă, însă a doua, total lipsită de strălucire: Băiatu' Minune nu dădea totul. Se rezuma doar la executarea mișcărilor.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat-o Felix pe Anne-Marie la o ceașcă de cafea, într-o joi.

— Mi-a cerut mâna, răspunse Anne-Marie.

— Păi, așa și trebuia să facă. Face parte din scenă, spuse Felix păstrându-și tonul neutru.

— Nu, vreau să spun că mi-a cerut mâna de-adevăratelea, îl lămuri Anne-Marie. Cică a fost dragoste la prima vedere. I-am spus că-i vorba doar de-o piesă, că nimic nu-i real.

— Și-apoi? se interesă Felix.

Ea își făcu de lucru cu lingurița: el înțelese că lucrurile nu se rezumau doar la atâta.

— A dat să mă înșface. A încercat chestia cu sărutatul pe gură.

— Și?

— N-am vrut să-l schilodesc, spuse Anne-Marie.

— Dar l-ai schilodit?

— Doar temporar, răspunse ea. Cel mai mult l-a durut sufletul. Asta după ce a terminat cu zvârcoleala pe jos și s-a ridicat în picioare. Mi-am cerut scuze.

Așa se explică lipsa lui de patimă, își zise Felix.

— O să am o discuție cu el, îi promise.

— Mai bine nu, treaba asta l-ar inhiba.

Până și Ariel, 8Mâini, face o treabă de mântuială. La a doua lor repetiție la Actul I, și-a început replica spunând „*Sieg heil*, monstru măreț“, iar apoi a dat-o pe un chicotit jenat, fiindcă un gând ascuns îi ieșise pe gură fără să vrea.

Tipii freacă menta pe la spate, au tot felul de porecle și pentru el, și pentru Prospero, fac mișto de piesă – cum e și normal –, dar 8Mâini trebuie să-și aducă, totuși, aminte cine ar trebui să fie. Ce-i drept, Ariel are o mulțime de sarcini pe care nu trebuie să le piardă din vedere – este aliatul secret al lui Prospero –, și totuși... 8Mâini trebuie să-și vină în fire.

Oare întotdeauna-i așa de greu în această etapă? se întreabă Felix. Da, așa-i. Ba nu. De data asta e mai greu, pentru că riscă atât de mult.

Încă paisprezece ședințe de lucru, iar apoi ziua cea mare. Sunt încă nehotărâți în ceea ce privește costumele, își bâlbâie replicile, le bâiguie. „Capra calcă piatra, piatra crapă-n

patru“, le amintește el. „Clar! E-NUN-țați! Nici nu contează ce spuneți, atâta timp cât nici nu vă auzim! Șase sași în șase saci! Nu turuiți aiurea!“

Dacă ar fi o trupă de actori obișnuită, ca în vremurile bune, de-acum ar răcni la ei din toți rărunchii, i-ar face tontălăi, poruncindu-le să fie mai profunzi, să-și descopere personajul, storcându-i de emoții până la ultimul strop, spunându-le să folosească sângele și durerea rezultate, *să le folosească!* Ei însă au niște egouri fragile. Unii au urmat un tratament ca să-și poată controla furia, așa că, dacă ar răcni la ei, le-ar da un exemplu prost. Alții se află tot timpul la un pas de depresie. Dacă tragi prea mult de ei, se vor năru. Se vor lăsa păgubași, chiar și actorii principali. Vor pleca. S-a mai întâmplat și în trecut.

— Aveți talent, îi încurajează el.

I se răspunde cu datul din umeri, o sfidare pasivă.

— Puteți mai mult de-atât!

Ce-ar trebui să facă? Să-i amenințe cu închisoarea? Nu merge așa, că doar sunt deja la închisoare. Nu are nici un mijloc de constrângere.

Unde a dispărut energia? Unde-i scânteia care va aprinde acest morman de lemn jilav, inert? Oare unde greșesc? fierbe Felix în suc propriu.

A insistat să le poată oferi cafea, cafea de calitate superioară, nu mizeria aia măcinată, abominabilă – a cumpărat boabele, le-a dat la măcinat, le-a adus el însuși, a avut grijă să le dea o parte din ea și lui Dylan și Madison. În pauza de cafea de calitate din această dimineață, se trezește abordat de OchideȘarpe. Anne-Marie s-a postat în spatele lui, gata să-l susțină, indiferent despre ce-ar fi vorba, după cum ghicește Felix. Este echipată într-una din ținutele pe care le poartă la repetițiile cu dans: cu jambierele împletite, pantalonii de trening de-un albastru-verzui, un tricou negru cu mâneci lungi. Observă că are și pantofi de step: vor avea și percuție.

— Vrem să încropim o chestie, îl anunță OchideȘarpe. Echipa mea. Echipa Antonio.

— S-auzim, îl îndeamnă Felix.

— Știți pasajul unde dumneavoastră, adică Prospero, vă povestiți întâmplările de mai devreme? Mirandei. Despre ce și cum, cu fratele...

— Actul I, Scena 2, zice Felix.

— Aia e.

— Ce-i cu ea?

— E prea lungă, spune OchideȘarpe. În plus, e și plictisitoare. Până și Mirandei i se pare plictisitoare. Aproape că adoarme.

Are dreptate, își zice Felix în sinea lui. Scena aceea e o provocare, de când lumea, pentru toți actorii care l-au jucat vreodată pe Prospero: să poată trece prin Actul I, Scena 2, cu relatarea de către Prospero a tristei întâmplări în așa fel încât aceasta să fie și convingătoare. Totul e prea static.

— Totuși, publicul are nevoie de acele informații, spune el. Altfel, nu poate urmări intriga. Trebuie să afle nedreptățile pe care le-a suferit și motivul care-l îndeamnă la răzbunare.

— Îhî, înțelegem, zice OchideȘarpe. Așa că ne-am gândit, „Ce-ar fi s-o facem sub forma unui flashback?“

— Păi, deja e flashback, spune Felix.

— Mda, dar știți că mereu ne spuneți „Arătați, nu povestiți, mișcați lucrurile, adăugați-le vigoare“?

— Da, răspunse Felix. Și?

— Păi, am putea-o face sub forma unui număr de flashback, dar povestit de Antonio. L-am repetat.

Ha. Țasta-mi taie rolul, își zice Felix. Îmi dă coate, să mă dea la o parte. Să aibă el un rol mai mare. Cât se poate de nimerit pentru Antonio. Totuși, nu asta le-a cerut? Să regândească, să reformuleze?

— Grozav, ia să-l auzim.

— Băieții o să mă acompanieze, spune OchideȘarpe. Echipa Antonio. Numărul se intitulează „Fratele rău Antonio“.

— În regulă, zice Felix. E momentul să vedem show-ul.

— Nu uitați să numărați, le amintește Anne-Marie în timp ce-și ocupă locurile, cu OchideȘarpe în față și trupa de acompaniament aliniată în spatele lui: Phil Pilulă, Ușcheală și, ceva mai nesigur, Krampus menonitul. Dacă Anne-Marie a reușit să stoarcă din Krampus ceva care să aducă a dans, e curat miracol.

— Sunt ochi și urechi, îi anunță Felix.

— Începem la trei! le comandă Anne-Marie.

Numără *unu-doi-trei*, bate o dată din palme și încep. OchideȘarpe urmărește să redea esența caracterului lui Antonio: necruțător; plin de sine. Se umflă în pene, își freacă mâinile, se uită chiorâș cu ochiul lui stâng pieziș, rânjește cu gura lui strâmbă. Dacă ar avea o mustață, și-ar răsuci-o. Se grozăvește peste măsură. Echipa lui ține ritmul bătând din picioare și din palme, pocnind din degete. Un exercițiu de respirație capella.

Sunt mai buni, mult mai buni decât se aștepta Felix. Asta datorită lui Anne-Marie, sau or fi preluând chestiile astea de pe videoclipurile muzicale? Adevărul o fi undeva la mijloc. *Tropăiți-tropăiți-bateți din palme, tropăiți-tropăiți-bateți din palme, bateți din palme-bateți din palme-tropăiți-tropăiți-pocniți din degete*, face trupa de acompaniament. OchideȘarpe începe:

Sunt mare, sunt Ducele, sunt Ducele de Milano,

Dacă vrei plată, va să faci ce-ți spun eu.

N-a fost mereu așa, nu, nu, vă spun io,

Cândva eram un tip pe nume-Antonio,

Eram un figurant și mă ofticam, turbam,

Mă bășicam îngrozitor, căci nu puteam fi învingător,

Nimeni nu mă respecta, eram pe locul doi în toate,

Însă zâmbeam, mințeam, ziceam totu-i în regulă, frate.

Frate-meu, pe nume Prospero,

El era barosanul,

El era Ducele, el era Ducele, Ducele ce stăpânea Milanul.

Uuu-ah haaa! Uuu-ah haaa! Tropăiți, bateți din palme, pocniți din degete, tropăiți.

Dar era un fraier, nu un șmecher, nu era pe fază,
Nu se uita în jur, n-avea grijă de-ale lui,
Stătea cu nasu-n cărți, nu se-ngrijea nici de-a lui pază,
Mi-a zis, Frate, tu știi
Cum merge treaba, așa că ce-ar fi
Să spui că te-am numit șef, șef peste Milano,

Vor face tot ce-ai să le poruncești,
Trimite-i ici, trimite-i colo, departe sau aproape,
Pradă în numele meu, ia-ți un costum nou, orice, cât încape.

Era cu nasu-n cartea lui, în magie cufundat,
Tot învățea bagheta, se ținea de chestii de rahat,
Am luat tot ce-mi plăcea și m-am simțit bine și eu,
Tot ce voiam a fost al meu,
Și m-am obișnuit cu treaba asta.
Dar el, cu capu-n nori, nepăsător, nu se păzea,
Ce fraier, deloc șmecher, el m-a ispitit,
Iar eu Milanu-ntreg, în timp, l-am cârmuit,
El nu vedea ce fur și-așa am ajuns un pungaș,
A făcut din mine-un ticălos și am ajuns un păcătos,
Doar așa puteam ieși victorios.

Uuu-ah haaa! Uuu-ah haaa! Tropăiți, bateți din palme, pocniți din degete, tropăiți.

Așa că m-am dus la Regele din Neapole,
Voia să țină Milanul sub control,
Pe loc ne-am înțeles,
M-ajută să-l găbjesc, eu șpagă îi plătesc,
Și l-am umflat pe frate-meu, oho, pe-acest Pros-per-o,
În miez de noapte l-am săltat,
Gărzile, mituite, nici nu l-au apărat.

L-am îmbrâncit într-o barcă găurită, de lua apă,
Ziceam că sigur nu mai scapă,
Cu copilița lui, să ne descotorosim chiar și de ea,
I-am remorcat spre larg, pe ocean, zău așa,
Și am mințit poporul cum că-și ia o vacanță,
Pe-o insulă tropicală, lumea zâmbea, dar după o vreme,
Văzând că nu se-ntoarce, și-a zis că s-o fi înecat.

Uuu-ah haaa! Uuu-ah haaa! Tropăiți, bateți din palme, pocniți din degete, tropăiți.

Vai, nu! Vai, nu-l mai avem pe Prospero,
Păcat, tristețe mare, lumea așa a gândit:

Precis s-a prăpădit.

Și-acum eu sunt cel mai tare, sunt mare, barosan,
Eu sunt Ducele, eu sunt Ducele, Ducele de Milan.

Ăhă!

E Ducele, e Ducele, e Ducele de Milan.

Tropăiți-trop, tropăiți-trop, trop-trop-tropăiți!

Bateți din palme, bateți din palme. Haaa!

În timpul ultimului „Haaa!“, se uită cu toții la Felix. Știe ce înseamnă această privire.
Iubiți-ne, nu ne respingeți, spuneți-ne, sunt de acord!

— Cum vi se pare? îl întreabă Ochide Șarpe.

Nu se mai fudulește, abia mai râsuflă.

— Are ceva noimă, recunoaște Felix, care, în realitate, ar vrea să-l strângă de gât.

I-a furat scena! Își înăbușă, totuși, această pornire: doar e spectacolul lor, se mustră în gând.

— Are mai mult decât ceva noimă! Hai că-i formidabil! spune Anne-Marie, care i-a urmărit din fundul sălii. Ne povestește ce s-a întâmplat, face un rezumat al evenimentelor trecute!

— Tropăitul e bestial, spune Felix.

— De-aia mă aflu aici, zice Anne-Marie surâzătoare. Domnișoara De-Nădejde. Cară bușteni, face numere de dans, orice.

— Îți mulțumesc, îi spune Felix.

— Sunteți gelos, domnule Duke? îl întreabă ea în șoaptă, pusă pe șotii; îi citește gândurile mai bine decât și-ar dori el. Vreți să vă alăturați trupei de acompaniament, nu-i așa?

— Nu fi copil obraznic, îi șoptește la rândul lui.

— Pe urmă, își continuă OchideȘarpe pledoaria, ne gândim că, după aia, trecem la barcaz, la barcazul găurit în care sunt ei și putem înfățișa treaba asta pe video, în timp ce el, adică dumneavoastră – el își rostește replicile alea când Miranda îi spune ce povară trebuie să fi fost pe capul lui, o copiliță de trei ani în barcazul ăla, iar el îi spune c-a fost îngerul care l-a ținut în viață. Un heruvim. Scena aia.

— Cunosc scena aia, spune Felix, simțind cum îi bubuie inima în piept.

— Ei, și unii dintre băieți au copii, zice OchideȘarpe. Au poze cu ei, ai voie să îi ai poze din astea. Cu familia, în caz că ai familie. Așa că filmăm barcazul – putem folosi o bărcuță de jucărie, o bușim, o dichisim, să dea impresia că mai are puțin și se sfârâmă; și e întuneric, bate vântul, e noapte, iar pe cer proiectăm pozele copiilor lor. Cam așa simt băieții, când vine vorba de copiii lor: îs un fel de heruvimi care-i ajută să treacă peste

greutăți.

Cum ar putea Felix să spună nu?

— Haideți să-ncercăm, zice el.

— 8Mâini zice că poate să decupeze pozele cu ușurință, spune OchideȘarpe. Într-un videoclip. Spune că le poate face să licărească pe fiecare timp de-o secundă. Ca stelele.

— Sună grozav, admite Felix, simțind cum i se pune un nod în gât.

Oare de ce se simte total distrus la auzul unei idei atât de banale? Ce mocirlă lacrimogenă! Oare o să izbucnească în plâns?

Fii prudent, își spune în gând. Ține-te tare. Prospero-i întotdeauna stăpân pe situație. Mai mult sau mai puțin.

OchideȘarpe mai are ceva de adăugat: se lasă de pe un picior pe altul. Zi odată, îi vine lui Felix să se răstească. Hai, mai bagă un rând de gloanțe în mine. Termină-mă.

— Ne-am gândit, domnule Duke, că poate v-ar face plăcere să băgați și dumneavoastră ceva, spune el cu sfială. Dacă aveți o poză mai specială, în genul ăsta. Ca un fel de apariție specială într-un rol secundar. Băieții spun c-ați fi bine-venit.

Pierduta lui Miranda, la vârsta de trei ani, dându-se în leagăn, în rama ei de argint. Râzând toată de bucurie. *Cea care m-a ținut în viață.*

— Nu, aproape că urlă Felix. Nu, n-am nimic care să meargă! Dar vă mulțumesc. Scuzați-mă.

Ei nu fac asta ca să-i provoace suferință. N-au cum să știe nimic despre el, despre el și muștrările lui de conștiință, despre cum s-a pedepsit singur, despre durerea lui nesfârșită.

Pe jumătate orbit, sufocându-se, ajunge bâjbâind în celula muzeală ce reconstituie anii cincizeci și se prăbușește pe un pat de jos. Simte cum îl zgârie păturile aspre. Rămâne cu brațele încrucișate pe genunchi, cu capul în piept. Pierdut pe mare, aruncat de valuri ba aici, ba colo. Într-un barcaz putred, pe care l-au abandonat până și guzganii.

26. Ca prin minune

Sâmbătă, 9 februarie 2013

Supărările trec. Lucrurile se îndreaptă. Agitația te-ajută întotdeauna să treci peste momentele grele.

În weekend, Felix face o excursie la Toronto, să caute costume și decoruri. Călătorește cu trenul, lăsându-și mașina în parcare a gării din Makeshiweg, deoarece nu se simte în stare să se lupte cu traficul și cu chinul de-a găsi un loc de parcare. S-a

dezobîșnuit de aglomerația urbană.

Băieții și-au făcut listele cu ce cred ei că le-ar prinde bine. Nu le-a făcut promisiuni ferme, dar le-a făgăduit c-o să facă tot ce poate. Anne-Marie a adăugat cele trei prințese Disney. I-a spus că le-ar fi comandat on-line, dar nu mai are nimic pe cardurile ei de credit.

Se dă jos din tren la Union Station și își începe căutarea. După ce s-a documentat pe smartphone, Anne-Marie i-a făcut o hartă cu locurile unde are șanse să găsească ce caută.

Prima oprire e la un magazin de jucării situat la câteva stații de metrou distanță de gară. De-acum poate contempla în voie acest gen de magazine: Miranda a depășit vârsta jucăriilor. Trece prin fața vitrinei, apoi trece încă o dată: înăuntru-i doar plastic, doar carton. De bună seamă, își poate asuma riscul de-a intra.

Trage adânc aer în piept, pășește hotărât peste prag, în lumea dorințelor spulberate, a speranțelor date uitării. Atât de luminoasă, atât de strălucitoare, atât de inaccesibilă lui. Își simte inima zbătându-i-se în piept, dar se ține tare.

Ajuns cu bine înăuntru, se îndreaptă glonț spre raionul cu jucării de plajă: acolo pare să existe orice lucru flotabil cu puțință. În timp ce cântărește din priviri numeroasele articole în culori primare expuse, o vânzătoare se apropie de el.

— Vă pot ajuta cu ceva? îl întreabă ea.

— Mulțumesc, răspunde Felix. Aș dori două bărcuțe. Una asemănătoare unei bărci cu vâsle, iar alta, ceva mai mare, ca o corabie.

Nu, nu dorește un navomodel. Ceva ce rezistă la apă, ca o jucărie de cadă sau...

— Aha, exclamă fata. Aveți nepoței?

— Nu tocmai, îi răspunde Felix. Sunt, mai curând, un fel de unchi.

Aleg împreună jucăriile. Cea mică poate fi acoperită cu petice, cea mare o să arate bine pe furtună.

— Altceva? îl întreabă fata. Pot să vă arăt niște jucărele plutitoare pentru micuți? Aripă acvatică – decorate cu modele de fluturi, sunt drăguțe, pentru fete – și plutele ca tălăței sunt foarte la modă. Tălăței de înot, adaugă ea, observând figura lui nedumerită.

— De fapt, aveți cumva, aaa, niște prințese Disney? o întreabă Felix.

— A, da, răspunde fata râzând. Avem din abundență.

O fi studentă la istorie sau așa ceva, fiindcă cine altcineva ar mai folosi cuvântul *abundență*?

— Uitați, acolo.

Ei îi pare nostim. E bine-așa, își zice în sinea lui; îmi convine să fiu considerat nostim.

— Vreți să mă ajutați să le aleg? o roagă el, făcând o față de om neajutorat. Am nevoie de trei bucăți.

— Ce nepoțele norocoase! spune ea, ridicând din sprâncene ironic. V-ați gândit la vre-o prințesă anume?

Felix își consultă lista.

— Albă-ca-Zăpada, citește el. Iasmina. Pocahontas.

— Oho! exclamă fata. Văd că vă pricepeți, nu glumă! La gusturile fetelor. Pun pariu că aveți și fiice, nu doar nepoate!

Felix se înfioară. Of, e iadul pe pământ, își spune în sinea lui, și nici nu scap de el. Ar-ir să fie de Anne-Marie! Ar fi trebuit s-o conving să vină cu mine, să cumpere cheștiile astea chiar ea. Negociază modul de plată, iar apoi cere ca viitoarele zeițe să fie scoase din cutiile lor, să fie ambalate în hârtie de mătase și înghesuite într-o singură sacoșă. Pentru ele, e o situație umilitoare, dar mai au de așteptat până la apoteoză.

Cu cele două sacoșe în mână, localizează magazinul de costume și farse de pe Yonge Street pe care i l-a însemnat Anne-Marie pe hartă. În vitrină este expus un manechin, o femeie aproape goală, pe tocuri-cui, cu o mască decorată cu paiete și echipată toată în piele, ca în jocurile sado-masochiste, cu o cravașă în mână. Intră și se uită cu atenție la dinții de vampir, pelerinele gen Batman și măștile zombie, străduindu-se să nu pară un fetișist. În spatele tejghelei se află un tânăr supermusculos, cu o puzderie de ornamente cromate înfipite în urechi și cu o hârcă tatuată pe antebraț.

— Doriți ceva special? îl întreabă cu un rânjel scurt. Avem niște costume din piele noi, foarte drăguțe. Le ajustăm pe măsura clienților. Botnițe, cătușe.

Îl ia pe Felix drept masochist; nu se-nșală prea mult, își zice acesta.

— Aveți niște aripi negre? întreabă el. Sau de orice culoare, mai puțin albe.

— A, suntem un înger căzut în dizgrație? îl întreabă tipul. Sigur că da, avem câteva de culoare albastră. Sunt bune?

— Mai mult decât bune, răspunde Felix.

Cumpără aripile, un borcan cu machiaj albastru, unul cu machiaj de un verzui-mâlos, o trusă de machiaj pentru clovni, o pălărie de Godzilla, cu ochi de șopărlă în vârf și un șir de dinți de sus ce încadrează fruntea, un costum de gimnastică, având un desen ce imită pielea de șarpe – ultimele trei articole anume pentru Caliban – și câteva măști cu capete de vârcolaci, care se apropie cel mai mult de spiritele metamorfozate în câini.

Magazinul nu are nici un fel de gulere încrețite, dar găsește patru mantii scurte, din catifea, așa că le adaugă mormanului de cumpărături, întru înzestrarea aristocraților. Plus un pumn de medalioane din imitație de aur, cu lăntuguri, înfățișând lei și balauri. Și două fuste ieftine, cu paiete aurii, plus una argintie: țoale cu sclipici, pentru ademenirea nățărilor. Câteva pachete cu confetti albastru, sclipitor, mai multe foi cu tatuaje lavabile: păianjeni, scorpioni și șerpi, ca de obicei.

Aripile sunt greu de transportat. Poposește la un magazin de valize și cumpără o valiză mare, cu rotile, în care depozitează aripile, bărcile, prințesele Disney, măștile de vârcolaci și aiurelile alea cu sclipici. Încap toate, bașca îi mai rămâne ceva spațiu, ceea ce e bine, fiindcă vor urma și alte cumpărături.

Apoi intră într-un magazin de articole sportive. Îi spune tânărului vânzător care debordează de sănătate că ar dori niște ochelari de schi: genul de ochelari cu reflexe irizante.

— Țștia-s cei mai căutați, îi spune tânărul. Cu protecție antiultraviolete.

Lentilele enorme, cu ramă semicirculară, au un luciu albastru-purpuriu, care le fac să arate ca niște ochi de insectă.

— Pentru dumneavoastră? îl întreabă vânzătorul, ridicând din sprâncene; evident, imaginea lui Felix pe schiuri e mai mult decât își poate imagina el.

— Nu, răspunde Felix. Pentru o rudă tânără.

- E un schior bun?
- Să sperăm, vine răspunsul lui Felix. Și aș dori cincisprezece măști de schi negre.
- Cincisprezece?
- Dacă aveți. Îmi trebuie pentru o petrecere.

Nu au decât opt bucăți, dar în mallul din Wilmot există un magazin Mark's Work Warehouse din care, de bună seamă, o să le poată cumpăra pe celelalte, plus cincisprezece perechi de mănuși negre elastice. Nu știe cu precizie de câți spiriduși o să aibă nevoie până la urmă, dar e mai bine să fie pregătit din timp.

Dintr-un magazin de mărunțișuri de la un colț de stradă, în care se vând umbrele și poșete, alege o haină de ploaie semiopacă, de damă, cu un model vesel, cu gărgărițe, albine și fluturi.

- Dați-mi-o pe cea mai mare pe care-o aveți, îi spune el vânzătoarei.

Este măsura L pentru femei, însă tot s-ar putea dovedi prea mică pentru 8Mâini. I-ar putea tăia, la o adică, spatele și i-ar prinde lateralele de cămașă: nu trebuie să i se vadă decât partea din față. Dintr-un punct de vânzare Canadian Tire cumpără o perdea de duș de culoare albastră, un capsator, o frânghie de rufe, câteva cârlige din plastic – acestea din urmă pentru scena în care Stefano și Trinculo se apucă să fure îmbrăcămintea – și un castron verde, din plastic, pentru scena ospățului oferit și apoi luat de la gura mesenilor.

Pe urmă se duce la un magazin Staples din apropiere și face rost de un pachet uriaș de hârtie groasă, de diferite culori, un sul de hârtie de împachetat de culoare maronie și câteva articole sugestive din pâslă: cactuși, palmieri, chestii de-astea, pentru decorurile insulei. Nu-ți trebuie decât câteva articole: creierul întregește iluzia.

Ultimul popas îl face la un butic cu costume de baie de damă.

— Aș dori o cască de înot, îi spune el elegantei femei de vârstă mijlocie care se ocupă de vânzări. Una albastră, dacă aveți.

— Pentru soția dumneavoastră? îl întreabă, surâzătoare, femeia. Plecați într-o croazieră?

Lui Felix îi vine să-i spună că-i pentru un infractor cu condamnare penală, aflat la închisoare, care joacă rolul unui extraterestru fermecat, zburător, albastru, dar se abține.

— Da, zice el. În martie. În Caraibe, adaugă apoi.

— Sună grozav, îi spune femeia cu un aer ușor visător.

Îi este scris să vândă articole pentru croazieră, fără să aibă parte nicicând de-așa ceva. El se uită la mai multe căști de înot și le refuză: una e cu margarete, una are un model cu trandafiri rozalii pe fundal albastru-verzui, una e cu funde impermeabile.

— Îi plac cele simple, explică el.

Cea mai bună soluție ar fi una ca de drăcușor, cu niște scoici din cauciuc pe ea, în formă de solzi, ce se suprapun una peste alta.

— Aveți un număr mai mare? întreabă el. O vreau pe cea mai mare. Are capul mare și păr mult, simte el nevoia să se justifice.

— Pesemne că-i înaltă de tot, spune vânzătoarea.

— De-a dreptul statuară, îi răspunde Felix.

Speră că, poate, va exista o modalitate prin care să poată întinde casca. Nu vrea ca 8Mâini să pară ridicol, cu o cască albastră mititică trasă ca o ciupercă pe țeasta lui.

27. Nu știi ce ești În aceeași zi

Felix se întoarce cu trenul la Makeshiweg, apoi își trage uriașa valiză cu roțile prin parcare la gară, până la mașină. Iarăși ninge; odată ajuns pe alea de-acasă, e chinul de pe lume să-și târască valiza prin nămeții proaspăt formați, până la ușă.

În ciuda viscoalelor locale, soarele apune, departe, spre sud-vest, în niște nori de culoarea caisei. Pe marginea câmpului acoperit de troiene, copacii își proiectează umbrele albastrii. Cândva, nu cu prea mult timp în urmă, Miranda ar fi fost afară la ora asta, profitând de ultimele raze de soare, jucându-se în zăpadă, aruncând pumni întregi de nea în văzduh sau construind îngerași de omăt. Caută urme de pași: nu, n-a ieșit de curând. Își aduce însă aminte că ea nu lasă urme, atât de lin îi este pasul.

Înăuntru miroase a pământ, a cenușă, cum adesea se întâmplă când e focul stins. Aprinde radiatorul. Zbârâie; se aude zumzetul metalului încălzit.

— Miranda? o strigă el.

La început își zice că n-o fi înăuntru și simte o strângere de inimă. Pe urmă, o zărește: e acolo, la masa lor, în semiîntunericul tot mai dens. Stă lângă cutia de șah, gata să-și reia lecția. O învață cum să-și dezvolte piesele în partea mediană a jocului. Totuși, când îl vede deschizând valiza cea nouă, se ridică de la masă și vine lângă el, să se minuneze de lucrurile pe care le-a adus.

Ce de bogății – materialul auriu, casca de înot din cauciuc de culoare albastră, bărcuțele! Cele trei prințese Disney, în ținutele lor elegante: le găsește fermecătoare.

Ce reprezintă fiecare lucru? vrea ea să afle. De unde provine, la ce se folosește? Cască de înot? Ochelari de schi? Ce înseamnă înotul? Dar schiatul? Aceste articole, firește, îi sunt necunoscute ei: știe atât de puține lucruri despre lumea de afară.

— Sunt pentru piesă, îi spune Felix, după care trebuie să-i explice ce-i aia o piesă, ce înseamnă actoria, de ce se prefac oamenii că sunt altcineva decât în realitate. N-au discutat niciodată despre teatru; de fapt, până acum, ea nu prea s-a arătat interesată unde se duce el când nu-i acasă, în cele două cămăruțe prăpădite, dar acum îl ascultă cu toată atenția.

Luni, când se întoarce acasă de la Penitenciarul Fletcher, epuizat după șase ore de repetiții dedicate Actului II, scenă cu scenă, descoperă că ea a citit *Furtuna*. N-ar fi trebuit să-și lase la vedere, în chip atât de imprudent, varianta prescurtată a piesei. Acum, că a văzut-o, e captivată de ea.

El n-a vrut niciodată s-o știe având de-a face cu teatrul. E o lume mult prea dură, îi face praf egoul. E plină de refuzuri, dezamăgiri, eșecuri. Îți trebuie o inimă de fier, o piele din oțel, voința unui tigru, cu atât mai mult atunci când ești femeie. Ar fi o vocație extrem de dificilă pentru o fată ca ea: are un suflet atât de gingaș, atât de sensibil. A fost ferită de tot ce are mai rău natura umană: cum ar putea face față, dacă ar fi să se confrunte cu tot ce

poate fi mai rău? Ar trebui să aleagă o carieră mai lipsită de primejdii, ca, de pildă, medicina sau stomatologia. Și, în cele din urmă, să se mărite cu un bărbat statornic și iubitor. N-ar trebui să-și piardă vremea cu această lume a iluziilor – de curcubeie care dispar, de bășici care se sparg, de turnuri ce-ajung la nori – așa cum a făcut el.

Pesemne că are teatrul în sânge, fiindcă acum s-a hotărât. Insistă să apară în montare. Mai rău, vrea s-o joace pe Miranda. Simte că rolul i se potrivește, așa susține ea. E atât de fericită când se gândește la el! Abia așteaptă s-o cunoască pe persoana care o să-l interpreteze pe Ferdinand. Știe că vor face un cuplu spectaculos.

— N-ai cum s-o joci pe Miranda, îi spune el pe un ton cât mai ferm cu putință. E imposibil.

Este prima oară când i se împotrivește fățiș. Cum ar putea să-i spună că e singura ființă care o poate vedea? Nu l-ar crede în veci. Și chiar dacă l-ar crede, dacă ar fi silită să-l creadă, ce s-ar alege de ea?

De ce nu? insistă fata. De ce nu poate fi ea Miranda? Ce rău e! N-o înțelege! Se poartă cu ea de parcă...

— De parcă ce, măi, bosumflici? o întreabă el.

I se pare lui, ori s-a îmbufnat? Ține brațele încrucișate, în semn că-l sfidează? Dar de ce? vrea ea să afle. De ce nu pot?

— Fiindcă am deja o actriță distribuită în rolul Mirandei, îi explică el. Îmi pare rău.

Ea se întristează la auzul acestei vești, iar asta îl întristează și pe el. Nu-i place câtuși de puțin s-o facă să sufere; îl seacă la inimă.

Ea dispare – e afară, s-o fi plimbând în întuneric, prin zăpadă? O fi în camera ei, stând supărată în pat, așa cum fac adolescentele?

Dar n-are o cameră a ei, își amintește Felix. N-are nici pat. Ea nu doarme niciodată.

28. Pui de Cotoroașă

Luni, 25 februarie 2013

Acum, că și-au primit costumele, actorii din distribuție sunt mult mai plini de viață. Piesa devine o realitate. Petrec o grămadă de timp în fața oglinzilor din Camera Doi, rebotezată camera de odihnă, studiindu-se din diferite unghiuri, făcând tot felul de strâmbături, încercând să-și rostească versurile. Făcându-și exercițiile de încălzire învățate de la el.

Capra calcă piatra, piatra crapă-n patru, crăpa-i-ar capul caprei cum a crăpat

plătați, îi aude el zicându-l. Re, re, re: remușcări! El, el, el: Lovitură! libertate! Ess, ess, ess: Spirite scumpe! Pe, pe, pe: Perfectiune! Cei care urmează să și cânte își încălzesc glasurile psalmodiind așa cum i-a învățat Anne-Marie: Om Om Om! Oase! Scoase! Bing bang clopote!

Sosesc și clapele; după o repriză de ciondăneală, sunt lăsate să treacă de punctul de control. Felix desemnează Camera Patru drept Camera de Muzică. Anne-Marie lucrează cu dansatorii. Înaintea fiecărei repetiții, fac mișcări de încălzire: îi pune să facă flotări și exerciții la sol. Felix patrulează pe coridorul micului său regat, trage cu urechea și o aude:

— Păstrați ritmul, un-doi, bateți în podea la doi! Hai, mișcați-vă! Mișcați-vă! Mișcați-vă sau lăsați-vă păgubași! Dați totul! Numărați! Mișcați-vă pelvisul! Așa!

Într-una din zile, 8Mâini e până-n coate vârat în cabluri, în alta se ocupă de minicamere. Pe urmă instalează niște microfoane și difuzoare minuscule, fără fir, căci ar fi contraindicat să dea găuri în pereți.

Felix a instalat un ecran pliant în colțul sălii principale, cel pe care îl vor folosi pentru vizionarea filmării video. În spatele ecranului se află un pupitru cu un monitor de calculator și tastatură, cu două scaune, unul pentru 8Mâini și unul pentru el însuși.

— Camera de odihnă, îi arată 8Mâini și o face să apară pe monitor. Camera de Muzică. Celula de muzeu, aia mai veche. Acum cealaltă. Le-am pus etichete aici, vedeți? Avem audio, video și înregistrare, vedeți?

— Exact ce-mi trebuie, spune Felix. Spiritul meu viteaz!

— Sigur ați obținut permisiunea pentru toate chestiile astea? îl descoase 8Mâini un pic neliniștit.

N-ar vrea să se aleagă cu vreo pedeapsă: i-ar întârzia eliberarea condiționată.

— Ești curat ca lacrima, îl asigură Felix. Totul face parte din piesă. Îmi asum întreaga răspundere. Le-am explicat celor de sus, știu ce facem. E adevărat doar pe jumătate, dar merge și doar cu jumătatea asta: Dacă apare vreo problemă, trimite-i la mine.

— Marfă! exclamă 8Mâini.

Anne-Marie și Băiatu' Minune își repetă scenele în mod lăudabil. Ea e feciorelnică și spontană, el are o privire de cățeluș și se topește de dragul ei. La fel e și în afara scenei, dar Anne-Marie se face că nu-l observă. Ea s-a hotărât să adopte o atitudine de lupoaică-alfa, urmărind să le inspire colegilor din distribuție, mai degrabă, devotament filial decât poftă trupești: le aduce tăvi întregi de negrese cu glazură de caramel, fursecuri cu bucățele de ciocolată, checuri cu scorțișoară și îi servește cu ele în timpul pauzelor de cafea. Lui Dylan și Madison li se oferă mostre din fiecare și fac glume despre drogurile și bunăturile ascunse în ele, păi, nu de chestii de-astea se țin oamenii de teatru? De orgii sălbătice, nebunești? Anne-Marie le zâmbește cu indulgență, ca unor copilași isteți foc.

Este de-a dreptul uluitor felul în care o făptură atât de subțirică și copilăroasă poate afișa respectabilitatea unei matroane. Cu ani și ani în urmă, nu se înșelase: este o actriță de clasă.

Tot ea se ocupă și de zeițe. Albă-ca-Zăpada va fi Iris, mesagera, așa a hotărât ea; Pocahontas va fi Ceres, zeița fertilității, iar Iasmina va juca rolul Iunonei, protectoarea căsătoriei.

— Dar nu vor purta toalele astea de răhat, i-a spus ea lui Felix și s-a apucat să le jumulească găteala strălucitoare.

— Înțeleg, îngăimă Felix, dar unde-o să ajungem...

— Poate fi un proiect al grupului meu de împletit.

— Zău că nu te văd făcând parte dintr-un grup de împletit.

Grupurile astea se adresau odinioară mătușilor misionare și matroanelor din vremea Primului Război Mondial, care împleteau șosete pentru băieții din tranșee, nu pentru tinere actrițe mișto.

— Mă liniștește. Împletitul. Ar trebui să-ncerci și tu. Avem și băieți printre noi.

— Prefer să mă abțin, zise Felix. Crezi că grupul tău o să vrea să se ocupe de treaba asta? De îmbrăcarea unor păpuși?

— Sunt niște tipe trăsnet, îl asigură ea. O să le placă. Iris o să fie în culorile curcubeului; Ceres o să aibă fructe și roșii, mănunchiuri de grâu și alte chestii de-astea; iar Junona o să poarte un design ce reproduce pana de păun.

— Zeițele vor purta lână? Întrebă Felix. N-o să le facă să pară grășane?

Simțea că-i pândește prostul-gust, dar nu genul de prost-gust care-i era lui pe plac.

— Ai să fii surprins când ai să le vezi, îl asigură Anne-Marie. Zău că nu vor părea grase. Îți promit.

— Chestia e că cea mai bună replică a mea din întreaga piesă urmează imediat după ce-și fac treaba zeițele astea. „Serbarea-i gata“, nu se putu stăpâni el să declame.

Iar actorii noștri,

Precum ți-am spus, sunt spirite și-acum

În aer s-au topit. Ca o himeră

S-or destrăma și turnurile 'nalte

Ce-ajung la nori, palatele semețe,

Templele sacre, chiar și-ntregul glob,

Și ca acest spectacol ireal

Vor dispărea, fără' a lăsa o urmă.

Din vise-avem făptura plămădită

Și scurta viață ne-o-mpresoară somnul.³³

— Fir-ai să fii, îi scăpă lui Anne-Marie după ce își termină el tirada. Uite, de-asta mi-am dorit dintotdeauna să joc alături de tine. Tu ești maestrul. Aproape că m-ai făcut să plâng.

— Mulțumesc, spuse Felix cu o scurtă reverență. Sună binișor, nu?

— Binișor? Futu-i! făcu Anne-Marie, ștergându-și lacrimile.

— Hai, fie, sări peste binișor, îi propuse Felix. Totuși, nu crezi că aceste prințese Disney îmbrăcate în lână ar putea să... – nu-și găsea cuvintele – ar putea arunca în derizoriu. Tirada. Nu riscă să fie ridicele?

— Am căutat pe internet și am văzut și trei montări, iar chestia cu zeițele riscă întotdeauna să fie ridicolă, chiar dacă sunt jucate de oameni, răspunse Anne-Marie. S-au

folosit proiecții pe un ecran plasat în fundul scenei, s-au folosit păpuși gonflabile, acum câțiva ani le-au jucat și pe picioroange. Ale noastre însă nu vor aduce cu niște prințese Disney în momentul când vom ajunge la scena respectivă. O să le aplic machiaj. M-am gândit la machiaj fosforescent și un pic de sclipici. Să aibă aspect de măști. Și fiindcă, într-un fel, sunt păpușile lui Ariel, de ce să nu folosim tehnica japoneză Bunraku sau lumina neagră – să fie plimbate de câțiva dintre băieții care au măști negre și mânuși negre de schi? Să-și dea replicile cu un aparat care le distorsionează vocile; un fel de chestie stranie, venită ca de la niște spirite.

— Merită să-ncercăm, hotărî Felix.

Miercuri, 27 februarie 2013

Mai sunt două săptămâni până când se vor alinia planetele și se va dezlănțui furtuna. De-acum au filmat scena inițială, a furtunii, cu bărcuța care se scufundă și cu 8Mâini purtând casca de înot și ochelarii de schi: a ieșit surprinzător de bine. Săptămâna viitoare, Felix o să filmeze prima lui scenă cu Ariel. 8Mâini e așa de ocupat cu partea tehnică, încât mai are nevoie de ceva timp să-și învețe bine versurile.

Astăzi se filmează scenele cu Caliban. Vor face prim-planurile cu tiradele lui, vor adăuga ulterior planurile îndepărtate. Este prima zi în care Gaibarace este costumat din cap până-n picioare: cu acoperământul cu solzi de Godzilla, cu ochii și dinții de pe el șterși, cu marginile modificate, astfel încât să-i atârne zdrențuit de jur împrejurul feței; cu fața acoperită cu machiaj de culoarea mîlului, cu modelul de piele de șopârlă pe picioare, cu tatuajele temporare, înfățișând scorpioni, pe antebrațe. Nu arată mai rău decât costumația altor Calibani văzuți de Felix la viața lui, ba chiar e mai bună decât unele dintre acelea.

— Gata? Îl întreabă Felix.

— Îhî, face Gaibarace. Hm, am mai adăugat ceva de la noi. Ne-a ajutat Anne-Marie.

Felix se întoarce cu fața la Anne-Marie.

— E ceva ca lumea? Nu ne putem permite să ardem gazul aiurea, nu mai avem timp, trebuie să-i dăm bătaie.

El a fost cel care i-a încurajat să scrie texte adiționale, așa că nu are dreptul să fie morocănos.

— Ține doar trei minute și jumătate, îl liniștește ea. Am cronometrat eu. Și, într-adevăr, e formidabil! Știi că nu pot să te mint!

— Nu mai spun nimic, zice Felix.
— Motor, comandă TimEEz. Pui de Cotoroață. Interpretează Caliban și Puii de Cotoroață. La început e un scurt anunț făcut de crainic, putem filma asta mai târziu. „Iată-l pe Caliban, / Cel întemnițat în stâncă, / Ținut în cruntă sclavie, / Făcut să geamă, să plângă, / Dar, orice-ar fi să fie, / Spune ce-are pe chelie!“ Cam așa ceva.
— Grozav, zice Felix dând din cap aprobator.
— Nu uita să respiri, îl instruieste Anne-Marie pe Gaibarace. Din diafragmă. Nu uita ce ți-am spus despre mânia. E ca un combustibil – găsește-l, folosește-l. E șansa ta să urli cât de tare vrei. Decolează ca o rachetă. Unu, doi, start!
Gaibarace se scoală în picioare, se ghemuiește, scutură pumnul. TimEEz, PPod, Ușcheală și Coiotu’ Roșu se plasează într-o parte, bat din palme ritmul, adaugă câte un îh-ăh, îh-ăh discret, sincopat, în timp ce Gaibarace cântă tunând și fulgerând.

Mă cheamă Caliban, am solzi și gheare,
Și put ca un pește, nu ca un om oarecare –
Dar mă mai cheamă și Pui de Cotoroață, așa-mi zice;
Mă face-n toate felurile, mi-o trage întruna:
Mă face otravă, javră, sclav jegos,
Mă bagă la bulău, ca să mă port frumos,
Dar eu sunt Pui de Cotoroață!

Pe mama o chema Sycorax, cică-i vrăjitoare,
O scorpie cu ochi vineții și-o matracucă mare;
Tăticu-meu a fost un drac, așa susțin ei, zău,
De două ori al dracu-s și nu îmi pare rău,
Căci eu sunt Pui de Cotoroață!

Au lăsat-o pe-o insulă, că era borțoasă,
Au lăsat-o s-o mierlească, nici vorbă să glumească,
Eu mă nasc, ea moare, deci insula-i pământul *meu*.
Acest loc mi-a fost regat! Ca rege am domnit!
Și peste toate astea-am stăpânit:
Regele Pui de Cotoroață!
Apoi vine Prospero, cu micuța lui cătea,
Se crede mare sculă, c-a fost bogat cândva;
La început a fost bine,
I-am arătat mâncarea toată de unde vine,
A făcut din mine un cățel și-acum uite ce-mi face el,
Că m-am dat la fata aia, să nu i-o mai pună altul,
Îi făceam o favoare, puneam de-o întreagă populație,
Da, de-o insulară nație, doar de Pui de Cotoroață!

Mă ciupește de mă învinețește,

Eu tre' să fac treaba, pe când el sforăie și lenevește,
Sau bolborosește vrăji, ah, e-așa plictisitor,
Îl înjur și eu, dar mă ciupește și mai tare,
Am ajuns un cârcel uriaș, așa de rău mă doare,
Dar eu sunt Pui de Cotoroașă!

Așa că, de-oi avea ocazia, o să-i rup cărțile,
O să-i frâng bagheta magică, ha, ce-o să mai râd,
O să-i fac creierii zob, o să-i plătesc toate chinurile,
Pe fata aia am să mi-o fac regina lui Pui de Cotoroașă,
Oricât ar mai țipa și-ar da din clanță,
Cu cât țipă mai mult, cu-atât o să și-o ia, a naibii tută,
Și-am s-o oblig să mi-o adore în genunchi căzută,
Oricât ar scânci, i-o trag de-i sar capacele,
Căci eu sunt Pui de Cotoroașă!

Țineți minte ce vă spun:
Sunt Pui de Cotoroașă!

Termină. Abia mai răsuflă.

— Mamă, ai fost de comă! Îl felicită Anne-Marie.

Bate din palme, ca și trupa de acompaniament; iar apoi li se alătură și Felix.

— Mda, am reținut tot textul, spune Gaibarace modest.

— Ba mai mult, e cea mai bună interpretare de până acum, zice Anne-Marie. O proiectăm pe ecran, să te vezi și tu, iar mâine facem versiunea finală. Ne trebuie costume pentru trupă, ar trebui să poarte cu toții niște pălării cu modelul ăla de piele de șopârlă. Lui Felix îi spune: Pun pariu că n-ai mai văzut așa ceva până acum!

— Așa-i, recunoaște el. N-am mai văzut.

Simte că se sufocă. Gaibarace a dat totul de dragul lui. Ba nu, nu de dragul lui: de dragul lui Anne-Marie. Și de dragul piesei, desigur. Gaibarace a dat totul de dragul piesei.

— Ce mândră-i lumea nouă, cu-așa făpturi în ea³⁴! zice el.

— Doar pentru tine-i nouă³⁵, pufnește în râs Anne-Marie. Sărmane Felix, ai îmbătrânit! Crezi că-ți facem praf piesa?

— Nu-i piesa mea, se apără Felix. E piesa noastră.

Oare chiar o fi crezând ce spune? Da. Ba nu. Nu tocmai.

Ba da.

Când se trezește sâmbătă la amiază, Felix e mahmur rău de tot, ceea ce-i straniu, deoarece n-a băut deloc. De vină-i epuizarea intelectuală, secarea resurselor de energie. Și-a pus prea mult mintea la contribuție, i-a instruit prea mult, s-a uitat prea mult la ei. A dat prea mult din el, a vorbit prea mult, s-a agitat prea mult. A dormit paisprezece ore, dar somnul n-a reușit să-i reîncarce bateriile.

În cămașa lui de noapte dizgrațioasă, cu țesătura rărită de-atâția ani de purtare, se duce cu pași împleticiți în camera din față. Lumina se revarsă în casă pe fereastră, dublată de reflectarea ei în omătul de afară. Clipește mărunț, se trage înapoi ca un vampir: de ce n-o fi având perdele? Nu și-a bătit niciodată capul cu perdelele, fiindcă cine-ar vrea să se uite la el înăuntru?

În afară de Miranda, care, atunci când e afară, se uită pe geam, să se asigure că totul e-n regulă. Pe unde-o fi? Diminețile nu sunt momentul ei preferat, mai ales ora douăsprezece, când soarele ajunge la apogeu. Lumina strălucitoare o face să pălească; are nevoie de penumbră ca să-și etaleze strălucirea.

Idiotule, se mustră el. Cât timp ai de gând să te ții conectat la perfuzia asta intravenoasă care-ți toarnă în vine iluzie cât să te țină în viață? De ce nu te deconectezi odată? Renunță la abțibildurile sclipitoare, la decupajele din hârtie, la creioanele colorate. Înfruntă învinginea vieții reale, așa cum e ea, necosmetizată.

Și totuși, viața reală e plină de culori strălucitoare, îi transmite o altă parte a creierului. E făcută din fiecare nuanță posibilă, inclusiv din cele pe care nu le putem vedea. Întreaga natură e un foc: totul capătă o formă, înflorește, se ofilește. Suntem niște nori leneși...

Se scutură, se scarpină în cap. Fluxul sangvin, fluxul sanguin, să-i reanime nuca aia zbârcită din craniu. De cafea are nevoie. Fierbe apă în ceainicul electric, toarnă în ea cafeaua măcinată, filtrează poțiunea obținută, apoi o dă de dușcă, așa cum își bea un pilangiu romul. Neuronii încep să-i scape.

Se îmbracă în blugi și o bluză de trening. Își face un terci din fulgi de cereale, cu resturile pe care le mai găsește pe fundul a trei cutii. Ar fi timpul să meargă la cumpărături, să-și refacă stocul de alimente din bufet. N-are voie să ajungă o momâie de sihastru deshidratat, al cărui cadavru e descoperit la luni de zile după ce a murit de foame fiindcă a uitat să mănânce, furat de himerele lui.

Corect. Acum se simte refăcut. E gata să meargă mai departe.

Deschide calculatorul, dă o căutare pentru Tony și Sal. Iată-i, ei doi, cu scurte înregistrări din declarațiile televizate, la cinci sute de kilometri de aici. Sunt însoțiți de un alt individ de teapa lor: Sebert Stanley, ministrul afacerilor pentru veterani, un lingău lipsit de coloană de când lumea, în care însă electoratul are încredere, deoarece i-a cunoscut unchiul și a ales întotdeauna câte un Stanley.

Vor sosi într-o clipită, și ce desfătare va fi pentru Felix! Oare îl vor recunoaște? Nu din prima, fiindcă se va ține deoparte în timp ce-și fac treaba spiridușii. Oare cum vor reacționa când se vor gândi că viața le atârna de un fir de ață? Oare vor suferi? Da, cu siguranță, vor suferi. Vor suferi cu vârf și îndesat. Nu încape îndoială.

Se uită în calendar și anticipează momentele săptămânii ce urmează: scenele în care joacă el, care vin la rând. N-are timp decât pentru o dublă în fața camerei de filmare, maximum două: va trebui să fie, din prima, cât poate de bun. Până acum era absolut sigur că are versurile la degetul mic – de-acum i-or fi, de bună seamă, întipărite, dar este asta, oare, o atitudine înțeleaptă? Cum rămâne cu postura, cu gestică, mobilitatea feței? Forța, precizia. *Capra crapă piatra-n patru. Șase sași în șase saci*. Deschide ușa șifonierului uriaș. Acolo își ține veșmântul de magician, nenumărații lui ochi absorb lumina de afară. Îl scoate, îl curăță de praf și de cele câteva pânze de păianjen străvezii. Îl îmbracă pentru prima oară în doisprezece ani.

E ca și cum ar intra din nou într-o piele pe care a lepădat-o; e ca și cum mantia l-ar purta pe el, nu viceversa. Se dichisește în oglinjoară. Trage-ți umerii înapoi, saltă-ți diafragma, dilată-ți partea inferioară a abdomenului, fă loc plămânilor. *Mi-mi-mi, mo-mo-mo, mu-mu-mu. Sagace. Tenace. Vivace*.

Spiriduș dușmănos. Nu scuipa.

Vine rândul baghetei. Ia cu un gest mlădios bastonul cu măciulia din argint în formă de cap de vulpe. Îl ridică în sus: își simte încheietura electrizată.

— Sunt gata, vino, Ariel, hai, vino³⁶, intonează el.

Vocea îi sună fals. Unde i-o fi tonul autentic, sonoritatea adevărată? De ce-o fi crezut că poate juca acest rol imposibil? Prospero e învăluit în atâtea contradicții! Aristocrat legitim, sau pustnic umil? Un magician înțelept, sau un boșorog bășinos, pus pe răzbunare? Irascibil și absurd, sau prietenos și grijuliu? Sadic, milostiv? Prea bănuitor, sau prea credul? Cum să redea fiecare nuanță delicată a sensurilor și intențiilor? N-are cum.

Toți cei care au montat piesa asta au trișat secole la rând. Au tăiat replici, au rearanjat propozițiile, au încercat să-l restrângă pe Prospero în limitele perimetrelor calculate de ei. Au încercat să facă din el una sau alta. Să se potrivească intențiilor lor.

Nu te da bătut tocmai acum, își spune în sinea lui. Miza-i prea mare.

O să încerce să mai rostească o dată versul. Oare să aducă a ordin, sau ca invitație? Cât de departe o fi crezând că se află Ariel când spune aceste cuvinte? Oare îl strigă? Să fie șoptă, sau strigăt? S-a imaginat de-atâtea ori în scena asta, de nici nu mai știe cum s-o joace. Nu reușește nicicum să fie pe potriva concepției sale exaltate despre ea.

— Vino, Ariel. Se apleacă de parcă ar asculta: Hai, vino!

Aude glasul Mirandei răsunând chiar lângă urechea lui. E o șoptă stinsă, dar tot o aude.

Stăpân măreț, să fii slăvit! Alerg

Să-ți fac pe plac, să zbor, să-not, prin foc

Să trec, să călăresc pe nori pufoși;

Porunca ta sunt gata s-o-mplinească

Ariel și frații lui³⁷.

Felix scapă bagheta din mână, parcă l-ar frige. Chiar s-a întâmplat cu adevărat? Da! Auzit-o!

Miranda a luat o hotărâre: o să fie dublura pentru rolul lui Ariel – desigur, nu poate să aibă vreo obiecție.

Cât de deșteaptă mișcare, de-a dreptul perfectă! Și-a găsit rolul care-i va permite să se amestece la fix în repetiții. Doar el o va zări din când în când. Doar el o va auzi. Pentru toți ceilalți, va fi invizibilă.

— Spiritul meu viteaz! strigă el.

Ar vrea s-o strângă în brațe, dar e cu neputință. Prospero și Ariel nu se ating niciodată: cum să atingi un spirit? În clipa asta nici măcar n-o vede. Va trebui să se mulțumească doar cu glasul ei.

24. Citat din *Furtuna* (IV, 1).

25. În original *The play's the thing*, citat preluat din *Hamlet* (II, 2), care continuă cu versul *Wherein I'll catch the conscience of the king*, în românește „Iar piesa va fi cursa mea, din care / Cugetul Regelui n-are scăpare”; traducere de George Volceanov, în Shakespeare, *Opere*, vol. II, Editura Tracus Arte, București, 2016.

26. Vers din celebrul cântec al lui Caliban, „Ban, Ban, Ca-Caliban“, *Furtuna* (II, 2).

27. Aluzie la o replică a lui Prospero din *Furtuna* (I, 2).

28. Citat aproximativ al unei replici a lui Ferdinand, din *Furtuna* (III, 1).

29. Film de animație produs de studiourile Pixar, lansat de Walt Disney Pictures în anul 2012.

30. Versuri din poezia „Către Altea, din închisoare“ de Richard Lovelace (1618–1658).

31. Ultima propoziție e un citat din *Hamlet* (V, 2).

32. Vers dintr-o replică a lui Mefistofel, din *Doctor Faustus* (Scena 3), de Christopher Marlowe (1564–1593), ilustrul contemporan și model al lui Shakespeare.

33. Celebră tiradă din *Furtuna* (IV, 1), în care Shakespeare face aluzie la elementele de butaforie din spectacolele cu măști concepute de Ben Jonson, în colaborare cu arhitectul Inigo Jones.

34. Citat celebru, dintr-o replică rostită de Miranda în *Furtuna* (V, 1), care constituie și titlul romanului *Minunata lume nouă* de Aldous Huxley.

35. Replica imediat următoare dată de Prospero Mirandei.

36. Citat din *Furtuna* (I, 2).

37. Replică a lui Ariel, tot din *Furtuna* (I, 2).

IV. Arta mea atotputernică

30. O scorneală din cele simple

Luni, 4 martie 2013

Luni dimineată, Felix se trezește devreme, încă bântuit de visul pe care l-a avut. Despre ce-a fost? Era cu muzică și cu cineva care se îndepărta de el tot mai mult, îndreptându-se către copaci. A vrut să strige, să-l aștepte, dar nu putea nici să vorbească, nici să se miște.

WISE, ar fi trebuit să scrie pe tabla din sala de curs. Cu siguranță e un cuvânt-cheie. *Mi-e cugetul încătușat ca într-un vis*³⁸. Oare câte personaje din piesă adorm brusc sau discută despre visele pe care le-au avut? *Din vise-avem făptura plămădită*. Dar din ce sunt oare alcătuite visele? *Și scurta viață ne-o-mpresoară somnul*. Se potrivește la fix cu *întregul glob*. Oare Shakespeare știa întotdeauna ce face, sau uneori era și el somnambul? Se lăsa luat de val? Scria în transă? Oare acționa sub efectul unei vrăji? Să fie Ariel un fel de muză? Felix își poate imagina o cu totul altă *Furtună*, una în care...

Termină, își poruncește sieși. Nu complica lucrurile și mai mult. Băieții au și așa destule pe cap.

În timp ce-și bea prima cafea a zilei, se uită pe fereastră. Cerul e înnourat și e un ger de crapă pietrele: răsuflarea lui înghețată desenează figurine pe geam. Pesemne că un front atmosferic traversează regiunea. Peste noapte a căzut mazărice; n-ar fi exclus să cadă și curenții. O să aibă parte și de drumuri acoperite de polei, atât de înșelătoare, fiindcă nu se vede cu ochiul liber.

Și totuși utilajele de dezăpezire trebuie să fi împrăștiat nisip pe drum, așa că totul o să fie în regulă dacă o să conducă încet.

Astăzi o să filmeze prima lui scenă cu Ariel, din Actul I, cu costumația de scenă. Își îndeasă mantia cu animăluțe într-un sac menajer și, lângă ea, vâă și bastonul cu capul de

vulpe. Pe urmă își îmbracă ținuta de exterior: pufoaica, cizmele cu căptușeală, mănușile groase, fesul împletit, din imitație de lână, roșu cu alb, cu ciucure, a costat doi dolari la Value Village din Makeshiweg, așa i-a spus Anne-Marie când i l-a făcut cadou, fiindcă nu voia să-l vadă răcind la cap.

— Avem nevoie de aiurelele din țeasta ta, i-a zis fata în felul ei brutal de-a spune lucrurilor pe nume, ca una care, chipurile, detestă sentimentalismele.

— Te-ai împăcat cu Băiatu'Minune? a întrebat-o el pe un ton neutru. Îți mai face necazuri?

— Vrea să fim prieteni prin corespondență, i-a răspuns ea. Să-mi scrie scrisori după ce terminăm piesa.

— Groaznică idee! a fost reacția lui exagerată. Așa o să-ți afle adresa și, când o să iasă, o să-ncerce să... sper că l-ai refuzat.

— Lasă, c-o scot eu la capăt, i-a spus ea.

— Te joci cu el, i-a reproșat Felix. Ți se pare corect?

— Încă n-ai filmat marea scenă de iubire, i-a zis ea. Tu ești regizorul. Vrei o scenă cu *Aaah* sau cu *Bâh*? Fiindcă, dacă o să-i răspund cu un nu categoric, o să iasă un mare *Bâh*!

— Ce crudă ești! Lipsită de etică! a acuzat-o el.

— Nu-mi ține predici, mi-am învățat lecția de la cei mai buni. Facem totul pentru piesă, nu? Parcă așa spuneai acum doisprezece ani, din câte-mi amintesc.

Asta a fost atunci, și-a zis Felix în sinea lui. Aș mai spune oare asta și azi?

— O să discut eu cu Băiatu'Minune, a spus el. Să îndreptăm lucrurile.

— Nu ești tatăl meu în viața reală, l-a pus ea la punct. Mă descurc și singură. O să fie bine. Crede-mă.

Pregătindu-se de filmare, ea și-a despletit părul strâns în coc, și l-a ciufulit, să arate ca bătut de vânt, și și-a prins în el câteva flori din hârtie. Rochia și-a confectionat-o singură: albă, dar cu tivul jerpelit, și cu o cingătoare din șnur împletit. Una dintre mâneci îi lăsa umărul dezgolit. Era desculță, bineînțeles. S-a dat cu un pic de fond de ten bronzant și puțin fard roz, dar nu prea mult. Îi dădea o prospețime desăvârșită.

Scena a ieșit exact așa cum și-a dorit Felix: ea, cu ochii mari, privirea nevinovată, fermecată până peste poate. Băiatu'Minune a fost impecabil: respectuos, dar implorator, întruparea dorinței arzătoare. Cu felul în care a rostit „O, tu, minune!“, întinzând mâna spre ea, vrând parcă s-o atingă, apoi lăsându-și-o să zăbovească în aer, de parcă l-ar fi împiedicat un perete de sticlă, ar fi putut topi chiar și oțelul. A fost mai mult decât convingător.

Sper că n-o să-l distrugă fata asta, și-a zis Felix în sinea lui. Totuși, nu uita că-i un escroc. Un escroc care se joacă de-a actorul. O dublă irealitate.

Se mai studiază o dată în oglindă. În ultimele săptămâni, a pierdut din greutate, e nițel cam sfrijit. Are privirea încordată a unui șoim ținut în colivie, dar asta îi poate fi de folos în scenele pe care le joacă: privirea fixă, privirea cruntă. Pus pe capturarea prăzii, dar și agitat, înnebunit. Întoarce capul la stânga, la dreapta, își studiază profilul. Să fie un pic mai înspăimântător, să adauge ceva din aerul lui Dracula? Nu, mai bine nu.

Își înfășoară fularul în jurul gâtului, apoi își urmează dâra albă a respirației către

automobil. În chip miraculos, motorul îi pornește. E un semn bun. În clipa asta, îi plac la nebunie semnele bune.

Miranda n-a uitat de hotărârea ei: ține morțiș să joace în piesă. Îl însoțește la mașină – îi simte prezența, e în spatele umărului său stâng – dar la început nu vrea să urce. I-o fi teamă? Și-o fi amintind de ultimul ei drum, cu o mașină care a dus-o la spital când avea trei ani, înfocolită în pături, cu febră? Speră că nu.

A fost prea târziu, prea târziu. De ce nu i-a observat dinainte obrăjorii roșii, răsuflarea sacadată, starea de moleșeală? Deoarece nu era lângă ea, sau, dacă da, o fi fost cufundat în vreun plan tainic sau cine știe ce. *Cymbeline* să fi fost proiectul care i-a provocat absența? I se părea mai de preț decât iubirea lui scumpă? Greșeala lui, cea mai cumplită greșeală pe care a comis-o vreodată.

Îi povestește cum stă treaba cu automobilul, încet, meticulos. E o mașină fermecată, zburătoare, îi explică el, ceva asemănător cu o corabie, doar că se deplasează pe pământ, cu ajutorul roților. Îi arată roțile. Fumul care iese din ea nu înseamnă că a luat foc, fumul provine de la motor. Motorul este cel care o face să meargă. El o să aibă grijă de mașină, așa că nu are de ce să se teamă. Ea poate să stea pe bancheta din spate, în spatele lui. Dacă vrea să joace și ea în piesă, doar astfel pot ajunge acolo. O să fie aproape ca și cum ar zbura prin aer.

Din fericire, prin preajmă nu-i nimeni care să-l vadă vorbind în gura mare de unul singur sau deschizându-i portiera din spate unei persoane inexistente.

De cum se pornesc la drum, ei pare să-i placă experiența. Copacii, casele fermierilor, hambarele trec în goană pe lângă ei; toate îi stârnesc curiozitatea. În case locuiesc oameni? Da, oameni. Așa de mulți oameni! Așa de mulți copaci!

— Îți place, puiț? o întreabă el.

Da, îi place. Dar unde e piesa?

— Ne apropiem de ea, îi spune Felix.

Trec pe lângă o benzinărie, apoi, pe lângă mallul din apropierea Penitenciarului Fletcher: cât de plin de culoare e, cu decorațiunile rămase de la sărbători! Cât de multe alte mașini zburătoare! Pe urmă urcă la deal, trec de poartă. Îi explică rostul gardurilor, de a-i ține înăuntru pe unii și de a nu-i lăsa să pătrundă pe alții. Există paznici, îi explică el. Ea nu-l întreabă de ce, dar își face probleme, ce-o să fie dacă paznicii n-o lasă să intre.

— N-o să te vadă, o asigură el, ești invizibilă, iar ei i se pare c-a spus o glumă grozavă.

În punctul de control, trece împreună cu el prin dispozitivul de scanare și nu provoacă nici cel mai discret piuit. *Spiritul meu dibaci*, o privește el radios, în tăcere. Ea râde în surdina. Se bucură s-o vadă atât de fericită.

— Cum merge treaba, domnule Duke? îl întreabă Dylan.

— Facem ultimele mici retușuri, îi răspunde Felix. Apropo, vin și mâine, deși nu-i zi de lucru. Trebuie să aduc niște echipamente. Le puteți pune într-un vestiar, undeva, până o să avem nevoie de ele?

— Se face, domnule Duke, îl asigură Madsion.

Felix trebuie să le explice rostul obiectelor pe care le aduce sau, mă rog, scopul pretins al acestora: celelalte scopuri, secrete, le păstrează pentru sine. L-au întrebat, de pildă, care este rolul acelor articole de îmbrăcăminte de culoare neagră: bluzele și pantalonii de trening, măștile de schi, mănușile. Teatru de păpuși, le-a răspuns el. Metoda japoneză. Lumina neagră. Le-a explicat cum funcționează. Ca în Bunraku.

— Ce tare! exclamă Madison uluit.

Au impresia că Felix e tobă de tot felul de chestii ce țin de teatru.

— Chestia asta din geantă ce vrea să fie? îl întreabă acum Dylan. Ați fost la braconat, domnule Duke?

— E costumul meu, și-atât, răspunde Felix. Mantia fermecată. Și bagheta fermecată.

— Ca în *Harry Potter*! exclamă Dylan. Marfă!

Se gândea că i s-ar putea interzice să intre cu bastonul, dar e lăsat totuși să treacă. Norocul continuă să țină cu Felix.

S-au adunat deja cu toții în sala mare, așteaptă instrucțiuni. Anne-Marie a adus cele trei zeițe, în uriașa ei geantă purpurie cu andreele, echipate în costumele lor din lână.

— Ce zici, merg? îl întreabă ea pe Felix.

— Ce verdict dați? îi întreabă Felix pe membrii distribuției.

O ridică deasupra capului pe Iris, care poartă o rochie în culorile curcubeului, împletită din fire lungi, cu mărgelile înșirate pe toată lungimea lor. Are chipul vopsit în portocaliu, iar pe cap are nori din vată.

— Futere, zici că-i Națiunea Curcubeu³⁹, comentează Gaibarace, și toți izbucnesc în râs.

— Înțeleg că ați votat Pentru, spune Felix.

Este rândul lui Ceres, într-o rochie din frunze de viță și cu un acoperământ noduros, din ceea ce par să fie – ghicește el – mere și pere din lână. Are fața de culoare verde, iar pe frunte poartă un abțibild cu o albină.

— Am văzut cândva o stripteuză, semăna leit cu ea, comentează din nou Gaibarace.

Iarăși râsună râsete, se aud mormăieli, „Dezbracă-te!“.

— Iar aceasta e Iunona, zeița protectoare a căsătoriei, îi anunță Felix.

Iunona are o uniformă de asistentă medicală, împletită, la fel ca și sticla cu sânge din mâinile ei. Pe frunte i-au vopsit o cută, să pară încruntată, și în gură i-au pus niște dințișori. Poartă un colier din cranii. Membrii distribuției nu sunt încântați de înfățișarea ei.

— Dar-ar ciuma în ea, zici că-i nevastă-mea, zice Șuriu.

Se aud murmure aprobatoare.

— E urâtă cu spume, spune Gaibarace.

— Înapoi la planșetă, adaugă OchideȘarpe.

— Ciocu' mic, ciumecarule, ripostează Anne-Marie, dacă nu vă place, n-aveți decât să vă faceți voi zeițele, și v-ați lins pe bot și de fursecuri.

Câțiva râd pe înfundate.

— A înjurat! A înjurat! Să i se taie din punctaj! se plânge Gaibarace.

— Eu una nu adun puncte, așa că zâț, îi spune Anne-Marie, și toată lumea izbucnește în hohote de râs.

— Ce ciuma mea de fursecuri? se amestecă PPod. Putem să punem botu' la ele?

— Gata, faceți ordine, intervine Felix. Păpușari, retrageți-vă în sala de repetiții și lucrați. Caliban și Puii de Cotoroaș, azi reluăm numărul vostru, să vedem dacă putem obține niște unghiuri de filmare mai bune. Actul I, Scena 2, scena mea cu Ariel – o filmăm acum.

8Mâini e în costumul lui de Ariel. Are deja machiajul albastru aplicat pe obraz. Își aranjează pelerina, își potrivește casca de înot cu scoici, își pune ochelarii de schi și își mănșile din cauciuc albastru. Fac un șnur cu toată scena, de la „Stăpân măreț, să fii slăvit“ până la capăt. 8Mâini dă boabele perfect, dar e agitat.

— Putem să reluăm? întreabă el. Mi s-a părut că aud un fel de ecou straniu. Ca și cum cineva ar fi spus versurile odată cu mine. De parcă ar fi vrut să mă încurce. O fi de la microfonul de înregistrare.

Felix simte că i se strânge inima: e Miranda, în rolul ei de sufleur.

— Era o voce de bărbat sau de femeie?

— O voce, și-atât. Probabil doar a mea. Verific microfonul.

— Ăla o fi de vină. Oricum, există actori care-și aud propriile glasuri, îl liniștește Felix. Atunci când sunt montați. Relaxează-te, respiră adânc. Mai tragem o dublă.

Mirandei îi spune, *sotto voce*:

— Nu așa de tare. Și doar acolo unde o zbârcește.

— Poftim? face 8Mâini. Vreți să le dau mai încet?

— Nu, nu. Scuză-mă, răspunde Felix. Vorbeam de unul singur.

31. Fortuna inimoasă, care astăzi s-a însoțit cu mine *Joi, 7 martie 2013*

Ceasul ticăie în mod inexorabil. Planetele se aliniază.

Palmierii și cactușii din hârtie au fost decupați cu foarfeci de plastic din aceia folosiți de către copii. Bărcuța cu vâsle din plastic și corăbioara au fost strașnic avariate, vârate în apă, puse să navigheze pe marea reprezentată de perdeaua de duș. S-au interpretat cântece la care s-a renunțat, după care au fost rescrise și reinterpretate. S-au schimbat injurii în

legătură cu glasurile unora și ale altora dintre cântăreți.

Au fost interpretate recitative, s-a tropăit. Unii dansatori s-au ales cu accidentări minore, din cauza îndelungatei lipse de antrenament. Unii și-au depășit crizele de încredere în sine, unii și-au atras asupra lor ranchiuna altora, iar alții și-au lins rănille pricinuite de confrăți. Felix ba se ocăra în sinea lui pentru nebunia de-a se fi apucat de un proiect lipsit de orice șansă, ba se felicita pentru decizia luată. Starea lui de spirit alterna euforia cu depresia, și din nou euforia.

O viață normală.

De-acum, aproape întreaga piesă e gata filmată. Au mai rămas doar câteva scene de tras, câteva de montat, mai trebuie adăugate efectele speciale, reluate câteva duble și câteva replici din off. Cele trei zeițe sunt impresionante în filmare, iar păpușarii îmbrăcați în negru le adaugă o dimensiune suplimentară: se vede clar că sunt doar niște năluci care interpretează scenariul altcuiva. PPod le-a compus muzica de fundal, niște zvonuri șuierătoare iscate de clopoței și fluiere. Pentru clipa în care ele dispar în harababura creată, 8Mâini folosește un efect de multiplicare: imaginea se dublează, se înzecește, e dată cu încetinitorul, așa încât zeițele par să se dezintegreze, pur și simplu. Un efect formidabil, îl felicită Felix pe 8Mâini.

A rămas mai puțin de o săptămână până la ora zero. Dacă ar fi vorba de-o ocazie obișnuită, de-acum s-ar relaxa – mai au destul timp pentru finisaje –, dar, de data asta, sunt încă destule de făcut.

Felix a mai făcut un drum cu trenul la Toronto. Avea nevoie de costume pentru Stefano, majordomul bețivan, și măscăriciul Trinculo: un smoching jerpelit pentru cel dintâi și niște izmene roșii, plus un melon pentru cel din urmă, și machiaj alb pentru amândoi. Și-a procurat izmenele roșii de la Winners, de la raionul de lenjerie bărbătească, iar smochingul pentru Stefano, de la Oxfam⁴⁰. De asemenea, a mai cumpărat câteva pălării tip Godzilla pentru Puii de Cotoroașă.

După ce și-a făcut cumpărăturile, s-a întâlnit într-un colț ferit din Union Station cu un tip manierat, ochelarist, ca la vreo patruzeci de ani, care, după înfățișare, ar fi putut fi coreean. A riscat – dacă individul era cumva urmărit? –, dar în mulțimea de navetiști, cu asigurată, aveau să treacă neobservați. Legătura cu el s-a realizat prin bunăvoința lui 8Mâini: fiecare dintre ei putea avea încredere în celălalt ca într-un frate, l-a asigurat 8Mâini printr-un mesaj scos din închisoare, pe șest, de către Felix pe un stick.

Felix i-a dat banii și a primit, la schimb, un pachetel cu niște capsule, un altul cu o pulbere, un ac de seringă și câteva instrucțiuni foarte precise.

— Să nu exagerezi cu doza, l-a prevenit individul. Doar n-ai de gând să omori pe careva ori să-l lași diliu pe tot restul vieții. Capsulele astea sunt zăhărelul. Le desfaci, le golești într-o ceașcă, se dizolvă cât ai zice pește în berea de ghimbir. Te pălește somnul pe dată, chiar dacă bei doar jumătate. Efectul nu-i de lungă durată, ține cam zece minute. E bine așa?

— O să aflăm, răspunde Felix.

— Dincoace-s niște prafuri fermecate. Se amestecă un sfert de linguriță de ceai într-o

linguriță de apă. Nu exagera cu struguri.

— O să fiu atent, îl asigură Felix. Care este efectul exact?

— Cum ziceai, o să vedem atunci. Dar precis o să se tripeze ca lumea.

— Totuși, sper că nu-i periculos?! îl întreabă Felix. Efectul e permanent?

E neliniștit: ce s-ar întâmpla dacă ar fi prins cu marfa la el și ce anume are, de fapt? Oare nu e nesăbuit? Ba da, însă întreaga operațiune e un act de nesăbuință.

— Dacă se întâmplă ceva, întâlnirea noastră n-a avut loc, îi spune individul pe un ton pe cât de blajin, pe atât de convingător.

Astăzi, Felix lucrează la domiciliu. Și-a fiert oul pentru micul dejun, iar acum își deschide calculatorul. Urmărește turneul regal întreprins de Tony și Sal, care participă la dînele după dînele dedicat strănerii de fonduri în orășele uitate de Dumnezeu, promițând alegătorilor tot felul de favoruri, băgînd la buzunar contribuțiile acestora, ținîndu-i minte pe instigatori și disidenți, ca să-i pedepsească mai tîrziu. Pe perete are o hartă în care înfige piuneze roșii, marcîndu-le traseul. Îi place să-și vadă dușmanii apropiindu-se tot mai mult, de parcă ar fi absorbiți în vîltoarea propriei sale creații.

Totuși, înainte de-a trece la căutările zilnice de pe Google, își verifică e-mailul. Are în continuare cele două adrese de mail, una pe numele Felix Phillips, pentru plata impozitelor și alte operațiuni, iar cealaltă pe numele F. Duke. Pe aceasta din urmă le-a dat-o șefilor de la Penitenciarul Fletcher, pentru situații deosebite – nu că ar fi existat vreuna – și i-a dat-o și lui Estelle, chiar dacă ea îi cunoaște numele real.

Ea îl ține la curent cu ce se mai întâmplă. E steaua lui norocoasă, îi spune el: norocul lui. Ea adoră genul ăsta de complimente: îi face plăcere să simtă că și el, și programul au cu adevărat nevoie de sprijinul ei. O încîntă gîndul că, deși e invizibilă, reprezintă o parte crucială a acțiunii teatrale.

Astăzi i-a trimis un mesaj: *Trebuie să te văd cât mai curînd. A intervenit ceva pe neașteptate. La un prînz?*

Plăcerea e de partea mea, îi răspunde el la e-mail.

Se întîlnesc, ca de obicei, la *Zenit*, în Wilmot. Estelle s-a făcut frumoasă special pentru el, mai mult decît obișnuia. Totuși, de ce și-o fi imaginînd că face asta anume pentru el? Poate că se dichisește așa în fiecare zi. Are părul proaspăt vopsit, ca și unghiile, și poartă niște cercei de forma unor globuri, ca niște replici miniaturale ale celor strălucitoare, din discotecă, încrustate cu strasuri de un roz șocant. Taiorul ei are aceeași culoare roz, iar la gât poartă o eșarfă Hermès, cu un design înfățișînd cai de curse, prinsă cu un ac din aur, în formă de corn al abundenței. Poate că și-a pus prea mult rimel. Felix îi trage scaunul pe care o invită să se așeze.

— Ei, începe el. Martini?

Au prins obiceiul de a-și începe întîlnirile cu câte un martini. Ei îi place extravaganta sugerată de-acest gest.

— Ah, n-ar trebui să mă ispitești, destrăbălatule! îi spune ea pe un ton ștrengăresc.

— Îmi place la nebunie să te ispitesc, se joacă Felix cu focul, știind că o să-l certe și o să ridice o sprînceană. Și îți place la nebunie să fii ispitită. Ce vești îmi dai?

Ea se apleacă spre el cu un aer conspirativ. Parfumul ei împrăştie din belşug o aromă de flori şi fructe.

— Nu vreau să te superi, îi spune ea.

— Ah. E de rău?

— Am aflat prin sursele mele de informare că ministrul patrimoniului, Price, şi ministrul justiţiei, O’Nally, vor să lichideze Programul Educaţional de la Penitenciarul Fletcher, îl anunţă ea. S-au întrunit şi au convenit asupra acestui aspect. În anunţul pe care-l vor face, îl vor numi un răsfăt, un atac la adresa portofelului plătitorilor de taxe, satisfacerea unui moft al elitelor de stânga şi o recompensare a criminalităţii.

— Înţeleg, spune Felix. Cumplită decizie. Vor veni, totuşi, la Penitenciarul Fletcher? Pentru spectacolul de anul ăsta? După cum au confirmat anterior?

— Categorical, îl asigură Estelle. Vor spune că au văzut lucrurile la faţa locului, le-au dat toate şansele cu putinţă, dar, una peste alta, n-a meritat ăăă... De asemenea, vizita lor o să dea bine pentru sistemul de justiţie penală. Va demonstra faptul că ei acordă atenţie personalului din penitenciare şi, şi... Vor şi o sesiune de fotografii prin care să-şi facă publicitate.

— Excelent, zice Felix. Atâta timp cât vor veni.

— Nu eşti dezamăgit? De sistarea programului?

De fapt, Felix e de-a dreptul în culmea fericirii. Este exact muniţia de care avea nevoie ca să-şi însuflească trupele. Stai numai, s-audă spiriduşii că trupa lor de teatru urmează să fie anihilată. Va fi o chestie în măsură să-i motiveze foarte tare.

— Eu una fac spume la gură, îl anunţă Estelle. După cât am muncit amândoi!

— S-ar putea să existe o modalitate de a-l salva, îi spune el precaut. Aşa cred. Dar o să am nevoie de ajutorul tău.

— Ştii că poţi să-mi ceri orice, îl încurajează ea. Dacă-mi stă-n puteri, te ajut.

— Cine anume o să mai facă parte din grupul lor? se interesează el. Pe lângă ei doi. Ştii cumva?

— Speram să-mi pui întrebarea asta, răspunde ea scormonind în poşeta ei delicată, dintr-un lamé argintiu. Întâmplarea face să am lista la mine. N-ar trebui s-o am, dar mi-au fost răsplătite câteva vechi favoruri. Rămâne între noi! şi-i face cu ochiul cât de şmechereşte poate, cu genele ei îngroşate de rimel.

Felix n-are de gând s-o întrebe despre ce fel de favoruri e vorba: atâta timp cât continuă să-şi reverse asupra persoanei lui razele ei binevoitoare, totul e-n regulă. Studiază nerăbdător pagina. Sal O’Nally – este. Tony Price – este. Şi, uite, domnule, şi bătrânul Lonnie Gordon, încă Preşedinte al Consiliului Administrativ al Festivalului, dar, pare-se că are şi o firmă de consultanţă, şi coordonează şi iniţiativa de colectare a fondurilor pentru partid, la nivel local.

— Observ că s-a băgat în chestia asta şi Sebert Stanley, spune el. De ce atâta bătaie de cap?

— Se zvoneşte – de fapt, e mai mult decât un zvon – că vrea să candideze la şefia partidului. La adunarea generală din iunie. Are origini demne de încredere şi o căruţă de bani.

— Candidează şi Sal, zice Felix. Mereu a fost un ambiţios. Îl ştiu din anii de şcoală,

— Într-o clipă de timp dintr-o jigsaw. Se lasă, carevasăzică, cu rivalitate între ei?

— Așa s-ar zice, răspunde Estelle. Deși cei din partid l-au poreclit pe Sebert „pulă bleagă“. Cei din echipa lor cred că, scuză-mă, n-are coaie, zice ea, râzând de propria ei lipsă de decență. Pe de altă parte, Sal O’Nally și-a făcut o mulțime de dușmani. Are reputația de a-i arunca sub roțile autobuzului pe cei care nu-i mai sunt de folos.

— Am remarcat, spune Felix.

— Totuși, o mulțime dintre cei pe care i-a strivit au prieteni în partid. Iar aceștia nu suportă acest gen de comportament. Așa că amândoi au de înfruntat dezavantaje. Aș zice că au șanse egale.

— Și cum stă treaba cu cârnățarul și caiafa de Tony? o întreabă Felix. Tony șmenaru’.

Pe cine o să susțină?

Fiindcă, bineînțeles, Tony o să se dea cu cel care are prima șansă. O să cântărească situația și, cu sprijinul lui, o să-l scufunde pe unul și o să-l ridice pe celălalt, iar apoi își va culege recompensa de la învingător.

— Încă nu se știe, spune Estelle. Le-a lins amândurora încălțărilor, din câte mi-au spus sursele mele.

— E meșter mare la limbi, zice Felix, trecându-și vârful degetului peste pagină.

— Cine-i acest Frederick O’Nally? Vreo rudă a ministrului?

— E fiul lui Sal, răspunde Estelle. Un fiu dezamăgitor. Și-a luat masteratul la Școala Națională de Teatru, la ora actuală e stagiar la Makeshiweg. Sal l-a pus pe Lonnie să tragă niște sfori ca să fie acceptat, fiindcă dă de belea cu fiu-său dacă nu-i face pe plac. Băiatul vrea să lucreze în lumea teatrului, ceea ce-i de-a dreptul ilar, așa consideră multe dintre sursele mele din Departamentul Patrimoniului, ținând cont de faptul că taică-său e un dușman declarat al artelor. Treaba asta îl scoate pe Sal... îl scoate din minți.

— Se crede în stare să joace? întreabă Felix. Puștiul?

De-a dreptul scandalos. Un mucos, un pișpirică de bani gata care crede că-și poate croi drum în teatru prin șmecherii, că poate să se ridice pe pilele lui tăticu. Își pune o dorință la răsăritul primei stele și Zâna Albastră o să facă din el un actor adevărat. Mai mult ca sigur că are tot atâta talent cât un gândac.

— Regie, spune Estelle. Asta-și dorește să facă. Chiar a insistat să participe la această vizită. Apropo, a văzut înregistrările tale anterioare – știu că n-ar trebui să aibă acces la ele oricine, dar i le-am arătat pe șest – și i se par de-a dreptul geniale. Zice că programul este profund inovator, ultimul răcnet în materie și un exemplu strălucit de teatru pentru oameni.

Felix începe să aibă o părere mai bună despre băiat.

— Dar nu știe că-s eu? o întreabă el. Dar nu știe, înțelegi, că-s... Felix Phillips?

Ar vrea să spună *acel* Felix Phillips, însă poate că nu mai are cota *aceluia*.

Estelle zâmbește.

— N-am scăpat o vorbuliță, îl asigură ea. În toți acești ani. Ți-am păstrat secretul, ba chiar ți-am mai sporit nițel camuflajul. Din câte știu distinșii noștri oaspeți, ești doar un bătrân profesor, un ratat prăpădit, pe nume dl Duke. Le-am plasat povestioara asta și au crezut-o, fiindcă cine altcineva, în afară de un profesor bătrân, de un ratat prăpădit, ar face teatru într-un loc de tot rahatul, ca Penitenciarul Fletcher? Ai ceva împotrivă să mai luăm

câte un martini?

— Ba deloc! Să comandăm niște calvari prăjiți în baie de ulei, propune Felix. Să ne distrăm pe cinste!

La al câtelea martini or fi ajuns? Felix se simte nemaipomenit de bine: prezența băiatului lui Sal o să rotunjească lucrurile în chip satisfăcător sau, cel puțin, așa speră el din tot sufletul.

— Ești mare! o felicită el pe Estelle.

Se trezesc ținându-se de mână. S-o fi îmbătat?

— Tu ești Norocul meu, tot ce mi-a dat viața mai bun.

— Îți rămân loială, îl asigură ea. Ești tipul cu care am venit aici, cum se zice. Ah, a fost așa de bună montarea cu *Guys and Dolls* de la Makeshiweg, de-acum cincisprezece ani, mai ții minte?

— A fost înainte de sosirea mea, spune Felix, dar l-am montat și eu în tinerețe.

— Încă ești tânăr, spune ea cu răsuflarea tăiată. Ai spiritul tânăr.

— Totuși, tu ești mai tânără, zice el. Mai tânără decât primăvara.

E clar, s-a îmbătat.

— Norocul poate lua chipul unei domnițe drăgălașe.

Ciocnesc.

— O domniță foarte drăgălașă, dacă te pui bine cu mine, spune ea.

Bea o înghițitură de martini. Mai mult de-o înghițitură.

— Nu știu ce pui la cale, dar ai o privire de mare ticălos. Dacă-i vorba de salvarea trupei de actori, te susțin până la capăt.

32. Felix li se adresează spiridușilor *Miercuri, 13 martie 2013*

Iată și ziua mult așteptată. Se află pe marginea prăpastiei. Curând o să vină momentul trăsnetelor. Deocamdată însă, urmează cuvântarea dinaintea bătailiei.

În cabina actorilor, își potrivește mantia fermecată, cu animăluțe împăiate. Nu-i întocmai cum și-a dorit-o cândva, dar un pic de spray auriu pulverizat pe ea a readus-o la viață. Ține bastonul cu măciulia în formă de cap de vulpe în mâna stângă, apoi îl mută în mâna dreaptă. Se privește lung în oglindă: n-arată deloc rău. *Magistral*, ar fi adjectivul ce i-ar veni în minte unui privitor binedispus. Își netezește barba, își ciufulește părul, își

aranjează costumul, își verifică dantura: îi stă bine fixată. „Capra crapă piatra-n patru“, îi zice el imaginii din oglindă.

Pe urmă, înaintează pe coridor, se uită în camera de odihnă a actorilor, să se asigure că strugurii sunt gata pregătiți. Înainte de a pleca din cocioaba lui spre Penitenciarul Fletcher, își petrecuse dimineața injectând fiecare boabă cu seringă. Strugurii au trecut de punctul de control fără nici cea mai mică obiecție: la urma urmei, nu conțin nici un fel de metal. La fel și misterioasele capsule cu praf, băgate într-o sticlută de plastic cu analgezice. Își strecoară mâna în buzunarul decisiv, să fie sigur că o are. Totul e-n ordine.

*

Întreaga distribuție s-a adunat în sala mare. Anne-Marie e costumată ca pentru rolul Mirandei, cu rochia albă, simplă, cu un umăr dezgolit, desculță, cu margaretele și trandafirii din hârtie prinși în păr. PPod, Șuriu, TimEEz, Gaibarace și Coiotu' Roșu sunt costumați în ținută de marină, cu măștile de schi negre rulate în formă de fesuri. Altminteri, sunt îmbrăcați în negru, ca toți ceilalți din sală.

8Mâini se află în spatele ecranului pliant care ascunde monitorul, tabloul de comandă, microfonul central și cele două seturi de căști – unul pentru el și unul pentru Felix.

Domnește o stare de încordare familiară lui Felix după zecile de premiere pe care le-a avut. Dansatorii așteaptă în flancuri, cu piciorul din față gata de start. Ca înotătorii de pe bloc-starturi. Ca jucătorii de fotbal, înainte de primul fluier al arbitrului. Și caii de curse, înainte de start. Le zâmbește încurajator.

— Asta e, le spune el. Mai pregătiți de-atâta n-o să fim niciodată.

Aplauze discrete.

— Nu uitați, continuă el, ăștia-s niște granguri care vor să distrugă Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher.

Huiduieli în surdina.

— Să le fie rușine, zice Creion Strâmb.

— Da, urmează Felix. Ei cred că-i pierdere de timp. Ei cred că voi sunteți pierdere de timp. Nu le pasă de educația voastră, vor să rămâneți niște ignoranți. Nu-i interesează viața imaginară și nu sunt în stare să priceapă forța mântuitoare a artei. Și, ce-i mai grav: ei cred că *Shakespeare* e pierdere de timp. Ei sunt de părere că nu ne învață nimic.

— De două ori rușine, plusează Phil Pilulă.

Instrucțiunile discrete pe care Felix le tot repetă cu ei de-o săptămână încoace îi dau lui Phil o stare de agitație. Ridică obiecții – nu-i ilegal ceea ce au de gând să facă? –, dar majoritatea cursanților se pronunță în favoarea acțiunii, așa că acum merge până la capăt. Totuși, Felix nu l-a inclus pe Phil printre spiridușii principali, căci s-ar putea pierde cu firea și ar putea uide vraja.

— Însă împreună le vom putea opri planul de sistare a programului, îi îmbărbătează Felix. Putem îndrepta lucrurile! Iată ce facem noi astăzi – le oferim niște excelente motive să-și reconsidere decizia. O să le arătăm că teatrul este un puternic instrument educativ. Da?

Cursanții murmură, dau din cap aprobator.

— Ai dreptate, coane, zice Gaibarace. Hali-i-ar gândacii! Umple-i-ar de bășici!

— După ce-o să terminăm, o să se gândească mai bine, mama lor! spune PPod.

— Suntem gata de luptă, zice Coiotu' Roșu. Nătărăii nici nu-și vor da seama ce-au pățit.

— Vă mulțumesc, spune Felix. OK, fiți gata. În prima parte, sunt escortați aici de către marinari, intră, se așază, le serviți gustări. Pahare albastre, pahare verzi. Să nu amestecați culorile! Cele verzi pentru O'Nally-senior și pentru Lonnie Gordon. Cele albastre pentru Tony Price și Sebert Stanley. Popcorn la toată lumea.

— Potirul cu satirul are vinul cu veninul, spune Creion Strâmb, dar nimeni nu se prinde de poantă⁴¹.

— Paharele incolore sunt pentru noi ceilalți și pentru Freddie. Aveți mânușile negre pregătite? îi întreabă Felix. Grozav. Auricularele? Să nu vi se vadă. De-ndată ce se-ntunecă ecranul, trageți-vă jos măștile de schi, puneți-vă mânușile. O să fiți, practic, invizibili. Urmăriți marcajul de pe podea, o să zăriți semnele de-ndată ce 8Mâini o să pornească lumina neagră. TimEEz, contăm pe tine să le iei pagerele.

— Nu te speria, ostrovu-i plin de dește⁴², zice TimEEz.

— O să facem exact ca la repetiții, spune Felix. Eu și 8Mâini vom sta în spatele ecranului. Ascultați indicațiile noastre. Noi o să vă putem auzi, așa că, dacă aveți necazuri, vă vom trimite întăriri. Parola pentru necazuri e „Monstru nemernic“. Ați înțeles?

Dau cu toții din cap.

— Sper să nu fie nimeni vătămat, zice Creion Strâmb.

Se frământă mult din cauza asta: acțiunea în forță nu-i genul lui de *modus operandi*.

— Nu le atingem nici măcar un fir de păr, îl asigură Felix. Dacă nu vor încerca să se lupte cu voi. Dar nu vor încerca. Totuși, la nevoie, PPod, Gaibarace și Coiotu' Roșu sunt gata să-i pună la punct. Pentru asta, o să-i îmbrățișeze strașnic, n-o să le dea cap. Nu folosim forța în exces, oricât de tentant ar fi. Promiteți?

— S-a făcut, spune PPod.

— Există mai multe modalități, zice Coiotu' Roșu.

— Să discutăm despre locurile voastre: peste o jumătate de oră, cabina actorilor nu va mai fi cabina actorilor: va fi peștera lui Prospero. Celula care reconstituie anii cincizeci o să fie locul unde va fi căznit Ferdinand cu căratul buștenilor, așa că tânărul O'Nally va fi adus aici. E aia cu toaleta mai veche. Anne-Marie o să aibă grijă de el: e bine pregătită.

— Ești sigur că procedăm corect din punct de vedere etic? îl întreabă Anne-Marie. Știu că ai de plătit niște polițe, înțeleg, dar tânărul O'Nally nu ți-a făcut nici un rău.

— Am mai discutat pe tema asta, răspunde Felix. N-o să pățească nimic. Nu uita, tatăl lui e cel care, parțial, a contribuit la punerea pe butuci a carierei tale. Palmierii au fost deja instalați la locul lor?

— Exact, răspunde Băiatu' Minune. Ca și sirena.

Pare posomorât: nu-i place deloc s-o știe pe Anne-Marie încuiată într-o celulă cu un alt bărbat.

— Cealaltă celulă muzeală, cu trimitere la anii nouăzeci, va fi locul unde-și vor trage puiul de somn Alonso și Gonzalo – pardon, O'Nally și Lonnie Gordon, continuă Felix. E

cea cu cactușii. Este important să-i ducem pe fiecare la locul potrivit. Când vor fi cu toții în sala mare, de proiecție, cu puțin înainte de-a apăsa pe butonul Start, Șuriu o să fie pe coridor și o să lipească pe uși abțibildurile cu palmierul și cactusul.

— 'Țeles, zice PPod.

— Excelent. Totul depinde de sincronizare. Spiridușilor, ne bizuim pe voi. Nimic nu poate funcționa în această piesă fără spiriduși.

— O să ieșim basma curată din povestea asta? întrebă TimEEz. Cum rămâne cu gardienii?

— Nici o problemă, habar n-o să aibă ce se petrece, îl liniștește Felix. Poanta e că am obținut permisiunea să-i aducem pe demnitarî în aripa noastră, neescortați. Treaba asta ne-a rezolvat-o un prieten de-al meu cu relații sus-puse. Filmarea va fi difuzată, așa că, în timp ce noi stăm aici cu grangurii, toți ceilalți din închisoare vor urmări spectacolul nostru filmat, ca de fiecare dată. Dacă vor auzi țipete – ceea ce n-o să se întâmple – vor crede că fac parte din piesă.

— Futere, e genială chestia, neamule, zice Gaibarace și, de data asta, nimeni nu-l muștră pentru înjurătură.

— N-aș fi putut face toate astea fără Ariel, recunoaște Felix. Fără 8Mâini. Este... e fenomenal. La fel ca voi toți. Își privește ceasul: Gata, la treabă. Se ridică cortina. *Merde*, tuturor.

— *Merde, merde, merde*, își spun unii altora. *Merde*, frate. *Merde*, coane. Se bat pumn în pumn.

— *Furtuna*, Actul I, Scena 1, anunță Felix. De la început.

33. Sosit-a ceasul

În aceeași zi

Grupul de vizitatori este fotografiat în fața porții principale, pe care se vede clar numele Fletcher. Cei doi potențiali candidați la conducerea partidului scot pieptul înainte, își etalează dantura, se înghiontesc, să ocupe poziția centrală în cadru. Ceilalți se grupează în jurul lor.

Onorabilul Sal O’Nally, Ministrul Justiției; Onorabilul Anthony Price, Ministrul Patrimoniului; Onorabilul Sebert Stanley, Ministrul Afacerilor pentru Veterani; și dl Lonnie Gordon, de la Gordon Strategy, Președintele Consiliului de Administrație al Festivalului Makesiweg, însoțiți de fiul ministrului O’Nally, Frederick O’Nally.

Sal e pe an ce trece tot mai burduhănos; costumul impecabil croit cade la fix pe trupul zvult al lui Tony, care nu dă semne că ar începe să chelească. Sebert Stanley a arătat întotdeauna ca o focă – cu capul mic, urechile pitice, ochii mărunți, corpul în formă de pară – și la fel arată și acum. Băiatul, Frederick O’Nally, e destul de chipeș – are părul negru, zâmbetul îi dezvălește dinții –, dar are privirea ațintită undeva într-o parte, de parcă nu i-ar plăcea compania în care se află, deși unul dintre companioni e chiar taică-său.

Grupul central este flancat de o adunătură de lingăi și tiriplici de pe lângă guvern, și câțiva dintre șefii de la Fletcher, care, mai mult ca sigur, fac pe ei, fiindcă n-au parte prea des de vizite ministeriale. De fapt, niciodată.

Estelle se află undeva în plan îndepărtat, pe jumătate ascunsă vederii: i-a spus lui Felix că nu-i place să iasă în față la asemenea ocazii, dar i-a promis că, de dragul lui, o să facă o diversiune, o să-i liniștească, o să le distragă atenția, în cazul în care directorul închisorii și ai lui vor deveni prea agitați. Își va potrivi ceasul cu al lui, să fie sigură că ambele filmări se derulează în același timp.

— Gândește-te la mine ca la un lubrifiant, i-a spus ea. Îți garantez că voi avea grijă ca totul să meargă ca uns.

— Cum pot să-ți mulțumesc? a întrebat-o Felix.

— Mai vorbim noi, i-a răspuns ea zâmbind.

Ușile de la intrarea principală se deschid. Grupul pătrunde în incintă. Ușile se închid.

În sala destinată vizionării, Felix se așază în spatele ecranului pliant.

— Fă-ne legătura cu microfonul lui PPod, zice el și își pune căștile pe urechi.

Se aud murmure. Membrii grupului ministerial trec unul câte unul prin punctul de control, ca orice altă persoană, nu se fac excepții, după cum le explică politicoșii Dylan și Madison. Mi se pare corect, răsună glasul lui Sal O’Nally, mă bucur, băieți, că vă faceți treaba ca lumea, ha-ha-ha.

Toți dau pe-afară de jovialitate. Din câte a aflat Felix de la Estelle, tocmai au participat la o întâlnire locală cu alegătoarele; pesemne că au fost bine primiți și probabil că au și luat la bord ceva băutură. După o scurtă oprire la acest ȋarc plin cu inadptabili din drojdia societății, își vor vedea de drum, iar cu cât mai repede, cu atât mai bine, fiindcă se pare c-o să ningă. S-ar putea să vină chiar un viscol. Deja, câțiva dintre trepăduși a căror sarcină este să se ocupe de asemenea detalii își privesc neliniștiți ceasurile.

Sal e un pic abțiguit. Vor trece prin șarada vizionării acestei piese, sau ce-o mai fi ea, datorită, mai ales, faptului că Freddie a insistat asupra acestui punct, iar Sal e căzut în cur după Freddie, chiar dacă vrea să facă din el avocat, nu un actoraș de doi bani. Totuși, va trebui să-i facă băiatului pe plac, iar odată întorși la Ottawa, Sal o să anunțe sistarea acestei fițe, a acestei așa-numite alfabetizări, sau ce-o fi ea. Închisorile-s făcute pentru încarcerare și pedepse, nu pentru tentative trase de păr de a-i educa pe cei care, prin însăși firea lor, nu pot fi educați. Cum se zice? Caracterul moștenit *versus* caracterul dobândit, așa ceva. O fi din vreo piesă? Sal încearcă să țină minte: să-l întrebe pe Tony, că a lucrat în teatru.

Sau, și mai bine, pe Freddie. Puștiul o să fie dezamăgit când o să-i spună de la obraz că nu-o să mai pupe banii de buzunar pe care-i capătă lunar dacă nu se înscrie la drept, fiindcă i-a expirat timpul de joacă. Ar putea să pară o hotărâre severă, dar Sal îi dorește numai binele, iar băiatul s-ar irosi în lumea artei, care-i o fundătură și o să ajungă un domeniu și mai sterp sub conducerea lui Tony, căci, întâmplător, știe cum stau lucrurile.

— N-aveți voie să intrați cu telefoanele mobile, îi spune Dylan lui Sal. Domnule, îmi pare rău, o să vi-l păstrăm aici în siguranță.

— Ah, desigur, începe Sal, eu sunt ministrul jus..., dar vede privirea lui Freddie.

Băiatului nu-i place să-l vadă abuzând de funcția lui; dar ce rost are să mai ai o funcție înaltă dacă nu poți abuza de ea? Totuși, își predă telefonul gardianului.

Lui Tony, mintea îi stă la alte treburi. Iată-l aici, cu cei doi potențiali candidați la conducerea partidului, cu Sal și Sebert, și amândoi au nevoie de susținerea lui. Sal are impresia că Tony îi este dator, ținând cont de ajutorul pe care i l-a dat în făurirea carierei sale. Înlăturarea lui Felix Phillips a fost doar primul pas: de-atunci încolo, Tony s-a înălțat ca un balon. S-ar putea spune că din lumea teatrului a ajuns în teatrul lumii, iar Sal a fost scara care l-a ajutat să urce. Dar odată ce ai ajuns sus, la ce-ți mai trebuie scara? Îi dai un șut, dacă nu cumva ai de gând să cobori de unde-ai pornit. Desigur, ar fi mai bine dacă ar susține un candidat căruia nu-i datorează nimic; pe unul care, în schimb, îi este dator lui. Cum să facă să se scuture de Sal și să-i ofere un mic avantaj lui Sebert? Dar care-s jocurile pe termen lung?

După ce și-a sacrificat telefonul, Sal își întoarce buzunarele pe dos, le dă gardienilor briceagul Leatherman și pila de unghii.

— Sunt curat ca un bebeluș, le spune el.

Se schimbă zâmbete la greu. La brâu i se prinde un pager de siguranță, nu că ar avea nevoie de el, îl asigură Dylan, dar nu există excepții, toată lumea trebuie să poarte unul, domnule.

Tony plutește prin dispozitivul cu raze X, cu mâinile întinse deasupra capului, făcând, afabil, pe bufonul. Sebert trece cu o figură sobră și își netezește părul pe tărtăcuța minusculă după ce iese din dispozitiv. Lonnie trece cu un aer trist, de parcă i-ar părea rău că există o chestie precum acest punct de control, într-o chestie precum o închisoare. Freddie e stingher, face ochii mari: e o cu totul altă lume, una la care nu s-a prea gândit până acum.

Acum, că au trecut cu toții, ca la comandă, de după colț apare un grup de bărbați îmbrăcați ca niște – ce? Pirați?

— Bine ați venit, domnilor, îi întâmpină șeful lor. Bine ați venit la bordul corabiei *Furtuna*. Eu sunt șeful de echipaj, iar aceștia sunt marinarii mei. Vă vom purta pe întinsul mării, până la o insulă pustie. Să nu vă îngrijorați dacă o să auziți zvonuri ciudate, fac parte din piesă. Și avem o piesă de teatru interactivă, experimentală; vă prevenim, să știți dinainte. Le aruncă o privire mieroasă: Pe aici, poftiți.

— Ia-o înainte, îi spune Sal.

S-ar putea să se distreze, până la urmă, pe cinste. N-a uitat că oamenii ăștia sunt deținuți, dar directorul și mai mulți gardieni se află pe aproape, zâmbesc, iar directorul îi zice:

— Ne vedem după spectacol, distracție plăcută, o să-l privim și noi de la etaj.

— Distracție plăcută, le urează și Estelle și cum o mai fi chemând-o: bunicul ei a fost senator, a întâlnit-o la o grămadă de petreceri, e membra mai multor comitete și alte alea.

Acum ea le zâmbeste și le face semne cu mâna, ca și cum ei s-ar afla la bordul unui vas. Așadar, totul e minunat și Sal îl urmează pe șeful de echipaj pe coridorul care cotește la stânga.

Tony și Sebert îi urmează îndeaproape, iar Lonnie și Freddie fac același lucru, la rândul lor. Imediat în spatele lui Lonnie și Freddie sunt trei dintre marinari, care aruncă în aer – ce mai e și asta? – pumni de confetti albastru, strălucitor.

— Sunt stropi de apă, le explică șeful de echipaj. Suntem în toiul unei furtuni, nu?

— Ah, așa-i, face Sal.

Ce-i cu șmecheriile astea într-o închisoare? Oamenii ăștia au parte de mult prea multă distracție.

În spatele grupului, o ușă se închide cu un zăngănit. Era și de așteptat, își zice Sal. Firește. E o măsură de securitate. Se simte mai în siguranță.

Din depărtare se aud mai multe tunete.

— Pofțiți aici, îi îndrumă șeful de echipaj. Domnilor, adaugă el, poftindu-i în sala de proiectie.

— Bună treabă, PPod, îi șoptește Felix în auricular și își verifică încă o dată ceasul.

În partea din față a sălii se află un ecran mare, plat. Mai mulți marinari îmbrăcați în negru îi escortează pe oaspeți la locurile lor, arătându-le, cu plecăciuni și gesturi emfaticе, unde să se așeze. Patru dintre marinari le oferă sucuri în pahare de unică folosință, de culoare albastră și verde, și punguțe cu popcorn, să se simtă ca acasă. Cei trei miniștri și Lonnie sunt așezați în rândul din față; în spatele lor șed marinarii.

Felix, uitându-se la ecran, îl vede pe TimEEZ așezat în mijlocul rândului al doilea, cu degetele lui abile ascunse în mâneci, pregătit să salte pagerele de securitate de-ndată ce se stinge lumina.

Unde or fi ceilalți? se întreabă Sal. A, da. Sus, la etaj, împreună cu directorul și alții. Femeia arătoasă, Estelle, e un pic cam țipătoare, dar are relații ca lumea. Ar trebui s-o invite să ia prânzul cu el într-o bună zi. Se lasă pe spate pe scaunul lui de școlar. Simte efectul băuturii de la adunarea cu cuconetul.

— Să-nceapă spectacolul! îi spune el lui Tony și se uită cât e ceasul. Bine că nu mi-au luat și ceasul, spune el cu un rânjet.

Începe să înfulece popcornul din punga lui: e bine sărat, așa îi place. Mai trage o dușcă zdravănă din berea de ghimbir, din paharul de plastic verde. Îi e sete. Bună idee, asta cu berea de ghimbir. Păcat că n-are alcool.

Freddie s-a așezat lângă Anne-Marie, în rândul al treilea.

— Bună, îi zice el. Sunt Fred O’Nally. Să-nțeleg că ești Miranda? Din piesă?

— Da. Anne-Marie Greenland, se prezintă ea.

— Pe bune? Ești Anne-Marie *care*... Nu dan... n-ai dansat cu cei din Kidd Pivot?

— Te-ai prins, răspunde Anne-Marie.

— Formidabil! Cred că m-am uitat la videoclipul cu tine de vreo sută de ori! Ca

regizor, vreau să introduc cât mai multă mișcare și chestii preluate din...

— Ești regizor? Îl întreabă Anne-Marie. Marfă!

— Ei, nu tocmai, îi explică Freddie, adică, deocamdată n-am montări semnate de mine. Sunt, mai mult, asistent de regie. Dar se apropie ziua când voi fi regizor.

— În cinstea zilei când vei ajunge regizor, închină Anne-Marie, ridicându-și paharul din plastic transparent.

Freddie ridică și el paharul. O privește pierdut în ochii ei mari, albaștri.

— Superbă rochia asta, spune el. Are exact... amuțește uitându-se, de data asta, la umărul ei dezgolit.

— Mulțumesc, răspunde ea, trăgând un pic de material, dar nu cât să-i ascundă umărul. Eu am croit-o.

*

Se aud trei bătăi sonore din spatele ecranului situat în fața sălii: Felix, cu bastonul lui cu măciulia în formă de cap de vulpe a bătut în podea. Degetul arătător al lui 8Mâini zăbovește în aer, deasupra butonului Play. La lumina calculatorului, chipul lui îngust pare al unui drăcușor.

Felix aruncă o scurtă privire neliniștită spre spațiul cufundat în întuneric: unde o fi Miranda lui? Iat-o, redusă la un licăr în spatele umărului stâng al lui 8Mâini.

Sosit-a ceasul, îi șoptește ea.

34. Furtuna

Luminile din sală se estompează. Publicul amuțește.

PE ECRANUL PLAT: *Litere galbene, zimțate, pe fundal negru:*

FURTUNA

de William Shakespeare

cu

Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher

PE MONITOR: *Un carton cu text scris de mână, ținut în fața camerei de filmare de către Crainicul înveșmântat într-o capă scurtă, de culoare purpurie. În cealaltă mână ține o pană de găscă.*

PE CARTON SCRIE: O FURTUNĂ NEAȘTEPTATĂ

CRAINICUL: Veți vedea pe dată, o furtună turbată,
Vânturile hăulesc, marinarii se răstesc,
Pasagerii îi înjură, situația-i tot mai dură:
Veți auzi țipete, ca-ntr-un coșmar,
Dar nu toate-s ceea ce par,
Sunt doar cuvinte.

Zâmbește.

Și-acum, să mergem înainte.

Face un gest cu pana de găscă. Schimbare de cadru: Tunete și fulgere într-un nor de fum, o imagine copiată de pe Canalul Tornado. Imagini de arhivă cu valurile oceanului. Imagini cu ploaie. Sonorul: vuiet de vânt.

În cadru apare, din ce în ce mai aproape, o corăbioară din acelea cu care se joacă copiii în cadă, saltă pe o perdea de duș din plastic, de culoare albastră, cu model cu pești, valurile sunt iscate de mâinile de sub ea.

Gros-plan cu șeful de echipaj, cu un fes negru, împletit, pe cap. E împrôscat cu apă aruncată din afara cadrului. E ud până la piele.

ȘEFUL DE ECHIPAJ: Dați-i bătaie, că, altfel, ne zdrobim de țarm!

Hai, dați-i bice.

Iute! Iute! Păzea! Păzea!

Hai la treabă,

Să ne apucăm de treabă,

Coborâți velele,

Luptați cu rafalele,

Să n-ajungem să-notăm cu balenele!

GLASURI DIN CULISE: Ne înecăm cu toții!

ȘEFUL DE ECHIPAJ: Dați-vă, faceți loc! N-am timp să mă joc!

Apa dintr-o găleată îl izbește drept în față.

GLASURI DIN CULISE: Ascultă-mă când îți vorbesc!

Nu știi că suntem de neam regesc?

ȘEFUL DE ECHIPAJ: Iute! Iute! Valurilor nu le pasă!

Bate vântul, plouă strașnic!

Vă holbați cuprinși de groază!
GLASURI DIN CULISE: Ești beat!
ȘEFUL DE ECHIPAJ: Ești un idiot!
GLASURI DIN CULISE: Ne-a sunat ceasul!
GLASURI DIN CULISE: Ne scufundăm!

Gros-plan cu Ariel, cu o cască de baie albastră și ochelari de schior iridescenți, cu fard albastru aplicat pe partea de jos a feței. Poartă o pelerină din plastic transparent, cu gărgărițe, albine și fluturi pe ea. În spatele umărului său stâng se profilează o umbră bizară. Râde fără sonor, arată în sus cu mâna dreaptă, pe care o ține vârată într-o mănuișă de cauciuc de culoare albastră. Fulgere, explozie de lumină, tunete.

GLASURI DIN CULISE: Să spunem niște rugi!
ȘEFUL DE ECHIPAJ: Măi, ce tot îndrugi?
GLASURI DIN CULISE: Ne ducem la fund! Ne scufundăm!
Nu-l mai vedem pe rege vreodată!
Sări în apă, hai spre țarm, înoată!

Ariel își lasă capul pe spate și râde plin de încântare. În ambele mâini vârate în mănuișe albastre, din cauciuc, ține lanterne puternice, care luminează intermitent. Ecranul se întuneacă.

O VOCE DIN PUBLIC: Ce-i?
ALTĂ VOCE: S-a întrerupt lumina.
O ALTĂ VOCE: Viscolul o fi de vină. O fi căzut un cablu undeva.

Beznă totală. Zgomote confuze de afară. Răcnete. Răsună câteva împușcături.

O VOCE DIN PUBLIC: Ce se-ntâmplă?
GLASURI DIN AFARA ÎNCĂPERII: Toată lumea în celule! Toată lumea în celule!
O VOCE DIN PUBLIC: Cine-i șeful aici?

Răsună încă trei împușcături.

O VOCE DIN ÎNCĂPERE: Nu vă mișcați! Liniște! Lăsați capul în piept! Rămâneți pe locurile voastre.

35. Straniu, rar

O mână vârâtă în mănășă de lână neagră acoperă ochii lui Freddie, după care pe cap i se pune o cagulă și este săltat de pe scaunul pe care stă.

— Ce mama mă-sii? urlă el. Dați-mi drumul.

— Ai să zbori peste bord, se aude o voce. Iadu-i pustiu și diavolii s-au strâns cu toții aici⁴³.

— E o revoltă a deținuților, răsună glasul lui Tony. Păstrați-vă calmul. Nu-i provocați. Apăsăți butonul de pe pager. Ia stați...

— Care pager? se aude vocea lui Sebert. S-a dus!

— Stați, stați! zbiară Freddie. Dați-mi drumul! De ce mă ciupiți? Au!

Glasul lui răsună tot mai de departe, dinspre capătul sălii.

— Freddie! se aude strigătul disperat al lui Sal. Ce faceți? E băiatul meu! Vă omor! Aduceți-l înapoi!

— Gura, se aude un glas din întuneric. Dar-ar ciuma în urletele astea! Puneți capetele pe bănci și duceți mâinile împreunate la ceafă! Acum!

Se aude o ușă, se deschide, se închide la loc.

— L-au luat ostatic! urlă Sal. Freddie!

Se aude o împușcătură.

— L-au omorât! se văicărește Sal.

— Tu vii cu noi, îi poruncește o voce. Hai, în picioare. Acum. Și tu.

Răsună zgomote ca de încăierare.

— Nu văd nimic! zice Sal cuprins de panică.

— O să ne-o plătiți pentru asta! îi amenință Tony pe un ton rece, netulburat.

Vuietul valurilor și al vântului se întetește, în crescendo, acoperă glasurile. Un tunet formidabil. Glasuri perplexe:

— „Ne facem țandări!“ „Îndurare!“ „Ne facem țandări, ne facem țandări, ne facem țandări!“⁴⁴

Freddie înaintează cu pași împleticiți prin beznă, cu brațele răsucite la spate; de o parte și de alta are câte un hândrălău care-i face vânt.

— Faceți o mare greșală, spune el. Nu putem discuta? Tata e ministrul...

O mână îi astupă gura peste cagulă.

— Deh, știm cine-i taică-tău. Ministrul justiției. Futu-i mama lui să-i fut! Lua-l-ar bengă! De-acum e ca și terminat.

— Terminat nașpa de tot.

— Așa-i. Terminat la meserie.

Freddie încearcă să spună ceva, dar are un căluș în gură.

Se aude o ușă deschizându-se. Freddie este îmbrâncit înăuntru. Câte o mână îl apasă pe fiecare umăr, silindu-l să se așeze.

Aude cum se închide ușa. Oare poate să-și dea jos gluga? Da, poate: are mâinile libere. Își dă jos și cagula.

Se află într-o celulă de închisoare luminată de un singur bec, pe o pătură din lână gri, care îl zgârie. Pereții sunt decorați, în mod amatoristic, cu niște palmieri din carton, scoici și o sepie. Într-un colț se află o cutie cu piese Lego. O pictură teribilă înfățișează malul mării, cu un fel de sirenă hidoasă pe el. O poză de prins pe perete, cu țâțe enorme și păr verde, de alge marine. NIMFA MĂRII, scrie dedesubt.

Ce s-o fi petrecând aici? E rebeliune, i-au ucis tatăl, l-au luat ostatic, ca monedă de schimb? Într-o încăpere plină de palmieri din hârtie și piese de Lego? Ce-i aici?

Și, mai important, oare s-a pișat pe el? Puțin a lipsit, slavă Domnului. Bine că există o toaletă. Abia apucă să-și golească vezica, și numai ce începe să se reverse muzica printr-un difuzor minuscul: uite-l, e colo sus, lângă duza anti-incendiu din tavan. Să fie doi cântăreți sau trei?

'N adânc ți-e tatăl scufundat,
Oasele-i devin mărgean;
Ochii-n perle s-au schimbat;
Nu se descompune-n van,
Ci el se preschimbă doar
Într-un lucru straniu, rar.
Scufundat, scufundat,
Straniu, straniu, straniu,
Rar, rar, rar, rar...⁴⁵

Răsună tobe, fluiere. Futu-i! își zice Freddie. Ăsta-i cântecul din *Furtuna*. Să fie vorba de-o glumă sinistră? Au de gând să-i pună chestia asta la nesfârșit, înregistrată pe-o bandă, să-l scoată din minți? A auzit că treaba asta îi face creierii pilaf. Au de gând să-i distrugă moralul? Dar de ce?

Muzica se stinge, se deschide ușa și Anne-Marie Greenland se strecoară în celulă, tot în rochia ei superbă, de Mirandă, cu un umăr dezgolit. Îi face semn să vină într-un colț și să se aplece, să-i poată șopti la ureche.

— Îmi pare rău de toată povestea asta, îi spune ea. Ești OK?

— Da, însă...

— Șșșt! Sunt microfoane peste tot, șoptește ea. E unul lângă bec. Să faci cum îți spun eu și ai să scapi de-aici nevătămat.

— Ce-i asta? o întreabă Freddie. O rebeliune? Unde-i tata? L-au omorât?

— Nu știu, răspunde ea. E aici un tip dus de-acasă. E nebun de legat. Se crede Prospero. Zău, vorbesc serios. Reproduce acțiunea din *Furtuna*, iar tu ești Ferdinand.

— Pe bune? întreabă Freddie. Futere...

— Șșșt! Tu trebuie să urmezi îndeaproape scenariul. Ți-am adus versurile, le ai subliniate în textul de spectacol. Altminteri, s-ar putea să-l apuce pandaliile. E predispus la accese de furie.

— Și tu ești băgată în chestia asta? De ce ai vrea să...
— Încerc doar să te-ajut, îi spune Anne-Marie.
— Și cine-i, mă rog, tipul ăsta? o descoase Freddie. Ah, apropo, îți mulțumesc. Sper că n-o să dai de necaz.
— Nu mai mult decât de obicei, îl liniștește ea. E un smintit, ăsta-i singurul lucru care contează acum. Trebuie să-i îndeplinești toanele. Începe de aici.
Freddie citește:

Așa-i. Mi-e cugetul încătușat
Ca într-un vis. Tatăl pierdut, sfârșeala,
Dezastrul alor mei și-amenințarea
Acestui om lesne le-aș îndura
De-ar fi s-o văd din temniță pe fată
O dat' pe zi. Să zburde libertatea
În cele patru zări – mi-ajunge spațiul
Acestei închisori.⁴⁶

— N-a fost rău, îl încurajează Anne-Marie. Poate ar merge cu mai mult suflet. Prefă-te că te îndrăgostești de mine.
— Dar... îngaimă Freddie. Poate chiar mă îndrăgostesc de tine. O, tu, minune!
— Excelent, zice Anne-Marie. Ține-o tot așa.
— Nu, vorbesc serios, spune Freddie. Ai cumva, ăăă, un prieten?
Anne-Marie chicotește scurt.
— Așa te gândești tu să mă întrebi dacă-s virgină? Că el asta face în piesă, nu-i așa?
— Nu-i vorba de piesă. Așadar, ai un prieten sau nu?
— Nu, răspunde ea, privindu-l imperturbabilă. Vorbesc serios.
— Atunci, te-ar deranja dacă m-aș îndrăgosti de tine?
— Nu cred, răspunde Anne-Marie.
— Fiindcă eu cred că m-am îndrăgostit! îi spune el, apucând-o de brațe.
— Fii prudent, îi șoptește ea, dându-i mâinile la o parte. Acum trebuie să ne întoarcem la versuri.

Îl invită să se așeze în lumina becului, își împreunează mâinile, îl privește lung, plină de adorație, rostește cu glas tare:
— N-am mai văzut ceva atât de nobil creat de fire.
— Pe lângă el, prostuțo, 's îngeri alții, bubuie o voce din difuzor. Iar el e-un Caliban pe lângă ei!⁴⁷
— Ți-am spus eu! șoptește Anne-Marie. E diliu rău de tot. Apropo, știi să joci șah?

36. Drum întortocheat

Ministrul justiției, O’Nally, ministrul patrimoniului, Price, ministrul afacerilor pentru veterani, Stanley, și Lonnie Gordon, de la Strategii Gordon, se trezesc mânați cu mâinile la spate, într-o manieră mîlitoare, pe ceea ce pare să fie un coridor. Nu-și dau seama încotro se îndreaptă: e întuneric beznă, cu excepția câtorva semne care licăresc pe dușumea.

Cine or fi cei care îi mână de la spate? N-au cum să știe: toate siluetele sunt îmbrăcate în negru. În jurul lor şuieră vânturile, viesc valurile, bubuie tunetele, așa că nu-și aud propriile glasuri. Dacă ar putea auzi, oare ce le-ar spune? Ar înjura, ar recurge la implorări, și-ar deplânge ursita? Toate astea la un loc, își zice Felix în sinea lui, ascultând hărmălaia din căști.

Procesiunea cotește la un moment dat. Apoi cotește din nou. Urmează o a treia cotitură. Se-or fi întorcând pe drumul pe care au venit?

Văjăitul furtunii se intensifică. Pe urmă, brusc, se lasă tăcerea.

Se aude o ușă deschizându-se; sunt îmbrânciți înăuntru. E întuneric și-aici, oriunde ar fi. Apoi se aprinde lumina din tavan: se află într-o celulă cu patru paturi, două jos și două etajate. Pereții sunt decorați cu niște chestii care aduc a cactuși, decupate din hârtie maro de ambalaj.

Se uită unii la alții. Cu fețe pământii, răvășiți.

— Măcar suntem vii, spune Lonnie. Ar trebui să le fim recunoscători pentru asta!

— Mda, mârâie Tony, dându-și ochii peste cap.

Sebert Stanley încearcă să deschidă ușa: e încuiată. Își trece palma peste țeasta măruntă, după care se uită pe ferestruica cu gratii, ce dă în coridor.

— Afară-i întuneric, le spune el.

— I-am auzit când au tras. L-au împușcat pe Freddie, zice Sal.

Se așază deznădăjduit pe unul dintre paturile de jos.

— Am auzit-o. Am auzit împușcătura. S-a zis cu viața mea!

Își încrucișează brațele pe piept și își hătănă trunchiul.

— Ah, sunt sigur că nu l-au împușcat, îl alină Lonnie. De ce l-ar împușca?

— Pentru că-s animale! răspunde Sal, aproape strigând. Ar trebui să fie ținuti cu toții în cuști! Ar trebui să fie toți morți, fir-ar ai dracului!

— În loc să fie răsfățați cu programe educaționale, de pildă, spune Tony cu răceală.

— Poate că au împușcat pe altcineva, le sugerează Lonnie. Sau, poate, doar au tras, și-a tăta tot. Ar trebui să ne gândim la partea bună a lucrurilor. Până aflăm cum stă treaba.

— De ce? întreabă Sal. Nu există nici o parte bună a lucrurilor. L-am pierdut pe Freddie! Mi-am pierdut băiatul!

Își îngroapă capul în palme. Se aud sunete înăbușite, care aduc cu niște suspine.

— Și-acum ce-o să urmeze? îl întreabă Sebert pe Tony, cu glasul stins.

— Stăm și așteptăm, răspunde Tony. Nu prea avem de ales.

— Ar face bine să-și vină-n fire. E jenant, comentează Sebert. Să sperăm că

autoritățile abilitate vor ajunge aici curând.

Se reazemă de perete, își studiază degetele.

— Oricare ar fi acestea, spune Tony, plimbându-se prin celulă, zece pași înainte, zece pași înapoi. Dacă l-au împușcat cu adevărat, vor cădea capete.

— Hai, curaj, domnule ministru O’Nally, îl îmbărbătează Lonnie pe Sal. Putea să fie mai rău! Suntem teferi, într-o încăpere plăcută, încălzită, suntem...

— Are s-o țină așa ore în șir, îi spune Tony lui Sebert *sotto voce*. O să ne plictisească de moarte, ca de obicei.

— Dacă ar fi să fac o reformă a sistemului penitenciar, continuă Lonnie, aș încerca să le acord deținuților mai multă libertate, nicidecum mai puțină. Ar putea să voteze unele lucruri, ar putea avea putere de decizie. De pildă, să-și pregătească singuri meniurile; și-ar dezvolta, astfel, niște aptitudini utile.

— Dă-i ’nainte cu visarea, îl persiflează Tony. Ar otrăvi supa la prima ocazie care li s-ar oferi.

— Vă rog, îi imploră Sal. Zău că nu-i momentul! Terminați cu trăncăneala!

— Încercam să-ți abat gândurile, ripostează Lonnie, cu un aer jignit.

— Sunt obosit, spune Sal.

Glasul îi este răgușit, pare năuc. Se întinde pe pat.

— Ciudat, constată Lonnie. Și eu mă simt moleșit. N-ar strica să ne odihnim un pic, că tot avem timp.

Se întinde pe celălalt pat de jos. De-acum amândoi dorm buștean.

— E stranie chestia asta, spune Sebert. Nu sunt obosit deloc.

— Nici eu, spune Tony, uitându-se atent la cei doi adormiți. Țștia dorm ca duși de pe lume. Așa stând lucrurile – urmează el coborând glasul –, care sunt perspectivele tale legate de conducere? În clipa de față?

— În sondajele de opinie, pe primul loc se situează Sal, răspunde Sebert. Nu știu cum aș putea să-l egalez.

— Știi că ai susținerea mea, spune Tony.

— Îhî. Mulțumesc, zice Sebert. Îți apreciez gestul.

— Și dacă Sal n-ar fi în cursa electorală, tu ai fi primul, corect?

— Da. Ce vrei să zici cu asta?

— Când cineva îmi stă în cale, îl dau la o parte, îi explică Tony. Pur și simplu, îl dau la o parte. Așa m-am ridicat. Când eram la Festivalul de la Makeshiweg, l-am înlăturat pe Felix Phillips din calea mea. A fost prima treaptă solidă a scării pe care am urcat.

— OK, pricep, zice Sebert, dar nu pot să-l înlătur pe Sal, așa, pur și simplu. N-are nimic compromițător, nu-i implicat în nici un scandal secret, n-are susținători dubioși. Crede-mă, i-am răscolit tot trecutul, am scormonit peste tot. Oricum, nu pot dovedi nimic. Iar acum, că l-au omorât pe fiu-său în rebeliunea asta – gândește-te câte voturi de simpatie o să capete!

— Iată cuvântul-cheie, spune Tony. Rebeliune.

— Unde vrei s-ajungi?

— Ce se întâmplă în timpul rebeliunilor? Oamenii mor, cine știe cum?

— Nu pricep... vrei să spui... îngaimă Sebert, jucându-se cu lobul minuscul al unei urechi, răsucindu-l ba într-o parte, ba în alta.

— Lasă-mă să spun lucrurilor pe nume, zice Tony. Cu câteva sute de ani în urmă, am fi profitat de haosul ăsta, îl lichidam pe Sal și dădeam vina pe răzvrățiți. A, și trebuia să-l lichidăm și pe Lonnie, să nu existe nici un martor. În ziua de azi însă, distrugerea reputației va dubla efectul crimei.

— Cum așa?

— Ce calități trebuie să aibă un lider? îl întreabă Tony. Să fie un bun conducător. Putem relata, bine-nțeles, fără tragere de inimă, cum a tremurat Sal din toate balamalele. Înainte de-a muri. L-au înecat în toaletă. Un ministru al justiției, cu o politică anti-infracțională dură, ajuns la cheremul infractorilor. Cam asta i-ar face.

— Dar n-a fost așa, insistă Sebert. N-a tremurat din toate balamalele. Sau nu chiar de tot. Și nu l-au înecat în toaletă.

— Să ne închipuim că suntem singurii supraviețuitori, spune Tony. Cine ar ști ce s-a întâmplat?

— Sper că nu vorbești serios... răspunde Sebert îngrijorat.

— Consideră toată chestia asta o teorie, spune Tony privindu-l pe Sebert drept în ochi. O ipoteză de lucru.

— OK, înțeleg, o ipoteză de lucru, zice Sebert. În ipoteza asta de lucru, cum rămâne cu Lonnie? Nu putem, doar așa, să... spune el ezitant.

— În ipoteza asta de lucru, Lonnie ar suferi un atac de cord, îi explică Tony. Trebuia să-l facă de mult. Am putea folosi, de pildă, această ipotetică pernă. Dacă se pune, cumva, problema asfixierii, spunem că e fapta răzvrățiților. E mare păcat, dar la ce să te aștepti de la ei, ținând cont de trecutul lor? Sunt impulsivi, nu-și pot controla deloc pornirile. E în firea lor să facă astfel de chestii.

— Asta da ipoteză de lucru, conchide Sebert.

— S-a înregistrat totul? întreabă Felix din spatele ecranului pliant. A ieșit mult mai bine decât am sperat!

Tony se comportă după cum era de așteptat. S-o fi gândind de ceva timp încoace la o trădare în genul ăsta, iar acum norocul i-a scos în cale prilejul. Situația s-ar putea dovedi fatală.

— E clar ca bună ziua, spune 8Mâini. Avem și înregistrare video, și audio.

— Excelent, zice Felix. E timpul să ne mișcăm, până nu-i iau ăștia maul bătrânului Lonnie cu perna. Dați-i bătaie, băgați alarma de trezire. Ce ai ales?

L-a lăsat pe 8Mâini să aleagă muzica fermecată de pe insulă, așa cum pare să fi procedat și Prospero cu Ariel, chiar dacă el e cel care i-a făcut rost de selecția de MP3-uri cerute de acesta.

— Metallica. *Ride the Lightning*. E o piesă chiar zgomotoasă.

— Ești mare! îi spune Felix.

— Dumnezeu! exclamă Sal sărind în capul oaselor, treaz de-a binelea. Ce-i cu

tâmbălăul ăsta?

— Ce se întâmplă? Întreabă Lonnie, frecându-se la ochi.

— Am auzit niște răcnete, răspunde Tony. Răzvrățiții – s-or fi pornit să facă iarăși tărăboi! Fiți gata! Apucați câte o pernă, țineți-o la piept, în caz că o să tragă!

— Mă simt zăpăcit de cap, spune Sal. Parcă aș fi mahmur. N-am auzit nimic.

— Eu unul am auzit doar un fel de bâzâit, zice Lonnie.

37. Magia merge șnur

Ușa se dă în lături. Luminile de pe coridor se aprind.

— Acum ce-or mai vrea? se întreabă Tony.

— E o capcană, răspunde Sal.

Lonnie se îndreaptă precaut spre ușă, privește afară.

— Nu-i nimeni aici, zice el.

— Acum a sosit momentul să bagi muzica solemnă, îi spune Felix lui 8Mâini. Și niște lumini care să vină din camera actorilor. Mai e acolo castronul cu struguri?

— Ar trebui să mai fie. Verific, răspunde 8Mâini, uitându-se cu atenție la monitor. Mda, îl văd.

— Bine lucrat, spiridușilor, îi felicită Felix. Sper că trapa de sub el funcționează.

— Am verificat-o și răsverificat-o. Ei, pentru momentul ăsta am ales o melodie de Leonard Cohen, spune 8Mâini. *Bird on a Wire*. Cu viteza de redare micșorată. Am înregistrat-o eu însumi pe clape.

— O alegere foarte nimerită, spune Felix.

— Am folosit tonalitatea de violoncel, cu un fel de fundal ca de Theremin⁴⁸. Sunetul acela cu uuu-uuu.

— Uuu-uuu o să dea foarte bine, îl asigură Felix. Abia aștept să-i văd. Dați-i drumul.

*

— Se aude de pe coridor, zice Sebert.

— Nu-i *Bird on a Wire*? îi întreabă Tony.

— Vor să ne ducă de nas, spune Sal.

— Am încercat și eu, în felul meu, să mă eliberez, spune Lonnie. Poate că-i un mesaj

de la cineva care vrea să ne ajute. Nu pierdem nimic dacă ne ducem și vedem despre ce-i vorba. Altminteri, o să tot lăncezim aici.

— De ce să nu încercăm? Întreabă și Sebert, ronțăindu-și degetul arătător.

— Lasă-i pe ei înainte, îi șoptește Tony. În caz că se lasă cu gloanțe.

— Au ieșit pe ușă, anunță 8Mâini. Toți patru. Camera video de pe culoar nu-i prea bună, dar iată-i, acolo sunt. Înaintează pe coridor. Spre camera actorilor.

— Mă încearcă un sentiment de vinovăție la gândul că-l fac pe Lonnie să treacă prin toate astea, spune Felix, dar n-am încotro. Oricum, nu le ține o companie plăcută. I-au plantat microdifuzorul?

— Îhî, răspunde 8Mâini. E pe guler și se află în stare de funcționare. Când vreți să fie pornit, dați cu mausul aici și tastați Înapoi.

Se uită pe monitor la cei patru bărbați care se apropie de ușa camerei de odihnă a actorilor. De fiecare parte a ușii, lipit de perete, se află câte un decupaj – un T-rex și un extraterestru care par să-i poftască înăuntru.

— Minunat discurs fără cuvinte, își șoptește Felix sieși.

— Ce-i aici, grădiniță? se minunează Sebert. Mai devreme palmieri, acum chestiile astea!

— Cine conduce penitenciarul ăsta? tună Sal. E nevoie de niște schimbări! adaugă el pipăindu-și fruntea. Ce-i ăla, un dinozaur? Am o stare ciudată. Cred că am febră.

Intră, totuși, cu toții pe ușă.

— Ce-i asta? se miră Tony. Aduce cu o cameră de odihnă a actorilor. Uite, e până și o fructieră, fir-ar a naibii! Însă doar cu struguri. Ar trebui să fie și biscuiți și niște brânzeturi pe-un platou.

— Ce muzică minunată! exclamă Lonnie. O fi din *Flautul fermecat*?

— Nu contează. Mi-e foame, spune Sal, care abia se ține pe picioare.

— Putem să mâncăm, la fel de bine cum putem să nu mâncăm, zice Sebert. Luați un strugure.

— Nu atinge strugurii, răsună o voce aproape lipită de urechea lui Lonnie.

E o voce de bărbat, una pe care mai c-o recunoaște.

— Poftim? întreabă Lonnie. Cine-a vorbit?

Își pipăie gulerul, simte microdifuzorul. Pe urmă se dă înapoi, în timp ce ceilalți trei se pun pe ciugulit.

— Au un gust ciudat, se plânge Sal. N-ar trebui să mâncăm.

— Aproape i-am terminat, răspunde Sebert.

— Am o senzație ciudată, spune Tony, trebuie să mă așez.

— Au mâncat destui struguri, zice Felix. Par să aibă efect. Știi cumva ce era în chestia aia pe care am injectat-o?

— Câte-un pic din toate, răspunde 8Mâini. Ochi de-amfibiu. Ketamină. Salvie. Ciuperci. Iese o marfă super dacă le combini cum trebuie. Într-o clipită o să fie vărzuți, praștie. Acționează rapid, dar nu durează mult. Nu m-ar deranja dacă aş putea să am și eu parte de ceva în clipa asta.

— Treci la tunet, comandă Felix.

Se aude un zgomot infernal, se face întuneric. Pe urmă, luminile se reaprind: fructiera a dispărut. Pe perete se întinde o umbră înspăimântătoare: un păsăroi uriaș, care bate din aripi.

— Arată ca lumea, îi spune Felix lui 8Mâini.

— Îhî, că doar dumneavoastră ați ales aripile alea fabuloase.

O voce începe să cânte, oarecum în falset:

Sunteți trei otrepe;

Cum aș putea începe?

Ați fost atât de răi,

Că rău mai sufăr, măi,

Și-acum vă bag în năbădăi!

Pe Felix voi l-ați ruinat

Și-aiurea l-ați și exilat;

Sal băiatul și-a pierdut,

Lucru tare neplăcut,

Și suferința-i abia la început!

Va trebui să vă cățiți, să spuneți „îmi pare rău“,

Dacă vreți o poveste c-un final frumos, zău:

Adică... chiar... voi!

— Unde a dispărut? se întreabă Tony. Chestia aia cu aripi! Diavolul ăla! Uite-l acolo!

— Ce-am făcut să merit asta? se văicărește Sal. Începe să plângă: Mai bine mor! L-ați auzit! L-au ucis pe Freddie, și numai din vina mea! Pentru ceea ce i-am făcut lui Felix!

— E groaznic, spune Sebert. Am fost otrăviți! Unde mi-e trupul? Simt că mă evapor.

— Ce naiba aveți cu toții? se minunează Lonnie.

— Destul de chinuită poezia, dar și-a făcut efectul, spune Felix. Ea, plus strugurii.

— Oho, e trăsnet, zice 8Mâini. Sunt complet vărzuți! Tre' să aflu ce-a mai fost în cocteilul ăla!

— O să-i lăsăm să-și vadă de haiala lor și-o să aruncăm o privire, să vedem ce se mai întâmplă cu Ferdinand și Miranda, spune Felix. Derulează înregistrarea video cu ei. Ce-au mai făcut?

— Să dau înapoi, zice 8Mâini. OK, aha, au făcut o stivă de butuci din piesele de Lego, conform indicațiilor dumneavoastră. Pe urmă, și-au spus replicile alea siropoase. Acum joacă șah. Ea spune că...

— Buuun, i-o retează Felix. Se țin întru totul de scenariu. Arată tare bine laolaltă.

— Aproape că parcă asta și vor, spune 8Mâini. Dragostea adevărată și toate alea. E, să zic așa, elegant. Deși nu ne oferă o imagine foarte clară, adaugă el.

— E destul de clară, îl contrazice Felix. Să ne întoarcem la camera de odihnă.

În camera de odihnă a actorilor, lucrurile nu stau pe roze.

Sal stă ghemuit într-un colț al încăperii, cuprinzându-și genunchii cu brațele. Lacrimile îi curg șiroaie pe obraji; a ajuns personificarea suferinței. Pare să aibă o experiență interactivă cu dușumeaua.

— E întuneric, întuneric beznă acolo, jos, spune el. De ce-i așa de întuneric? Trebuie să merg acolo unde-i întuneric beznă, trebuie să-l găsesc.

Tony bate aerul cu mâinile.

— Înapoi! Înapoi! zbiară el. Dă-te de-aici!

Sebert pare să creadă că-i acoperit de insecte sau alte gănganii cu multe picioare.

— Dați-i jos de pe mine! bolborosește el. Păianjenii ăștia!

Lonnie cel întreg la minte s-a baricadat în spatele mesei și se ferește din calea lor.

— Sunteți sigur că, din greșeală, n-ați exagerat un pic? întreabă 8Mâini. Cu strugurii? Țăștia, s-ar zice, sunt duși rău de tot.

— Am urmat instrucțiunile primite, răspunde Felix.

Și-a dorit să-i tortureze psihic și a obținut ce-a vrut. Totuși, suferința indusă de droguri chiar se poate pune la socoteală? Pe de altă parte, ce efecte secundare are și, în plus, cât țin acestea?

— Câte minute mai avem până se termină vizionarea înregistrării oficiale? întreabă el. Cea transmisă în celule și pentru grupul din biroul directorului?

— Păi, până acum, să se fi tot terminat vreo două treimi, răspunde 8Mâini uitându-se la ceas.

— Trebuie să luăm viteză, spune Felix. Dă-le semnalul lui Stefano și Trinculo.

— Sunt gata, așteaptă semnalul, zice 8Mâini.

Ușa de la camera de odihnă a actorilor se deschide și Coiotu' Roșu și TimEEz intră țăntoși, costumați de spectacol. Au fețele vopsite în alb, cu guri de clovni. Coiotu' poartă smochingul jerpelit procurat de la Oxfam, iar TimEEz. izmenele roșii din flanel și melonul lăsat ștregărește într-o parte.

— Eu unul nu asta mi-aș dori să văd când aș fi mangă, recunoaște 8Mâini.

— N-o să le placă nici demnitarilor, spune Felix.

Într-adevăr, Sal, Tony și Sebert se trag înapoi, spre perete, holbându-se înspăimântați.

— Ooof, uită-te la ăștia, exclamă TimEEz, arătându-i cu degetul. Ce monștri! Ce monștri! Pfui, și ce duhoare de pește!

— Niște monștri dubioși⁴⁹, zice Coiotu' Roșu. Îmi miroase a... corupție!

— Am putea să-i folosim într-un spectacol. Niște țăcăniți tralala. Boschetari. Drogangii. Drojdia societății. Întotdeauna vor smulge hohote de râs.

— Lumea ar plăti bani frumoși să vadă așa ceva, spune Coiotu' Roșu. „Scrânteala

ministrului justiției alimentată de consumul de droguri.“ Ar fi un titlu grozav!

— Dă-le semnalul dansatorilor din echipa Puiului de Cotoroașă, spune Felix.

— Se face, zice 8Mâini.

După o pauză de o clipă, Caliban intră cu două dintre ajutoarele sale, cu acoperăminte identice, de Godzilla. Au compus un cântec special pentru această ocazie. 8Mâini pornește înregistrarea cu acompaniamentul și ritmul muzicii inundă încăperea. Caliban începe să cânte:

Mă faci întruna monstru.

Dar cine-i mai monstruos ca tine?

Ai furat, ai înșelat, ai mituit și ai mințit,

Nu ți-a păsat de cei de care te-ai descotorosit,

M-ai făcut jigodie, m-ai făcut scursoare,

M-ai făcut criminal și m-ai făcut putoare,

Dar ești un pungaș evazionist, faci blat după blat,

Șutești banii contribuabililor, știm ce ai furat,

Așa că cine-i mai monstruos,

Cine-i mai monstruos,

Cine-i mai monstruos ca tine?

Monstrule, te punem în piesă, să vadă lumea mare,

Ce monstru ești din cap până-n picioare,

Lumea-ntreagă, monstrule, monstrule, va ști

Ce monstru poți să fii!

Știm ce țepe-ai dat! Evazionist sfruntat!

Evazionist sfruntat! ȘTIM ce țepe-ai dat!

— Diavolilor, zbiară Tony.

— Sunt un monstru! se tânguește Sal, ascunzându-și fața în palme.

— Ce știu ăștia? se întreabă Sebert, privind înnebunit în jur. Cine le-a spus? Toate cheltuielile au fost legale!

— Domnilor, domnilor! îi imploră Lonnie din spatele mesei. Veniți-vă în fire!

— Știu că-s niște căcănari și încearcă să ne lichideze Trupa de Teatru, dar până și mie mi se pare prea macabră povestea asta, spune 8Mâini. E mai mult decât o vărzuială nașpa, se cacă pe ei de frică.

— Face parte din plan. Oricum, și-au căutat-o cu lumânarea, zice Felix.

— Nu vă pare rău de ei? îl întreabă 8Mâini.

În tot acest răstimp, Miranda rămâne în spatele lui – o umbră, o pâlpâire luminoasă –, dar e tăcută: nu trebuie să sufle nimănui nici un vers. Acum însă îi șoptește, Eu unul, om

să fiu, m-aș înmuia⁵⁰. E o fată cu un suflet atât de gingaș.

Oare a auzit-o și 8Mâini? Nu, dar Felix a auzit-o.

— Le simți durerea, întreabă el, tu, cel din aer plămădit, iar eu, un om ca ei, de patimi răscolit la fel ca ei, să nu fiu mai milos?

— Ne-am întors la textul piesei? îl întreabă 8Mâini. Ar trebui să spun „Eu unul, om să fiu, m-aș înmuia?”

— Nu, e bine-așa, răspunde Felix. Vorbeam de unul singur. Dar ai și tu dreptate, s-a strâns destulă răzbunare. Nu vreau nici să mă mai încrunt la ei⁵¹. E timpul să-i mânăm aici. Dă-le semnalul spiridușilor.

Merg să-i aduc, stăpâne⁵², îi șoptește Miranda. Mă iubești, Stăpâne?

39. Bucuros, bucuros

O falangă de spiriduși îmbrăcați în negru îi escortează pe ostatici de-a lungul coridorului, până în sala mare, luminată discret, cu fascicule albastrii. S-au mai potolit, cât de cât: nu se mai aud smiorcăieli, scâncete, strigăte, suspine. Efectul substanței din strugurii aceia, orice-ar fi fost, dispare treptat.

Ceilalți membri ai distribuției s-au adunat deja cu toții, mai puțin Anne-Marie, care continuă să rămână sechestrată, împreună cu Freddie, în celula rezervată lor, și 8Mâini, care stă așezat la calculatorul din spatele ecranului pliant. Tot acolo se află și Felix, care așteaptă să-și facă intrarea.

După ce cei patru demnitari au fost invitați politicos să se așeze în rândul din față, înconjuțați de spiriduși, în caz că se pierd cu firea și încearcă s-o zbughească, 8Mâini pune o înregistrare cu răpăit de tobe, sunete de trompetă, stinge luminile, aprinde un reflector cu lumină aurie și... ta-da!

Felix apare din spatele ecranului fluturându-și veșmântul fermecat, din animăluțe împăiate. Înălțându-și în aer bastonul cu măciulia în formă de cap de vulpe, dă semnalul, să răsunе muzica instrumentală de fundal. Pentru acest moment, 8Mâini a ales *Somewhere Over the Rainbow*⁵³, interpretat în acorduri lente, într-o cheie minoră, de două saxofoane-bas și un violoncel.

— O muzică solemnă, cel mai bun calmant închipuirii năvălase, să-ți vindece înfierbântatul creiers⁵⁴, spune el pe un ton funest. Luminile din sală se aprind și continuă astfel: Îți mulțumesc pentru că ai fost cumsecade cu mine, Lonnie – tu unul măcar, m-ai tratat cu oarece decență în trecut, spre deosebire de Sal și, mai ales, spre deosebire de

Tony.

Toți patru se holbează la el ca la un nebun sau de parcă ei ar fi nebuni.

— Felix Phillips? bâiguie Sal. Oare visez? De unde-ai răsărit?

— Chiar el, răspunde Felix. Chiar dacă aici mă numesc domnul Duke.

— Ai dispărut ca înghițit de pământ, am crezut că ai murit, îngaimă Lonnie.

— Ce se întâmplă? îl întreabă Sal. Ce-ai făcut cu Freddie? Chiar tu ești, în carne și oase?

— Bună întrebare, răspunde Felix. Poate că sunt doar o nălucă fermecată iscată de această insulă misterioasă. O să vă dați seama în timp. Bine ați venit, prieteni!

Tony nu pare deloc încântat.

— Tu ai făcut asta! zice el cu vocea încă îngroșată de substanțele chimice ingerate, al căror efect e pe cale să treacă. Te ții, ca de obicei, de trucurile tale grandioase. Întotdeauna mi-am zis că ești paranoic! Poți să-ți iei adio de la prețiosul tău Program de Educație prin Literatură. Se oprește, face eforturi să-și recapete atitudinea dintotdeauna: Îmi închipui că ai pus ceva droguri în strugurii ăia. E o faptă ilegală.

— Dacă Freddie a pățit ceva, spune Sal, o să-ți iasă pe nas, o să te acuz de...

— Nu cred, i-o retează Felix. Sal, ești ministru al justiției, așa că doresc să-mi faci dreptate. În primul rând, doresc să-mi recapăt slujba dinainte, de la Festivalul de la Makeshiweg. Am fost destituit pe nedrept, ca să-mi poată lua locul Tony. A fost rezultatul mânăriei voastre, cum bine știi.

— Ești nebun, spune Tony.

— Asta n-are importanță, i-o întoarce Felix. În orice caz, experiența prin care ai trecut se cheamă „imersiune artistică“. Vei spune lumii, Sal, că Trupa de Teatru de la Penitenciarul Fletcher a prezentat un spectacol de teatru interactiv și că, după ce te-ai bucurat de avantajele lui – ca să nu mai zic și de strugurii lui – ai înțeles pe deplin potențialul său educativ și, pe viitor, îl vei susține până-n pânzele albe. Tony, în calitatea lui de ministru al patrimoniului, va garanta finanțarea pe încă cinci ani – subliniez, finanțarea majorată a proiectului. Pe urmă, Tony o să-și dea demisia. Poate să spună că vrea să petreacă mai mult timp alături de familie. Cât despre Sebert, el se va retrage din cursa electorală.

— Nu ești sănătos! Ce te face să crezi... se năpustește Tony.

— Am totul înregistrat, spune Felix. Totul. Cu Sal, care miorlăie și se smiorcăie într-un colț, vărzuț în ultimul hal; cu textele lui Sebert despre cum i se topește corpul; cu tine, Tony, care urla la niște diavoli nevăzuți, pastilat într-un hal fără de hal. Nici unul dintre voi nu vrea o postare virală pe internet, ceea ce se va și întâmpla dacă nu-mi aduceți reparațiile cuvenite și nu acționați după cum vă cer.

— Nu e drept, se împotrivește Tony.

— Să spunem că se face dreptate, zice Felix. Coborând glasul, i se adresează direct lui Tony: Și, apropo, am înregistrat și fascinantă conversație pe care ai avut-o cu Sebert în timp ce dormeau Sal și Lonnie. Spune multe despre loialitatea ta.

— O să dau ordin să fie percheziționată incinta, vor găsi filmarea și o vor distruge... începe Tony.

— Nu face risipă de energie, îi sugerează Felix. Înregistrarea este deja stocată în eter.

Îi servește o cacealma, căci, de fapt, se află pe un stick de calculator din buzunarul lui, până când o să aibă ocazia s-o încarce pe net, dar tonul lui e atât de convingător, încât Tony se dezumflă.

— Așa că n-avem de ales, conchide el.

— Eu unul așa văd lucrurile, spune Felix. Sebert?

— Ne-ai întins o cursă, spune Sebert. Suntem victimele unei înscenări.

— V-am pus la dispoziție timp și spațiu și le-ați folosit cum ați vrut, îi spune Felix, după care se întoarce către Sal: În plus, solicit și eliberarea condiționată, înainte de termen, pentru technicianul meu, care s-a ocupat de efectele speciale. Acestea fiind zise, cu respectarea condițiilor pe care le-am pus, vă iert pe toți și vă propun să dăm uitării trecutul.

Urmează un moment de tăcere.

— S-a făcut, spune Sal, principalul beneficiar al acestor aranjamente.

Tony și Sebert rămân tăcuți, dar, dacă privirile ar putea ucide, ar fi mort de zece ori, își spune Felix în sinea lui.

— Buuun, face el, mă bucur că sunteți cu toții de acord; și, întâmplător, târgul pe care tocmai l-am încheiat a fost și el înregistrat, ca o măsură de siguranță suplimentară.

— Adică rebeliunea, închiderea noastră în celule... îngaimă Lonnie. Au fost... N-au fost... Totul a fost teatru?

— Și unde-i Freddie? întreabă Sal. Chiar a murit? L-am auzit țipând. Am auzit împușcătura!

— Îmi pare rău, îi răspunde Felix. Și eu mi-am pierdut copila în furtuna asta. Ireparabilă pierdere.

— Dar asta s-a întâmplat acum doisprezece ani... murmură Lonnie.

— Vino cu mine, îl pofteste Felix pe Sal.

Acesta se ridică și Felix îl ia la braț.

— Vreau să-ți arăt ceva.

— Uite-i, sosesc, șoptește Anne-Marie. E Felix, cu tatăl tău. Prefă-te că ești surprins.

Ea și Freddie stau așezați turcește pe dușumeaua celei, cu tabla de șah la mijloc.

— Într-o clipită o să se uite pe fereastră. Știi versurile?

— Mă descurc, îi răspunde Freddie în șoptă.

— Trișezi, Alteță.

— Nu, iubirea mea, pentru nimic în lume n-aș trișa, îi dă replica Freddie.

Ușa celei se deschide brusc.

— Freddie! urlă Sal. Trăiești!

— Tăticule! exclamă Freddie, împărtășindu-i bucuria. Și tu trăiești!

— Slavă Domnului!

Se iau în brațe. Bardul le-a oferit personajelor sale mai multă elocvență în acest moment, își spune Felix în sinea lui, dar, oricum, au acoperit principalele puncte din scenariu.

După ce termină cu exclamațiile de bucurie și îmbrățișările, și bătaile pe umăr, Freddie spune:

— Tati, dă-mi voie să ți-o prezint pe noua mea parteneră, Anne-Marie Greenland, care a făcut parte din trupa Kidd Pivot și tocmai a interpretat-o pe Miranda.

Anne-Marie se saltă de jos; rochia i-a alunecat mult la vale pe umăr, florile de hârtie îi stau strâmb. Schițează un zâmbet de drăcușor, întinde mâna, dar Sal refuză să dea mâna cu ea. O scrutează mijind ochii.

— Parteneră de afaceri sau în amor? îl întreabă el pe Freddie.

— Și-și, răspunde acesta. Cel puțin, vreau să spun...

— Stai puțin, intervine Anne-Marie. N-am pus nimic la cale! Am nevoie de un timp de gândire!

— Vrei să cinăm împreună diseară? o întreabă Freddie.

— Cred că da, răspunde Anne-Marie, suflecându-și mâneca; ba chiar se și îmbujorează.

Felix se întoarce către Sal:

— Ce mai, o adevărată poveste de iubire! zice el. N-ai cum să i te împotrivești. Oricum, e cel mai bun rezultat cu putință.

După ce-și iau rămas-bun de la membrii distribuției, demnitarii sunt escortați înapoi de-a lungul coridorului, pe ușile de siguranță, spre zona de primiri. În mod cu totul miraculos, pagerele le-au reapărut prinse la brâu.

Urmează să ciocnească un pahar cu directorul și cu alți câțiva angajați de la vârful ierarhiei, în cadrul unei recepții speciale, cu fotografii care să marcheze evenimentul. Se vor servi cârnăciori cu scobitori înfipite în ei, mai puțin toxici decât strugurii; cremă de brânză întinsă pe biscuiți; vor fi și două-trei băuturi. Estelle va fi de față, ascultând tot ce se discută. Îi va povesti lui Felix mai târziu cum a decurs evenimentul.

Oare vor discuta, de fel, ce strașnic au fost fentați? Cu siguranță că nu, își zice Felix. Nu vor sufla o vorbuliță despre așa-zisa rebeliune sau așa-zisa izolare în celule. Despre halucinațiile bizare de care au avut parte. Despre trecutul domnului Duke. Despre nimic ce i-ar putea discredita pe oaspeți.

Dimpotrivă, directorul va fi felicitat pentru standardele de excelență atinse de Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher. I se vor da asigurări că urmează să fie făcut un anunț referitor la continuarea programului și majorarea fondurilor de finanțare. Vor urma strângeri de mână și toasturi.

Sal n-o să aibă nici o problemă cu minciunile: e un politician versat. Cât despre Tony și Sebert, o să-și tragă fermoarul; astfel, o să scape măcar cu reputația nepătată de niște postări virale și vor trage speranțe să prindă niște posturi în diferite consilii de administrație după ce se vor fi retras din politică. Ba poate că vor ajunge chiar în Senat, într-o bună zi. Pentru serviciile aduse.

Freddie și Anne-Marie s-au dus la recepția oferită de director, nu înainte însă ca Anne-Marie să-l pupe pe Felix pe obrazul lui bărbos.

— Ești cel mai tare, i-a spus ea. Ce n-aș da să fii cu adevărat tatăl meu. Pentru mine ar fi un pas înainte.

— Te-ai descurcat de minune, a felicitat-o el.

— Mulțumesc, i-a răspuns tânăra, dar m-a ajutat și Freddie. A înțeles imediat despre

ce-i vorba și a intrat în joc, i-a spus ea radioasă.

Iubire tinerească, își zice Felix. Face bine la ten.

Felix rămâne pe loc, să-l ajute pe 8Mâini să strângă aparatura tehnică. Microfoanele minuscule trebuie adunate, difuzoarele trebuie date jos; luminile speciale trebuie demontate. Toate trebuie împachetate și, ulterior, returnate agenției de la care au fost închiriate.

Felix își face de lucru cu sortarea aparaturii, în timp ce 8Mâini controlează calitatea ultimei înregistrări audio-vizuale – scena din sala mare, în care Sal a acceptat condițiile impuse. Aceasta ar putea avea un rol crucial la un moment dat, în viitor, căci nu se știe niciodată...

— Cred că am dat peste un post de radio sau așa ceva, spune 8Mâini. Îl aud în căști. Parcă ar fi un cântec.

— Ce fel de cântec?

— Abia se aude, dar... stați puțin. OK. E *Bucuros, bucuros*.

— „Bucuros, bucuros fi-voi de-acum / În flori ce încarcă ramul duium“? îl întreabă Felix.

Pesemne că-i Miranda, s-a apucat iar de suflat. Isteață fată, s-a infiltrat în căștile lui Ariel! Pare să aibă, totuși, neclarități legate de text.

— Am făcut deja partea asta de text, o avem înregistrată, spune el adresându-i-se fetei.

Folosiseră, până la urmă, cântecul original al lui Ariel, cu o singură modificare mărunță, să scape de ideea cu suptul polenului. *Florile enorm îmi plac, ca albinei*.

— Nu, îl contrazice 8Mâini. Nu-i acela. E ăla pentru copii, cu „Vâslește, vâslește, pe râu în jos, / Bucuros, bucuros, bucuros, / Viața-i un vis frumos.“

Felix simte că-i trece un sloi de gheață pe șira spinării. Părul de pe ceafă i se zbârlește.

— I-l cântam pe vremuri, își șoptește sieși. Când avea trei ani.

Și l-o fi amintind după atâta amar de vreme? Își mai amintește cum era la trei ani? Își mai amintește că n-a apucat să împlinească patru ani? Dacă-i pe-așa...

— Ce coincidentă, se explică Felix. Mă gândeam să-l introduc în povestea cu trecutul lui Prospero, dar nu l-am mai băgat, inventează el. Poate ca pe un cântecel cântat de Prospero micuței Miranda în timp ce se află în barcazul cu fundul găurit. Asta faci când un copil aș speriat, îi cântă.

Asta faci în timp ce îl ții de mânuțele febrile și-l mângâi pe frunte în salonul din spital, dar, în ciuda eforturilor tale disperate, simți cum îl pierzi și dispare în negura și-abisul timpului.

— Știu cântecul. Ar fi fost drăgălaș, zice 8Mâini. Și, pe bune, mulțumesc pentru eliberarea condiționată înainte de termen. A fost o chestie genială.

— Mă bucur să pot da o mână de ajutor, răspunde Felix. Nu m-aș fi descurcat fără tine cu toată povestea asta. Se mai aude muzica aia?

8Mâini își încordează auzul.

— Nț, a încetat.

— Pot să iau căștile tale?

8Mâini îi dă căștile, Felix ascultă, ascultă. Nu se mai aude nimic, nici urmă de cântec. Doar tăcere. Unde o fi Miranda lui? Oare ce încearcă să-i transmită?

Afară amurgește. Felix înaintează cu greu prin zăpadă, până la mașină. Vijelia anunțată a trecut deja, dar probabil că n-a fost una prea puternică: mici troiene de omăt alb încrețesc parcare asfaltată.

Pornește cu mașina la vale, în tăcere. Cu ocazia unei premiere adevărate, membrii distribuției și ai echipei tehnice ar ieși în oraș să mănânce undeva, încurajându-se reciproc în așteptarea cronicilor de teatru. În situația de-acum, Felix o să mănânce la cină un ou; de unul singur, dacă Miranda lui nu se hotărăște să i se alăture. Trebuie să fie undeva în mașină, chiar dacă nu dă nici un semn c-ar fi acolo.

— Oricum, am reușit, vorbește el de unul singur. Sau, cel puțin, n-am dat chix.

Ce-o fi cu dezamăgirea asta care-l încearcă?

Mai de preț ca răzbunarea-i / Stoicismul⁵⁵, aude el o voce lăuntrică.

E Miranda. Îi suflă textul.

38. Citat dintr-o replică a lui Ferdinand, *Furtuna* (I, 2).

39. Denumire dată de episcopul Desmond Tutu națiunii sud-africane, în 1994, pentru a sublinia caracterul multirasial și multicultural al Africii de Sud în perioada postapartheid.

40. Fundație caritabilă înființată în 1942 pentru ajutoarea păturilor defavorizate ale populației.

41. Citare inexactă a unei replici celebre din comedia cinematografică *Court Jester* (*Bufonul*, 1955), al cărei protagonist este interpretat de către Danny Kaye.

42. Parodiare ironică a versului „Nu te speria, ostrovu-i plin de zvonuri“, rostit de Caliban în *Furtuna* (III, 2).

43. *Furtuna* (I, 2); mai exact, Ferdinand citat de Ariel.

44. Citat din *Furtuna* (I, 1).

45. Cântecul lui Ariel, din *Furtuna* (I, 2).

46. Citat din *Furtuna* (I, 2).

47. Replică a lui Prospero, *Furtuna* (I, 2).

48. Instrument muzical electronic, inventat în anii 1920 de fizicianul rus Lev Sergheievici Teremin, a cărui particularitate constă în faptul că instrumentistul nu trebuie să atingă claviatura. A fost folosit pentru muzica de pe genericul serialului de televiziune britanic *Crimele din Midsomer*.

49. Joc de cuvinte intraductibil: *fishy* înseamnă „cu miros sau gust de pește“, dar și „dubios“.

50. Vers rostit de Ariel în *Furtuna* (V, 1).

51. Vers rostit de Prospero în *Furtuna* (V, 1).

52. Vers rostit de Ariel în *Furtuna* (V, 1).

53. Celebra melodie lansată de Judy Garland în filmul *Vrăjitorul din Oz* (1939), compoziție semnată de Harold Arlen și Edgar Harburg.

54. Începutul tiradei lui Prospero la întâlnirea cu Alonso și ceilalți nobili naufragiați; *Furtuna* (V, 1).

55. Dintr-o replică rostită de Prospero în *Furtuna* (V, 1).

V. Tuciuriul ăsta

40. Ultima temă *Vineri, 15 martie 2013*

În seara dinaintea ultimului curs, Felix cumpără douăzeci de pungi de Chipsuri Miss Vickie's Sea Salt Potato. Cu ajutorul unui brici, crestează partea din spate a fiecărei pungi, chiar sub orificiul de deschidere încrețit, de sus. Prin fiecare tăietură strecoară câte cincisprezece țigări, una câte una. Marca preferată e Marlboro: pare să se bucure de popularitate. Nu poate efectua această operațiune cu prea mult timp înainte, fiindcă țigările ar prinde mirosul chipsurilor din cartofi și viceversa.

Pe urmă, resigilează gaura cu ajutorul unui patent cu rol de ștanță. Face mișcarea asta cu pungile cu chipsuri pentru petrecerea cu membrii distribuției încă de la prima piesă pe care a montat-o la Penitenciarul Fletcher.

Pune chipsurile în două sacoșe Mark's Work Wearhouse și speră să-i țină figura.

A doua zi, Anne-Marie îl întâmpină în parcare. Participă la ultima întrunire, dând curs unei solicitări speciale. Într-un fel, e o petrecere a membrilor distribuției, iar Gaibarace a subliniat faptul că și ea face parte din distribuție, așa că de ce să fie exclusă?

— Îți mulțumesc pentru gestul ăsta, îi spune Felix.

— Nu voiam să ratez evenimentul, îl asigură Anne-Marie. A vrut să vină și Freddie, dar i-am spus ca de data asta să renunțe la idee. Acum ne adunăm pentru băieți.

Din vorbele ei, Felix deduce că Freddie încă-i mort după ea. Sau că amândoi sunt morți unul după altul. Zâmbește.

— Freddie nu-i gelos pe Băiatu'Minune? o întreabă el cu viclenie. Scenele alea au fost destul de intense.

— Vrei să spui fierbinți? Da, așa au fost, dar Freddie nu le-a văzut, el juca șah cu

mine, răspunde Anne-Marie. Oricum, Băiatu' Minune s-a potolit. S-a împăcat cu gândul.

— Cu care gând? o descoase Felix.

— Cu gândul că totul s-a întâmplat doar în piesă, îl lămurește Anne-Marie.

Pungile de chipsuri trec cu bine prin punctul de control: cine ar bănuî că în ele există marfă de contrabandă? Cel mai probabil, Dylan și Madison, dar, dacă-i pe-așa, se fac că nu văd nimic. Poate își zic că merită și actorii o răsplată pentru eforturile depuse.

— A fost o înregistrare extraordinară, domnule Duke! Chestia cu *Furtuna*, spune Dylan, înmânându-i lui Felix pagerul de siguranță. Nu mă așteptam să-mi placă, fără scene de cafeală și alte alea, dar zău că m-a furat povestea.

— Îhî, ne-a furat pe toți, zice Madison. A fost tare ciudată.

— Ați avut dreptate, domnule Duke, n-au fost deloc spiriduși, adaugă Dylan. Extraterestrul ăla albastru sau ce-o fi fost și numărul de rap al lui Pui de Cotoroanță – ce mai, au fost marfă! Ați fost mortală, donșoară Greenland! Miranda aia a fost periculoasă de tot!

— Mulțumesc, le răspunde Anne-Marie pe un ton cam sec.

— Ce-aveți în sacșă? o întreabă Dylan.

— Nimic ascuțit. Niște prăjiturile cu ciocolată pe care le-am făcut pentru băieți și câteva păpuși pe care le-ați mai văzut.

— Nimic dubios în prăjiturile? o descoase Dylan, zâmbind cu gura până la urechi.

— Poftim, puteți să le încercați, răspunde Anne-Marie, oferindu-le câte o prăjiturică, nu mai multe.

— Și păpușile ce caută aici?

— E petrecerea membrilor distribuției, le explică Anne-Marie, iar ele au făcut parte din distribuție. Doar le-ați văzut.

— A, da. În fine, adaugă Madison aruncându-i lui Dylan o privire cu subînțeles: o amețită, artista asta. Aveți grijă, să se și întoarcă cu dumneavoastră. Ar fi păcat să fie molestată.

— Artistele știu să aibă grijă de ele și singure, îi asigură Anne-Marie pe un ton imperturbabil.

Ce-o fi punând la cale? se întreabă Felix. Cu păpușile...

— Ce piesă montați la anul, domnule Duke? îl întreabă Dylan.

— Încă nu m-am hotărât, spune Felix.

— Păi, atunci, zic *merde*, oricare-ar fi să fie! îi urează Madison.

— Ați realizat un spectacol senzațional, îi felicită Felix pe membrii distribuției. Fără cusur! Mai bine de-atât nici că se putea! Un exemplu perfect de putere a teatrului interactiv, o excelentă demonstrație a utilității practice a artelor spectacolului și – își permite să zâmbescă din toată inima – iată și cea mai grozavă veste, ni s-a garantat Programul de Educație prin Literatură pe următorii cinci ani. Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher se află la adăpost.

Răsună aplauze spontane, băieții se bat pumn în pumn.

— Futere! exclamă Gaibarace.

— Oferiți-vă cinci stele, continuă Felix. De-acum înainte, o nouă generație de actori în devenire se va putea bucura de aceste privilegii și va dobândi aptitudini teatrale, prin implicare activă, asemenea vouă. Lăsați-mă să adaug că aceasta este cea mai tare montare a *Furtunii* pe care am realizat-o vreodată.

Ei nu trebuie să știe că aceasta este, de fapt, singura lui montare pe acest text.

— Nimic n-o poate depăși, așa că nu voi mai încerca niciodată s-o pun în scenă. I-am felicitat deja, separat, pe membrii principali ai distribuției, dar trebuie să spun că, prin participarea tuturor, aceasta a fost cea mai desăvârșită echipă de spiriduși pe care și-ar fi putut-o dori cineva. Merită laudele noastre!

Urale tot mai puternice, pumni în pumni.

— Și aplauze speciale și pentru curajoasa noastră Miranda, domnișoara Anne-Marie Greenland, care a acceptat rolul Mirandei în ciuda condițiilor care pe cele mai multe actrițe le-ar fi făcut să-l refuze. E o fată cu adevărat vitează!

De data asta, uralele și aplauzele sunt și mai zgomotoase, însoțite de un cor de „Daaa!“-uri și „Marfă!“

Gaibarace ridică o mână, Felix îi face semn să vorbească.

— Vreau să vă mulțumesc în numele tuturor băieților, domnule Duke. Sunteți cel mai mare. A fost...

Sub pistrui se vede că s-a înroșit de emoție.

— Futere! exclamă 8Mâini.

Alte aplauze. Felix se înclină scurt.

— A fost o plăcere să lucrez cu voi, spune el. Și acum, să trecem la ultima temă, care o să aibă o pondere de cincisprezece la sută din nota finală pe care o veți obține. O să ascultăm referatele pe care le-ați scris despre destinul personajelor voastre de după terminarea piesei. Pe urmă, în încheiere, o să avem petrecerea actorilor, cu gustări cum ar fi chipsurile de cartofi. Totul e-n regulă, adaugă el, să-i asigure că țigările au fost strecurate cu succes în penitenciar. Începem cu Echipa Ariel.

Îi face semn lui 8Mâini să vină în față, apoi se așază în banca goală din primul rând, lângă Anne-Marie.

41. Echipa Ariel

8Măini nu e în apele lui. Se lasă de pe un picior pe altul, își dregе glasul. Pare mai tânăr ca niciodată.

— Iată raportul Echipei Ariel, zice el, formată din mine, Băiatu' Minune, Șuriu, PPod și Liță. L-am alcătuit împreună. Cu toții am contribuit cu niște idei. Sunteți tari, le spune el coechipierilor. Trebuia să ne gândim la ce se-ntâmplă cu tipul ăla mai important al fiecărei echipe. Așadar, tipul echipei noastre e Ariel. Știu că la început am spus cu toții că e un extraterestru venit din cosmos, dar ne-am răzgândit. După cum spunea și domnul Duke, în piesă este vorba despre cum se răzgândesc oamenii, iar Ariel este cel care-l face pe Prospero să se răzgândească, să treacă de la răzbunare la iertare, fiindcă, în ciuda faptului că tipii ăia răi sunt de tot rahatul, îi pare rău de ei și de toate chinurile prin care au trecut, odată ce au suferit îndeajuns, așa că ni se pare și nouă OK să ne răzgândim.

Se uită de jur împrejur. Vede că lumea dă din cap a încuviințare, câțiva îi fac aprobator semn cu degetul mare ridicat.

— Grozav. Așa că am stabilit că nu-i un extraterestru din cosmos. Dacă ar fi extraterestru, ar trebui să vină careva după el și să-l ia cu un vehicul spațial, sau ar trebui să se teleporteze în spațiu, ca în *Star Trek*, așa că ne-a venit o altă idee. Ne-am închipuit că-i o proiecție holografică. De-aceea poate să se miște atât de rapid, să fie invizibil și să se fărâmițeze în mai multe părți. Se leagă, nu? Întreabă el zâmbind. Mai e nevoie să vă explic ce-i aia o proiecție holografică? Mai e cazul să detaliez? Îl întreabă el pe Felix.

— Scurt de tot, răspunde acesta.

— OK, e întocmai ca 3-D-ul, doar că n-ai nevoie de ochelari speciali. Dar, dacă-i o proiecție, cine se află în spatele proiecției? Prospero? Să fie Ariel o prelungire a minții lui Prospero? Ne-am zis că lucrurile nu pot sta așa, fiindcă, atunci când Prospero îi spune „Ești liber să te-ntorci în lumea ta“ și-l lasă să plece, Ariel, pur și simplu, s-ar topi. S-ar stinge. N-ar fi nicum corect, după toată treaba formidabilă pe care a făcut-o pentru Prospero. Așa că ne-am pus pe citit despre elemente, vă mulțumim pentru însemnări, domnule Duke, și am ajuns la concluzia că-i o proiecție holografică în genul, să zicem, al sistemelor atmosferice. E un spirit aerian, în plus, poate isca și foc, și apă, așa că se pricepe la chestii de-astea. Ca pe Rețeaua cu Vremea, unde poți să vezi volburile de praf și tornadele de pe apă, și felul în care norii generează electricitate – de-acolo i se trage energia, energia folosită de Ariel pentru toate treburile pe care i le face lui Prospero. Fiindcă acestea ar necesita o grămadă de energie, mai ales obținerea fulgerelor.

Așa că, după terminarea piesei, pe Ariel nu-l ia o navă spațială și nu se duce să se relaxeze printre florile dintr-o galaxie de departe, departe de tot. Poate că-și ia o scurtă vacanță, cu flori înmiresmate sau mai știu eu ce – și-a câștigat-o pe merit, nu? După aceea însă, rămâne pe pământ și își ia zborul, să se ocupe de schimbările climatice. Va fi un fel de Storm din filmele *X-Men*, doar că n-o să aibă pupilele albe și, în plus, nu e fată. E de-a dreptul fericit să facă genul ăsta de treabă, pentru că vrea să fie de folos, întotdeauna a fost folositor, doar că nu-i plăcea să i se spună tot timpul ce are de făcut, își dorea să aibă un proiect care să fie al lui, și are mai mult suflet și mai multe sentimente decât crede Prospero: treaba asta e scrisă în piesă. Credem că ideea noastră e bună și se leagă. Semnează 8Măini, Băiatu' Minune, PPod și Șuriu.

8Măini stă și așteaptă, pare neliniștit. Cei din cameră murmură și dau din cap în semn

de încuviințare.

— Ceva cu totul neobișnuit! exclamă Felix. Foarte inventiv! Mi-ar fi plăcut să-mi vină mie ideea asta.

Nu minte: i-ar fi plăcut, mai mult sau mai puțin. Nu contează faptul că pe vremea lui Shakespeare nu se auzise de schimbările climatice.

— Aveți vreo obiecție? Nu există obiecții și toată lumea e în toane bune: Nota maximă, conchide Felix.

Pe chipurile celor din Echipa Ariel se aștern zâmbetele de fericire. 8Mâini se întorc la pupitrul său, coechipierii îl bat pe umeri.

— Urmează Echipa Fratele Rău Antonio, îi anunță Felix. Să vedem cum se derulează destinul lui Antonio.

42. Echipa Fratele Rău Antonio

OchideȘarpe se duce în față cu un aer plin de sine, arată de parcă ar purta un palton cu gulerul ridicat și o pălărie de fetru cu borul tras peste ochi. Împunge aerul cu bărbia, își încrețește sprâncenele, ridică un colț al gurii. O fi interpretând personajul cu pricina? Lui Felix îi e greu să dea răspunsul la această întrebare. În toate rolurile pe care le-a interpretat de-a lungul anilor, OchideȘarpe a părut întotdeauna ticălos, aproape prea ticălos. Se apropie de comedie, fără să fie însă comic. El este alter-egoul întunecat al tuturor celor aflați în încăpere și, ca atare, e de speriat. Se așterne tăcerea.

— Așadar, Echipa Antonio sunt eu, de bună seamă, începe el, plus Regele Alonso – Radicătelea Krampus – și Phil Pilulă, care-i Sebastian, plus Ușcheală, care-i corepetitorul meu și și-a învățat rolul mai bine decât mine. Toți tipii ăștia tre’ să-l cunoască pe Antonio personal, îndeaproape, așa că ei tre’ să aibă o idee clară despre ce-ar putea să facă el de îndată ce corabia pornește către Neapole cu toată lumea imbarcată la bordul ei. Chestia asta am scris-o împreună, eu sunt cel care, întâmplător, a fost pus s-o citească. Îți mulțumesc, Phil, că m-ai ajutat cu ortografia, deși tre’ să-ți spun că ai un scris de mână de tot rahatul, ca de doctor, abia am izbutit să-ți descifrez însemnările.

Încordarea dispare: cursanții izbucnesc în râs.

— Iată Raportul Echipei Fratele Rău Antonio. În primul rând, Antonio e tipul cel mai mârșav din toată piesa. Nu ne vine în minte un singur lucru din tot ce face care să nu fie o mârșăvie. Întotdeauna urmărește să obțină avantaje pentru Numărul Unu, adică pentru sine. Până și planul lui de a-i ucide pe Rege și pe Gonzalo, pentru ca Sebastian să ajungă

Rege, nu-i pus la cale de dragul lui Sebastian, e urzit pentru Antonio, fiindcă se înțelege ca Milanul, adică el, Antonio, să nu mai plătească biruri – să nu mai plătească nici un tribut, o chestie în genul impozitelor. Așa că asta-i un fel de evaziune fiscală, doar că-i însoțită și de omor.

Trebuie să adăugăm, totuși, în apărarea lui Antonio, că și Prospero este parțial vinovat, fiindcă nu-i stătea mintea la nimic altceva în afară de magie. E ca și cum ți-ai lăsa automobilul descuiat: a înlesnit infracțiunea comisă de Antonio. Așadar, la ce să te aștepti? Prospero a fost un nătărău, și-a meritat soarta, deși Antonio trebuie să fi fost din capul locului un ticălos, căci, altminteri, n-ar fi profitat de situație.

Cu cât mai multe mârșăvii comitea, cu atât mai mârșav devenea; era ca-n povestea lui Macbeth, cei care ați jucat în ea știți ce vreau să spun. Ca în tirada despre sânge, nu? „Prin sânge am pășit până departe / Și nu e drum de-ntors, căci e la fel / De greu să mai revin cât s-o țin drept”⁵⁶, iar unii dintre noi știu asta din proprie experiență, nu-i așa, fiindcă, în clipa în care te apuci de-o chestie, îți zici că ești un căcănar dacă faci pasul înapoi, așa că trebuie să duci totul până la capăt. Să-ți isprăvești treaba. Oricare-ar fi.

Câțiva dintre membrii trupei, dar și alții, dau din cap cu înțelepciune.

— Oricum, Antonio nu riscă nimic atunci când comite primele mârșăvii, deoarece Prospero nu bagă de seamă – nu observă, gândește cu curul, nu cu capul – scuză-mi limbajul, Anne-Marie –, stă cu capul îngropat în nisipul magic ca un struț sau mai știu eu ce și nu vede nimic în jur. E așa de ocupat să se dea mare mahăr cu drăcușorii și alte bazaconii, și să-i facă pe morți să iasă din morminte – de ce s-o fi ocupat cu chestii de-astea, zău așa? –, încât își neglijează cu totul propria persoană. La începutul piesei recunoaște și el acest lucru. Ar fi fost mai bine să se poarte ca Antonio. Nu te încrede niciodată în nimeni. În nimeni.

Așadar, asta-i genul de om pe care-l reprezintă Antonio, iubiți-l sau urâți-l, eu unul bănuiesc că, mai degrabă, îl urâți. Dar și el are propriile lui concepții, ca toată lumea. Se îmbarcă, dar, pe corabie, cu destinația Neapole, și ce face?

Țineți minte, Prospero îl iartă într-un fel, și am scris „într-un fel“, deoarece Prospero afirmă că *deocamdată* n-o să spună nimic despre tentativa de ucidere a Regelui. „Iar *deocamdată* n-am să spun nimic“, așa zice, și asta înseamnă că, mai mult ca sigur, are s-o facă mai târziu, iar în acest caz Antonio e terminat.

Regele Alonso îi zice lui Prospero că-i pare rău de cele întâmplate, dar Antonio nu spune c-ar avea vreun regret. Nu-i pare rău. Mai mult ca sigur că-i cuprins de turbare – e turbat de-a binelea, fiindcă a fost prins și n-o să mai fie Duce, și ar putea primi o pedeapsă cu închisoare pe viață sau ar putea fi decapitat, așa cum se întâmpla cu trădătorii de teapa lui.

Așa că în timpul voiajului așteaptă un prilej favorabil și, când aproape că au ajuns la Neapole, pune la cale un alt complot împreună cu Sebastian, se strecoară amândoi în cabina Regelui Alonso și îl sufocă. Apoi se duelează cu Ferdinand, care îi prinde asupra faptelor, dar îl înving și-l ucide, pentru că sunt doi contra unu și, pe deasupra, mai și trișează.

Pe urmă îl înjunghie pe Prospero, pentru că prostănacul de el l-a eliberat deja pe Ariel, auzi, idiotul, așa că nu mai are puteri magice. Se duc să-l mătrășească și pe Gonzalo, care, oricum, aproape că moare de frică, dar nu mai e nevoie să-l lichideze și pe

el, fiindcă face un atac cerebral și se curăță. Pe urmă o violează pe Miranda – îmi pare rău, Anne-Marie, dar așa s-ar întâmpla lucrurile – și în echipa de violatori îl includ și pe Caliban, ca să-i fie pedeapsa mai mare – să fie violată de un monstru –, așa că, în sfârșit, și Caliban capătă ce și-a dorit.

Apoi dau s-o arunce peste bord, să nu rămână nici un moștenitor la tronul Milanului, dar lui Caliban îi displace ideea asta, vrea s-o păstreze pe Miranda, s-o mai violeze un pic, și încearcă să-i împiedice, așa că-l mierlesc și pe el. Stephano și Trinculo nu se amestecă, pentru că-s căcănari, bașca doresc să-și păstreze slujbele de la curte, orice-ar fi să fie. Nu-i putem condamna, oameni sunt și ei.

Poftim. Acesta-i raportul nostru. Antonio acționează exact așa cum ne-am aștepta s-o facă, iar Prospero nu-și dă seama ce-l așteaptă, fiindcă nu și-a dat seama nici prima dată. Știm că pentru multe dintre personajele piesei nu-i un final frumos, dar am dorit să spunem adevărul într-o manieră realistă și așa arată el, asta e ceea ce se-ntâmplă. Antonio este mârșav, așadar, la ce să ne-așteptăm? Vă mulțumesc, băieți, le spune el coechipierilor din Echipa Antonio, că ne-ați ajutat să prezentăm lucrurile așa cum sunt în viață, fără să le îndulcim.

Se întoarce la locul lui cu același mers țănoș, sfidător. Clasa rămâne tăcută.

— Excelent, spune Felix. Ați făcut treabă bună și n-o să vă contrazic concluziile, deși sunt tare neplăcute.

Se întreabă în sinea lui dacă pentru Antonio nu există pic de îndurare. S-ar părea că nu. Nici Shakespeare nu s-a arătat îndurător: după ce Prospero îl iartă, Antonio nu mai capătă de la autor nici un vers în plus.

— Dur de tot, comentează Anne-Marie.

— Îhî. Viața-i dură de tot, zice OchideȘarpe.

— Cred că Echipa Antonio merită nota maximă, le spune Felix celor aflați în încăpere. Nu-i așa?

Lumea dă din cap aprobator, murmură. Celorlalți nu le-a plăcut această poveste: nu are final fericit și nu conține nici o mântuire. Dar, trăgând linie, n-au cum să nu fie de acord cu nota.

— Ce i-ar putea salva pe Prospero și Miranda? întreabă Felix. Și pe Caliban?

PPod ridică mâna.

— Marinarii, spune el. Poate că ei. Șeful de echipaj. El ar putea face asta.

— Poate, zice și Felix. Nu-i deloc exclus să fie așa.

Cursanții se relaxează: s-a deschis o porțiță către speranță. Le plac porțile deschise spre speranță. Dar cui, oare, nu-i plac?

Felix își consultă lista.

— Urmează Echipa Gonzalo, spune el. Creion Strâmb?

Când-colo, în timp ce Creion Strâmb își aranjează colile de hârtie, Anne-Marie vine cu pași mari în față.

— Dacă nu te superi, aș avea și eu ceva de adăugat, spune ea. Știu că nu primesc nici notă, nici țiğări, nimic, dar am făcut și eu parte din această montare și, apropo, mi-a făcut plăcere să lucrez cu voi toți, însă trebuie să vă spun că nu pot lăsa lucrurile așa. Felix? Domnule Duke?

Îi cere permisiunea, dar asta-i o pură formalitate: este limpede că, în orice caz, o să capete ceea ce-și dorește.

— Să auzim, o îndeamnă Felix cu un zâmbet indulgent.

— Vorbiți de parcă Miranda ar fi o cârpă confecționată din zdrențe. De parcă ar sta toată ziua cu cracii desfăcuți și s-ar întinde pe mobilier ca o fleoțotină, cu un indicator pe care scrie *Violează-mă*. Și totuși treaba nu se prezintă astfel.

În primul rând, e o fată puternică. Nu și-a petrecut viața la curte, purtând corsete strâmte și coturni din sticlă. E un băiețoi; de la vârsta de trei ani se tot cațără pe stâncile de pe insulă. În al doilea rând, de când Caliban a încercat să o violeze, pe când avea, probabil doisprezece ani, Prospero trebuie să-i fi dat niște lecții de autoapărare, pentru ca scena să nu se mai repete când nu se află în preajma ei. La data când ajunge la bordul corabiei cu destinația Neapole, a deprins deja o mulțime de mișcări rapide, cu atât mai utile cu cât toți acei gentlemeni buhăiți nu s-ar aștepta la o asemenea ripostă din partea ei. Ea are, în plus, și ceva mușchi – uitați-vă la ea cum saltă buștenii ăia, ca să-l menajeze pe Ferdinand.

Și mai e ceva. Prospero a anunțat deja că i-a dat Mirandei o educație cu mult peste ce ar învăța alte fete ca ea. Nu ni se spune însă ce anume a învățat-o, în afară de faptul că știe să joace șah și știe ce este acela un pânțece. Aș paria că a învățat-o și un pic de magie. Ea cu siguranță știe de spirite, poate că le-a și văzut, deoarece crede că și Ferdinand este unul dintre ele, și e conștientă de ce poate face Prospero cu puterile lui de vrăjitor – de pildă, să-l țină pe Caliban la respect. Ce credeți că făcea fata în timp ce Prospero ațipea după-amiezile? Mânca pe pâine cărțile – cărțile lui Prospero! Cum e tatăl e și fiica – era dăruită cu acest har, îi învăța meșteșugul.

Ba mai mult. Avea o înțelegere separată cu Ariel. Iată cum a ajuns la ea. Cunoașteți cu toții cântecelul ăla care vi s-a părut prostesc. „Florile enorm îmi plac, Ca albinei, și-ntr-un mac, Noaptea eu culcuș îmi fac...” Corect. Sună prostește. Dar Ariel a spus că chestia asta cu macii și albinele este ceea ce-și dorește când o să aibă libertatea de-a alege. Miranda a auzit treaba asta, așa că, precaută, a dezgropat toți macii de pe insulă și i-a luat cu ea la bordul corabiei. Toată cabina ei era plină de maci! Și, cum Ariel are o afinitate față de albine, și-a folosit albina fermecată de pe braț – aici Anne-Marie își suflecă mâneca și le arată tatuajul cu albina –, apelând la niște vrăji învățate din cartea lui Prospero, ca să creeze iluzia unui întreg roi de albine. E un fel de farmec prin care îl controlează pe Ariel, un fel de dependență, de drog! El simte nevoia s-o urmeze, s-o ajute. După care își primește doza de maci și albine.

Ingenioasă fată, își zice Felix în gând. O să ajungă departe, dar în ce direcție?

— Sunt niște albine iluzorii, spune el. O iluzie cu albine.

— Și ce dacă? Lui Ariel nu-i pasă, spune Anne-Marie. Lui îi e totuna: iluzoriul e real.
— Ție cum ți se pare, are noimă chestia asta? îl întreabă Felix pe 8Mâini. Ai fi de acord cu acest amendament?

— Nu m-am gândit la asta, răspunde 8Mâini. Totuși, sună bine. De ce nu? E mișto.

— Iată cum se petrec, în realitate, lucrurile cu Antonio, povestește Anne-Marie.
Atunci când trece la fapte.

Își dă jos cămașa, cizmele, bugii și rămâne într-o bluză mulată pe bust, de balerină, și în șortul ei din satin verde. Se întinde în vârful picioarelor, mâinile îi coboară pe podea. Se îndreaptă, rămâne într-un picior, își apucă celălalt picior, din spate, își întinde brațul: poziția arcașului. Toți bărbații din sală se uită înnebuniți la ea.

Cu ambele picioare din nou pe podea, se apleacă în față, își face o ureche pâlnie, ascultă cu atenție.

— Cei doi nemernici cu gânduri criminale se apropie de cabina lui Alonso, însă Ariel îi zărește și o previne pe Miranda, iar ea îi spune să izoleze cabina cu fulgere, până ajunge ea acolo. La fața locului, Ferdinand încearcă să se lupte cu cei doi, dar e copleșit, așa că Miranda intră în acțiune și, cu o lovitură de picior înaltă, îi rupe articulația mâinii lui Sebastian.

Urmează demonstrația: Anne-Marie face trei piruete, urmate de un arabesc rapid, după care biciuiește aerul cu laba piciorului drept, cu călcâiul înainte.

Cursanții o aclamă cuceriiți de mișcare: se apleacă în față și nu-i de mirare, își spune Felix. Dacă ar fi de vârsta lor, s-ar apleca și el în față. De fapt, asta și face.

— E mâna în care-și ține Sebastian sabia, le explică Anne-Marie, dar are și un pumnal în mâna cealaltă, iar Antonio are sabie și pumnal. Și mai e și Caliban, cu ghearele gata de atac, iar Ferdinand sângerează. Așa că Miranda recurge la artileria grea. La Puterea Zeițelor.

Traversează sala piruetând, până la sacoșa ei mare, cu decorațiuni, o desface. Iris, Ceres și Iunona răsar din ea în veșmintele lor împletite din lână, doar că acum au pupilele vopsite într-un alb opac. De data asta poartă și armuri pe deasupra, și sunt prinse de niște fâșii înguste din piele.

— Mai întâi, Iris! La atac!

O învârte deasupra capului, ca pe un lasou.

— Zbang! Ține, Antonio! Se îndepărtează în zbor cu sabia lui! Și-acum, Ceres! Și Iunona!

Le rotește în jurul capului într-un nod de forma cifrei opt.

— Pe ei, zeițelor! Cele două zeițe se năpustesc la atac! Puterea Zeițelor, trage-le-o drept în ouă! Ssss-bam! S-au zbârcit ca stafidele! S-a terminat pe ziua de azi cu micul vostru plan de viol, gagiilor!

— Ia-o-n gură, Toni-o! strigă PPod, iar ceilalți izbucnesc în urale.

— Totuși, încă îl are de înfruntat pe Caliban. Acesta se repede la ea pofticios, îi curg balele. Păzea, fășosule!

Anne-Marie aruncă zeițele înapoi în sacoșă, sare pe pupitrul lui Felix și rămâne în echilibru pe marginea lui. Apoi își îndoaie genunchii, ridică mâinile deasupra capului și face un salt mortal înapoi, aterizând pe podea. Se întinde la orizontală, face o foarfecă

în crucișându-și picioarele, se rostogolește, se saltă în capul oaselor, totul merge șnur. Este o secvență din interludiu de balet interpretat de ea la Kidd Pivot.

— I-am luxat ambele brațe solzoase de Caliban, îi anunță ea. Pesemne că-l doare rău.

Sare în picioare, și, cu pumnii ridicați, azvârle în aer confetti sclipitoare.

— Maestre, i se adresează ea lui Felix, după care se înclină în fața spectatorilor și este răsplătită cu aplauzele furtunoase pe care le poate isca un grup restrâns de bărbați.

— Vă adresez mulțumiri din partea Echipei Miranda și Zeițele, le spune Anne-Marie, făcând o reverență.

Nici măcar nu răsuflă greu, deși fruntea i s-a îmbrobonit discret. Își reia locul din bancă și își pune cămașa.

— Ei, bine, spune Felix, ne-ai oferit o interpretare reconfortantă. Cred c-o să luăm o pauză de cafea.

44. Echipa Gonzalo

Stau adunați în cerc, cu paharele lor din carton umplute cu cafeaua premium adusă de Felix, iar Anne-Marie îi servește cu prăjiturelele cu ciocolată.

— S' date dracu' de bune, spune Gaibarace.

— E-al naibii de pricepută la prăjiturele, comentează OchideȘarpe.

— Ce n-aș da să aibă în ele și-un pic de hașiş, zice 8Mâini.

Cei din jur se pornesc să chicotească.

— Un spectacol plin de virtuozitate, o laudă Felix pe Anne-Marie. Dar zeițele chiar ar dispune de acest gen de putere? Ele sunt doar un simplu spectacol prezentat de Ariel. Nu sunt zeițe adevărate.

— De data asta sunt, îl contrazice Anne-Marie.

Felix își verifică ceasul de mână.

— OK, trebuie să-i dăm bătaie, îi anunță el pe ceilalți. Mai avem de ascultat două rapoarte.

Paharele din carton sunt adunate și puse la gunoi, iar prăjiturelele s-au topit.

— Este rândul lui Creion Strâmb.

— Mă tem c-o să vă prezint ceva ce aduce a anticlimax, îi previne Creion Strâmb. După Anne-Marie. Nu prea am talente de dansator.

Nimeni nu-l contrazice. Nimeni nu râde. Se duce în față vitejește, târșindu-și

picioarele.

— Vă mulțumesc pentru prilejul oferit, începe el. Pentru mine a fost o treabă instructivă interpretarea rolului bunului Gonzalo – deși personajele cumsecade au adesea parte de nerecunoștință – și faptul că am putut participa la acest, ăăă, segment inovator de teatru interactiv cu care ne-ați regalat în această săptămână, domnule Duke, de această manieră formidabilă. Sunt convins că și VIP-urile care s-au trezit participând la el luate pe nepregătite, ca să zic așa, l-au găsit la fel de revelator.

Își îngăduie un chicotit la amintirea lor.

— Chiar așa, spune și Gaibarace. I-am învățat minte!

Creion Strâmb îl răsplătește cu un zâmbet scurt.

— Acest raport este întocmit de Echipa Gonzalo, continuă el. Gonzalo nu are nici un aliat sau complice în această piesă, în afară de Ariel, care previne asasinarea lui, și de Prospero, care acționează din culise. Cu toate astea, Colonelul Moarte, TimEEz și Cocoloș de Orez mi-au acordat onoarea de-a mă ajuta la redactarea acestui raport, spune el, dându-i cu o privire binevoitoare.

Raport: Viața lui Gonzalo după sfârșitul piesei. De Echipa Gonzalo.

Putem împărți personajele din *Furtuna* în două categorii: optimiste și pesimiste. Personajele optimiste sunt interesate de latura mai degrabă pozitivă a firii umane, pe când cele pesimiste, de latura mai degrabă negativă. Astfel, Ariel, Miranda și Ferdinand sunt optimiști; Alonso, Antonio și Sebastian sunt pesimiști. Stefano, Trinculo și Caliban sunt nehotărâți, încearcă să dea cumva lovitura, dar sunt, totodată, și dispuși să recurgă la violență și uciderea și/sau luarea în sclavie a altora.

Gonzalo se află la capătul extrem de pozitiv al spectrului, până într-atât de pozitiv încât ne întrebăm cum de a supraviețuit ca sfetnic la curtea Regelui Alonso, care-i populată de cinici, oportuniști și oameni care se agață cu orice preț de pozițiile lor. Faptul că a *supraviețuit* acordă oarece credibilitate ipotezei că remușcărilor lui Alonso sunt sincere, că spune ceea ce simte cu adevărat și că, în consecință, Ferdinand și Miranda se pot aștepta la o tranziție liniștită și fericită spre domnia lor, sprijinită de Alonso din răspuțeri. Dacă Alonso n-ar fi avut în el, de la bun început, un strop de bunătate – în ciuda faptului că a înlesnit tratamentul dur la care a fost supus Prospero –, nu l-ar fi numit pe Gonzalo sfetnicul său.

Gonzalo însă dispune de prea puțină putere. În afară de Prospero, nici unul dintre personajele pozitive – Miranda, Ferdinand, Ariel, Gonzalo – nu se află la putere și nici măcar puterea lui Prospero nu-i câtuși de puțin una de tip obișnuit. După cum spune Caliban, fără cărțile lui, el e un neica-nimeni.

Bunătatea extremă e întotdeauna slabă? Poate o persoană să fie bună doar în absența puterii? *Furtuna* ridică aceste întrebări. Există, desigur, și o altfel de tărie, tăria bunătății ce se opune răului; o tărie pe care spectatorii lui Shakespeare ar fi înțeles-o clar. Totuși, acest tip de tărie nu prea este etalată în *Furtuna*. Gonzalo, pur și simplu, nu este un ispitit. Nu trebuie să refuze un desert păcătos de bogat, deoarece nici nu i se oferă așa ceva.

Propunerea noastră referitoare la viața ulterioară a lui Gonzalo sună după cum urmează:

„Să presupunem că prietenii noștri pesimiști se înșală – că Antonio nu iese învingător,

că Prospero nu este aruncat peste bord – că, de fapt, totul decurge conform planificării de la finalul piesei. Să trecem cu vederea și încântătoarea fantezie despre Miranda și prietenele ei zeițe, plăsmuită adineauri, pentru noi, cu atâta vervă, în interpretarea lui Anne-Marie. Fac această adăugire în nume propriu, căci Echipa Gonzalo n-a știut dinainte de această intervenție.“

Îi adresează un zâmbet lui Anne-Marie, unul nu tocmai călduros.

— Să ne întoarcem la raportul nostru. Piesa *Furtuna* se pronunță în favoarea unei a doua șanse, și așa ar trebui să procedăm și noi.

„Vasăzică toată lumea se înapoiază la Neapole, bucurându-se de vânturile propice stărnite de Ariel prin voința lui Prospero, și acolo este celebrată cununia lui Ferdinand și a Mirandei. Prospero își ia rămas-bun de la ei și se întoarce la Milano, unde își reia titlul de duce și, fără doar și poate, îl întemnițează pe Antonio sau îl neutralizează în alt chip. Prospero ne spune că-și va dedica o treime a gândurilor sale morții ce-l așteaptă, dar asta înseamnă că două treimi dintre ele vor fi dedicate cârmuirii Milanului. Să sperăm că de data asta se va descurca mai bine.

La curtea napolitană, Sebastian este ținut în frâu de faptul că Prospero știe de intențiile lui criminale față de fratele său, Regele, fapt pe care Prospero l-a așternut pe hârtie și i l-a încredințat Mirandei, spre a-l folosi împotriva lui la nevoie. Cât despre Gonzalo, Miranda și Ferdinand, ba chiar și Regele Alonso îi sunt atât de recunoscători pentru faptele bune săvârșite de-a lungul timpului, încât îi oferă orice își dorește.

Noi, membrii Echipei Gonzalo, ne-am hotărât să-i punem la încercare bunătatea. El alege să se întoarcă pe insulă cu un grup de oameni la fel de buni ca el, iar acolo întemeiază o republică-regat condusă de el, unde nu vor exista deosebiri de rang și munca brută, unde nu vor exista comportamentul sexual imoral, războaiele și nici închisorile.

Acesta a fost raportul nostru. Semnează Creion Strâmb, Cocoloș de Orez, TimEEz și Colonelul Moarte.“

Aruncă încă o privire radioasă celor din jur.

— Mulțumesc, spune Felix. Și cum merg treburile?

— Care treburi? Îl întreabă Creion Strâmb pe un ton nevinovat.

— Păi, alea din republica ideală a lui Gonzalo.

— Echipa Gonzalo lasă asta în seama imaginației fiecăruia dintre voi, răspunde Creion Strâmb. Să spunem că Gonzalo nu e un magician. El nu le poate porunci spiridușilor și nici nu-i poate învia pe morți. Iar, pe deasupra, nu are nici armată. El se bizuiește pe firea bună a altor oameni. Totuși, poate că Fortuna Mărinimoasă, cunoscută sub numele de Steaua Norocoasă, se va îndura să-i suradă și lui. E și ea unul dintre personajele piesei. Fără ea, Prospero n-ar fi avut parte de șansa care i s-a oferit. E foarte importantă.

— Ai perfectă dreptate, spune Felix. Așa și e. Foarte bine! Nota maximă pentru Echipa Gonzalo. Avea unchiul meu o vorbă, mai bine norocos decât bogat.

— Eu nu sunt nici-nici, răspunde Creion Strâmb pe un ton blajin.

Stârnește hohote de râs, se simte răsplătit.

— Poate că încă nu ți-a surâs norocul, îl consolează Felix, dar, cu stelele astea

norocoase, nu se știe niciodată. Cine-i următorul și ultimul? Aha. Echipa Pui de Cotoroașă.

45. Echipa Pui de Cotoroașă

Gaibarace își croiește drum spre partea din față a sălii, roșu la față și mai pistruiat ca niciodată. Dă din el tot ce are mai bun, luându-și un aer dominator, cu un picior împins înainte, cu laba piciorului la nouăzeci de grade, mișcându-și pelvisul, legănându-se pe celălalt picior, de parcă acesta i-ar fi sudat la nivelul genunchiului. Scrutează membrii trupei de actori și pe cei ai echipei tehnice, aruncându-le privirea aia încruntată, de Caliban. Apoi își suflecă încetișor mânecile cămășii.

Foarte teatral, bine jucat, își zice Felix în sinea lui. Îi face să aștepte.

— Echipa Pui de Cotoroașă raportează, domnule, îl anunță el pe Felix într-o manieră cvasimilitară, dar, în același timp, subtil persiflantă. Iată adevărul adevărat, limpede, începe el. Pui de Cotoroașă, vreau să zic Caliban, n-are pe nimeni în echipă. Nici măcar așa-zișii lui prieteni și aliați, cei doi tăntălăi bețivani, nu-i sunt loiali, râd de el și-i dau tot felul de porecle, plănuiesc să facă parale pe spinarea lui. Așa că, în piesă, el nu are nici un coechipier. Singura echipă pe care a avut-o vreodată, adică maică-sa, pe care alții au numit-o vrăjitoare, e moartă. Dar pesemne că ea l-a iubit măcar atât cât să nu-l înecă ca pe-un pisoi. I-a asigurat esențialul, l-a ținut în viață. Dacă stăm să ne gândim, tre' să-i recunoaștem acest merit. A fost singură-singurică pe insulă, a dat naștere pruncului și așa mai departe. Poate că a avut și ea defectele ei, dar a făcut tot ce-a putut pentru el. S-a ținut tare.

Spectatorii dau din cap a încuviințare; își aduc aminte de mame care s-au ținut tare, chiar dacă n-au fost întru totul desăvârșite.

— Pe urmă, ea a murit și Caliban a crescut de unul singur. La început, l-a întâmpinat cu brațele deschise pe Prospero, dar acum Prospero îl călărește zi de zi, din zori și până-n noapte, și nici Ariel n-are de gând să-l ajute, deși amândoi sunt, într-un fel, în situația de-a fi sclavi. Amândoi sunt ținuți la respect sub amenințarea cu tortura; cu diferența că Ariel este servil, în timp ce Caliban opune rezistență, așa că doar Caliban se alege cu pișcături și cârcei.

Și totuși, îmi face plăcere să spun că și eu am o echipă care m-a ajutat la acest raport, este vorba de grupul de acompaniament vocal al lui Pui de Cotoroașă și de cei care au realizat costumele pentru numerele pe care le-am susținut, și anume PPod, TimEEz,

Ușcheală și Cioiotu' Roșu. Băieți, ați fost formidabili, n-aș fi putut să-mi fac treaba fără voi, am făcut o treabă beton, pe bune, și asta va rămâne, pentru mine, o amintire grozavă.

Face o pauză. Să fie, oare, o pauză studiată sau, pur și simplu, se sufocă? L-am învățat prea bine, dacă nici eu nu-mi mai dau seama, își spune Felix în sinea lui.

— Iată, așadar, raportul nostru, urmează Gaibarace. Iată raportul Echipei Pui de Cotoroaș. Ce se întâmplă cu Caliban după sfârșitul piesei? La sfârșit, el e lăsat cam fără nici un rost, așa că nu știm cu adevărat ce i s-a întâmplat. O să-i fie un servitor bun lui Prospero sau cine știe?

OK, ne-am gândit la tot felul de posibile scenarii. Mai întâi, ni l-am imaginat pe Caliban părăsit pe insulă, în timp ce toți ceilalți pleacă pe mare. I se dă insula și devine regele ei, așa cum își dorea, dar acolo nu mai rămâne nimeni altcineva, așa că ce rost ar avea titlul ăsta? Nu poți fi rege dacă nu ești rege peste altcineva, nu-i așa?

Spectatorii dau din cap aprobator. Îl ascultă cu atenție: chiar le pasă de ce o să se întâmple cu Caliban.

— OK, așa că am renunțat la versiunea asta. Pe urmă – asta-i varianta numărul doi – călătorește la bordul corabiei, alături de ceilalți, cu destinația Neapole. Prospero este ucis, iar Miranda violată, ca în raportul Echipei Antonio – îmi pare rău, Anne-Marie, dar în viața reală n-ar exista zeițe, așa că asta s-ar întâmpla – doar că n-o violează Pui de Cotoroaș. O violează doar Antonio, fiindcă el e cel atât de nemernic, după cum a și recunoscut. Pe urmă o omoară, deoarece vrea să fie Ducele și nu trebuie să aibă nici un rival, așa că-i fiesc s-o lichideze. Caliban se oftică rău de tot, dar nu poate interveni, pentru că în clipa aceea este deja încătușat, din ordinul lui Stefano și Trinculo, în cală.

Când ajung la Neapole, îl expun ca pe-o ciudățenie, să facă bani, exact așa cum au spus că vor proceda. Le povestesc oamenilor că-i un sălbatic din junglă, un monstru pe jumătate pește, care mai și mănâncă oameni. Toată lumea aruncă în el cu fel de fel de chestii, ca unei gorile ținute într-o cușcă, și-l bălăcărește, i-aruncă vorbe grele, exact așa cum au procedat Prospero, și Miranda, și Stefano, și Trinculo, îl împung cu bețe, să-l facă să mârâie și să-i înjure în timp ce râd de el. În plus, îi dau să mănânce tot felul de porcării, așa că, după un timp, se pricopsește cu tot felul de boli – n-a fost vaccinat niciodată, nu-i așa? – și, într-o bună zi, pe trup îi apar tot soiul de pete, face febră, se prăbușește și moare.

În public se lasă tăcerea. Ceea ce au auzit sună cât se poate de plauzibil.

— Versiunea asta ni s-a părut însă prea întunecată. Celelalte personaje din piesă capătă o a doua șansă la viață și, atunci, de ce să nu capete și el? De ce să sufere atâta pentru că e ceea ce e? E ca și cum ar fi, știți, negru sau amerindian, sau mai știu eu ce. Primește cinci lovituri încă din Prima Zi. El nici n-a cerut să se nască.

Lumea dă iar din cap a încuviințare. Gaibarace a cucerit publicul. Ce surpriză le-o mai fi pregătind? se întreabă Felix. Ceva straniu, acest lucru i se citește în privire. E pe cale să provoace o surpriză.

— Iată, deci, ce credem noi, urmează Gaibarace. Ce credem noi despre versul acela rostit de Prospero: „Iar tuciuriul ăsta e al meu“. Ce vrea să spună cu asta? Doar că bietul Caliban lucrează pentru el sau îi este, să zic așa, sclav?

Se apleacă în față, privind publicul în ochi, drept în ochi.

— Iată ce credem. Trebuie să fie purul adevăr. Iată: *Prospero este tăticul lui Caliban*. În sală răsună un murmur, câțiva clatină din cap în semn de neîncredere. Nu i-a convins.

— Fiți atenți la mine, spune Gaibarace. Să urmărim ideea pas cu pas. Maică-sa e vrăjitoare, da? Sycorax. E ticăloasă! Prospero e un vrăjitor. Ei fac o mulțime de treburi identice – vrăji, farmece, schimbarea vremii – inclusiv, îl țin sub obroc pe Ariel, doar că Prospero e mai îndemânatic la cheștiile astea și trebuie să ni se pară că-i bine să le facă el și rău să le facă ea. Închipuți-vă că s-au întâlnit ceva mai devreme la, să zicem, o întrunire a vrăjitorilor și au avut o aventură. Una de-o noapte. O lasă cu burta la gură, o taie înapoi la Milano; ea, cu burta la gură, e prinsă și abandonată pe insulă.

Prospero este aruncat de valuri pe țărm. Sycorax e deja moartă la data aceea, dar el își dă seama dintr-o privire al cui copil este Caliban. El i-o prezintă în culori nașpa pe mama moartă, e firesc să facă asta; nu-i mărturisește puștiului care-i treaba, dar își zice că ar putea să scoată ceva din el – tre' să aibă niște calități, nu?, că doar e pe jumătate al lui. La început, e mândru de el, deoarece Caliban e descurcăreț, cunoaște insula ca pe buzunarele lui, îi arată sursele de hrană, locurile cu nuci și pești, cu de toate – dornic să-i fie pe plac. Așa că Prospero îl răsfăță pe puști, îl învață una, alta. Limba, cheștiile de-astea.

Pe urmă însă, puștiul se dă la Miranda. Și asta-i ceva normal, poate nu tocmai frumos, dar o fi existat consimțământ, cine știe, el susține că ea l-a lăsat, dar, oricum, cine-i de vină că Miranda a fost lăsată să zburde toată ziua la vedere? Prospero ar fi trebuit să se aștepte la asta ca asta. Ar fi trebuit s-o țină ferecată, dacă treaba asta era chiar așa de importantă. Lui Prospero ar trebui să-i revină o parte din vinovăție pentru acest episod.

Și totuși, nu așa procedează. Dimpotrivă, îl apucă pandaliile, împrășcă cu insulte, se apucă de torturi, uită de părțile bune ale lui Caliban, cum ar fi talentul lui muzical. Totuși, până la urmă, Prospero învață că, poate, nu alții sunt de vină pentru toate. În plus, înțelege că răul din Caliban seamănă destul de bine cu răul din el însuși. Amândoi sunt furioși, amândoi își aruncă vorbe grele, amândoi vor să se răzbune. Așa că se confesează: „Iar tuciuriul ăsta e al meu.“ Așa zice și asta și vrea să spună.

Astfel că, după sfârșitul piesei, Prospero încearcă să-și repare greșeala. Îl ia pe Caliban pe corabie, îl pune să facă duș, îl freacă bine cu peria, să-i dispară duhoarea aia de pește, îi comandă niște haine elegante, noi, îl transformă, să zic așa, într-un paj sau mai știu eu ce, așa că învață și el să mănânce dintr-o farfurie. Îi zice că-i pare rău și amândoi iau viața de la capăt. Face apel la latura artistică a lui Caliban, la visele lui frumoase și la toate celea. Văzându-l spălat și bine îmbrăcat, oamenilor nu li se mai pare c-ar fi urât, ci, mai degrabă, să zic așa, colțuros.

Așa că Prospero îl face muzicant la Milano. De-ndată ce-și capătă libertatea, puștiul se descurcă excelent. Știe să trezească la viață, să zic așa, emoțiile întunecate ale semenilor săi, dar o face cu ajutorul muzicii. Totuși, trebuie să se ferească de pileală; pentru el, e curată otravă, îl scoate din minți. Așa că se străduiește să fie cuminte.

Următoarea chestie pe care trebuie s-o aflați este că ajunge vedetă. Prospero e cu adevărat mândru de el. Puștiul ține afișul la toate concertele ducale. Are un nume de scenă și are o trupă: PUI DE COTOROANȚĂ ȘI TUCIURI. Devine, să zic așa, o celebritate mondială. Acesta-i raportul nostru. Sper că v-a plăcut.

Cursanții recunosc, în unanimitate, că le-a plăcut. Răsună un cor de „Ăhă“-uri și „Bravo“-uri și un ropot de aplauze tot mai sonor, care se transformă în aplauze ritmate, iar apoi în tropăit din picioare. „Pui de Cotoroanță! Pui de Cotoroanță! Îl vrem pe Pui de Cotoroanță!“

Felix se ridică în picioare. Lucrurile n-ar trebui scăpate de sub control.

— A fost excelent, Echipă Pui de Cotoroanță. Nota maximă! Iată o interpretare plină de creativitate! Și un final potrivit pentru partea formală a acestui curs. Iar acum, să începă petrecerea membrilor trupei! Sunteți gata?

46. Serbarea noastră

Se împart pungile cu chipsuri de cartofi și cutiile cu bere de ghimbir. Lumea discută, ciocnește cutiile de bere, e o atmosferă de sărbătoare tăcută. În câteva minute, se vor apropia sfioși de Felix și, într-un fel sau altul, plini de timiditate, îi vor mulțumi pentru tot ce-a făcut. La aceste petreceri, așa se-ntâmplă de fiecare dată. Asta, plus deschiderea pungilor de chipsuri și palmarea țigărilor strecurate rapid în buzunare.

Fiecare pungă conține același număr de țigări și, la urma urmei, de ce nu? Cu toții s-au descurcat excelent. De-ndată ce Felix o să dispară din peisaj, o să înceapă tocmeala și negoțul: țigările sunt o monedă neoficială, dezirabilă, ce poate fi folosită ca mită, pentru obținerea de bunuri și favoruri.

— Nu-i marca mea preferată, spune Creion Strâmb.

Cei din jur râd pe înfundate: toată lumea știe că-i nefumător.

— Fumez orice chestie care are o gaură la un capăt și foc la celălalt, zice Coiotu' Roșu.

— Măi, tu vorbești despre femeia mea, spune Șuriu, stârnind hohote de râs.

— Da, dar care capăt e care?

Râsetele se întetesc.

— Iartă-mă, Anne-Marie.

— Ia vezi, îl previne Anne-Marie. Nu uita că am puteri de zeiță.

— Apropo, ai făcut o treabă bună, Anne-Marie, o felicită Felix. Nu mă așteptam.

— Tu spui mereu că magia ar trebui să fie imprevizibilă, răspunde Anne-Marie. Am vrut să-ți fac o surpriză.

— Și ai reușit.

— Îți suntem nespus de recunoscători. Eu și Freddie. E...

— Nu trebuie să-mi fiți recunoscători, spune Felix. Mi-a făcut plăcere să vă ajut.
— Și noi avem o surpriză pentru dumneavoastră, intervine Gaibarace, care s-a apropiat agale, să li se alăture.
— Ooo! exclamă Felix. Ce surpriză?
— Un cântec în plus, compus de noi, îl lămurește Gaibarace. De mine și Puii de Cotoroașă. L-am compus împreună. Lucrăm la, să zic așa, un musical.
— Un musical? se minunează Anne-Marie. Despre Caliban?
— Îhî, despre ce se-ntâmplă după terminarea piesei. În timp ce întocmeam raportul, ne-a venit o idee: de ce să n-aibă și Caliban o piesă dedicată lui?
— Continuă, îl îndeamnă Felix.
— OK, păi, începe cu momentul când Stefano și Trinculo îl închid în cușcă și îl expun în public, să facă bani. În musical, el se eliberează. În cântecul ăsta, compus de noi, e vorba despre momentul eliberării, în care el spune că n-o să mai fie sclav în veci și nici n-o să mai trăiască închis într-o cușcă.

Bum bum bum, încep Puii de Cotoroașă să bată ritmul. Gaibarace recită:

Libertate, sărbătoare! Sărbătoare, libertate! Libertate, sărbătoare!
Am scăpat din cușcă și sunt șucărit –
Nu mai fac stăvilare pentru pescuit,
Nici nu mai car lemne pentru foc,
Dar deloc,
Nu mai scurm șanțuri, nu mă ocup de-a vaselor spălare,
Nici n-o să vă mai ling vreodată pe picioare,
N-o să pășesc în urma voastră nici pe stradă,
La urcarea în autobuz, nu voi sta la coadă,
Și dați-ne-na poi pământu-odată!

Ban-ban, Ca-Caliban,
N-am nevoie de stăpân, nu sunt sluga ta!
Așa că du-te dracu', dă-mi înapoi ce mi-ai furat
Când îți spun că-i târziu, că-mi sare muștarul
Și zău că o să-ți dau la cap cu parul!
Vreau să am minim garantat salariul –
Mă ții într-o cocioabă, mă piș într-un hârdău,
Să faci tu bani, ținându-mă-n bulău.

Îmi dai la cap, m-arunci în zăpadă,
Mă lași să mor,
Că nu înseamnă nimic pentru tine.
Ban, ban, Ca-Caliban,
Mă consideri animal, crezi că nici nu sunt uman!

Pui de Cotoroașă s-a-ntors și Pui de Cotoroașă e brun,
Sau roșu și nu-i pasă că te-ncrunți ca un nebun,
Pui de Cotoroașă e galben sau e de un alb-murdar
Și are multe nume, iar noaptea-i un hoinar,
Rău l-ai tratat și-acuma de el ți-e frică, -i clar,

De Pui de Cotoroașă!

Ban, ban, Ca-Caliban,
N-am nevoie de stăpân, *nu* sunt sluga ta!
Bagă mare! Las-o moale, las-o moale –
N-am nevoie, nu și nu! Nu nu nu!

— E foarte puternic mesajul, spune Felix. Foarte puternic.

— Mai mult decât puternic! se entuziasmează Anne-Marie. Are... zău că ar putea fi...

Dar ce se întâmplă după ce evadează din cușcă?

— Ne-am gândit că ar putea să ia urma tuturor celor care s-au purtat atât de rău cu el și să se răzbune, așa, în genul lui Rambo, răspunde Gaibarace. Să-i ia pe toți la rând, începând cu Stefano și Trinculo.

— Dar ce se-ntâmplă cu Prospero? se interesează Felix.

— Și cu Miranda? întreabă Anne-Marie.

— Poate că ei n-o să apară în musical, răspunde Gaibarace. Sau poate că da. Poate, Caliban o să-i ierte. Sau poate că nu. Poate o să-i urmărească, o să-i calce în picioare, o să-și înfigă ghearele în ei. Ne mai gândim, nu ne-am hotărât.

Felix e nedumerit: Caliban a evadat din piesă. A scăpat de Prospero, ca o umbră ce se detașează de trup și bântuie prin beznă, de unul singur. De-acum nimeni nu-l mai poate controla. Oare va fi Prospero cruțat sau pedeapsa o să-i pătrundă pe fereastră într-o noapte întunecoasă și o să-i taie beregata? se întreabă în sinea lui, pipăindu-și gâtul.

— Ne-am gândit că poate v-ar face plăcere să-l regizați, ce ziceți, domnule Duke? îl întreabă Gaibarace. Când o să fie gata. Sunteți, ca să zic așa, prima noastră opțiune, adaugă el zâmbind timid.

— Dacă o să am zile, da, răspunde Felix.

E încântat la modul absurd de această ofertă, deși, bineînțeles, treaba asta n-o să se întâmple în veci. Sau, mai știi?

— Se prea poate. Nu se știe niciodată.

În timp ce Felix își termină berea de ghimbir, 8Mâini, Gaibarace și OchideȘarpe se apropie de el.

— Ar mai fi ceva, spune OchideȘarpe. În legătură cu activitatea de la curs și toate celea.

— Și-anume? îl întreabă Felix, gândindu-se ce-o fi uitat.

— A noua închisoare, răspunde 8Mâini. Am ajuns cu numărătoarea până la opt. Vă aduceți aminte?

— Ne-ați promis că ne spuneți dumneavoastră care-i aia, dacă nu ghicim, adaugă Gaibarace.

— A, da, face Felix, încercând să-și adune mințile împrăștiate. Până la urmă, lui Prospero nu-i iese totul chiar așa de bine, nu-i așa? Își recapătă ducatul, dar de-acum nu-l mai interesează prea tare. Așadar, câștigă, dar și pierde. Faptul cel mai important este că le pierde pe cele două ființe dragi lui: pe Miranda, care de-acum e perechea lui Ferdinand și va trăi departe de el, la Neapole; și pe Ariel, care iese din slujba lui Prospero fără să-i arunce măcar o ultimă privire peste umăr. Lui Prospero o să-i lipsească Ariel, dar acesta nu sugerează defel că-i va duce dorul lui Prospero; se bucură să fie liber. Singurul care ar putea rămâne alături de Prospero este Caliban, ceea ce nu-i mare scofală. Și totuși, ce nevoie ar mai avea Prospero de el acum, când e pe cale să părăsească insula? La Milano o să aibă alți servitori. Poate o să-l ia pe tuciuriu cu sine, mânat de remușcare: e al său, al nimănui altcuiva. Totuși, în acest moment, Prospero se simte vinovat dintr-un alt motiv.

— De unde ați mai scos-o și pe asta? îl întreabă Gaibarace. Cum că ar fi vinovat...

— Scrie aici, răspunde Felix, frunzărindu-și textul de spectacol... Spune așa: „Și pe insula pustie / Vraja voastră să mă ție?“ Prospero i-a dezlegat pe toți de vrăji și se pregătește să-și frângă bagheta magică și să-și înece cartea, ca să nu mai poată face nici o vrăjitorie. De-acum, spune el, spectatorii sunt cei care controlează farmecele: dacă nu vor vota că piesa a avut succes, cu aplauzele și uralele lor, Prospero va rămâne prizonier pe insulă.

Apoi spune că are nevoie ca ei să se roage pentru el. Zice așa: „Simt că steaua mi-a apus, / Dacă n-o să vă rugați, / Pronia s-o îmbunați“. Cu alte cuvinte, imploră iertarea divină. Ultimele versuri ale piesei sunt: „De păcate absolviți, / Milostivi – mă dezrobiți!“⁵⁷ Acestea au un înțeles dublu.

— Da, am citit în însemnări, spune Creion Strâmb.

— Nu-mi vine în minte partea asta, zice OchideȘarpe.

— Pe vremuri, indulgența era un bilet care le asigura oamenilor ieșirea din iad, le explică Felix. Odinioară puteai cumpăra așa ceva.

— Se poate și astăzi, spune OchideȘarpe. Îi zice amendă.

— Se cheamă cauțiune, îl contrazice Gaibarace. Doar că asta nu-ți asigură libertatea, nu-i așa?

— Se cheamă eliberare condiționată, intervine 8Mâini. Doar că aceasta nu trebuie plătită. Mai degrabă trebuie să ți-o câștigi.

— Dar cu ce-a păcătuît? întreabă Anne-Marie. Ce faptă cumplită a comis Prospero?

— Chiar așa, ce faptă? se întreabă Felix retoric, în timp ce în jurul lui se strâng tot mai mulți membri ai trupei. Nu ne spune. Este un mister în plus. Totuși, *Furtuna* e o piesă

despre un om care montează o piesă – una care s-a născut în mintea lui, în „închipuirea” lui – așa că, poate, vina de care trebuie dezlegat este însăși piesa.

— Elegantă interpretare, spune Anne-Marie.

— Nu pricep, intervine OchideȘarpe. O piesă nu-i o crimă.

— E un păcat, îl lămurește Felix. Nu-i unul legal, ci unul moral.

— Tot nu pricep, insistă OchideȘarpe.

— Toate trăirile alea încărcate de dorința răzbunării? Toată mânia adunată? se întreabă Felix. Dorința de a-i face pe alții să sufere?

— Păi, mda, poate, spune OchideȘarpe.

— Bine, dar cum rămâne cu a noua închisoare? întreabă 8Mâini.

— Apare în Epilog, răspunde Felix. Ceea ce le spune, de fapt, Prospero spectatorilor, este *Dacă nu mă ajutați să plec de-aici, va trebui să rămân pe insulă* – adică, va rămâne legat de-o vrajă. Va fi nevoit să-și ia de la capăt, la nesfârșit, toate trăirile încărcate de dorința răzbunării. Ar fi iadul pe pământ.

— Am văzut un film de groază în genul ăsta, spune 8Mâini. Pe canalul Rotten Tomatoes.

— Ultimele două cuvinte din piesă sunt „mă dezrobiți”, spune Felix. Prospero este prizonier în piesa pe care a compus-o el însuși. Poftim: a noua închisoare este piesa însăși.

— OK, marfă, recunoaște 8Mâini. Se leagă.

— Meserie, zice Anne-Marie.

— Nu știu dacă m-ați convins chiar într-un tot, mărturisește Creion Strâmb.

— La anul ce piesă o să facem? se interesează Șuriu. O să vă întoarceți, nu-i așa? Am reușit să salvăm programul?

— Vă promit că și la anul vom avea o piesă, îi încredințează Felix. Pentru asta am muncit cu toții.

— Simt că-mi vine să plâng, recunoaște Anne-Marie în timp ce înaintează pe coridor împreună. Fiindcă s-a terminat. Serbarea a luat sfârșit. Și a fost o serbare dată dracului de mișto!

Îl ia la braț pe Felix. Ușa securizată se închide în urma lor cu un bufnet surd.

— Serbarea ia sfârșit, spune Felix. Dar numai aceasta de-aici. Vei avea parte de altele. Cum merge treaba cu Freddie?

— Până acum, deloc rău, răspunde Anne-Marie pe un ton moderat, ca de fiecare dată.

El îi scrutează profilul: observă, în mod clar, zâmbetul de pe chipul ei.

Trec prin punctul de control, unde Felix își ia rămas-bun de la Dylan și Madison.

— A fost nemaipomenit, îi spune Dylan. Prăjiturilele au fost formidabile, i se adresează apoi lui Anne-Marie.

— Pe curând, domnule Duke, zice Madison. Ne vedem la anul, cam la aceeași dată?

— *Triple merde*, ai!? face Dylan.

— Abia aștept revederea, le răspunde Felix.

Ajunși în parcare, îi mulțumește încă o dată lui Anne-Marie, după care iese pe poartă la volanul rablei lui hârâite și coboară la vale pe serpentine. Pe marginea drumului se

înșiră mormane de zăpadă murdară, din ele se preling firicele de apă. Dintr-odată se
împri măvărează. Oare cât a zăbovit în Penitenciarul Fletcher? I se pare că au trecut ani de
zile.

Oare Miranda s-a despărțit și ea de membrii trupei, a trecut și ea prin punctul de
control, o fi în mașină cu el? Da, e pe bancheta din spate, ghemuită în colț: o umbră în
umbră. E tristă că i-a văzut pentru ultima oară pe-acei oameni minunați, în mândra lor
lume nouă.

— Doar pentru tine-i nouă, îi spune el.

56. Citat din *Macbeth* (III, 2).

57. În original, versul final este *Let your indulgence set me free*, în traducere literală
„Indulgența voastră să mă elibereze“.

Epilog: Mă dezrobiți

Duminică, 31 martie 2013

Felix e în bojdeuca lui, își împachetează lucrurile; n-are cine știe ce de împachetat. Doar câteva nimicuri. Câteva boarfe; le împătorește frumos și le aranjează în valiza lui neagră, cu roțile. Afară a venit primăvara și după calendar; gheața se topește și păsărelele execută deja primele triluri. Razele soarelui se revarsă pe ușa lăsată deschisă – cu atât mai bine, în condițiile în care lui Felix i-a fost tăiat curentul.

Când și-a croit drum prin zăpada apoasă până la casa fermierului, să se intereseze ce se întâmplase, a găsit-o abandonată: familia lui Maude spălase putina, lăsând în urmă, probabil, un teanc de facturi neplătite. Au ras totul, de parcă nici n-ar fi locuit vreodată acolo; de parcă ar fi fost niște arătări apărute doar atât cât a avut Felix nevoie de ele, iar apoi s-au preschimbat în ceață și s-au topit pe câmpii și în pădurici. Elfi de pe dealuri, din pâraie, lacuri și crânguri⁵⁸, murmură el. Dar, cel mai probabil, se află în camionul lui Bert, în drum spre vest, unde-i rost de mai mult mălai.

Până la urmă, s-a răzbunat, cât de cât. Dușmanii lui au avut de suferit, spre bucuria lui. Pe urmă, i-a acoperit cu iertarea lui în timp ce asculta cum Tony scrâșnește din dinți, ceea ce i-a prilejuit o bucurie și mai mare. Și atâta timp cât are înregistrarea aceea video stocată pe Net, Tony n-o să se mai poată pune prea curând în calea planurilor sale, oricât de mult și-ar dori-o nemernicul ăsta pus pe complotat. Totuși, și-a dat demisia, așa că și-a pierdut orice urmă de credibilitate. Nu mai are ce pârgii să folosească, nici vreo platformă a puterii; nu se mai numără printre cei care au un cuvânt de spus. Tony e pe tușă, iar Felix s-a întors, după cum se și cuvine.

Mai precis, Felix și-a recăpătat vechea slujbă, de director artistic al Festivalului de Teatru de la Makeshiweg. Își poate monta, dacă-i face plăcere, *Furtuna*, proiectul ratat cu disprezece ani în urmă.

E ciudat, dar nu-și mai dorește asta. Adevărata lui *Furtună* este versiunea jucată de Trupa de Teatru a Penitenciarului Fletcher: n-ar mai putea-o depăși nicicum. Dacă i-a ieșit atât de bine, ce rost ar avea să-și mai bată capul cu o versiune mai puțin reușită?

În ceea ce privește postul de director artistic, l-a acceptat doar pe hârtie. Va fi o eminență cenușie, va lucra din culise. Își va frânge bagheta, iar cartea și-o va îneca, deoarece a sosit timpul să lase locul celor tineri.

L-a angajat pe Freddie ca asistent de regie: să învețe făcând. Felix o să-l ajute o vreme, deși, în esență, e gata să-i predea cheile, iar acest proces a și început. Băiatul învață repede. Freddie n-are cuvinte să-i mulțumească, și e și acesta un sentiment plăcut: că cineva n-are cuvinte să-ți mulțumească pe cât ar dori.

Anne-Marie a fost angajată în funcția de coregraf-șef pentru musicalurile pe care Freddie vrea să le adauge repertoriului de la Makeshiweg. *Mort după tine* este primul titlu intrat în lucru: are suficiente numere de dans care să pună în valoare talentul lui Anne-Marie. Poate pune mult suflet în treaba asta și poate rupe gura târgului – nu se îndoiește că așa va fi.

Cei doi au o colaborare minunată. Parcă ar fi făcuți unul pentru celălalt, ca o pereche de campioni la patinaj artistic. Când se uită la ei cum se lasă absorbiți de schițele de costum și cât de solemn își discută opțiunile estetice, cum își bat capul cu decorurile digitale afișate pe monitor, Felix simte că se înăbușă, de parcă s-ar afla la o nuntă, cu amestecul acela straniu de nostalgie pentru trecut, combinată cu bucuria provocată de viitor, cu bucuria celorlalți. El unul e de-acum doar un spectator care le dorește celorlalți binele, care e pregătit să arunce în văzduh virtualele boabe de orez de la cununie. Drumul pe care îl au de străbătut nu va fi unul ușor, fiindcă munca în teatru n-a fost nicicând ușoară, dar, măcar, îi ajută să facă primii pași. Atâta bucurie are și el, oricât de efemeră s-ar putea dovedi aceasta.

Toate sunt efemere, își amintește el sieși. Și palatele semețe, și turnurile înalte. Cine să știe mai bine decât el toate astea?

Credea că Sal O’Nally o să facă spume de ciudă că Freddie, adoratul, dintâi-născutul său băiat, i-a fost înșfăcat de sub nas de către Felix, smuls din lumea avocaturii și a politicii în care dorise Sal să-l închidă și combinat cu o fată emancipată ca Anne-Marie. Dar, la drept vorbind, Sal a părut că răsuflă ușurat: viitorul băiatului a intrat pe un făgaș clar, e fericit și, ceea ce contează cel mai mult, nu-i mort! Toate astea erau plusuri pentru un tată iubitor. Totuși, până și tații iubitori trebuie, mai devreme sau mai târziu, să-și lase odraslele de capul lor. De-acum înainte, băiatul își va făuri de unul singur destinul, după puterile lui.

Felix se oprește din împachetat, să-și facă inventarul. Garderoba lui este, puțin spus, ponosită, iar când vine vorba despre el... O să se tundă și o să-și refacă dantura; o să iasă curând la cumpărături. Are nevoie de îmbrăcăminte nouă, fiindcă pornește într-o croazieră.

I-a aranjat-o Estelle. Printre numeroasele ei cunoștințe se numără și unele care dețin companii ce se ocupă de croaziere. Trăiește-ți clipa! l-a sfătuit ea. Trebuia să profite din plin de ocazie, fiindcă, după perioada chinuită prin care a trecut, n-ar fi o idee grozavă să

— Dacă o pauză, să se relaxeze? Să stea la soare, într-un șezlong, pe puntea unui vapor? Să-l întreze aerul sărat al mării?

N-o să-l coste nimic: nu trebuie decât să țină câteva prelegeri despre minunatele sale experimente teatrale de la Penitenciarul Fletcher. Ar putea arăta chiar și înregistrările, dacă asta i se pare o idee bună; lumea ar fi fascinată de abordarea lui inovatoare! Sau, dacă nu le-ar putea arăta, din motive ce țin de protejarea intimității actorilor, ar putea discuta, măcar, metodele pe care le-a folosit. O să meargă și ea în croazieră. O să poată participa împreună la dansurile-în-linie pe muzică country și tot felul de alte chestii. O să se distreze grozav!

La început, Felix a refuzat-o. Un vas de croazieră plin cu bătrâni, cu oameni mai bătrâni și decât el, care moțâie în șezlonguri și dansează pe muzică country – în mintea lui, asta era, dacă nu iadul, cel puțin purgatoriul. O etapă intermediară, de stază, pe drumul spre moarte. Dar, după ce s-a mai gândit, s-a întrebat ce are, la o adică, de pierdut? La urma urmei, drumul spre moarte e chiar drumul pe care se află, așa că de ce să nu mănânce bine în timpul călătoriei?

Drept care a acceptat invitația, dar cu o condiție. Lui 8Mâini i se acordase eliberarea condiționată înainte de termen, însă Felix nu se putea împăca cu gândul – așa i-a spus lui Estelle – să-l lase pe tânăr de capul lui, pe drumuri. Din ce-a auzit el, ziua în care ieși din închisoare este mai înspăimântătoare decât cea în care te trezești încarcerat pentru prima oară. Așa că 8Mâini trebuie să vină cu ei în croazieră. Ar putea recita câteva dintre replicile lui Ariel în timpul prelegerilor lui Felix; le știe pe de rost, e un actor înăscut. Iar într-o astfel de croazieră, băiatul ar putea face cunoștință cu vreun om de afaceri influent – cu cineva din lumea tehnologiei digitale – care să-i aprecieze talentul nemaipomenit și să-i ofere un domeniu de creație în care să se afirme. Puștiul merită și el o vacanță, dacă ținem cont de faptul că a muncit pe brânci pentru Felix.

Brățările lui Estelle zăngăniră când se întinse să-l strângă de braț: ajunseseră la faza în care se strâneau de braț fără nici o jenă. Nici o problemă, l-a asigurat ea, privindu-l radioasă. O să tragă ea sforile necesare. Avea impresia că tânărul 8Mâini ar merita o soartă bună, iar aerul de mare, cu siguranță, o să-i sporească sentimentul de libertate.

Felix își împătorește veșmântul de animăluțe împăiate: să-l ia sau să-l arunce? Mână de capriciu, îl pune în valiză. O să-l ia cu sine în croazieră, să adauge un plus de culoare și autenticitate prelegerilor sale. Aura pe care a avut-o acesta cândva în ochii lui pălește, la fel ca luminile de Crăciun aprinse pe străzi atunci când vine amiaza. În curând va ajunge un suvenir și-atât. Iată și bastonul lui cu măciulia în formă de cap de vulpe. Nu mai e o baghetă fermecată, ci doar un simplu băț din lemn. Frânt. Oare să-l îngroape la câțiva stângaeni sub pământ? Ar fi un gest histrionic. Și, oricum, ce spectatori ar avea?

— Adio, îi spune el. Arta mea atotputernică.

Dintr-odată, are o revelație teribilă: s-a înșelat în legătură cu *Furtuna* lui, se înșală de doisprezece ani încoace. Scopul ultim al obsesiei lui n-a fost s-o readucă la viață pe Miranda. A fost ceva cu totul diferit.

Ia fotografia înrămată în argint, cu Miranda, care râde fericită, dându-se în leagăn. Iată-o la vârsta de trei ani, pierdută în trecut. Dar lucrurile nu stau așa, pentru că ea se află și

aici, îl privește cum se pregătește să-și părăsească sărmana chilie în care a stat captivă alături de el. Devine tot mai străvezie, își pierde substanța: abia dacă o mai zărește. Ea îl întreabă ceva. O silește să-l însoțească în tot restul călătoriei sale?

Ce-a crezut, că are s-o țină priponită de el tot timpul? Că are s-o oblige să-i execute ordinele? Cât de egoist a putut să fie! Da, o iubește: e scumpa lui, unica lui copilă. Totuși, e conștient de ceea ce-și dorește ea cu adevărat și de ceea ce-i datorează el.

— Ești liber să te-ntorci în lumea ta⁶⁰, îi spune el.

Și, în sfârșit, e liberă.

Furtuna: originalul

O corabie se luptă cu valurile în timpul unei furtuni, în largul mării. La bordul ei se află Alonso, Regele Neapolelui; fratele său, Sebastian; sfetnicul său, Gonzalo; și fiul său, Ferdinand, la fel ca și Antonio, Ducele de Milano; Stefano, majordomul; și Trinculo, bufonul. În timp ce corabia este lovită de trăsnete și începe să se scufunde, în pofida eforturilor depuse de către șeful de echipaj și marinari, cu toții se tem pentru viețile lor. Această scenă este, de regulă, jucată cu Ariel vizibil în greementul vasului.

Pe țărmul unei insule din apropiere, Miranda, o copilă de cincisprezece ani, îi compătimește pe înecați, dar tatăl ei, magicianul Prospero, o asigură că nimeni n-a pățit nimic și că totul s-a întâmplat spre binele ei. Apoi, îi explică de ce a stârnit furtuna. El, iar nu Antonio, este Ducele legitim al Milanului. Fiind foarte prins cu studiul magiei, Prospero și-a delegat fratele să se ocupe de problemele practice ale ocârmuirii, iar acesta a profitat de situație și a intrat în cârdășie cu inamicul politic al lui Prospero, Alonso. Acesta a invadat Milanul, iar Prospero și Miranda au fost urcați într-un barcăz cu fundul găurit, fără absolut nimic, în afară de niște îmbrăcăminte și de cărțile lui Prospero, puse la dispoziție de sufletistul sfetnic Gonzalo. Curenții i-au purtat până pe malul insulei, unde, de doisprezece ani încoace, își duc viața într-o „chilie“ săpată într-o peșteră.

Acum, o stea norocoasă și zeitatea numită Fortuna au făcut ca dușmanii să ajungă la cheremul lui Prospero. Cu acest prilej, el a ordonat iscarea unei furtuni iluzorii, care să-i împingă pe țărm. Urmărește un dublu scop: răzbunarea, dar și o soartă mai bună hărăzită Mirandei.

Prospero o adoarme pe Miranda, își îmbracă straiul de magician și își cheamă principalul spirit aflat în slujba lui, pe Ariel. Acesta îl slujește pe Prospero drept mulțumire pentru faptul că l-a eliberat dintr-un pin despicat, în care fusese priponit de

Măre vrăjitoarea Sycorax deoarece refuzase să-i îndeplinească acesteia poruncile de a-l scârboase, dar acum dorește să-și obțină libertatea. Prospero îl bruftuluiește pentru lipsa lui de recunoștință, dar îi promite că, dacă, ajutat de el, planul lui de-acum împotriva vrăjmașilor săi dă roade, Ariel își va redobândi libertatea. Pe urmă, Ariel îi descrie „furtuna“ pe care a iscat-o. Pe insulă au debarcat trei grupuri de călători, în trei locuri diferite: Ferdinand de unul singur, Stefano și Trinculo în doi, deși despărțiți temporar, iar grupul de curteni, cu toții laolaltă.

Următorul ordin dat lui Ariel: să se îmbrace în nimfă, să fie invizibil tuturor, cu excepția lui Prospero, și să-l găsească pe Ferdinand – cel care crede că tatăl său a murit înecat. Ariel urmează să-l călăuzească, prin muzică, până în locul unde o va zări pe Miranda.

Prospero o trezește pe Miranda și amândoi pornesc în căutarea celui alt servitor folosit cu forța de către Prospero, Caliban, bruta de fecior al lui Sycorax. Caliban, Prospero și până și Miranda schimbă între ei cuvinte dure și reproșuri: Caliban îl acuză pe Prospero că i-a furat insula, iar Prospero îi amintește că el a vrut s-o violeze pe Miranda. Caliban își dorește s-o fi violat, ca să poată popula insula cu Calibani; pe urmă, silit de pișcăturile aplicate de spiritele lui Prospero, se duce să adune lemne pentru foc.

Ariel îl călăuzește pe Ferdinand, care este năucit de frumusețea Mirandei, iar ea, la rândul ei, este uluită de apariția lui. Pentru ca lucrurile să nu meargă prea ușor și nici să nu fie tratate cu ușurință, Prospero îl supune pe Ferdinand la o grea încercare: îl dezarmează, cu ajutorul magiei, îl acuză de prefăcătorie și trădare și îl amenință că o să-l întemnițeze. Ferdinand declară că e dispus să se împace cu această soartă, dacă o va putea zări pe Miranda o dată pe zi.

Ariel este trimis să-i supravegheze îndeaproape pe curteni, pe Alonso, Sebastian, Gonzalo, Antonio și ceilalți seniori. Alonso este convins că băiatul i s-a înecat și este mâhnit. Gonzalo încearcă să-i ridice moralul laudând insula și descriindu-i societatea utopică pe care ar întemeia-o dacă ar fi la conducerea ei. Antonio și Sebastian îl iau peste picior. Ariel își face apariția și-i adoarme pe Alonso și Gonzalo, moment în care Antonio îi propune lui Sebastian să-i omoare pe cei doi, astfel încât Sebastian să ajungă Regele Neapolelui. Totuși, Ariel îi trezește la timp pe cei adormiți și apoi zboară la Prospero, să-i relateze cele întâmplate.

Între timp, Caliban strânge lemne când, la un moment dat, îl zărește pe bufonul Trinculo venind spre el. Temându-se că are de-a face cu un spirit trimis să-l tortureze, se ascunde sub mantia sa. O furtună e pe cale să se pornească și Trinculo se ascunde și el sub mantie, în ciuda mirosului ei de pește și a monstrului de sub ea. Se apropie și majordomul Stefano, beat crișă. Îl îmbată și pe Caliban, iar acesta se hotărăște să-l venerateze pe Stefano ca pe un zeu și să-l accepte de stăpân în locul lui Prospero. Cântă o melodie compusă pe tema asta.

În acest timp, Ferdinand a fost pus la treabă și cară lemne. Miranda își face apariția și-l imploră să se odihnească – se oferă să muncească ea în locul lui. Își mărturisesc unul altuia dragostea și își promit că se vor căsători unul cu celălalt. Neobservat de ei, Prospero e fericit.

Caliban, Stefano și Trinculo sunt acum și mai beți și, după o încăierare instigată de Ariel, Caliban le propune celorlalți să-l omoare pe Prospero și să-l proclame pe Stefano drept rege al insulei, iar Miranda să fie regina lui. Ariel îi abate din drum cu ajutorul muzicii, dar Caliban le spune să nu se sperie, căci pe insulă răsună adesea tot felul de zvonuri fermecătoare.

Alonso, Gonzalo, Sebastian și Antonio, care îl caută pe Ferdinand, se opresc să-și tragă sufletul, iar niște spirite cu înfățișări ciudate îi poftesc la un ospăț. Prospero, invizibil, îi privește cum dau să se apropie de bucate, să mănânce, dar acestea dispar și Ariel își face apariția luând chipul unei harpii și îi mustră pe Alonso, Antonio și Sebastian pentru modul criminal în care l-au tratat pe Prospero, insinuând că pierderea lui Ferdinand este pedeapsa dată lui Alonso. Ariel îi scoate din minți pe cei trei acuzați, aducându-i în pragul sinuciderii.

Pe urmă, Prospero se duce la Ferdinand, îl eliberează din sclavie și îl salută ca pe viitorul său ginere, dar îl previne, nu cumva să-și permită o relație intimă premaritală. Îi poruncește lui Ariel să creeze o nouă iluzie – un spectacol cu măști, cu trei zeițe, care își revarsă binecuvântările asupra tinerei perechi.

Spectacolul este întrerupt atunci când Prospero își aduce aminte de complotul prin care Caliban vrea să-l ucidă. Îi explică lui Ferdinand că făpturile pe care le-a văzut sunt doar spirite și că au dispărut la fel cum, până la urmă, trebuie să dispară toate, fiind, în esență, lipsite de substanță, plămădite din vise.

Ariel îi relatează lui Prospero cum i-a abătut din drum pe Caliban și complicii săi. Împreună cu Prospero, întinde niște haine splendide pe-o frânghie, ca să-i prindă în cursă și să-i facă să piardă timp. Stefano și Trinculo vor să fure hainele, deși Caliban îi îndeamnă să comită mai întâi omorul. Furtul este dejucat de o haită de câini-spirite care, asmuțiți de Ariel și Prospero, îi fugăresc pe făptași.

Din ordinul lui Prospero, Ariel urmează să-i aducă pe curteni la el. Când Ariel îi povestește cât de mult suferă aceștia și că-i compătimește, pe Prospero îl înduioșează faptul că până și un simplu spirit aerian poate simți milă și se hotărăște să urmeze exemplul lui Ariel. Îi poruncește să înceteze tortura psihică. Apoi anunță că a sosit momentul să-și abjure „magia atotputernică“, își frânge bagheta și își îneacă în adâncuri cartea cu vrăji.

Curtenii sunt introduși în scenă de către Ariel. Prospero îi pune pe Alonso și Antonio, plus complicele lor, Sebastian, să-și recunoască trădarea față de el, însă le spune că-i iartă. Într-un aparteu, îi previne pe Antonio și Sebastian că știe de planul lor de a-l asasina pe Alonso, dar că, deocamdată, n-o să spună nimic.

Alonso continuă să jelească pierderea lui Ferdinand. Prospero îi spune că și el a pierdut un copil – o fiică – dar apoi îl duce în „chilia“ lui și-i arată pe Ferdinand și Miranda jucând șah. Uimit și plin de recunoștință, Alonso îmbrățișează ideea căsătoriei lui Ferdinand cu Miranda. Cât despre Miranda, ea este uluită de apariția bruscă a unei lumi noi, pline de oameni atât de uimitori. Prospero remarcă, în treacăt, că-s noi doar pentru ea. (El unul știe ce fel de oameni sunt.)

Apare și șeful de echipaj, călăuzit de Ariel, și le explică cum s-au trezit el și marinarii și cum au găsit corabia intactă în port. Intră apoi Caliban, Stefano și Trinculo, murdari, uzi

până la piele, plini de vânătași; sunt muștruluiți ca lumea și puși să se căiască. Prospero recunoaște că „tuciuriul ăsta“ de Caliban este, într-un fel, al lui.

Se pun la cale planurile de întoarcere în Italia și cununia ce urmează să aibă loc. Prospero își va recăpăta ducatul. Miranda și Ferdinand vor ajunge, în cele din urmă, Regina și Regele Neapolelui. Ariel va avea grijă ca marea să fie liniștită pe timpul călătoriei.

Prospero încheie piesa cu un epilog în care le spune spectatorilor că, din moment ce vrăjile lui și-au pierdut puterea, va să rămână prizonier pe insulă dacă ei nu-i vor acorda iertarea și nu-l vor elibera folosindu-și propria magie ca să aplaude piesa vizionată.

58. Începutul tiradei în care Prospero anunță că își abjură magia; *Furtuna* (V, 1).

59. Imagini preluate din celebra tiradă a lui Prospero pe tema „vieții ca vis“, din *Furtuna* (IV, 1).

60. Sunt cuvintele prin care Prospero îi redă libertatea lui Ariel în finalul *Furtunii* (de aici și dezacordul de gen din replica lui Felix).

Mulțumiri

Mi-a plăcut enorm lucrul la această carte, fiindcă mi-a oferit prilejul să citesc atât de multe lucruri despre Shakespeare și *Furtuna*, cât și despre valoarea pe care o capătă literatura și teatrul în închisori.

Mi-au fost extrem de folositoare următoarele cărți și filme:

Ecranizarea lui Julie Taymor după *Furtuna*, cu Helen Mirren în rolul lui Prospero.

Versiunea The Globe on Screen a *Furtunii*, cu Roger Allam în rolul lui Prospero.

Versiunea *Furtunii* prezentată în cadrul Festivalului de la Stratford – pe care am vizionat-o la fața locului – cu Christopher Plummer în rolul lui Prospero.

Motorul de căutare *Shakespeare Insult Generator*.

Cartea lui David Thomson⁶¹, plină de sugestii, *Why Acting Matters (De ce-i importantă arta actorului)*.

Eseul lui Northrop Frye despre *Furtuna*, din cartea intitulată *On Shakespeare (Despre Shakespeare)*.

Excelenta și extrem de utila ediție a *Furtunii* din seria Oxford World's Classics, îngrijită de Stephen Orgel.

Povestirea „Furtuni“ de Isak Dinesen⁶², din culegerea ei intitulată *Anecdotes of Destiny (Anecdote despre destin)*.

Cartea lui Andrew Dickson, *Worlds Elsewhere (Lumi de altundeva)*⁶³, care explorează nenumăratele tipuri de montări shakespeariene realizate în lumea întreagă de-a lungul timpului.

Literatura dedicată spațiului de detenție are o lungă tradiție. Am mai citit și eu câteva pe această temă în timp ce-mi scriam romanul *Alias Grace*, iar mai recent, în timpul lucrului la *Pui de cotoroașă*. În afară de cunoscutele cărți contemporane în genul lui *Orange Is the New Black (Portocaliul e noua culoare neagră)*⁶⁴, m-au interesat, în mod deosebit, cărțile care se ocupă de predarea literaturii și a teatrului în penitenciare. Sugestii utile mi-a oferit culegerea de eseuri intitulată *A Crowbar in the Buddhist Garden (O rangă din grădina budistă)* de Stephen Reid⁶⁵, ca și formidabilul roman al lui Rene Denfeld⁶⁶ *The Enchanted (Fascinații)*. Mi-a fost de mare ajutor povestirea lui Avi Steinberg despre activitatea sa de bibliotecar într-un penitenciar, *Running the Books (Administrarea cărților)*⁶⁷, la fel ca și *Shaking It Rough (Bagă mare)*, de Andreas Schroeder⁶⁸. Mi s-au părut extrem de încurajatoare memoriile Laurei Bates⁶⁹, intitulate *Shakespeare Saved My*

Life (Shakespeare mi-a salvat viața). Utile au fost și informațiile despre programele de studii universitare organizate în penitenciare de către Colegiul Bard, grație cărora am aflat și de multe alte programe asemănătoare.

Acestea fiind zise, ar trebui să adaug că Penitenciarul Fletcher este, bineînțeles, o instituție imaginară. Mă îndoiesc că există undeva un loc întru totul asemănător cu acesta, deși sunt multe care au câte ceva dintre caracteristicile lui.

Felix Phillips și-a împrumutat numele de la regretatul Robin Phillips⁷⁰, mult timp directorul Festivalului Stratford din Ontario, Canada. Ca să-i vedeți magia în acțiune, vă recomand vizionarea excelentului documentar *Robin și Mark și Richard al III-lea*, în care îl transformă, chiar sub ochii voștri, pe un actor aparent total nepotrivit acestui rol, într-un Richard sinistru.

Anne-Marie Greenland joacă rolul Mirandei grație unei licitații organizate de Fundația Medicală pentru Îngrijirea Victimelor Torturilor.

Iar multe lucruri despre conversația cu răposații noștri dragi și alte experiențe stranii pot fi aflate din *The Third Man Factor* (*Factorul omul numărul trei*), de John Geiger⁷¹.

Le rămân recunoscătoare redactorilor mei, lui Becky Hardie de la Hogarth și Louise Dennys de la Knopf Canada, care m-au impulsionat să povestesc cât mai mult; și corectorului meu, Heather Sangster, de la Strongfinish.ca. Recunoscătoare îi rămân și celor care mi-a fost redactor de carte, la McClelland & Stewart, mai bine de douăzeci și șase de ani, lui Ellen Seligman, care a încetat din viață în martie 2016, fără a mai apuca să citească această carte.

Le adresez mulțumiri și primilor mei cititori: lui Jess Atwood Gibson; Eleanor Cook; Xandra Bingley; Vivienne Schuster și Karolina Sutton, de la Curtis Brown, agentele mele literare din Marea Britanie; și lui Phoebe Larmore, de-atâta amar de vreme agenta mea din America de Nord; ca și lui Ruth Atwood și Ralph Siferd.

Și lui Louise Court, Ashley Dunn și Rachel Rokicki, de la Penguin Random House, care m-au îndemnat „să iau viteză” în timpul pe care l-am avut la dispoziție pentru publicare.

Mulțumiri i se cuvin și lui Devon Jackson, care m-a ajutat în munca de cercetare primară despre penitenciare. Asistentei mele Suzanna Porter; lui Penny Kavanaugh; și lui V.J. Bauer, care mi-a creat site-ul margaretatwood.ca. De asemenea, lui Sheldon Shoib și Mike Stoyan, care nu mă pierd din ochi. Și lui Michael Bradley, Sarah Cooper și Jim Wooster, lui Coleen Quinn și Xiaolan Zhao, și lui Evelyn Heskin; și lui Terry Carman și the Shock Doctors⁷², pentru că mi-au asigurat funcționarea rețelei electrice. În fine, adresez mulțumirile mele speciale lui Graeme Gibson⁷³ – un bătrân vrăjitor, deși, din fericire, nu cel din această carte.

61. Critic și istoric de film britanic (n. 1941) stabilit în SUA.

62. Pseudonimul celebrei scriitoare daneze Karen Blixen, autoarea memorabilului roman *Din inima Africii*.

63. Cartea a apărut în anul 2015.

64. Carte de Piper Kerman, al cărei titlu complet este *Orange Is the New Black: My Year in a*

Women's Prison (2010) – subtitlul însemnând *Anul pe care l-am petrecut într-o închisoare de femei* – și care a stat la baza unui serial TV extrem de popular, lansat în 2013, recompensat cu nu mai puțin de douăsprezece Premii Emmy.

65. Infractor canadian (n. 1950) cu numeroase stagii de detenție în penitenciare din S.U.A. și în Canada, cu două lungi condamnări pentru jefuirea unor bănci, ajuns celebru datorită carierei literare pe care și-a lansat-o din închisoare, în anul 1984. Cartea menționată de Margaret Atwood a câștigat importante premii literare.

66. Romancieră și jurnalistă de investigații de origine americană, implicată în comunicarea cu deținuții condamnați la moarte.

67. Subtitlul acestei cărți, care spune totul despre autorul ei, este *The Adventures of an Accidental Prison Librarian* (*Aventurile unui accidental bibliotecar de închisoare*).

68. Autor canadian de origine germană (n. 1946), semnatar al unui volum de nonficțiune despre închisorile canadiene.

69. Laura Bates este profesoară de literatură engleză la Universitatea de Stat din Indiana și, de mai mulți ani încoace, desfășoară activități de reeducare a deținuților din închisori de maximă securitate prin studiul operei shakespeariene. Unul dintre ex-deținuții care i-au fost studenți a ajuns, în timp, doctorand în politologie și studii shakespeariene.

70. Actor și regizor britanic (1940–2015) care, din 1975, și-a desfășurat activitatea ca regizor artistic și director de teatru, exclusiv în Canada, în Ontario și Edmonton.

71. Cercetător canadian contemporan al fenomenelor paranormale, autor al unei teorii despre o „a treia entitate umană“, imaterială, care intervine în sprijinul oamenilor în momentele dificile, și al unei cărți pe această temă, tradusă în treisprezece limbi.

72. Terry Carman este autorul unui blog pe care, la solicitarea cititorilor, dă sfaturi practice de întreținere și reparare a instalațiilor din locuințe.

73. Romancier canadian (n. 1934), din anul 1973, partenerul autoarei.

Cuprins

Prolog: Spectacolul

I. În negură

1. Țărmlul mării
2. Vraji subtile
3. Uzurpatorul
4. Veșmintele
5. Stăpânul unei peșteri prăpădite
6. Abisul timpului
7. În studii tainice-adâncit
8. Cheamă toate spiritele
9. Ochi de perle

II. Un regat a-ntâia

10. O stea prielnică
11. Confrați mărunți
12. Aproape inaccesibil
13. Felix li se adresează actorilor
14. Prima temă de casă: înjurăturile
15. O, tu, minune
16. Nevăzută de nime' afar' de mine
17. Ostrovu-i plin de zvonuri
18. Ostrovul e al meu
19. Monstru nemernic

III. Actorii noștri

20. A doua temă de casă: deținuți și temniceri
21. Spiridușii lui Prospero
22. Personajele piesei
23. Admirata Miranda
24. La ce se-ntâmplă cu noi acum
25. Fratele rău Antonio
26. Ca prin minune
27. Nu știi ce ești
28. Pui de Cotoroașă
29. Vino

IV. Arta mea atotputernică

30. O scorneală din cele simple

31. Fortuna inimoasă, care astăzi s-a însoțit cu mine
32. Felix li se adresează spiridușilor
33. Sosit-a ceasul
34. Furtuna
35. Straniu, rar
36. Drum întortocheat
37. Magia merge șnur
38. Nu vreau nici să mă mai încrunt la ei
39. Bucuros, bucuros

V. Tuciuriul ăsta

40. Ultima temă
41. Echipa Ariel
42. Echipa Fratele Rău Antonio
43. Echipa Miranda
44. Echipa Gonzalo
45. Echipa Pui de Cotoroață
46. Serbarea noastră
47. A luat sfârșit

Epilog. Mă dezrobiți

Duminică, 31 martie 2013

Furtuna: originalul

Mulțumiri